

Macháček, Jiří; Dresler, Petr; Přichystalová, Renáta; Sládek, Vladimír

Břeclav – Pohansko, Severovýchodní předhradí, pohřebiště u druhého kostela : katalog hrobů a nálezů

In: Macháček, Jiří; Dresler, Petr; Přichystalová, Renáta; Sládek, Vladimír. *Břeclav – Pohansko VII., Kostelní pohřebiště na Severovýchodním předhradí*. Vydání první Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2016, pp. 223-327

ISBN 978-80-210-8455-1

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/136967>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

14. BŘECLAV – POHANSKO, SEVEROVÝCHODNÍ PŘEDHRADÍ, POHŘEBIŠTĚ U DRUHÉHO KOSTELA. KATALOG HROBŮ A NÁLEZŮ

14.1 Struktura katalogu

Katalog raně středověkého kostelního pohřebiště ze severovýchodního předhradí velkomoravské sídelní aglomerace Břeclav – Pohansko obsahuje informace o 152 hrobových celcích se 154 archeologicky evidovanými jedinci, prozkoumaných v letech 2008–2012. Číslování hrobů navázalo na předcházející výzkumné sezony v poloze severovýchodního předhradí z let 1960, 1968, 1970–72, 1975 a 1977, kdy bylo objeveno celkem 50 hrobů. V roce 2008 byl první objevený hrob očíslován jako H 51.

Katalog je sestaven ze čtyř základních částí: 1. strukturovaný slovní popis, který je doplněn základními plány hrobů ve vztahu k jejich nejbližšímu okolí; 2. kresbné tabulky koster a nálezů z jednotlivých kontextů, náležících jak k hrobovému inventáři, tak i k výplni hrobů (tab. 1–56); 3. fotografické tabulky předmětů nalezených v hrobech (inventář, zásyp, RTG snímky vybraných artefaktů, tab. 57–70); 4. fototabulky sestavené z terénní fotografické dokumentace (tab. 71–133).

Nálezové celky jsou popsány v strukturovaném textu. Zápis každého hrobu obsahuje informace o umístění hrobu v rámci pohřebiště (vzdálenost hrobu od středu rotundy a jeho poloha vůči kostelu, obr. 144), o stratigrafické situaci, hrobové jámě a jejích úpravách, základní antropologické údaje o kosterních pozůstatcích, a také podrobný slovní popis hrobového inventáře. Jednotlivé záznamy vycházejí ze všech druhů terénní dokumentace výzkumů a databázových zdrojů pracoviště ÚAM. Informace o jednotlivých hrobových celcích jsou vedeny v jednoduchém systému, který podchycuje základní nálezovou situaci:

Číslo hrobu (č. tab.)

Rok výzkumu:

Čtverec:

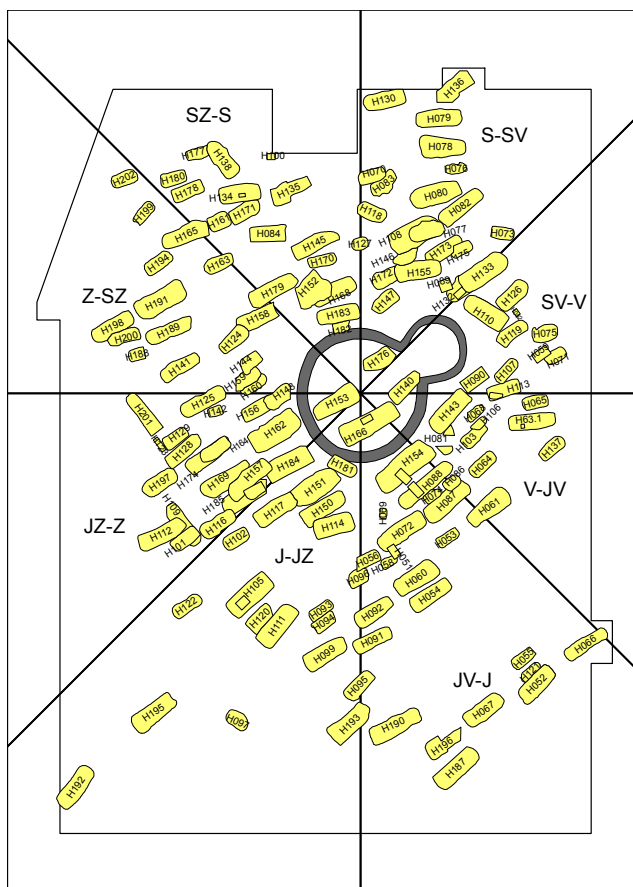
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě:

Číslo kontextů:

Stratigrafický vztah:

Zásyp:

Nálezy ze zásypu:

Obr. 144. Břeclav – Pohansko, Severovýchodní předhradí. Vyobrazení sektorů na pohřebišti podle orientace vůči světovým stranám.

Fig. 144. Břeclav – Pohansko, North-eastern suburb. Cemetery sectors by their orientation to the points of the compass.

Hrobová jáma:

Úprava hrobové jámy / schránka:

Pohřbený jedinec:

Hrobový inventář: (poloha jednotlivých artefaktů)

Popis artefaktů:

Poznámka:

Textová část obsahuje zmínky o různých typech archeologických objektů. V první řadě jsou to hroby,

kteří nesou označení H (např. H 123). V případě, že během exkavace byla nalezena lidská kost bez zjevné souvislosti s funerálním kontextem, je tato označena jako izolovaná kost s příslušným pořadovým číslem, zkratka IK (např. IK 54). Číslování izolovaných kostí probíhá průběžně a jednotlivé sezony na sebe navazují. V areálu pohřebiště kolem rotundy byly zkoumané i sídlištní objekty, jejich označení je standardní – obj. – a číslování opět navazuje na minulé archeologické kampaně (např. obj. 133). Stejný postup je dodržován také u kulevých/sloupových jam (označení KJ). Pozůstatky pravděpodobně po původním ohraničení areálu pohřebiště, které se dnes projevují jako mělké žlabovité útvary, jsou označovány velkým písmenem Z, za kterým následuje bez mezery číslo žlabku (např. Z01, Z03). Zvláštností výzkumu na severovýchodním předhradí je zavedení entity fakt, zkratka F (např. F 11, F 135). Jedná se o označení antropogenního zásahu do země nebo také geologického útvaru. Číslo faktu dostane každý objekt, který je během výzkumu indentifikován. Po rozpoznání typu archeologického komplexu je k číslu faktu přiřazeno i konkrétní číslo – hrobu, sídlištního objektu, sloupové jámy, žlabu apod. S čísly faktů se dále operuje při geodetických pracích a v geodatabázích. Pozůstatky antropogenních/přírodních zásahů, které nebylo možné během výzkumu blíže nebo jednoznačně specifikovat, jsou dále evidovány pouze pod číslem faktu.

Každý textový záznam je doplněn plánem hrobu. Grafické zobrazení hrobu obsahuje základní linie hrobové jámy a skeletu, vyznačení identifikovaných pozitivních i negativních konstrukcí a úprav hrobových jam. Sídlištní objekty či hroby, které se vyskytly v superpozici s konkrétním hrobem, jsou načrtnuty pouze v základních obrysech (objekty: černá linka bez výplně, hroby: černá linka s šedou výplní). Na obrázku však nevyjadřují reálné stratigrafické situace (nad/pod), jedná se pouze o dokreslení hustoty hrobů na pohřebišti, případně o dokumentaci změny využití zkoumaného prostoru v čase.

Jistými pravidly se řídí i kresebné tabulky hrobů s vyobrazením inventáře. Hroby jsou řazeny podle následujícího klíče: nejprve hroby s výskytem inventáře či artefaktů v zásypu (mimo keramické střepy), následují hroby bez inventáře, s dobře dochovanými kostrami, jako poslední jsou zařazeny pohřby malých dětí se špatným dochováním skeletu či značně poničené dislokované hroby s minimem kosterního materiálu.

U každého hrobu je vyobrazena pouze kostra bez hrobové jámy, s identifikovaným hrobovým inventářem. V levém horním rohu tabulky je uveden symbol pro pohlaví, určené na základě antropologické analýzy kosterního materiálu. Pro ženu a muže byly použity zavedené piktogramy, dítě je označeno šedým kolečkem, neurčené pohlaví pak otazníkem.

Artefakty nalezené mimo stratifikovanou polohu (zásyp, nálezy z přesívání, proplavování) jsou zobrazeny bez uvedení přímého vztahu ke skeletu. Drobné předměty, jako např. náušnice, korálky, gombíky apod., jsou vzhledem k měřítku vyobrazení zastoupeny pouze geometrickým tvarem či symbolem; nálezy větších rozměrů, jako např. sekera, nůž, ostruha, byly do plánu digitalizovány v daném poměru ke kostře. Artefakty, které se nacházely pod kostí, a nebylo možné je dokumentovat v úrovni vypreparované kostry, jsou vyznačeny speciálně: drobné nálezy zastoupené symbolem v šedé barvě; větší předměty pak šrafovaním.

Symbole označující drobné předměty:

- rovnostranný trojúhelník s vrcholem nahoře: náušnice
- rovnostranný trojúhelník s vrcholem dole: jehla
- kroužek: gombík
- čtverec: korálek, provrtané ulity ve funkci závěsku
- pěticípá hvězda: kaptorga
- kříž: závěsek ve tvaru kříže
- tzv. ondřejský kříž (x): drobné průvlečky, nákončí, přezky
- mezikruží: prsten
- vložka: rolnička.

U fotografických tabulek sestavených z terénní fotodokumentace byly využity téměř vždy šikmé snímky. Hrobové celky jsou řazeny vzestupně podle čísla hrobu.

U fotografických tabulek sestavených z terénní fotodokumentace byly využity téměř vždy šikmé snímky. Hrobové celky jsou řazeny vzestupně podle čísla hrobu.

U fotografických tabulek sestavených z terénní fotodokumentace byly využity téměř vždy šikmé snímky. Hrobové celky jsou řazeny vzestupně podle čísla hrobu.

14.2 Popis hrobů

H 51 (tab. 36, 71)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,5 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Číslo kontextů: uložení 9; kostra 13; výkop nekontextován.

Stratigrafický vztah: kostra H 51 ležela nad hrobovou jámou H 58 a patrně i nad hrobem 72; je však možné, že výkop hrobu H 72 poničil část hrobu H 51 v místě, kde původně ležela hlava jedince z H 51, v terénu nebylo možné stratigrafickou situaci přesně objasnit.

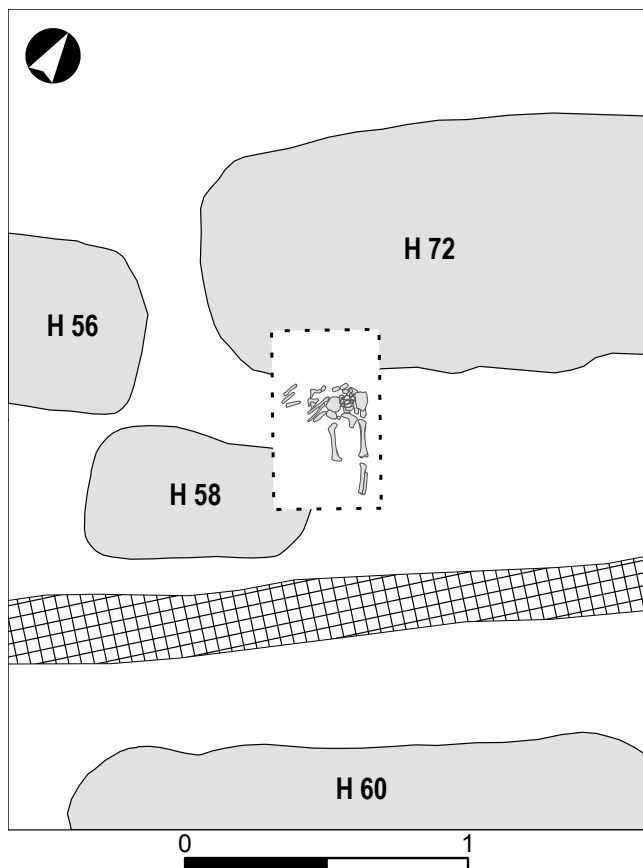
Zásyp: kon. (zkratka pro kontext.) 9; ulehlá, středně šedá písčité hlína; písek jemný; zásyp obsahoval malé kameny.

Nálezy ze zásypu: zlomek zdobené výdutě, 19 g (inv. č. P235270); zlomek nezdobené výdutě, 18 g (inv. č. P235271); drobné zvířecí kosti; drobnky malty.

Hrobová jáma: hrob bez rozpoznání hrobové jámy; pravděpodobná orientace SZ–JV určena podle kostry.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235272): kon. 13; orientace SZ–JV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 51 byl pohřbený pravděpodobně na zádech s nataženými dolními končetinami; poloha horních končetin a další souvislosti jsou nejasné, protože kostra byla v podstatné části dislokovaná.

Obr. 145: Plán H 51 s nejbližším okolím.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: –

Poznámka: hrob byl mělce zahlouben, nedosahoval podloží; pohřeb byl porušen kořenovým systémem kaštanů; neúplná kostra – chybí lebka, pravá část dolní končetiny pod kolenem a kosti obou chodidel.

H 52 (tab. 1, 57:14, 71, 73)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B63-37

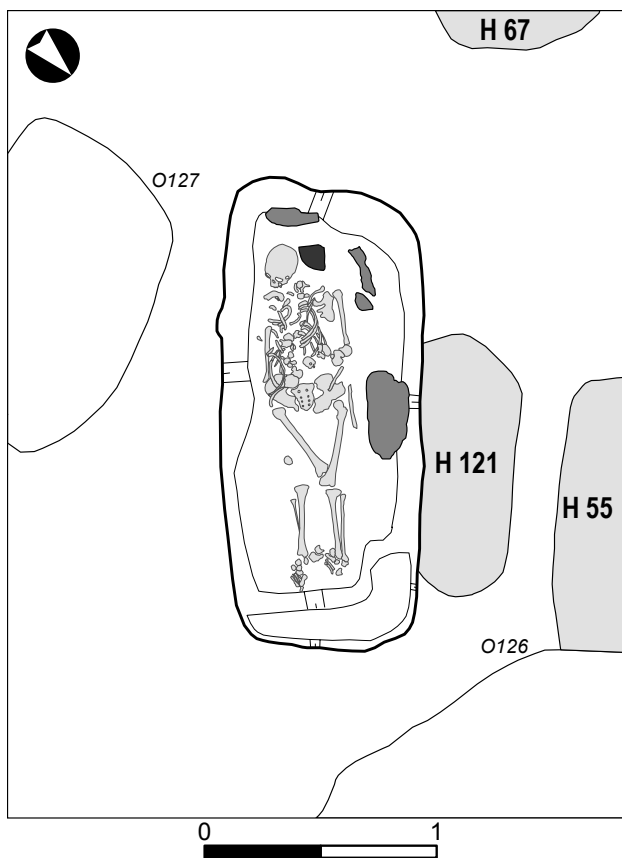
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 15,9 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Čísla kontextů: uložení 10; kostra 60; stavební konstrukce 43; výkop 11.

Stratigrafický vztah: výkop hrobu H 52 porušil starší hrob H 57; je možné, že sklad kostí H 121 byl pozůstatkem po tomto narušení; sklad kostí byl umístěn v těsné blízkosti delší SZ stěny hrobové jámy H 52.

Zásyp: kon. 10; středně ulehlá, středně běžová písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky okrajů, 2 ks, 13 g (inv. č. P235274-75); zlomky zdobených výdutí, 4 ks, 32 g (inv. č. P235276-78); zlomky nezdobených výdutí, 7 ks, 127 g, 1 neolitická výduť, 15 g (inv. č. P235279-86); zlomek mazanice, 12 g (inv. č. P235287); vzorek uhlíků (inv. č. P235288); 32 neinventovaných keramických střepů, 111 g; neinventované zvířecí kosti, lidské kosti.

Obr. 146: Plán H 52 s nejbližším okolím.

Hrobová jáma: kon. 11; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry: 200×72×41 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé příčné; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

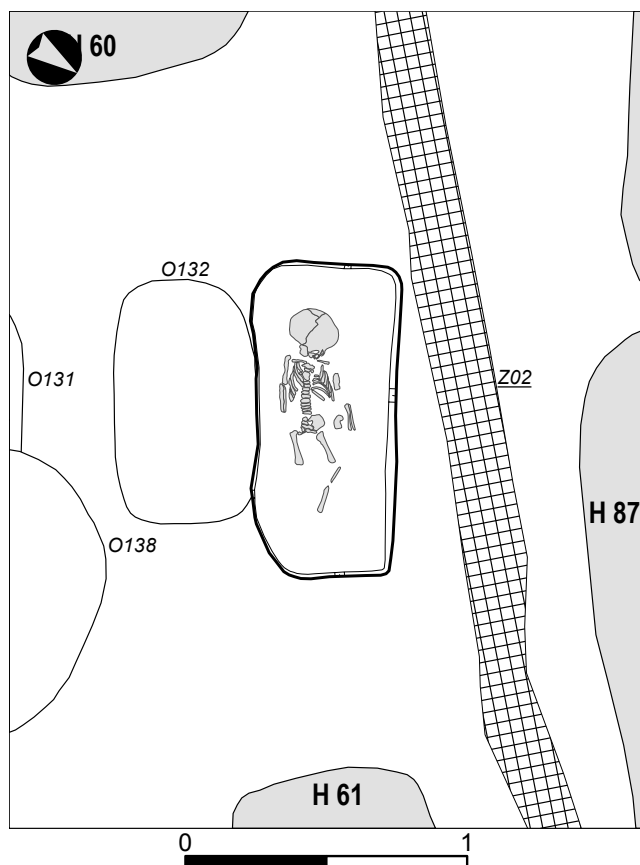
Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 43; symbolické kamenné obložení dna hrobové jámy; užít byl lomový kámen; kameny deponovány podél kratší stěny u hlavy a podél delší stěny po levé straně jedince; podél levého femuru a pánve umístěn velký hranatý kámen; počet kamenů obložení 5; váha 42 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P235289): kon. 60; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); dospělý jedinec H 52 byl pohřbený na zádech s horními končetinami umístěnými podél těla, s rukama uloženými v oblasti pánve a s volně nataženými dolními končetinami; většina kostí byla dislokovaná s nepřímou anatomicou návazností, disturbance je nejvíce patrná v oblasti páteře a hrudníku, částečně ale postihuje také dolní končetiny; lebka leží na bazi lebni; hlava pohřbeného byla zřejmě původně podložena plochým trojúhelníkovým kamenem.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: u lebky – celá stříbrná náušnice s oboustranným hrozníčkem a spodním obloukem zakončeným očkem (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P235273: stříbrná náušnice s oboustranným hrozníčkem; hladký spodní oblouk je zakončen očkem (šířka oka 0,14 cm), na protilehlé straně oblouku

Obr. 147: Plán H 53 s nejbližším okolím.

je uzlíček tvořený řadou granulek mezi dvěma hladkými drátky; dvoustranný hrozníček je ve spodní části tvořen třemi a v horní části dvěma řadami granulí mezi hladkými drátky; hrozníček byl původně dole i nahoře ukončen větším zrnem, dolní zrno nedochováno; kulatý drátek oblouku náušnice je v části před očkem hraněný; typ náušnice 8:11 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 1,9 cm; max. šířka 1,17 cm; max. průměr oblouku 1,65 cm; délka závěsku 0,82 cm; průměr drátu 0,09 cm. Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza hrozníčku náušnice; hrozníček je tvořen z 52,7% základními kovy a ze 47,3% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 39,21%, Ag – 0,2%, Sn – 1,72%, Au – 50,85%, Hg – 7,9%, Pb – 0,07%, Fe 0,05%, Zn – 0%.

Poznámka: dislokace kostry v oblasti hrudního koše, horních končetin a pravého femuru – zřejmě činnost podzemní fauny; v nohách, cca 25–30 cm nad dnem, SV část hrobové jámy – ležely kosti jiného jedince (H 57).

H 53 (tab. 36, 71)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,9 m od středu rotundy, ve výšce JV–J.

Čísla kontextů: uložení 20; kostra 28; výkop 27.

Stratigrafický vztah: nejasný vztah k faktu (Dále již jen F.) 11; je pravděpodobné, že F 11 (v úrovni začátného

podloží) je projevem nerozlišených, promíchaných zásepů H 53 a objektu 132, který se nacházel těsně podél delší JV stěny hrobu 53, a výkop hrobu patrně tento objekt porušil.

Zásyp: kon. 20; měkká, středně hnědá písčité hlína; písek jemný; v zásepě malé množství malých kamenů.

Nálezy ze zásepů: neinventované úlomky lidských kostí, keramiky, uhlíků, malty.

Hrobová jáma: kon. 27; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 113×50×9 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235290): kon. 28; orientace SZ–JV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 53 byl pohřben na zádech s horními končetinami podél těla; kostra je relativně méně dislokovaná v oblasti hrudníku, zejména jsou dobře patrné anatomické vztahy mezi těly obratlů nebo žebry, ale více jsou dislokované končetiny; lebka leží větší částí na bazi lebni.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: –

Poznámka: není zcela jasné, zda s H 53 přímo nesouvisí také F 11, který obsahoval nález části hrnce, stopy po ohni a kámen; v úrovni začátného podloží vytvářely H 53 a F 11 společný čtvercový půdorys s nerozlišitelným zásepem (možná souvislost s objektem 132, viz Strategický vztah); výplně bylo možno rozlišit až v úrovni dna hrobu, kdy se nezřetelně vyrýsovala delší JV stěna hrobové jámy; dno F 11 bylo zapuštěno do podloží o 10 cm hlouběji než dno H 53.

H 54 (tab. 36, 72)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10 m od středu rotundy, ve výšce JV–J.

Čísla kontextů: uložení 21; kostra 46; výkop 56.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 21; středně hnědá písčité hlína; písek jemný; v zásepě malé množství drobných vápenatých kamenů (byl odebrán vzorek, inv. č. P23529).

Nálezy ze zásepů: zlomky okrajů, 2 ks, 15 g (inv. č. P235291-92); zlomek zdobené výdutě, 6 g; zlomek laténské zdobené výdutě, 10 g (inv. č. P235293-94); vzorek vápence (inv. č. P235295); 4 neinventované keramické střepy, 11 g; neinventované úlomky zvířecích, lidských kostí a malty.

Hrobová jáma: kon. 56; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 212×80×42 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: neckovitý s jedním stupněm (hloubka stupně 17 cm), stěny kolmé/šikmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235296): kon. 46; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–55 let); výška

167 cm; dospělý jedinec H 54 byl pohřben na zádech s horními končetinami podél trupu; pravá ruka směřuje do pánevní oblasti a levá je uložena vedle pánve; kostra je relativně méně dislokovaná, dobře jsou patrné anatomické vztahy na kostře hrudníku a páteře, detailněji mohou být odvozeny i anatomické vztahy na kostře ruky a nohy; lebka leží na levém boku.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: –

Poznámka: v JZ části hrobové jámy je stupňovité odsazení – zhruba směrem od pánve k lebce je po obou stranách i podél kratší stěny u lebky úzký stupeň; není vyloučeno, že stupeň byl vytvořen uměle při upřesňování tvaru výkopu hrobové jámy.

H 55 (tab. 1, 66:12, 72)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B63-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 14,6 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Číslo kontextů: uložení 22; kostra 61; výkop 54.

Stratigrafický vztah: SV kratší stěna hrobové jámy porušovala JZ roh objektu 126.

Zásyp: kon. 22; středně šedá písčité hlína; písek střední; v zásypu malé množství malých kamenů.

Nálezy ze zásypu: zlomek okraje, 11 g (inv. č. P235298); zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 31 g (inv. č. P235299-300); zlomek dna, 26 g; zlomek dna z nádoby praž-

ského typu, 98 g (inv. č. P235301-302); neinventované zlomky zvířecích kostí.

Hrobová jáma: kon. 54; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 103×56×21 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

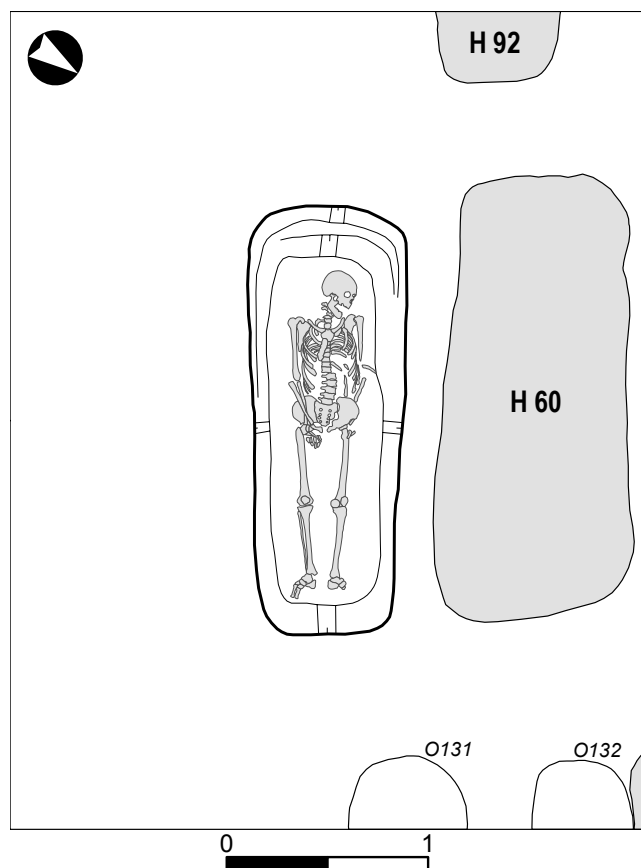
Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235303): kon. 61; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 55 byl pohřben na zádech s horními končetinami podél těla, s pravou rukou uloženou v pánevní oblasti a s levou rukou uloženou pravděpodobně na kraji pánve nebo vedle pánve; lebka ležela týlní krajinou s obličejem směřovaným vzhůru; mandibula byla nalezena nad kostrou levého ramene.

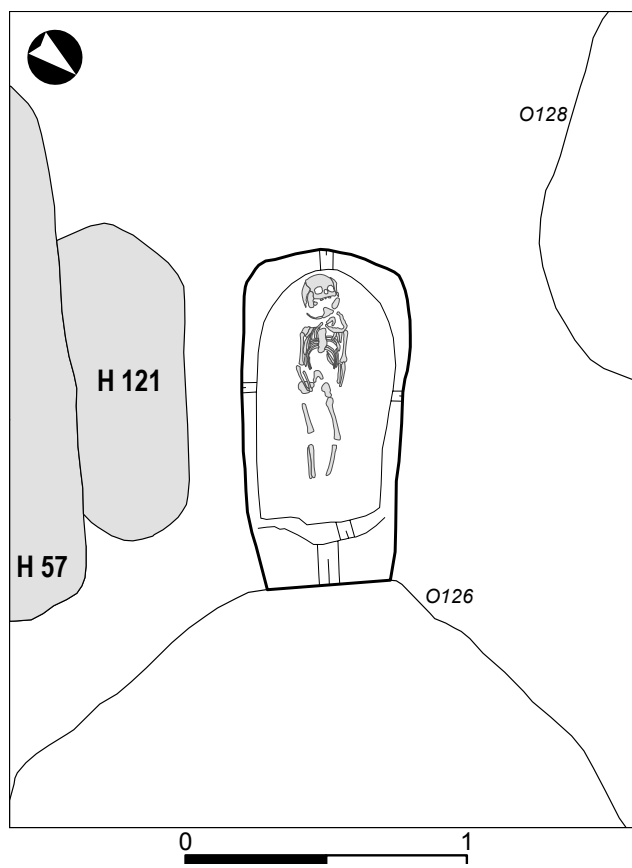
Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: v prostoru původně mezi chodidly a stěnou hrobové jámy, cca 20 cm nad úrovní kostry – rozbitá celá nádoba (1).

Popis artefaktů:

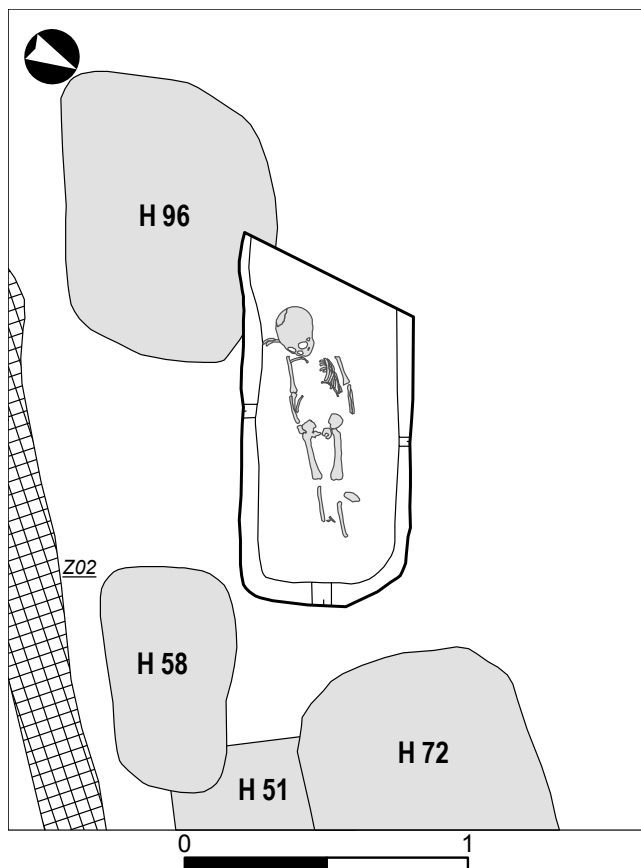
1. Inventární číslo P235297: rozbitá, celá, silně obtáčená nádoba, vyrobená z hrubého, špatně páleného keramického těsta; okraj nádoby prožlabený kolmo; odsazení hrdla uvnitř; zdobená, výzdobný motiv – hřebenový pás mezi dvěma hřebenovými vlnicemi – je umístěn v horní a spodní část výdutě, vlnice je symetrická, nízká, středně hustá; značka na dně – technická, otisk osy kruhu (průměr osy kruhu 1,1 cm); rozměry:

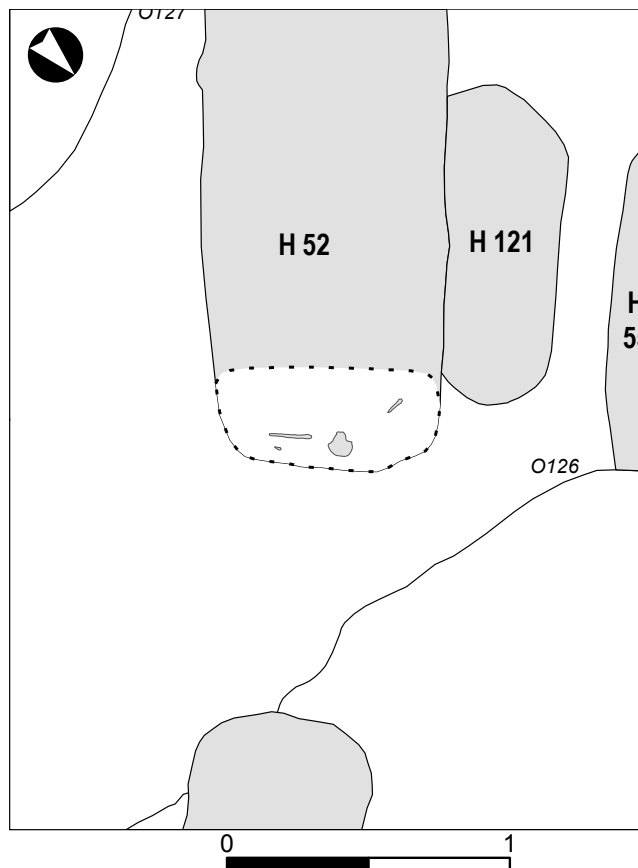
Obr. 148: Plán H 54 s nejbližším okolím.

Obr. 149: Plán H 55 s nejbližším okolím.

Obr. 150: Plán H 56 s nejbližším okolím.

Obr. 151: Plán H 57 s nejbližším okolím.

výška 11,8 cm; průměr okraje 12,7 cm; průměr hrdla 11 cm; max. průměr 13,2 cm; průměr dna 7,4 cm; výška ústí / hrdlo 1,4 cm; výška hrdlo / max. výduť 3,4 cm; výška max. výduť / dno 7 cm; tloušťka hrdla 0,8 cm; tloušťka max. výduť 0,6.

Poznámka: v prostoru nad kostrou hrudníku porušoval zásyp hrobu v šikmé linii velký kořen kaštanu; menší kořen kopíroval stěnu hrobové jámy nalevo od lebky; vlevo od levého kolenního kloubu se v úrovni kostry nacházelo kotlíkové dno z nádoby pražského typu.

H 56 (tab. 36, 72)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B65-36, B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,8 m od středu rotundy, jižně od centrální lodě.

Číslo kontextů: uloženina 25; kostra 38; výkop 39.

Stratigrafický vztah: JZ kratší stěna H 56 porušila SV část H 96.

Zásyp: kon. 25; středně hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: neinventované drobné zlomky keramiky, zvířecích a lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 39; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 118x60x14 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: -

Pohřbený jedinec (inv. č. P235304): kon. 38; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1-7 let); nedospělý jedinec H 56 byl pohřben na zádech s horními končetinami podél těl a rukama pravděpodobně vedle pánve; dolní končetiny byly natažené; lebka leží *in situ* na basi lebky; zachovaná levá polovina hrudního koše je převážně v anatomické poloze, pravá polovina hrudního koše je ale dislokovaná až do oblasti pravé spánkové kosti.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: -

Poznámka: dislokace kostry v oblasti hrudního koše - zřejmě činností podzemní fauny.

H 57 (tab. 55, 73)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B63-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 15,8 m od středu rotundy, ve výšce JV-J.

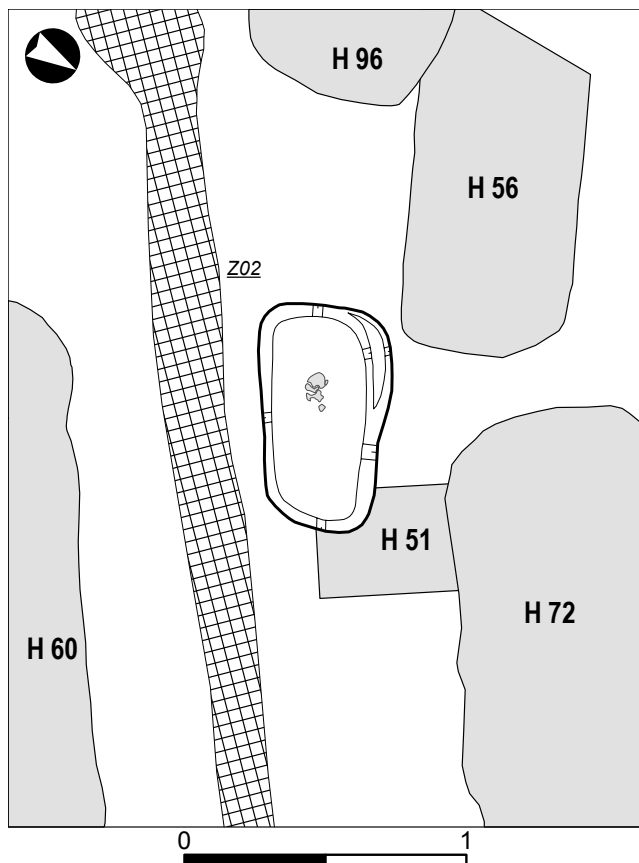
Číslo kontextů: uloženina 23; kostra 72; výkop 75.

Stratigrafický vztah: H 57 porušen výkopem mladšího hrobu H 52; je možné, že sklad kostí H 121 je pozůstatkem po tomto narušení; sklad kostí byl umístěn v těsné blízkosti delší SZ stěny hrobové jámy H 52.

Zásyp: kon. 23; středně hnědá písčité hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: neinventované zlomky lidských kostí; uhlíky (odebrán vzorek inv. č. P235305).

Hrobová jáma: kon. 75; tvar půdorysu nezjistitelný;

Obr. 152: Plán H 58 s nejbližším okolím.

rozměry: hloubka hrobové jámy 26 cm; orientace SZ–JV? (určeno podle uložení zbytku kostry); profil příčný: zřejmě neckovitý, stěny zřejmě kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235306): kon. 72; orientace SZ–JV?; dítě; věk: Infans II (7–14 let); nedospělý jedinec H 57 je zachovaný jen částmi postkraniální kostry. Kostí jsou dislokované a nelze odhadnout původní polohu pohřbení; dislokace byla zapříčiněna výkopem hrobu H 52.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: –

Poznámka: zásyp hrobu nebyl snadno rozlišitelný od písčitého podloží; hrobová jáma H 57 byla mělčí než hrobová jáma H 52; těsně vedle delší SZ stěny hrobové jámy H 52, která porušila H 57, byl v roce 2010 objeven sklad kostí H 121 (lebka, obratle, žebra, dlouhé kosti horních končetin); je možné, že se jedná o zbytek skeletu uloženého původně v hrobě 57.

H 58 (tab. 55, 73)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Číslo kontextů: uložení 24; kostra 33; výkop 34.

Stratigrafický vztah: mělký výkop dětského hrobu H 51 porušil zásyp dalšího dětského hrobu H 58.

Zásyp: kon. 24; středně hnědá písčitá hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zlomek zdobené výdutě, 4 g (inv. č. P235307); neinventovaný drobný zlomek keramiky, 3 g; neinventované zlomky zvířecích a lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 34; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 78×39×14 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235308): kon. 33; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); pozůstatky nedospělého jedince H 58 tvoří jen části lebky, ze kterých nelze odhadnout původní polohu kostry a jiné tafonomické údaje; orientace kostry byla určena na základě polohy zbytků lebky v JZ prostoru hrobové jámy.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: –

Poznámka: –

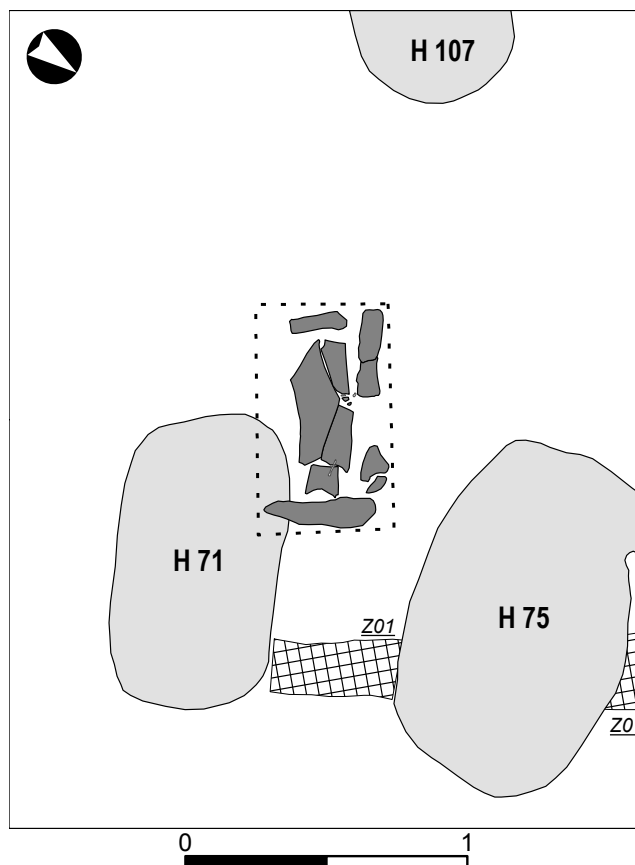
H 59 (tab. 55, 73)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B63-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,7 m od středu rotundy, ve výseči SV–V.

Číslo kontextů: uložení 30; kostra 29; stavební konstrukce 31; výkop nekontextován.

Obr. 153: Plán H 59 s nejbližším okolím.

Stratigrafický vztah: kamenná skříňka H 59 ležela v rohem nad hrobovou jámou H 71.

Zásyp: kon. 30; výplň kamenné skříňky – tmavě černá písčité hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: lidské kosti.

Hrobová jáma: místo uložení pohřbu tvořila kamenná skříňka; orientace JZ–SV; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 31; kamenná skříňka o rozměrech 67×39×20 cm; použit byl lomový kámen; dno vyložené 4 velkými plochými kamennými deskami; 6 plochých kamenů tvořilo stěny skříňky – největší tvořily kratší stěny; u pravého boku skeletu kamenná konstrukce chybí; mohla být zničena recentně při odebírání kamenné destrukce kostela.

Pohřbený jedinec (inv. č. P235309): kon. 29; orientace kostry nejspolehlivě; dítě; věk: New Born (perinatální období); nedospělý jedinec H 59 je zachovaný jen částmi kostry, ze kterých nelze inferovat na původní polohu pohřbení a rekonstruovat tafonomické procesy.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: –

Poznámka: pohřeb novorozence v kamenné skříňce; skříňka se nacházela pod kamennou destrukcí kostela; nedosahovala hloubky podloží; pohřeb byl rozpoznán až po vybrání výplně kamenné skříňky a po přesívání výplně, kdy na síť zůstaly drobné lidské kůstky; in situ na dně skříňky zbyla pouze 1 dlouhá kost.

H 60 (tab. 2, 60:1, 65:15, 74)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9 m od středu rotundy, ve výšce JV–J.

Číslo kontextů: uložení 35; kostra 62; výkop 36.

Stratigrafický vztah: –

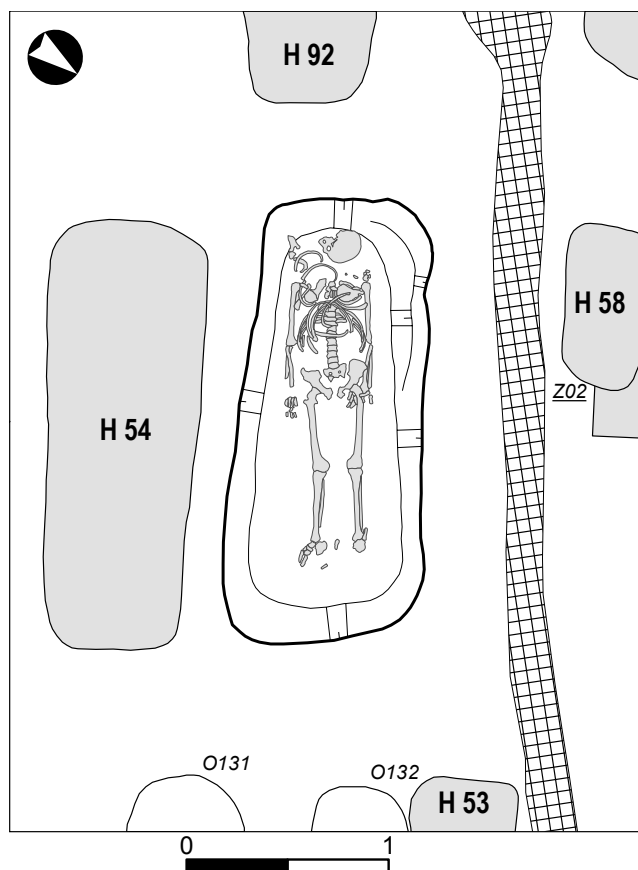
Zásyp: kon. 35; středně hnědá písčité hlína; písek střední i jemný.

Nálezy ze zásypu: zloмок železa – obroučka z vědra (nekresleno, inv. č. P235312); zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 55 g (inv. č. P235314-318); zloмок dna, 61 g (inv. č. 235319); 19 ks neinventovaných keramických střepů, 69 g; ŠI (tab. 2, 060:3, tab. 67:20; inv. č. 235320); vzorek uhlíků (inv. č. 235321); neinventované drobnky malty a úlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 36; tvar půdorysu lichoběžníkový sbíhající se k hlavě; rozměry 221×88×49 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235322): kon. 62; orientace JZ–SV; muž; věk: Old Adult (50+); výška 164 cm; dospělý jedinec H 60 byl pohřben na zádech s horními končetinami podél těla a s rukama vedle pánve; nataženy byly také dolní končetiny; horní část kostry je dislokovaná s narušenou původní polohou zejména

Obr. 154: Plán H 60 s nejbližším okolím.

v oblasti hlavy a krční páteře; při dislokaci byly také poškozeny některé kosti (zejména obě lopatky).

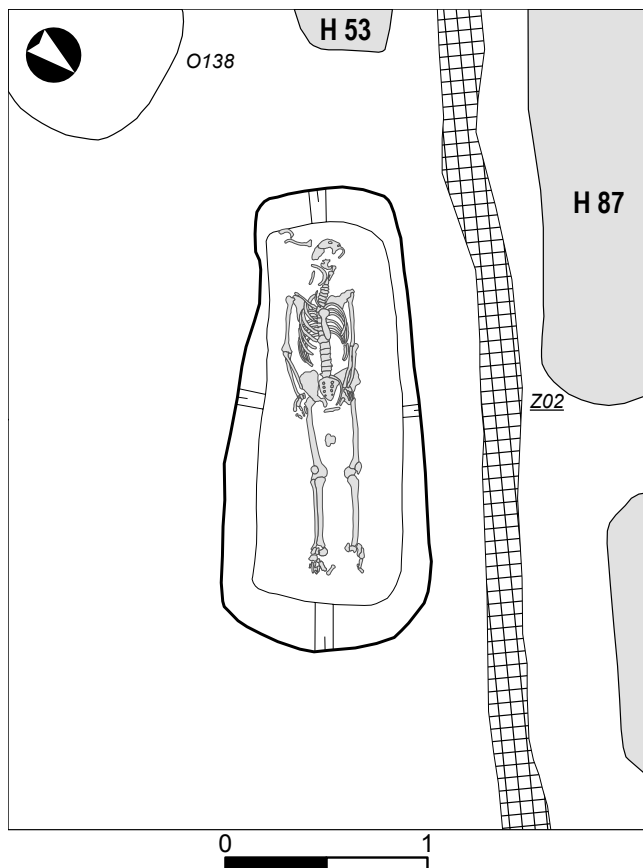
Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: u pravého kolene – železná sekera/bradatice, ostří bylo překryto kolenním kloubem (1); na pravém femuru byly v hroudě hlíny spojené rzi zachyceny otisky textilu; napravo od pravé tibie – dlouhý železný nůž (2).

Popis artefaktů:

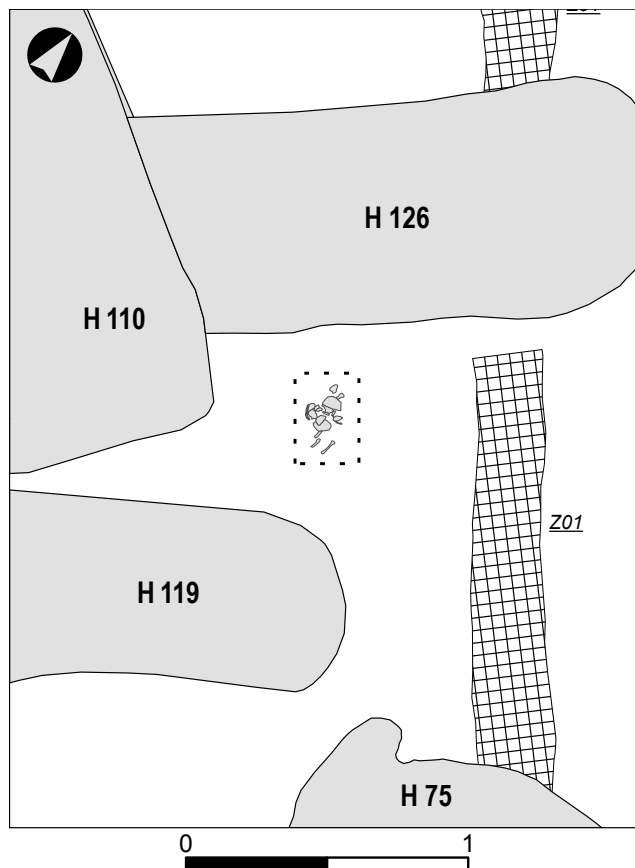
1. Inventární číslo P235310: železná sekera/bradatice, celá, typ Ib (podle *Dostál 1966*); široké krátké ostny; čtvercový tyl; nasadní otvor kruhový; šikmé rovné ostří; mírně prohnutý hřbet; rozměry: délka 13,3 cm; délka ostří 5,3 cm; šířka brady 3,5 cm; průměr nasadního otvoru 2,7 cm; výška ostnů 3,6 cm; délka tylu 1,4 cm; šířka tylu 2 cm; výška tylu 1,8 cm; váha 236 g; na korozi pokrytém povrchu sekery – patrné otisky textilu; plátňová vazba s dostavou 16–20 nití na 10 mm; síla nitě 0,4 mm, zákrut Z (podrobněji *Březinová – Přichystalová 2014*, 164).

2. Inventární číslo P235311: železný nůž s trnem, poškozený; tvar průřezu trnu trojúhelníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: zachovaná délka 13,8 cm; délka čepele 11,8 cm; šířka čepele 1,7 cm; tloušťka čepele 0,4 cm.

Poznámka: silná dislokace lebky, krční páteře a kostry hrudníku – způsobena pravděpodobně činností podzemní fauny.

Obr. 155: Plán H 61 s nejbližším okolím.

Obr. 156: Plán H 62 s nejbližším okolím.

H 61 (tab. 37, 74, 75)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B63-35, B64-35, 64-36, 63-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8 m od středu rotundy, na JV přesně.

Čísla kontextů: uložení 37, 48; kostra 63; negativ schránky 42; výkop 67.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 37: hnědá písčité hlína; písek jemný – výplň HJ; kon. 48: středně černohnědá písčité hlína; písek střední – výplň negativu schránky pro tělo.

Nálezy ze zásypu: kon. 37: zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 28 g (inv. č. P235323-4); zlomky nezdobených výdutí, 9 ks, 132 g (inv. č. P235325-32); zlomek dna (inv. č. P235333); 21 ks neinventovaných keramických střepů, 71 g; vzorek uhlíků (inv. č. P235334); neinventované zlomky zvířecích a lidských kostí, drobnky malty; kon. 48: zlomky lidských kostí (přiřazeny k lidskému skeletu).

Hrobová jáma: kon. 67; tvar půdorysu nepravidelný lichoběžníkový sbíhající se k hlavě; rozměry 229×100×45 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: nekovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 42; tvar negativu schránky obdélný; délka zachyceného negativu 200 cm; šířka 40 cm; výška schránky 12 cm – od zachy-

cení obrysu schránky na příčném profilu po úroveň vypreparovaných kostí; pod negativem schránky se rýsovaly tmavé skvrny – vně levého předloktí oválný půdorys, v nohách široký nepravidelný obdélný půdorys – pravděpodobně negativy dřevěných konstrukcí po podložení schránky (tzv. máry).

Pohřbený jedinec (inv. č. P235335): kon. 63; orientace JZ-SV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 167 cm; dospělý jedinec H 61 byl pohřbený na zádech s horními končetinami podél trupu a s rukama uloženými na pravé straně podél pánve a na levé straně uvnitř pánve; kostra je narušena v oblasti hlavy a pravděpodobně dislokace zasáhla i kranialní část žeber (poloha cca 1. a 2. žebra); lebka leží mimo anatomickou asociaci s krční páteří na temeni.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: –

Poznámka: –

H 62 (tab. 55, 75)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B63-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,2 m od středu rotundy, ve výseči SV-V.

Čísla kontextů: kostra 64.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: –

Hrobová jáma: nebyla zachycena.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235336): kon. 64; orientace neznámá; dítě; věk: Fetus; nedospělý jedinec H 62 je dislokovaný a původní polohu těla při pohřbení nelze odhadnout.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Popis artefaktů: –

Poznámka: pohřeb plodu; změř malých lidských kostí – zčásti odtěžena při exkavaci kvadrantu 25 ve čtv. B 63-34; hrob nebyl zahlouben do podloží, kosti ležely na kořenu kaštanu; formulář pro výplň a výkop nevyplněn.

H 63 (tab. 2, 57:10, 66:13, 75, 76)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B63-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,1 m od středu rotundy, ve výseči V–JV.

Číslo kontextů (jedince 63,1): uložení 53; kostra 71; stavební konstrukce 66; výkop 73.

Stratigrafický vztah: kostra dítěte H 63,2 nad kostrou dospělého jedince H 63,1.

Zásyp: kon. 53; středně hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomek okraje, 5 g (inv. č. P235338); zlomek nezdobené výdutě, 22 g (inv. č. P235339); lidské kosti.

Hrobová jáma: kon. 73; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 222×73×54 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 66; symbolické kamenné obložení dna hrobové jámy jedince 63,1; užitý byl lomový kámen a svorový žernov (za lebku); kameny deponovány podél kratších stěn – za hlavou a v nohách; podél delších stěn v úrovni pánve a podél pravé dolní končetiny; počet kamenů obložení 7; váha 24 kg.

Pohřbený jedinec 63,1 (inv. č. P235341): kon. 71; orientace Z–V; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 156 cm; dospělý jedinec H 63,1 byl pohřben na zádech s horními končetinami podél těla a s rukama uloženými podél pánve; lebka byla částečně posunuta a ležela na levé straně; částečně byla také dislokovaná kostra nohy na pravé a levé straně; hlava zemřelého byla zřejmě původně podložena plochým kamenem.

Pohřbený jedinec 63,2 (inv. č. P246878): nekontextováno; orientace neznámá; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); poloha neznámá; část kostry malého dítěte – u J delší stěny cca 35 cm nad pravým humerem jedince 63,1.

Hrobový inventář jedince 63,1:

Poloha jednotlivých artefaktů: v prostoru původně mezi chodidly a stěnou hrobové jámy, cca 30 cm nad úrovní kostry – rozbitá celá nádoba (1), ze S strany nádoby ležel středně velký plochý kámen.

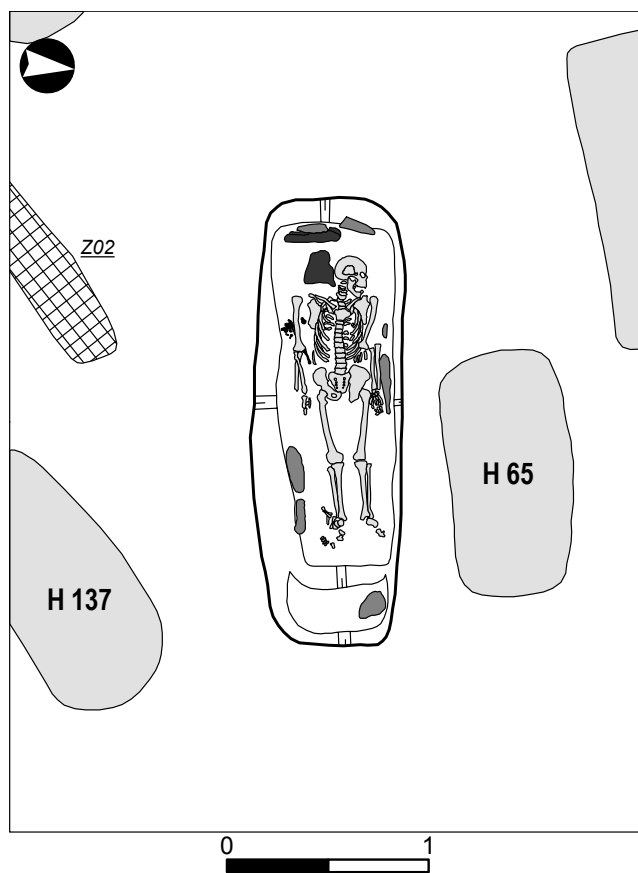
Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P235337: rozbitá, celá, silně obtáčená nádoba, vyrobená z hrubého, dobře páleného keramického těsta; okraj nádoby seříznutý válcovitě, profilovaný; zdobená, výzdobný motiv – rýhy, úzké, husté – je umístěn po celém povrchu nádoby; rozměry: výška 13,8 cm; průměr okraje 11,5 cm; průměr hrdla 10,1 cm; max. průměr 14,3 cm; průměr dna 8,4 cm; výška ústí / hrdlo 1,3 cm; výška hrdlo / max. výduť 4,5 cm; výška max. výduť / dno 8 cm; tloušťka hrdla 0,7 cm; tloušťka max. výduť 0,7 cm; tloušťka dna 0,4 cm.

Hrobový inventář jedince 63,2:

Poloha jednotlivých artefaktů: z proplavování zásypu hrobové jámy – pozlacená bronzová hrozníčková náušnice (2).

2. Inventární číslo P235340: náušnice s oboustranným hrozníčkem z pozlaceného bronzu; hladký oblouk je členěn dvěma uzlíčky z řady granulek mezi dvěma hladkými dráty; dvoustranný hrozníček je ve spodní části horizontálně členěn do pěti horizontálních úrovní (tři úrovně tvoří granulky), v horní části do čtyř úrovní (dvě úrovně tvoří granulky); hrozníček je dole i nahoře ukončen větším zrnem; hraněný drát; typ náušnice 8:10 nebo 8:14, podle *Dostál 1966*; rozměry: max. délka 1,82 cm; max. šířka 1,62 cm; max. průměr oblouku 1,39 cm; délka závěsku 0,89 cm; průměr drátu 0,11 cm.

Obr. 157: Plán H 63 s vyobrazením pohřbů 63,1 (světlešedá) a 63,2 (tmavošedé vybarvení kostí).

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza hrozníčku

náušnice; hrozníček je tvořen z 54,13% základními kovy a ze 45,87% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 41,13%, Ag – 0,18%, Sn – 1,96%, Au – 48,14%, Hg – 8,49%, Pb – 0,06%, Fe – 0,05%, Zn – 0%.

Poznámka: hrob dospělého jedince s dodatečným pohřbem malého dítěte do zásypu hrobové jámy; zásyp či hrobová jáma jedince 63,2 nebyla rozpoznána; na kosti dítěte se přišlo díky prosívání.

H 64 (tab. 3, 57:17, 65:16, 76)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B64-35, B63-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,6m od středu rotundy, ve výseči V–JV.

Číslo kontextů: uložení 58; kostra 69; stavební konstrukce 70; výkop 74.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 58; středně hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4ks, 35g, 1 střep s reparačním otvorem (inv. č. P235342-45); zvířecí kosti, 5ks, 28g, 1 kost přepálená (inv. č. P235348); struska, 1ks, 5g (inv. č. P235349); 15ks neinventovaných keramických střepů, 39g; zlomky lidských kostí; drobnky malty a omítky.

Hrobová jáma: kon. 74; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 148×63×37cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

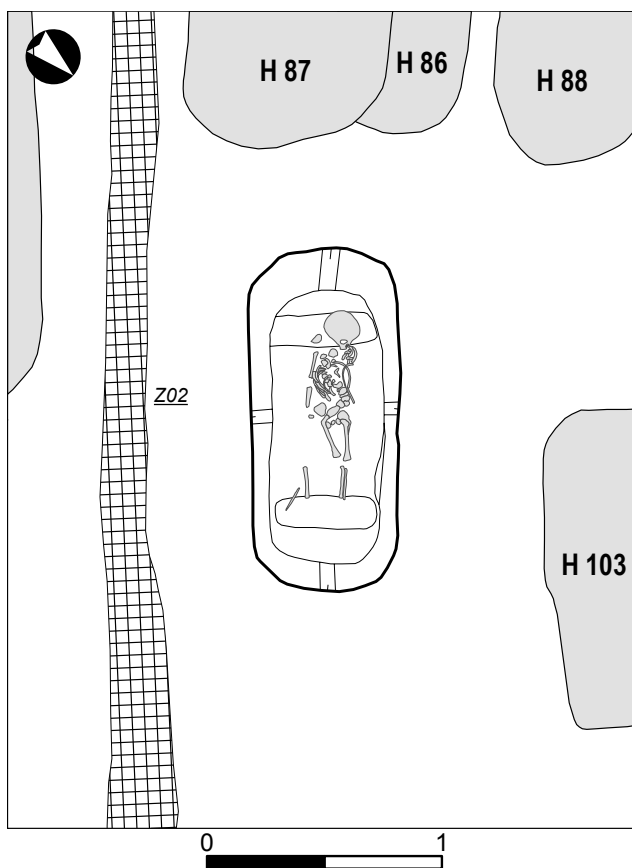
Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 70: podložení pohřbeného těla – tzv. máry; v prostoru hlavy i v nohách byly po odebrání skeletu zjištěny 2 negativy po dřevěné konstrukci – u JZ kratší stěny: 50x17x3cm; u SV kratší stěny: 57x16x4cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P235350): kon. 69; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 64 byl pohřben na zádech, ale výsledná poloha byla částečně ovlivněna dislokací, což zasáhlo zejména polohu lebky a napojení trupu k pletenci dolních končetin; původní poloha ale odpovídá pohřbu na zádech s horními končetinami podél těla a s nataženými dolními končetinami.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: z přesívání zásypu hrobové jámy – pozlacená bronzová náušnice s oboustranným spirálovitým válcovitým závěskem (1); vně levého femuru – železný nůž, původně uschovávan v dřevěné pochvě (2).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P235346: pozlacená bronzová náušnice s oboustranným spirálovitým válcovitým závěskem; spodní část závěsku je vyrobena z pěti a horní část ze čtyř hladkých kroužků; prostřední kroužek nahoře i dole je proveden z tlustšího drátu; závěsek je ukončen

Obr. 158: Plán H 64 s nejbližším okolím.

nahoře i dole větší granulí (průměr 0,25 cm); oblouk náušnice je členěn dvěma uzlíky z hladkého kulatého drátu; typ náušnice 7:17, podle *Dostál 1966*; rozměry: max. délka 2,62 cm; max. šířka 1,73 cm; max. průměr oblouku 1,91 cm; délka závěsku 1,38 cm; průměr drátu 1,2 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza hrozníčku

náušnice; hrozníček je tvořen ze 77,7% základními kovy a z 22,3% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 7,46%, Ag – 80,37%, Sn – 7,79%, Au – 3,47%, Hg – 0%, Pb – 0,48%, Fe – 0,18%, Zn – 0,26%.

2. Inventární číslo P235347: železný nůž s trnem, poškozený; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k trnu zkosené; rozměry: zachovaná délka 11 cm; šířka čepele 1,2 cm; tloušťka čepele 0,3 cm.

Poznámka: –

H 65 (tab. 37, 76)

Rok výzkumu: 2008

Čtverec: B63-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,2m od středu rotundy, ve výseči V–JV, východně od centrální lodi.

Číslo kontextů: uložení 57; kostra 65; výkop 68.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 57; středně hnědá písčítá hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 22 g (inv. č. P235351-2); zvířecí kosti, 13 ks, 44 g (inv. č. P235354); mazanice, 4 ks, 27 g (inv. č. P235355); 9 ks neinventovaných keramických střepů, 28 g.

Hrobová jáma: kon. 68; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 123×62×20 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P235353): kon. 65; orientace Z–V; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 65 byl pravděpodobně pohřben na zádech, ale původní uložení lze odhadnout pouze z polohy pánevních kostí a částečně pomocí kloubního spojení stehenních kostí; kostra je značně dislokovaná, ale příčina dislokace je nejasná: buď se jednalo o sekundární zásah (zásyp nejevil známky druhotného vkopu), nebo je dislokace výsledkem postdepozicičních procesů vyvolaných zánikem primární a sekundární duté prostory; hlava pohřbeného byla původně podložena plochým kamenem.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 66 (tab. 37, 77)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B63-37, B 62-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 15,8 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Číslo kontextů: uložení 78; kostra 115; výkop 126.

Stratigrafický vztah: hrobová jáma porušovala zásyp objektu 126.

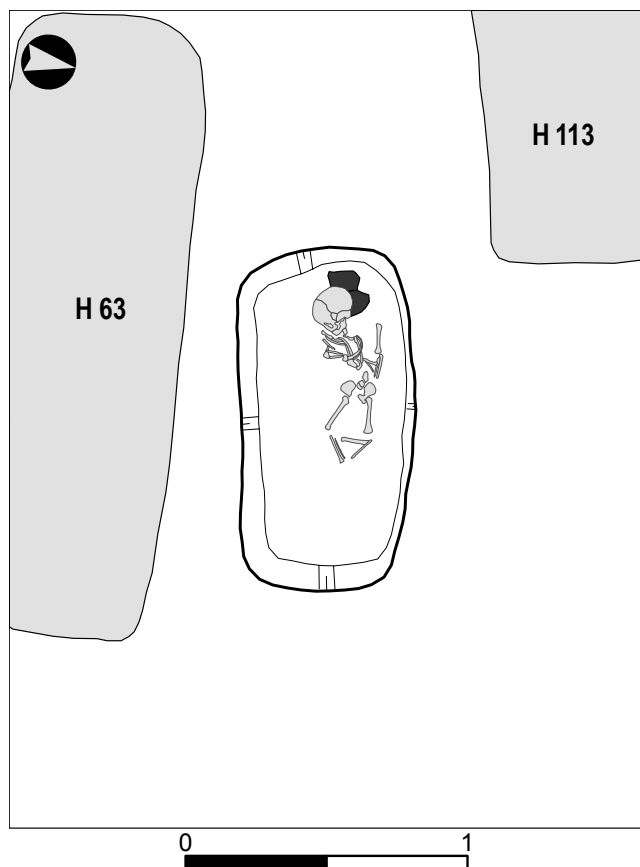
Zásyp: kon. 78; středně hnědá písčítá hlína; písek střední; v zásypu malé množství drobných kamenů.

Nálezy ze zásypu: zlomky okrajů, 3 ks, 92 g (inv. č. P242282-4); zlomky nezdobených výdutí, 12 ks, 297 g (inv. č. P24285-95); zlomek prstencovitě zesíleného kotlíkovitého dna z nádoby pražského typu, 76 g (inv. č. P242296); 11 ks neinventovaných keramických střepů, 43 g; uhlíky; zlomky lidských kostí.

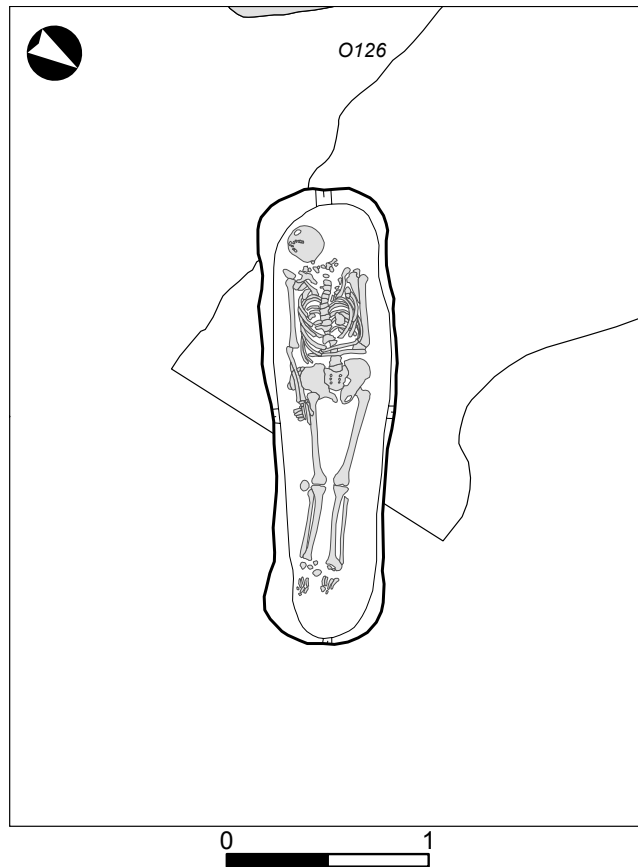
Hrobová jáma: kon. 126; úzká jáma; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 230×63×74 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P242281): kon. 115; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 172 cm; dospělý jedinec H 66 byl pohřben na zádech s horními končetinami podél těla; pravá ruka je uložena podél pánve, naopak levá horní končetina byla flektovaná v loketním kloubu a ruka byla uložena v ab-

Obr. 159: Plán H 65 s nejbližším okolím.

Obr. 160: Plán H 66 s nejbližším okolím.

dominální krajině; lebka a kraniální část trupu je dislokovaná; lebka leží na temeni dozadu od předpokládaného anatomického spojení.

Hrobový inventář: bez inventáře; mezi tibiemi, cca ve středu jejich délky, se nacházel větší střep – nález související se zásypem hrobové jámy.

Poznámka: hrob zasahoval do východního profilu plochy odkryté v roce 2008.

H 67 (tab. 3, 65:3, 77)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B63-37, B64-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 16 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

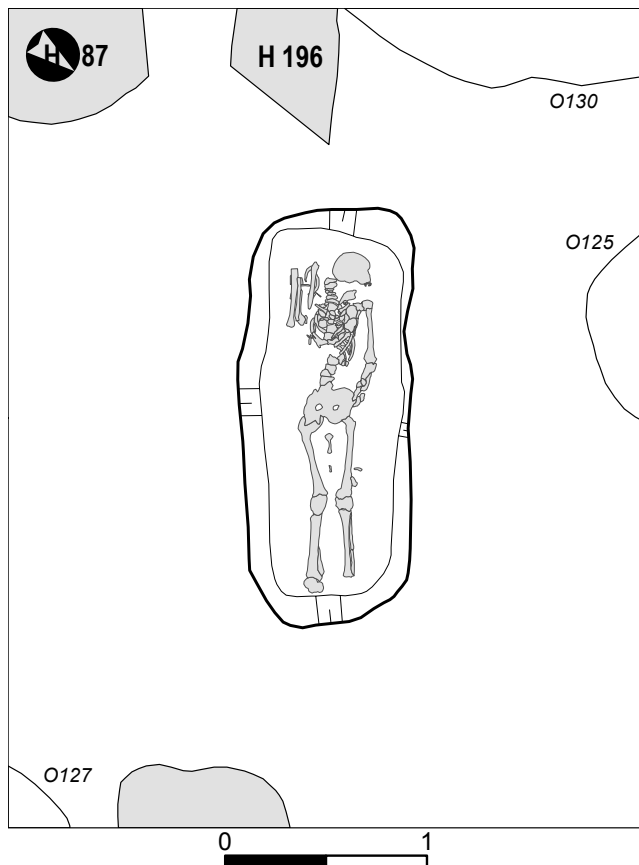
Číslo kontextů: uložení 79; kostra 116; výkop 138.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 79; středně ulehlý, středně šedý hlinitý písek; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 59 g (inv. č. P242273-7); zvířecí kosti (inv. č. P242278); mazanice, 2 ks, 18 g (inv. č. P242279); bronzový kotouček/žeton, průměr 1,2 cm, tloušťka 0,18 cm (tab. 3, 067:2, tab. 67:2; inv. č. P242280); 8 ks neinventovaných keramických střepů; uhlíky; drobký malty.

Hrobová jáma: kon. 138; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 178 × 72 × 74 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Obr. 161: Plán H 67 s nejbližším okolím.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P242271): kon. 116; orientace JZ–SV; dítě; věk: Juvenis (14–19/20 let); nedospělý jedinec H 67 byl pohřbený na zádech, ale poloha kostry *in situ* je dislokovaná, a to zejména na pravé straně (chybí anatomická poloha pravé horní končetiny) a v oblasti trupu a lebky; po pravé straně kraniální části trupu a lebky se nachází skupina dislokovaných kostí horní končetiny a trupu jedince H 67.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vně horní části levého femuru – železný nůž, ostrím ke stehnu, špičkou směrem k chodidlům (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P242272: železný nůž s trnem, celý; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu odsazené; rozměry: délka 10,3 cm; délka čepele 7,2 cm; šířka čepele 1,1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 3,1 cm.

Poznámka: není zcela jasné, zda dislokace hrudníku a přemístění kostí pravé horní končetiny skeletu byly způsobeny bioturbací, nebo zda to byl záměrný lidský zásah.

H 68 (tab. 37, 77)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-34, B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,4 m od středu rotundy, ve výseči V–JV.

Číslo kontextů: uložení 77; kostra 82; stavební konstrukce 83; výkop 84.

Stratigrafický vztah: hrob porušen recentním základovým žlabem.

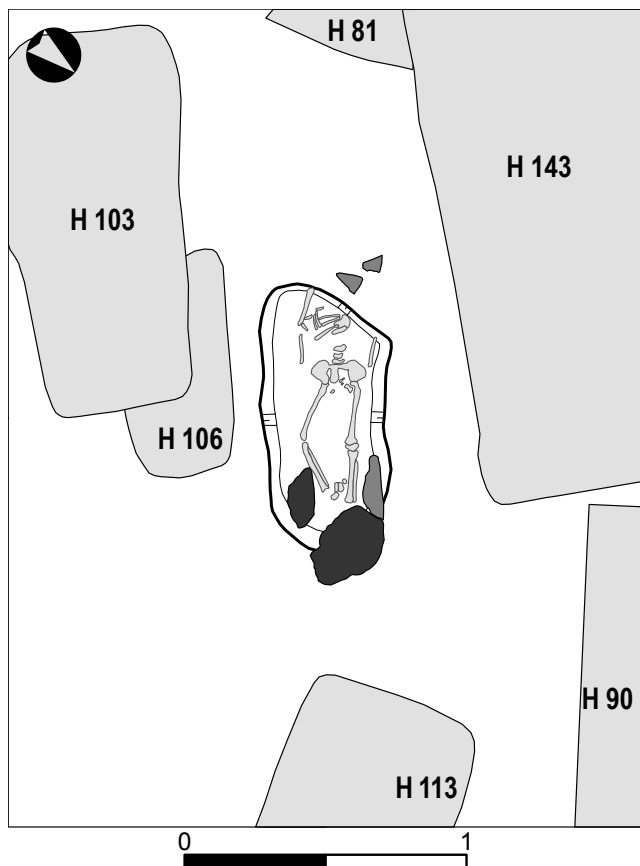
Zásyp: kon. 77; středně šedá písčité hlína; písek střední; v zásypu malé množství malých kamenů a kamených drobků.

Nálezy ze zásypu: zvířecí kosti (inv. č. P242297); vzorek uhlíků (inv. č. P242298); malta, 101 ks, 125 g (inv. č. P242299); zlomky lidských kostí.

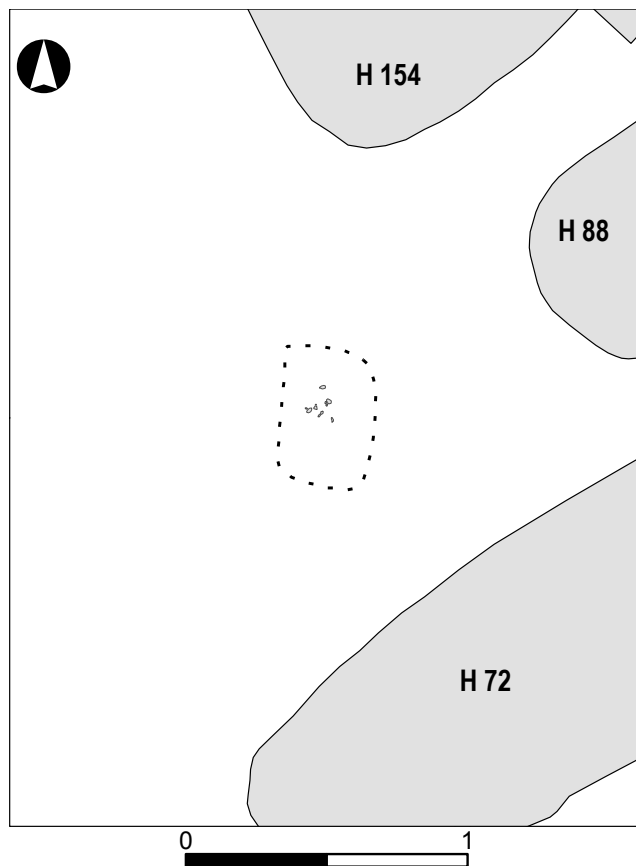
Hrobová jáma: kon. 84; jáma v JZ části zničena recentním zásahem; výkop narušoval i kořenový systém kaštanu; tvar půdorysu oválný; rozměry 90 × 40 × 25 cm; orientace JZ–SV; profil: mísovitý, stěny šikmé konkávní; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 83; symbolické kamenné obložení dna hrobové jámy; v JZ části zničeno recentním zásahem; užitý byl lomový kámen a srovný žernov; obložení jámy zachováno pouze v nohách nebožtíka – 3 ploché kameny položené svísele podél kratší SV stěny a po straně pravé a levé holeně; žernov postaven jako stéla v nohách; počet zachovaných kamenů obložení 3; váha 8 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242856): kon. 82; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 68 byl pohřben na zádech, ale původní poloha těla při pohřbení je kvůli dislokaci a absenci některých částí kostry odhadnutelná jen z polohy kaudální části

Obr. 162: Plán H 68 s nejbližším okolím.

Obr. 163: Plán H 69 s nejbližším okolím.

trupu a dolních končetin; pravá dolní končetina nebyla plně flektovaná v kolenním kloubu.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 69 (tab. 55, 77)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-35, B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,7 m od středu rotundy, ve výseči JV–J, jižně.

Číslo kontextů: uloženina nesledována; kostra 80; výkop 81.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: –

Hrobová jáma: kon. 81; tvar půdorysu pravděpodobně obdélníkový (obrys dna); z jámy bylo zachyceno pouze její dno jako probarvená skvrna na podloží; rozměry 48×33×? cm; orientace S–J?; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (bez inv. č.): kon. 80; orientace nezjistitelná; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); poloha pohřbeného jedince H 69 je nezjistitelná vzhledem ke špatné zachovalosti kostry; hrob/skelet byl narušen během archeologické exkavace.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma s nečitelným zásypem se nezahluhovala do podloží.

H 70 (tab. 38, 78)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B65-32, B64-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,3 m od středu rotundy, na S přesně.

Číslo kontextů: uloženina 98; kostra 109; stavební konstrukce 89; výkop 113.

Stratigrafický vztah: JV část hrobové jámy H 70 porušovala starší hrob 83.

Zásyp: kon. 98; středně ulehlá, středně šedá písčitá hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 113; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 130×60×13 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 89; kamenné překrytí hrobové jámy; použitý lomový kámen; ploché kameny položeny na sebe; rozměry překryvu 140×84×26 cm; počet kamenů 44 ks, váha 52 kg; mezi kameny se nacházely nezdobené výdutě, 8 ks, 93 g (inv. č. P242310-316); zdobené výdutě, 7 ks, 92 g; zdobená výduť – pravěk, 12 g (inv. č. P242302-309); zlomky den, 2 ks, 37 g (inv. č. P242317-318); masivní železný kroužek o průměru 5,4 cm (tab. 67:4; inv. č. P242301);

zvířecí kosti (inv. č. P242319); mazanice, 15 ks, 133 g (inv. č. P242320); zlomky malty, 11 ks, 73 g (inv. č. P242321); 16 drobných neinventovaných keramických střepů.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242300): kon. 109; orientace Z-V; dítě; věk: Infans Ib (7–14 let); nedospělý jedinec H 70 byl pohřbený na zádech s horními končetinami podél těla a rukama pravděpodobně mimo prostor trupu nebo pánve; původní poloha dolních končetin je nejasná, protože kosti obou bérců jsou dislokované; polohu kostry narušily kořeny stromů, které protínaly hrobovou jámu v příčné i podélné ose.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 71 (tab. 38, 78)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B63-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9,3 m od středu rotundy, ve výseči SV-V.

Čísla kontextů: uložení 90; kostra 110; výkop 108.

Stratigrafický vztah: hrob 71 porušoval žlábek Z01 táhnoucí se v podélné ose SZ-JV (snad původní ohraničení areálu pohřebiště); Z roh hrobové jámy H 71 překrývala kamenná skříňka H 59.

Zásyp: kon. 90; středně ulehlá, středně šedá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zvířecí kosti, 14 ks, 10 g

(inv. č. P242426); rybí šupiny (inv. č. P242427); ŠI, 1 g (inv. č. P242428); mazanice, 1 ks, 6 g (inv. č. P242429); malta, 23 ks, 214 g (inv. č. P242430); neinventované drobné keramické střepy, 8 ks, 30 g; zlomky lidských kostí.

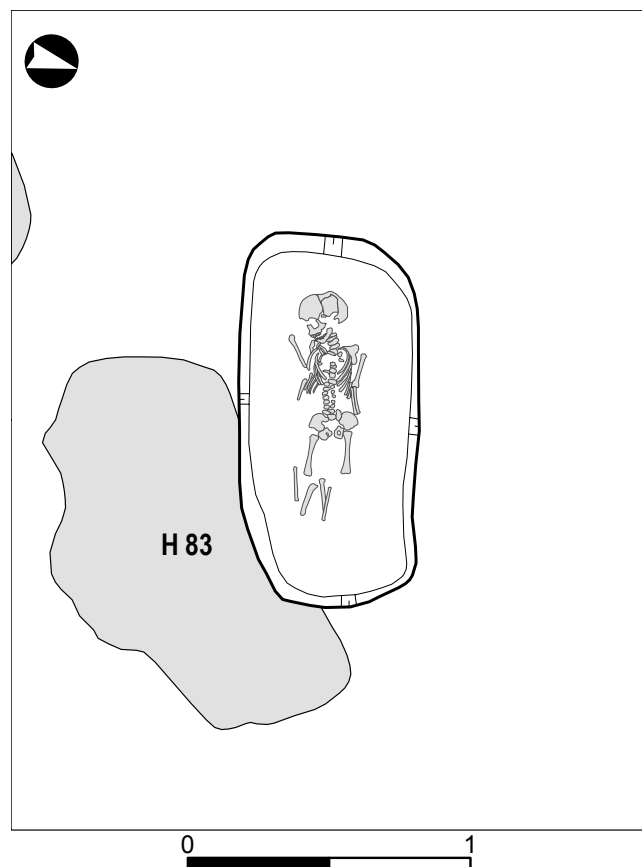
Hrobová jáma: kon. 108; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 105×58×28 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé/kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: symbolické obložení hrobové jámy?; napravo od lebky (u J rohu hrobové jámy) se ve stěně nacházely 4 velké kameny; další 2 větší kameny byly u SZ delší stěny (nalevo od pánve a femuru); kameny se nacházely v různých úrovních nad dnem hrobu; není zcela jasné, zda se jednalo o symbolické obložení hrobové jámy, či nikoliv; nekontextováno; celková hmotnost kamenů 5 kg.

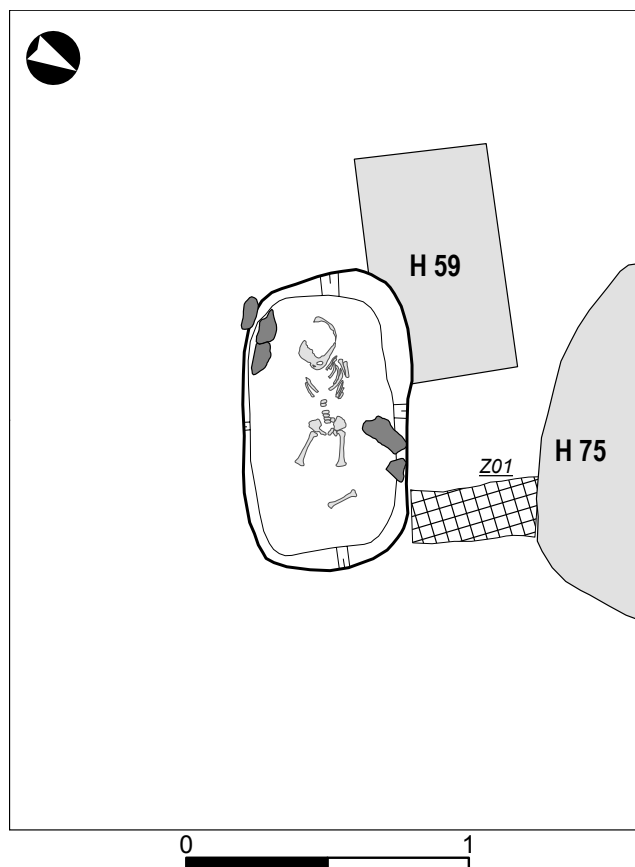
Pohřbený jedinec (inv. č. P242431): kon. 110; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ia (1–7 let); nedospělý jedinec H 71 byl pohřbený na zádech, čemuž nasvědčuje poloha kaudální části páteře, pánve a stehenních kostí; ostatní tafonomické detaily je obtížné odhadnout, protože části kostry buď chybí, nebo jsou jednotlivé kosti dislokované; kostra byla narušena kořeny vzrostlého stromu.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

Obr. 164: Plán H 83 s nejbližším okolím.

Obr. 165: Plán H 71 s nejbližším okolím.

H 72 (tab. 38, 78)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,7 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Číslo kontextů: uložení 100; kostra 119; výkop 130.

Stratigrafický vztah: JZ část hrobové jámy H 72 částečně překrýval mělký mladší hrob 51.

Zásyp: kon. 100; středně ulehlá, středně šedá písčitá hlína; písek jemný; v zásypu malé množství drobných kamenů – celkem bylo ze zásypu v úrovních kolem skeletu vyzdvíženo 17 ks kamenů o váze 7 kg.

Nálezy ze zásypu: zlomky okrajů, 2 ks, 21 g (inv. č. P242408-10); zlomky zdobených výdutí, 7 ks, 93 g (inv. č. P242411-5); zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 86 g (inv. č. P242416-20); zvířecí kosti 8 ks, 23 g (inv. č. P242421); mazanice, 4 ks, 27 g (inv. č. P242422); malta, 47 ks, 527 g (inv. č. P242423), kámen, 8 g (inv. č. P242424); vzorky uhlíků (inv. č. P242425); zlomky lidských kostí; v JZ polovině – zlomky z dětské lebky.

Hrobová jáma: kon. 130; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 255 × 90 × 48 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P242407): kon. 119; orientace JZ–SV; muž; věk: Old Adult (50+); výška 172 cm; dospělý jedinec H 72 byl pohřbený na zádech s horními

končetinami podél těla a s rukama vedle pánve; lebka je částečně v sekundární poloze (na pravém boku), ale bez porušeného anatomického spojení lebky a dolní čelisti; hlava mrtvého patrně původně ležela na plochém kameni.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v zásypu hrobové jámy se vyskytovaly středně velké a malé kameny – 2 ploché středně velké kameny se nacházely nad úrovní dna hrobu, jeden ležel na levé lícni kosti a druhý lícoval stěnu hrobové jámy nalevo od lebky; drobné kameny se nacházely na úrovni dna hrobu, 1 kámen cca 10 cm od pravého humeru, 3 kameny nalevo od levého kyčelního kloubu; v úrovni cca 20 cm nad dnem hrobu se nacházel nalevo od levého hlezenního kloubu 1 větší kámen.

H 73 (tab. 38, 79)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B63-33

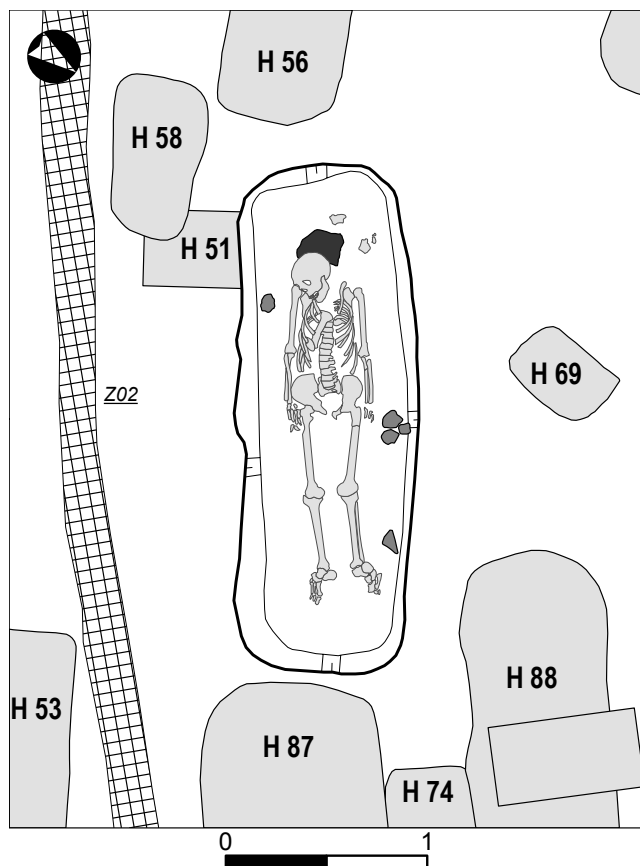
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,1 m od středu rotundy, ve výseči S–SV.

Číslo kontextů: uložení 95; kostra 104; stavební konstrukce 105; výkop 111.

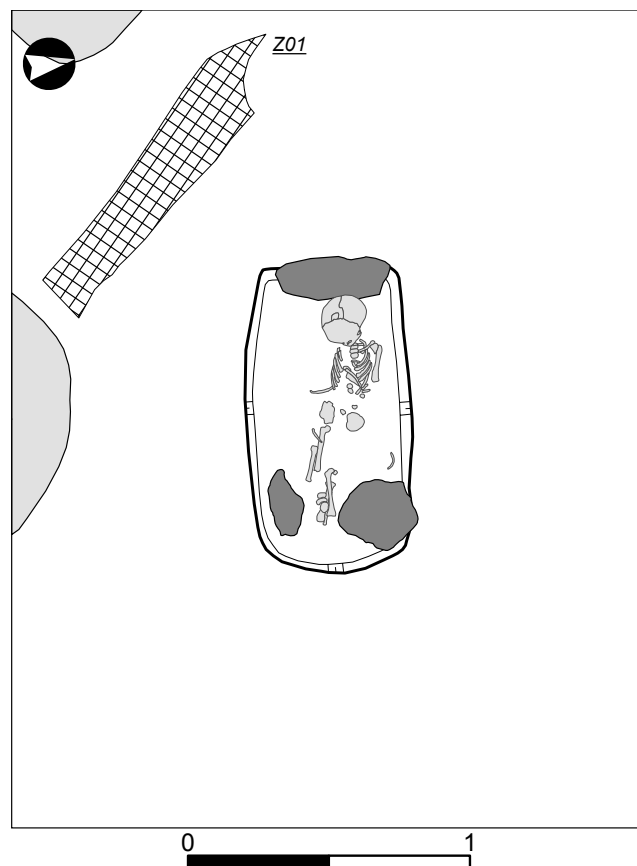
Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 95; středně ulehlá, středně šedá písčitá hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomek okraje, 5 g (inv. č. P242445); zlomek zdobené výdutě, 12 g (inv. č. P242446); zlomky

Obr. 166: Plán H 72 s nejbližším okolím.

Obr. 167: Plán H 73 s nejbližším okolím.

nezdobených výdutí, 2 ks, 47 g (inv. č. P242447-8); zvířecí kosti, 30 ks, 23 g (inv. č. P242449); Malta, 24 ks, 36 g (inv. č. P242450); kámen, 3 ks, 12 g (inv. č. P242451); zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 111; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 110×56×18 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 105; symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použit lomový kámen; velký plochý kámen byl svisle vztyčený za lebkou dítěte, šířka 48 cm, výška 26 cm; další dva velké ploché kameny stály opřeny o SV a JV roh hrobové jámy – v nohách; celková váha kamenů 19 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242444): kon. 104; orientace Z–V; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 73 byl pohřbený na zádech, čemuž nasvědčuje horní část trupu; lebka je částečně posunuta a leží na lebeční basi; dislokované jsou také dolní končetiny; zatímco u lebky lze předpokládat dislokaci vlivem primární duté prostoty, tak seskupení kostí levé dolní končetiny nasvědčuje spíše sekundárnímu zásahu.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hypotetický kamenný překryv?; jeho možná existence byla stanovena na základě rekonstrukce velkomoravského pochůzného horizontu pomocí skládání jednotlivých zdigitalizovaných dokumentačních úrovní.

H 74 (tab. 39, 79)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,8 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Číslo kontextů: uložení 151; kostra 114; výkop 127.

Stratigrafický vztah: sklad kostí H 74 byl uložen nad hroby H 87 a H 88; uložené dlouhé kosti přesahovaly přes horní hranu delší SZ stěny hrobu 87 a přes delší JV stěnu hrobu 88.

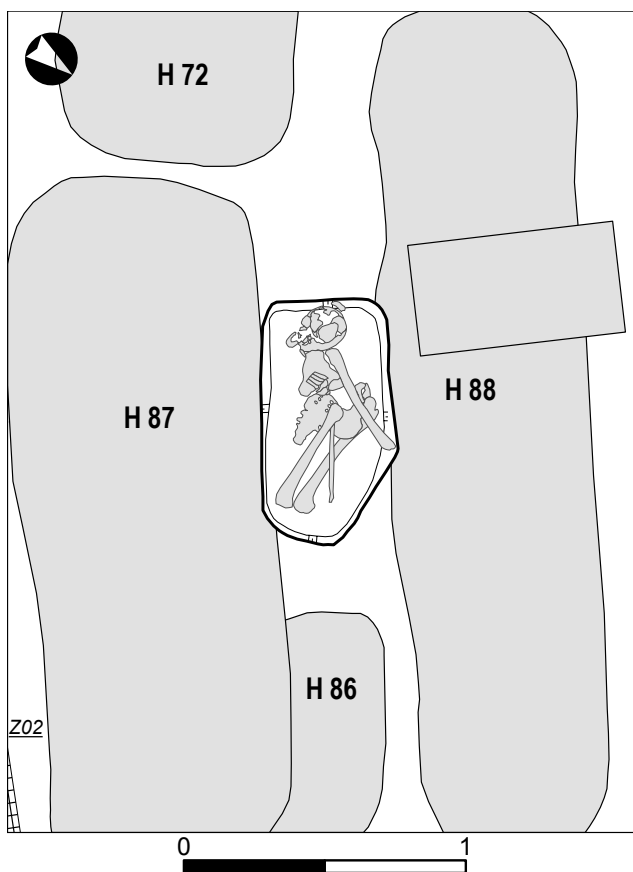
Zásyp: kon. 151; ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 20 g (inv. č. P242406).

Hrobová jáma: kon. 127; není zcela jisté, zda tvar zkoumaného výkopu odpovídá původní jámě pro uložení kostí; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 84×45×32 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; není zcela jisté, že tvar zkoumaného výkopu odpovídá původní jámě pro uložení kostí.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P242405): kon. 114; orientace nezjištěna; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 168 cm; dospělý jedinec H 74 sestává z dislokované části kostry pravděpodobně v důsledku sekundárního uložení při narušení hrobu; kosti jsou seskupeny na hromadu,

Obr. 168: Plán H 74 s nejbližším okolím.

a původní polohu těla proto nelze odhadnout; kosti byly seskupeny v následujícím pořadí od horní vrstvy ke spodní: fragmentovaná lebeční kalva, dolní čelist, pravá a levá pánevní kost, pravá stehenní kost, bederní obratle v úseku L2–L5, křížová kost, části kostry nohy, pravá holenní a lýtková kost a levá stehenní kost.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: sklad kostí – nejvyšší úroveň kostí se nacházela hned pod destrukcí kostela.

H 75 (tab. 39, 79)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B63-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9,1 m od středu rotundy, ve výseči SV–V.

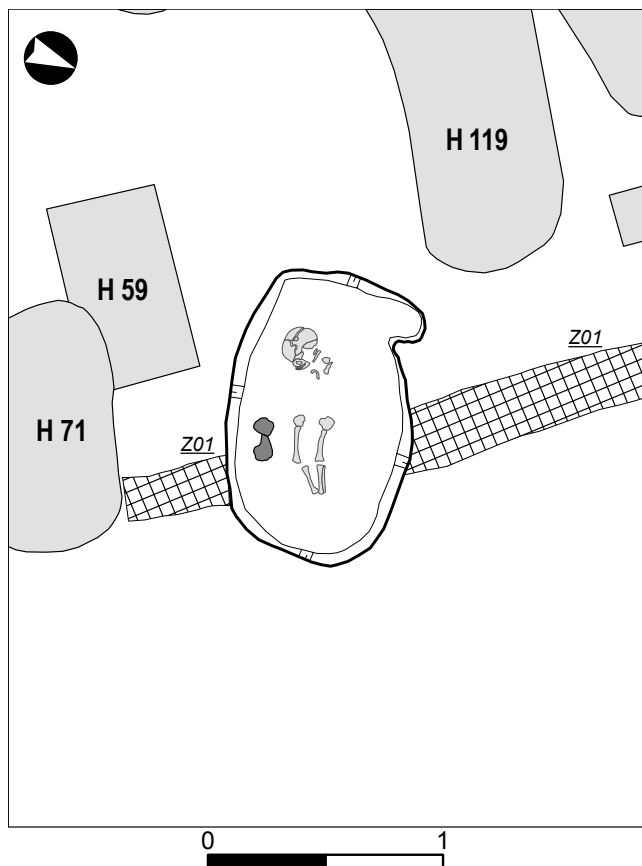
Číslo kontextů: uložení 99; kostra 112; výkop 133.

Stratigrafický vztah: SVV kratší stěnou hrob porušoval žlábek Z01 táhnoucí se v podélné ose SZ–JV (snad původní ohraničení areálu pohřebiště).

Zásyp: kon. 99; středně ulehlá, šedá písčité hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zlomek zdobené výdutě, 21 g (inv. č. P242560) – ležel nad pubickou symfýzou; zvířecí kosti, 27 ks, 13 g (inv. č. P242561); Malta, 32 ks, 266 g (inv. č. P242562).

Hrobová jáma: kon. 133; tvar půdorysu oválný; rozměry 125×76×12 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný:

Obr. 169: Plán H 75 s nejbližším okolím.

(inv. č. P242716); 3 neinventované zlomky keramických střepů, 8g; zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 137; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 97×43×30 cm; orientace Z-V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 118; symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen; jeden kámen byl uložen svisle za lebkou (jako stéla), dva kameny zhruba ve středu obou delších stěn v úrovni pánve; kameny byly položeny 10–20 cm nad úrovní dna hrobové jámy; celková váha 5 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242712): kon. 117; orientace Z-V; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 76 sestává z dislokovaných kostí lebky a postkranálního skeletu bez návazných anatomických souvislostí; kostra byla narušena zejména vlivem růstu kořenů; původní polohu pohřbení proto nelze bezpečně odhadnout; pravděpodobně však bylo dítě pohřbeno v poloze na zádech.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma se na začistěném podloží jevila mnohem větší; po odebrání několika cm záspy větší obdélné skvrny se vyrýsoval v její SV části nepravidelný obdélníkový půdorys mělkého dětského hrobu.

neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P242559): kon. 112; orientace JZZ-SVV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 75 byl pohřbený na zádech, čemuž nasvědčuje uložení dolních končetin; podstatná část kostry ale chybí, a detaily pohřbení proto nelze odhadnout.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: cca 8 cm vně pravého femuru ležel plochý lomový kámen (10x17 cm) – symbolika kamenného obložení?

H 76 (tab. 39, 80)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-32

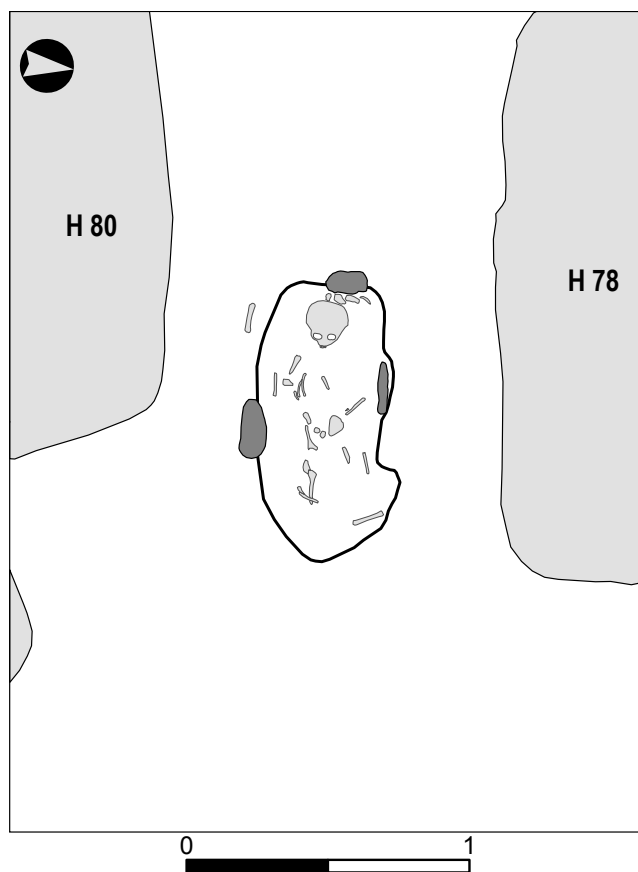
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,5 m od středu rotundy, ve výseči S-SV.

Čísla kontextů: uložení 121; kostra 117; stavební konstrukce 118; výkop 137.

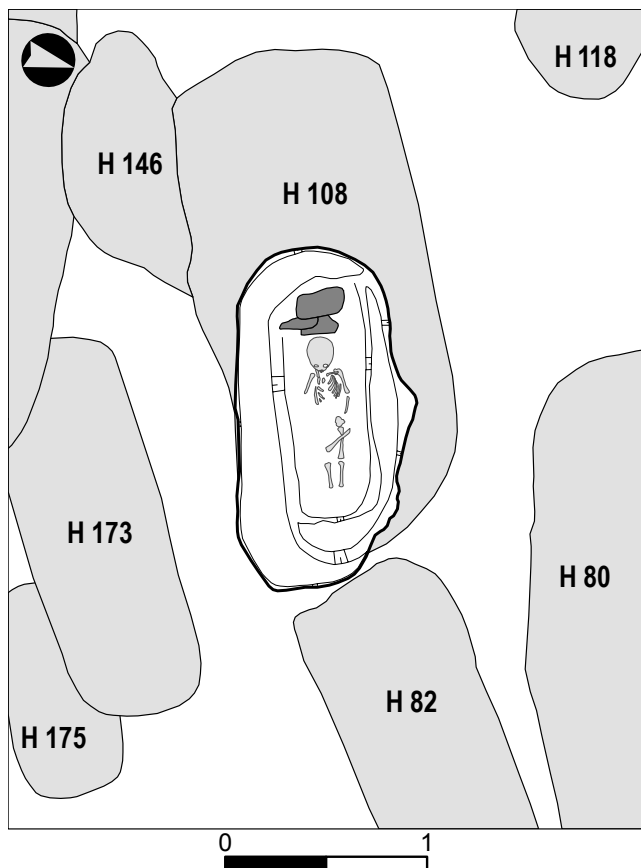
Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 121; středně ulehlá, středně šedá písčité hlína; písek jemný; v záspy kousky vápence.

Nálezy ze záspy: zlomek zdobené výdutě, 23g (inv. č. P242713); zvířecí kosti, 59ks, 38g (inv. č. P242714); mazanice, 17g (inv. č. P242715); malta, 3ks, 15g

Obr. 170: Plán H 76 s nejbližším okolím.

Obr. 171: Plán H 77 s nejbližším okolím.

H 77 (tab. 39, 80)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,3 m od středu rotundy, ve výseči S-SV.

Číslo kontextů: uložení 132; kostra 124; stavební konstrukce 125; výkop 131.

Stratigrafický vztah: hrobová jáma H 77 porušovala SV část hrobu 108.

Zásyp: kon. 132; středně ulehlá, středně šedá písčité hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 21 g (inv. č. P242755); zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 18 g (inv. č. P242756-7); zvířecí kosti, 26 ks, 66 g (inv. č. P242758); rybí kosti, 2 ks, 2 g (inv. č. P242759); malta, 3 ks, 26 g (inv. č. P242760); 22 ks neinventovaných keramických střepů, 78 g.

Hrobová jáma: kon. 131; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 145×40×51 cm; orientace Z-V; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 125; symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen; obložení bylo pouze podél kratší stěny za lebkou – 3 kameny o váze 9 kg, z toho jeden kámen byl uložen svisle (14 cm od lebky), rozměry 22×18×8 cm, jeho báze ležela těsně nad úrovní dna hrobu; dva ka-

meny ve vodorovné poloze byly uloženy mezi lebkou a kamennou stélou; první ležel v úrovni temena, 7 cm od lebky; druhý se nacházel v úrovni báze lebky, 6 cm od lebky, není zcela jasné, zda se mohlo jednat původně o kámen uložený pod hlavou nebožtíka.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242754): kon. 124; orientace Z-V; dítě; věk: Infans Ib (1-7 let); nedospělý jedinec H 77 byl pohřbený nad jedincem H 108. Původní polohu kostry H 77 lze odhadnout jen částečně; jedinec byl pohřbený na zádech s horními končetinami pravděpodobně nataženými podél těla (tj. alespoň na levé straně).

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: na písčitém začištěném podloží se hrobová jáma jevila větší; při vybírání výplně vznikly umělé stupně, které nesouvisí s původním tvarem výkopu hrobové jámy.

H 78 (tab. 4, 63:3-4, 66:11, 70:4, tab. 80, 81)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-32

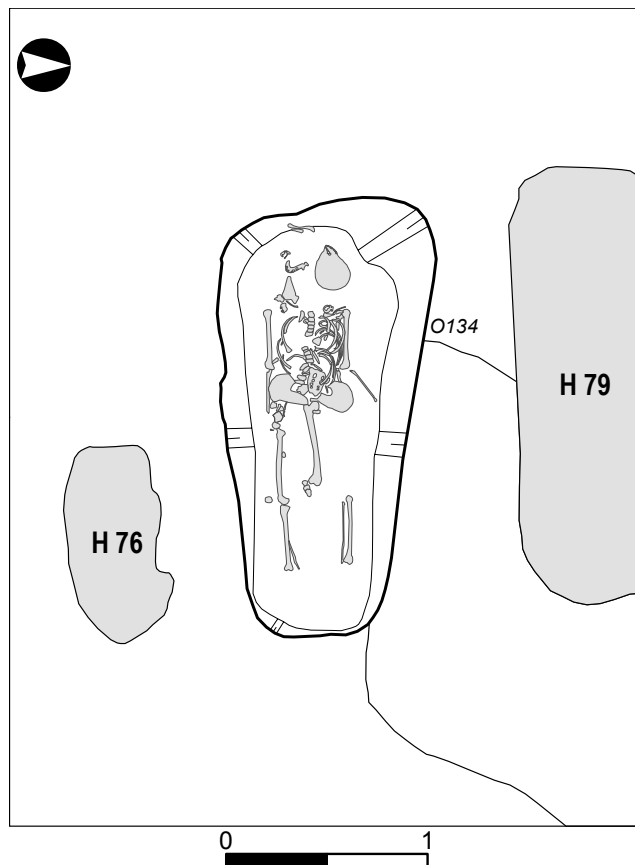
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 12, 2 m od středu rotundy, ve výseči S-SV.

Číslo kontextů: uložení 122; kostra 153; výkop 171.

Stratigrafický vztah: hrobová jáma H 78 porušovala J okraj obj. 134.

Zásyp: kon. 122; ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína; písek hrubý.

Nálezy ze zásypu: železný fragment, 10 g (tab. 4, 078:5,

Obr. 172: Plán H 78 s nejbližším okolím.

tab. 67:11; inv. č. P242564); zlomek železného nože s rovným hřbetem a rovným ostrím, zachovaná délka 8,5 cm, váha 12 g (tab. 4, 078:4, tab. 67:17; inv. č. P242565); zlomky zdobených výdutí, 32 ks, 447 g (inv. č. P242573-603); zlomky nezdobených výdutí, 26 ks, 381 g (inv. č. P242604-30); zlomky okrajů, 4 ks, 84 g (inv. č. P242569-72); zlomky den, 7 ks, 181 g (inv. č. P242631-37); zvířecí kosti, 67 ks, 522 g (P242638); uhlík, 30 g (inv. č. P242639); maza-nice, 66 ks, 613 g (inv. č. P242640); malta, 48 ks, 380 g (inv. č. P242641); 70 ks drobných neinventovaných kera-mických střepů, 295 g.

Hrobová jáma: kon. 171; tvar půdorysu lichoběžníkový sbíhající se k nohám; rozměry 212×80×58 cm; orientace Z-V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: -

Pohřbený jedinec (inv. č. P242563): kon. 153; orientace Z-V; žena; věk: Old Adult (50+); výška 149 cm; dospělý jedinec H 78 byl pohřbený na zádech s končetinami podél těla a rukama uloženýma podél pánve; původní poloha je ale značně dislokovaná ve všech částech těla, a to i v oblasti dolních končetin; pro výraznou dislokaci, pravděpodobně za rámec možností dislokace v sekundární duté prostoře, svědčí zejména poloha dolní čelisti a lebky nebo poloha pravé lopatky (v neanatomické poloze posunuty ke kratší Z stěně); dislokace byla způsobena pravděpodobně bioturbací.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: v levé části pánve (incisura ischiadica) - bronzová plná litá rukojeť tzv. skalpelu (1); na diafýze levého radia - bronzová jehla, špičkou orientovaná k loketnímu kloubu (2); původně u pravého chodidla - celá zdobená nádoba (3).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P242566: bronzová plná litá rukojeť tzv. skalpelu; železná čepel byla strávena; na povrchu artefaktu byly v korozi přichyceny zbytky dřeva - patrně zbytek z dřevěné pochvy; v místě napojení čepel na rukojeť se nachází výzdoba v podobě obvodových rýžek; tvar průřezu rukojeti obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry: zachovaná délka artefaktu 8,8 cm; délka rukojeti 8 cm, šířka 1 cm, tloušťka 0,7 cm.

2. Inventární číslo P242567: bronzová jehla; konec s ouškem je mírně roztepán; rozměry: délka 4 cm; max. tloušťka 0,1 cm.

3. Inventární číslo P242568: drobná celá nádoba; vyrobená z hrubého, špatně páleného keramického těsta; obtáčení slabě formující; okraj nádoby kuželovitě seříznutý, prostý; nádoba je zdobená, výzdobný motiv - rýhy, úzké, husté, umístěny na horní a maximální výduti; rozměry: výška 8,9 cm; průměr okraje 7,8 cm; průměr hrdla 7,1 cm; max. průměr 9,8 cm; průměr dna 7,2 cm; výška ústí / hrdlo 0,9 cm; výška hrdlo / max. výduť 3,4 cm; výška max. výduť / dno 4,6 cm; tloušťka hrdla 0,9 cm.

Poznámka: mezi H 78 a H 79 se nacházela kamenná kumulace (F 33/kontext 87) o rozměrech

110×54×18 cm; 21 ks kamenů, váha 26,5 kg; kumulace se dotýkala S delší stěny hrobu 78 a J delší stěny hrobu 79, hroby však kumulace nepřekrývala; není jasné, zda se jednalo o intencionální překryv hrobových jam H 78 a H 79 anebo o zbytky destrukce nelokalizovaného sídlištního objektu.

H 79 (tab. 4, 81)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-32

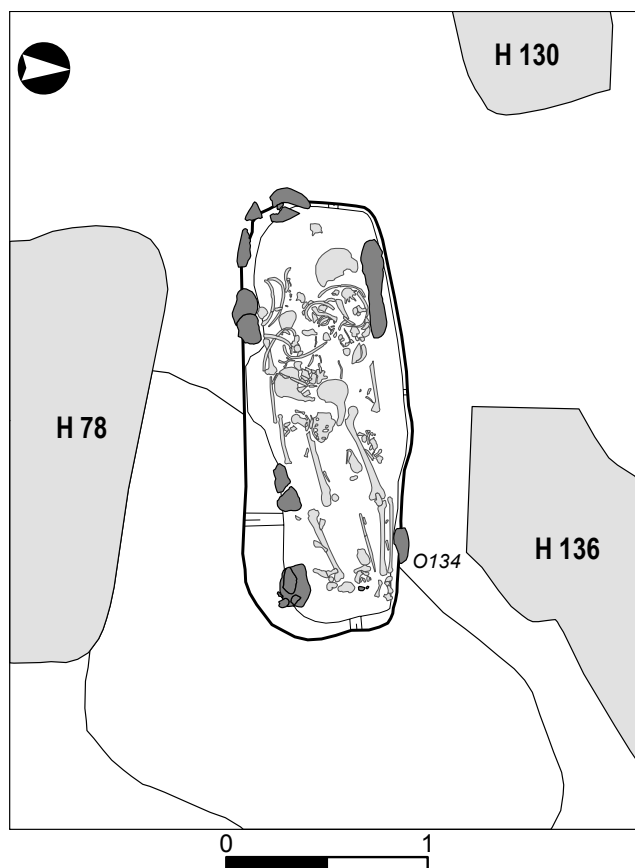
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 13,5 m od středu rotundy, ve výseči S-SV.

Čísla kontextů: uložení 123; kostra 154; 166; výkop 172.

Stratigrafický vztah: V část hrobové jámy H 79 porušovala výkop obj. 134; S delší stěna hrobové jámy H 79 porušila JZ kratší stěnu hrobu 136.

Zásyp: kon. 123; středně ulehlá, středně šedá písčítá hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zdobené železné obdélníkové nákončí se 3 nýty ve žlábků, zbytky plíšku z barevného kovu pod nýty, délka 2,05 cm, šířka 1,77 cm, tloušťka 0,64 cm, (tab. 4, 079:1, tab. 67:3; inv. č. P242642); zlomky okrajů, 11 ks, 179 g (inv. č. P242643-53); zlomky zdobených výdutí, 27 ks, 333 g (inv. č. P242654-77); zlomky nezdobených výdutí, 25 ks, 316 g (inv. č. P242678-703); zlomky den, 5 ks 155 g (inv. č. P242704-8); zvířecí kosti, 91 ks, 815 g (inv. č. P242709); maza-nice, 45 ks, 239 g

Obr. 173: Plán H 79 s nejbližším okolím.

(inv. č. P242710); malta, 24 ks, 169 g (inv. č. P242711); 84 ks neinventovaných keramických střepů, 357 g.

Hrobová jáma: kon. 172; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 213×80×58 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 166; symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen; 7 ks kamenů po obvodu hrobové jámy v oblasti hlavy a ramen; 4 ks podél stěn v nohách – tři větší kameny podél pravé dolní končetiny, jeden středně velký plochý kámen podél levé holeně; většina kamenů nedosahovala dna hrobové jámy; váha kamenů 16 kg (zváženo bylo 9 kamenů).

Pohřbený jedinec (inv. č. P242855): kon. 154; orientace Z–V; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 170 cm; dospělý jedinec H 79 byl pohřbený na zádech, ale jeho výsledná poloha je značně dislokovaná ve všech částech těla; dislokace byla zapříčiněna nejspíše sekundárním zásahem – pravděpodobně bioturbací; některé z kostí jsou mimo polohu zapříčiněnou dislokací v sekundární duté prostora, a to i v případě explozivních dekompozičních procesů v abdominální krajině.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: stopy po intencionálním sekundárním vkopu, tzv. vykrádací šachtě, nebyly zaznamenány; mezi H 78 a H 79 se nacházela kamenná kumulace (F 33/kontext 87) o rozměrech 110×54×18 cm; 21 ks kamenů, váha 26,5 kg; kumulace se dotýkala S delší stěny hrobu 78 a J delší stěny hrobu 79, hroby však kumulace nepřekrývala; není jasné, zda se jednalo o intencionální překryv hrobových jam H 78 a H 79 anebo o zbytky destrukce nelokalizovaného sídlištního objektu.

H 80 (tab. 5, 66:14, 81, 82)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,1 m od středu rotundy, ve výseči S–SV.

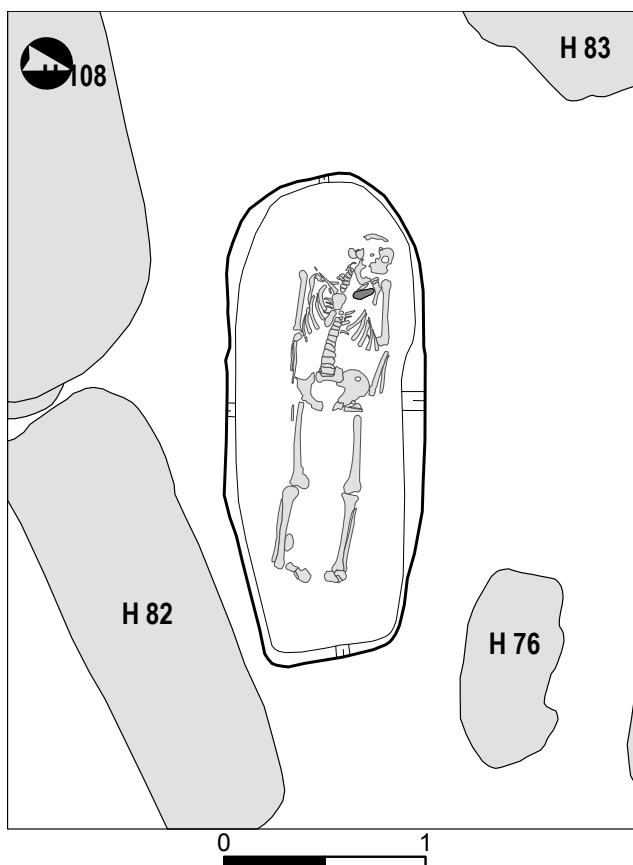
Číslo kontextů: uložení 120; kostra 128; výkop 149.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 120; středně ulehlá, světle hnědošedá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky zdobených výdutí, 3 ks, 37 g (inv. č. P242739-41); zlomky nezdobených výdutí, 7 ks, 76 g (inv. č. P242742-8); zlomek okraje, 7 g (inv. č. P242749); zvířecí zub, 12 g (inv. č. P242750); zvířecí kosti, 64 ks, 233 g (inv. č. P242751); mazanice, 9 g (inv. č. P242752); kámen z levé části hrudního koše, 176 g (inv. č. P242753); 21 ks neinventovaných drobných keramických střepů, 72 g.

Hrobová jáma: kon. 149; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 240×100×46 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Obr. 174: Plán H 80 s nejbližším okolím.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P242738): kon. 128; orientace Z–V; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 168 cm; dospělý jedinec H 80 byl pohřbený na zádech s horními končetinami podél těla a s rukama po stranách pánve; kostra je částečně dislokovaná v oblasti hlavy a hrudníku; částečně je dislokovaná i kostra pravé nohy; kostra ležela v hrobové jámě diagonálně, lebka směřovala do SZ rohu a chodidla do JV rohu hrobové jámy.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: na levé klíční kosti a části žeber ležel plochý, středně velký kámen (12×12 cm); v prostoru původně mezi chodidly a kratší stěnou hrobové jámy (blíže k levému chodidlu) – dno nádoby (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P242881/1-2: dno nádoby; nádoba byla vyrobena z hrubého, extrémně špatně páleného keramického těsta; rozpadá se; rozměry: průměr dna 11,3 cm; tloušťka dna 1 cm.

Poznámka: –

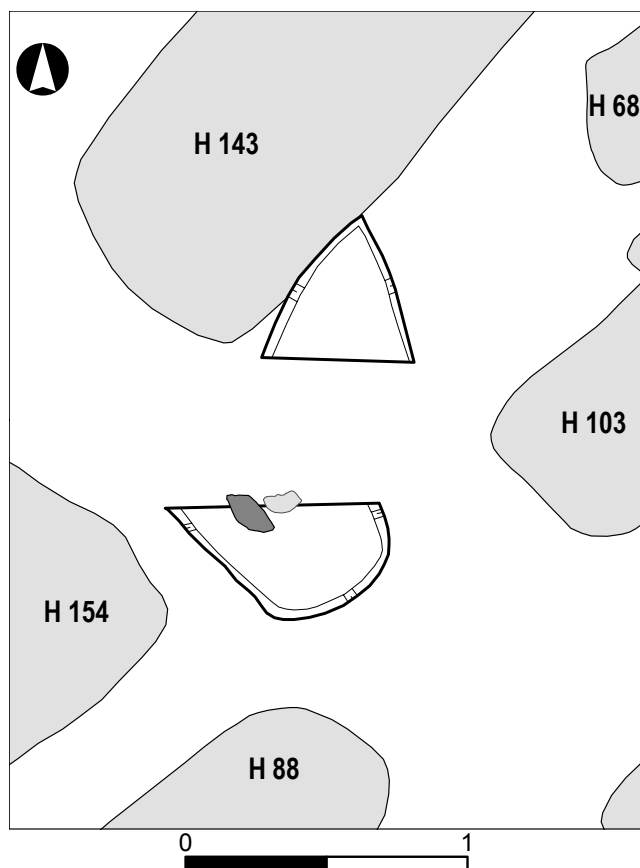
H 81 (tab. 55, 82)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 4,6 m od středu rotundy, ve výseči V–JV.

Číslo kontextů: uložení 165; kostra 107; výkop 167.

Obr. 175: Plán H 81 s nejbližším okolím.

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10 m od středu rotundy, ve výseči S-SV.

Čísla kontextů: uložení 129; kostra 145; výkop 164.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 129; středně ulehlá, tmavě hnědá písčítá hlína; písek hrubý; zásyp obsahoval 3 velké kameny.

Nálezy ze zásypu: zlomek železného plechu, 2,4 × 1,7 × 0,2 cm (tab. 5, 082:2, tab. 67:12; inv. č. P242719); zlomek hrotu nože, zachovaná délka 3,1 cm, šířka 1,1 cm, tloušťka 0,25 cm (tab. 5, 082:3, tab. 67:18; inv. č. P242720); zlomky okrajů (inv. č. P242721-22); zlomky zdobených výdutí (inv. č. P242723-9); zlomky nezdobených výdutí (inv. č. P242730-4); zlomek dna (inv. č. P242735); zvířecí kosti, 16 ks, 73 g (inv. č. P242736); malta, 55 ks, 249 g (inv. č. P242737).

Hrobová jáma: kon. 164; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 235 × 73 × 35 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý; stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: po vybrání kostry se na dně hrobové jámy podél celého obvodu dna vyrýsoval tmavý obdélník – v místě lebky, chodidel a podél okrajů delších stěn HJ se nacházelo tmavé zbarvení; snad negativ po podložení těla dřevěnou plochou konstrukcí; rozměry obvodu zbarvení 151 × 44 cm; nekontextováno.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242717): kon. 145; orientace JZ-SV; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 161 cm; dospělý jedinec H 82 byl pohřbený na zádech

Stratigrafický vztah: hrob zničen základovým žlabem recentní budovy.

Zásyp: kon. 165; středně ulehlá, středně šedá písčítá hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 12 g (inv. č. P242762); 2 neinventované drobné keramické střepy, 7 g.

Hrobová jáma: kon. 167; původní tvar půdorysu pravděpodobně obdélníkový se zaoblenými rohy – zachována je pouze JV část jámy; rozměry ? × 56 × 15 cm; orientace JV-SZ; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P242761): kon. 107; orientace nezjištěna; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 81 sestává pouze z fragmentů lebky, ze kterých nelze odhadnout původní polohu pohřbení; hrob byl narušen recentním objektem; v neporušené JV části se na dně hrobové jámy vedle ležícího plochého kamene nacházel fragment lebky (podložení lebky plochým kamenem?).

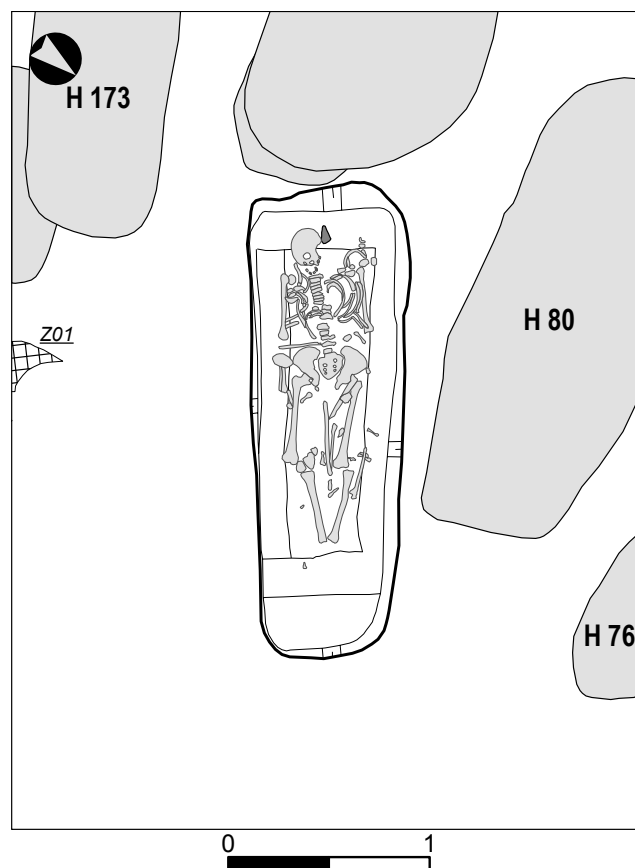
Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma je do podloží zahloubena velmi mělce.

H 82 (tab. 5, 57:2, 82, 83)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-33, B64-32

Obr. 176: Plán H 82 s nejbližším okolím.

v natažené poloze; původní polohu uložení horních končetin podél těla můžeme odhadnout podle pozice pažních kostí, ale ostatní kosti horních končetin jsou dislokované; ostatní části kostry také vykazují značnou odchylku od původního anatomického uložení, a to nejen v oblasti hrudníku, ale také v oblasti dolních končetin; lebka byla podložena plochým kamenem.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: při vyzvedávání kostry nalezena pod proximální epifýzou levé tibie – stříbrná košíčková náušnice (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P242718: zlomek stříbrné náušnice se šesti košíčky z přesekávaného drátu; spodní košíček je zachován jen z poloviny; tvar průřezu drátu kulatý; typ náušnice 9:26, podle *Dostál 1966*; rozměry: max. délka 2,24 cm; max. šířka 1,94 cm; max. průměr oblouku 1,82 cm; délka závěsku 1,41 cm; průměr drátu 0,12 cm; průměr košíčku 0,55 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; košíček náušnice je tvořen ze 53,1% základními kovy a z 46,9% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 5,62%, Ag – 78,8%, Sn – 9,14%, Au – 3,79%, Hg – 0%, Pb – 0,45%, Fe – 2%, Zn – 0,21%. Oblouk náušnice je tvořen ze 75,41% základními kovy a z 24,59% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 7,23%, Ag – 80,43%, Sn – 7,85%, Au – 3,47%, Hg – 0%, Pb – 0,6%, Fe – 0,17%, Zn – 0,25%.

Poznámka: kameny v hrobové jámě netvořily obložení dna; 1. kámen ležel v Z rohu jámy – 30 cm nad kostrou; 2. kámen u levého loketního kloubu – 30 cm nad kostrou; 3. kámen ležel ve V rohu na dně hrobové jámy.

H 83 (tab. 6, 65:2, 66:10, 83)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-32, B65-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10 m od středu rotundy, na S přesně.

Číslo kontextů: uložení 139; kostra 161; výkop 169.

Stratigrafický vztah: mladší, mělce zahloubený hrob 70 porušil delší SZ stěnu staršího, hlubšího hrobu 83.

Zásyp: kon. 139; středně ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zlomek okraje, 4 g (inv. č. P242772); zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 11 g (inv. č. P242773-4); zlomek nezdobené výdutě, 17 g (inv. č. P242775); zlomek dna, 17 g (inv. č. P242776); zvířecí kosti, 29 g (inv. č. P242777); mazanice, 5 ks, 33 g (inv. č. P242778); malta, 2 ks, 19 g (inv. č. P242779); 12 ks neinventovaných keramických střepů, 47 g.

Hrobová jáma: kon. 169; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 146×83×38 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý se dvěma stupni, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý se dvěma stupni; stěny kolmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

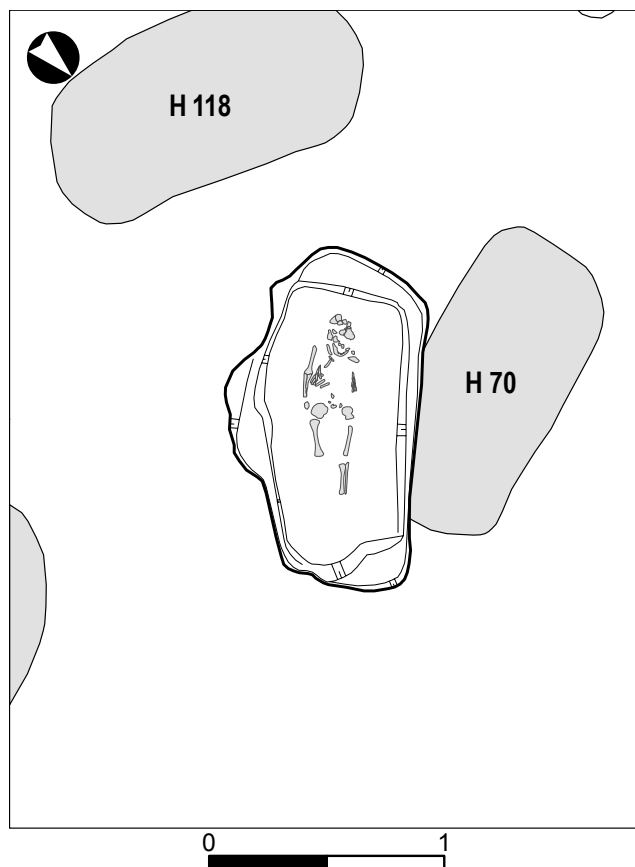
Pohřbený jedinec (inv. č. P242770): kon. 161; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 83 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; kostra je nejen částečně dislokovaná, ale také nekompletní – lebka rozdrčená, kostra hrudníku a páteře zčásti dekomponována.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vně levého kyčelního kloubu a femuru – železný nůž (1); v prostoru, kde lze předpokládat původně pravé chodidlo, směrem k delší JV stěně hrobu – nádoba (2).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P242780: železný nůž s trnem, celý; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu zkosený; ostří esovitě prohnuté; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu odsazené; rozměry: délka 10,1 cm; délka čepele 7,4 cm; šířka čepele 1,05 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 2,7 cm; váha 19 g.

2. Inventární číslo P242771: celá nádoba; vyrobena z hrubého, špatně páleného keramického těsta; obtáčení silně formující, stopy formování na vnitřní stěně nádoby; okraj nádoby zašpičatělý; nádoba je zdobená, výzdobný motiv – hřebenové pásy vedle sebe, umístěny na horní a maximální výduti; rozměry: výška 11 cm; průměr okraje 9,2 cm; průměr hrdla 7,5 cm; max. průměr 10,5 cm; průměr dna 7 cm; výška ústí / hrdlo 1,1 cm; výška hrdlo / max. výduť 3,9 cm; výška max. výduť / dno 6 cm; tloušťka hrdla 0,7 cm.

Obr. 177: Plán H 83 s nejbližším okolím.

Poznámka: podél celého obvodu hrobové jámy je nízký stupeň; široký u kratších stěn a úzký u delších stěn; není zcela vyloučeno, že se jedná o umělé stupně vzniklé během exkavace při upřesňování výkopu hrobu.

H 84 (tab. 40, 84)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B66-33, B65-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,8 m od středu rotundy, ve výšce SZ-S.

Čísla kontextů: uloženína 144; kostra 162; stavební konstrukce 143; výkop 170.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 144; středně ulehlá, tmavě hnědá písčitá hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zlomky zdobených výdutí (inv. č. P242821-5); zlomky nezdobených výdutí (inv. č. P242826-8); zvířecí kosti, 16 ks, 30 g (inv. č. P242829); malta, 41 g (inv. č. P242831); mazanice 5 ks, 23 g (inv. č. P242832).

Hrobová jáma: kon. 170; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 162x76x15 cm; orientace Z-V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 143; kamenný překryv téměř po celé ploše obrysu hrobové jámy; obdélníkový útvar o rozměrech 182x64 cm, který tvořily naplocho kladené lomové kameny; počet kamenů 28, váha 39 kg; dokumentováno jako F 63.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242830): kon. 162; orientace Z-V; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 162 cm; jedinec H 84 byl pohřbený částečně na pravém boku s flektovanými dolními končetinami v kolenním kloubu; poloze na pravém boku odpovídá poloha lebky, poloha krčního úseku páteře, uložení horních končetin, poloha pánve a poloha dolních končetin; naopak poloha páteře odpovídá spíš pohřbení na zádech; horní končetiny jsou částečně pokrčené a ruce směřují do pánevní oblasti.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: mělký hrob jedince v nestandardní poloze.

H 85 (tab. 40, 84)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,2 m od středu rotundy, ve výšce JV-J.

Čísla kontextů: uloženína 146; kostra 148.

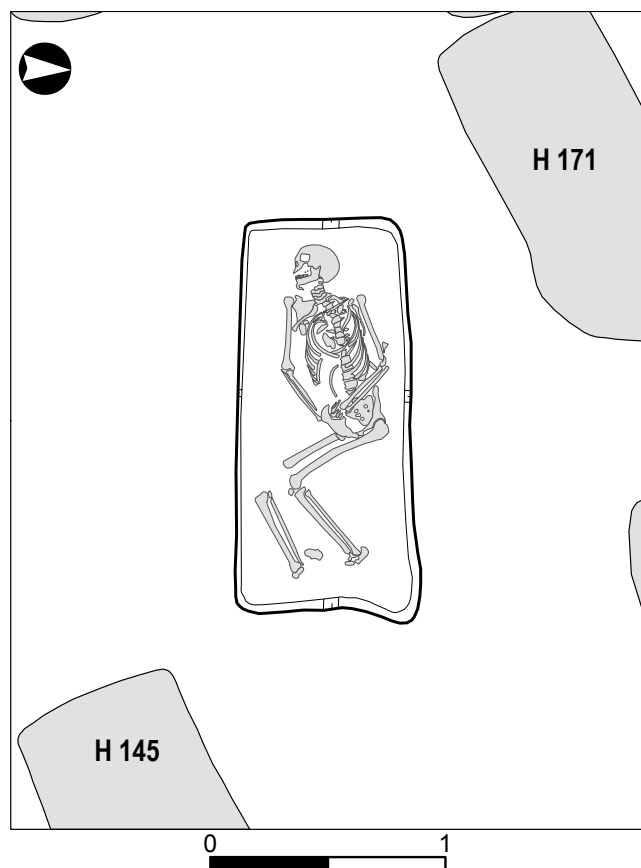
Stratigrafický vztah: hrob byl zčásti poničen recentním základovým žlabem; mělký hrob 85 – sklad kostí – se zahluboval do výplně hrobové jámy H 88.

Zásyp: kon. 146; středně ulehlá, středně hnědá písčitá hlína; písek střední.

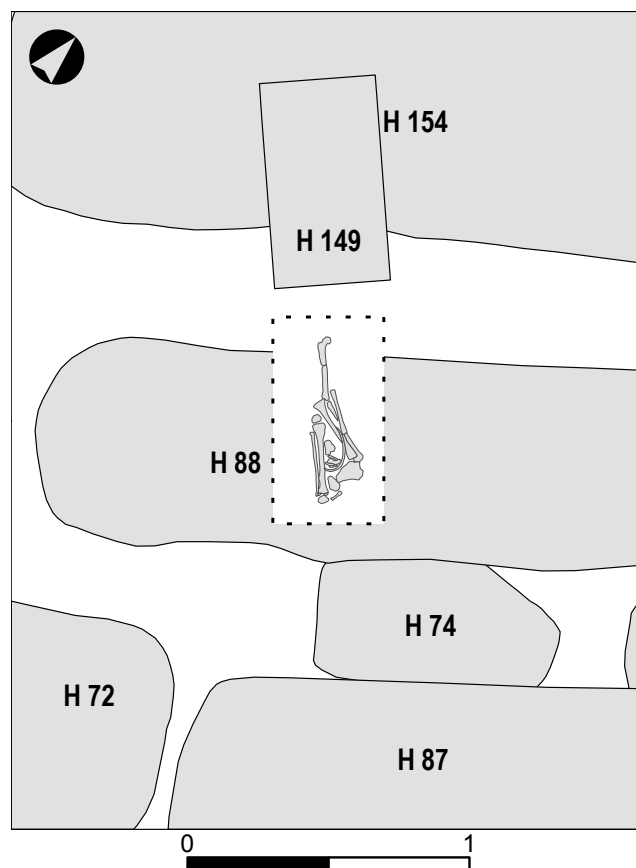
Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobené výdutě, 2 ks, 22 g (inv. č. P242839-40); malta, 65 ks, 815 g (inv. č. P242841).

Hrobová jáma: nezachycena; nesledováno.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Obr. 178: Plán H 84 s nejbližším okolím.

Obr. 179: Plán H 85 s nejbližším okolím.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242838): kon. 148; orientace SZ–JV?; dítě; věk: Infans II (7–14 let); jedinec H 85 sestává z dislokovaných dolních končetin; anatomické souvislosti nelze odhadnout, a to zejména pro možné celkové sekundární přemístění kostí, na což by ukazovala například poloha žebra v oblasti kostí obou bérců; kosti z H 85 se nacházely jen několik cm nad lebkou a levou stranou hrudníku kostry z H 88.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: není zcela jasné, zda se jedná o nález v primární poloze, nebo o sekundárně přemístěné kosti narušeného hrobu; je možné, že H 85 souvisí se skladem kostí H 149, v tom případě by mohlo jít o jednoho jedince.

H 86 (tab. 40, 84)

Rok výzkumu: 2009

Čtverec: B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,9 m od středu rotundy, na JV přesně.

Číslo kontextů: uložení 152; kostra 163; výkop 168.

Stratigrafický vztah: výkop hrobové jámy H 86 porušoval SZ delší stěnu a S roh hrobu H 87.

Zásyp: kon. 152; středně ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 4 g (inv. č. P242843); malta (inv. č. P242844).

Hrobová jáma: kon. 168; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 84×56×17 cm; orientace JZ–SV; profil příčný:

neckovitý?, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P242842): kon. 163; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 86 sestává z nekompletně zachované kostry, která byla *in situ* částečně dislokovaná; z polohy hrudního úseku páteře a polohy žebér lze usoudit, že byl tento jedinec pohřbený na zádech.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: horní hrana hrobové jámy byla zachycena pouze u delší SZ stěny a kratší SV stěny; jáma byla velmi mělce zahloubená.

H 87 (tab. 6, 64:7, 84)

Rok výzkumu: 2010

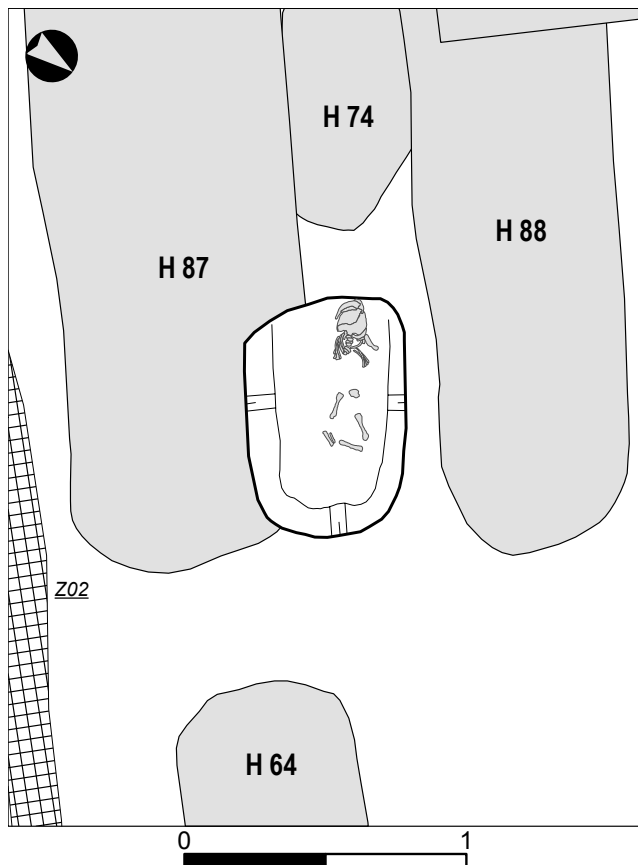
Čtverec: B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,4 m od středu rotundy, ve výseči JV–J (chodidla jsou na JV ose).

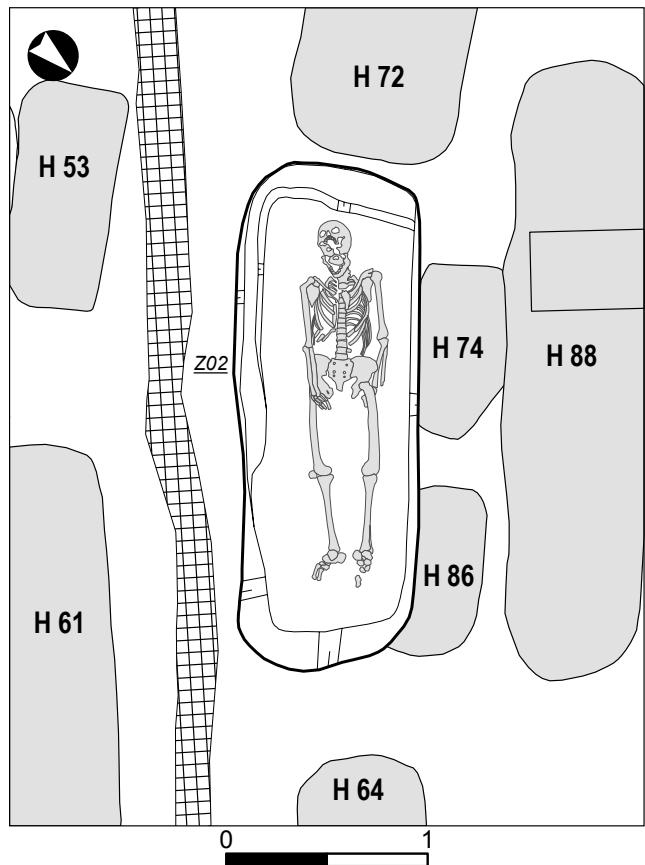
Číslo kontextů: uložení 150=178, 179; kostra 180; výkop 216.

Stratigrafický vztah: výkopy hrobových jam H 74 a H 86 porušovaly SZ delší stěnu a S roh hrobu H 87.

Zásyp: kon. 150=178 – zásyp hrobové jámy; středně ulehlá, tmavá černošedá písčité hlína; na okraji hrobové jámy – písek s drobným šterkem; písek střední; kon. 179 – výplň negativu po schránce pro tělo, tmavý

Obr. 180: Plán H 86 s nejbližším okolím.

Obr. 181: Plán H 87 s nejbližším okolím.

zásyp kolem kostry; ulehlá, středně šedožlutá písčítá hlína; písek střední; uložení v ploše 207×72/77 cm; mocnost vrstvy 10 cm.

Nález ze zásypu: kon. 178: zlomek okraje, 4 g (inv. č. P242846); zlomek zdobené výdutě, 5 g (inv. č. P242847); zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 35 g (inv. č. P242848-51); zvířecí kosti, 6 ks, 40 g (inv. č. P242852); malta, 5 ks, 49 g (inv. č. P242853); kon. 179: malta – neinventováno.

Hrobová jáma: kon. 216; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 248×92×49 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; hloubka stupně 13 cm; profil podélný: neckovitý s dvěma stupni, stěny kolmé přímé; hloubka stupně 14–19 cm; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: v úrovni nad kostrou se rýsoval obdélníkový tmavý obrys; délka negativu pravděpodobné schránky pro tělo 207 cm, šířka negativu 72–77 cm; zachycená mocnost 10 cm; vzdálenost kratší stěny hrobové jámy od „hrany rakve“ u hlavy 15 cm, u chodidel 6 cm; hrana negativu schránky v profilu – rozplízlá.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242845): kon. 180; orientace JZ–SV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 168 cm; dospělý jedinec H 87 byl pohřbený na zádech s nataženými horními končetinami podél těla, kdy pravá ruka směřuje do pánevní oblasti a levá ruka podél pánve; lebka a dolní čelist jsou částečně dislokované, což svědčí pravděpodobně o existenci sekundární duté prostory v oblasti hlavy.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: pod pravým femurem – železný nůž (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243521: železný nůž s trnem, celý; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu odsazené; rozměry: délka 12,7 cm; délka čepele 9,5 cm; šířka čepele 1,3 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 3,3 cm.

Poznámka: výplň hrobu byla dokumentována již v roce 2009 (kon. 150), ale k úplnému archeologickému výzkumu hrobového celku H 87 došlo až v sezóně 2010, výplň se tedy dokumentovala opětovně; hrobová jáma se na začistěném písčitém podloží rýsovala větší – to způsobilo stupňovitou úpravu stěn jámy; kolem stěn jámy se vinuly kořeny kaštanů.

H 88 (tab. 7, 64:2, 85)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,2 m od středu rotundy, ve výseči JV–J (chodidla jsou na JV ose).

Číslo kontextů: uložení 175, 176; kostra 177; výkop 181.

Stratigrafický vztah: mělký hrob 85 se zahluboval do výplně hrobové jámy H 88 – v místě nad lebkou a levou částí hrudního koše jedince H 88; střední část

delší JV stěny hrobové jámy H 88 byla porušena výkopem skladu kostí H 74.

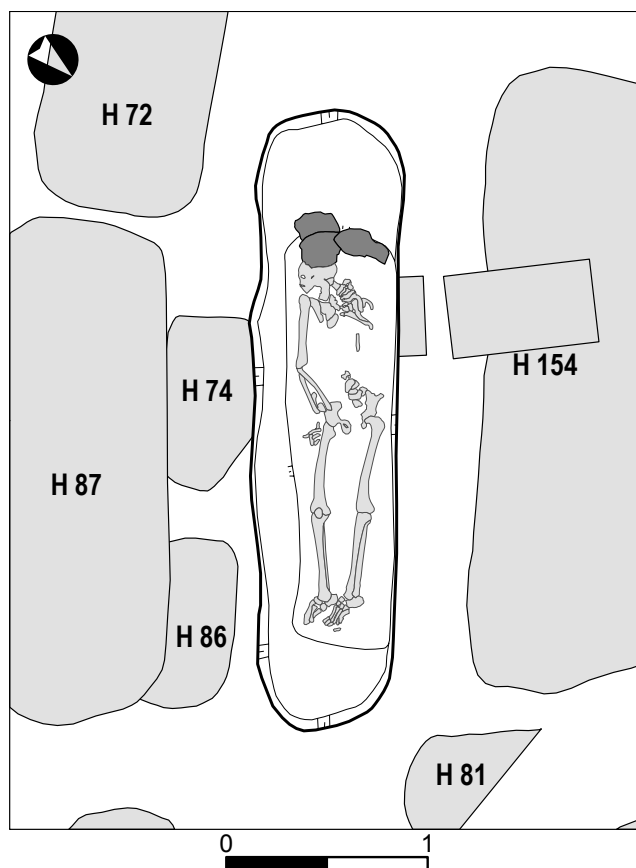
Zásyp: kon. 175 – zásyp hrobové jámy; středně ulehlý, světle hnědožlutoběžový písek střední zrnitosti; v zásypu malé množství kamenných drobků a malých kamenů; kon. 176 – výplň negativu po schránce pro tělo, tmavý zásyp kolem kostry; středně ulehlý, tmavý hnědošedý hlinitý písek jemné zrnitosti; uložení v ploše 200×52/56 cm; mocnost vrstvy 15 cm.

Nález ze zásypu: kon. 175: zvířecí kosti, 4 ks, 4 g (inv. č. P242767); mazanice, 2 ks, 21 g (inv. č. P242768); malta, 5 ks, 59 g (inv. č. P242769); zlomky neinventovaných nezdobených výdutí, 2 ks, 9 g; kon. 176: drobků malty.

Hrobová jáma: kon. 181; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 302/215×73/58×41 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý se dvěma stupni, stěny kolmé přímé; hloubka stupně 10–12 cm; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: symbolické kamené obložení hrobové jámy?; 4 ks kamenů v prostoru nad a za lebkou; použit byl lomový kámen; báze kamenů ležela cca v hloubce 12 cm od začistěného podloží; jeden kámen byl postaven svisle jako stéla (18×13×4 cm); váha kamenů 4 kg.

V úrovni nad kostrou se rýsoval obdélníkový tmavý obrys – pravděpodobně negativ schránky pro tělo; délka 200 cm; šířka negativu 52–56 cm; zachycena mocnost

Ob. 182: Plán H 88 s nejbližším okolím.

vrstvy v profilu 15 cm; vzdálenost kratší stěny hrobové jámy od „hrany rakve“ u hlavy 53 cm, u chodidel 34 cm; hrana negativu schránky v profilu – rozplízlá.

Pohřbený jedinec (inv. č. P242766): kon. 177; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 176 cm; dospělý jedinec H 88 sestává z nekompletní polohy kostry; *in situ* zůstaly pravděpodobně jen dolní končetiny a pravá horní končetina, kdežto ostatní části byly dislokované nejspíše sekundárním zásahem (patrně bioturbace); z polohy dolních končetin (např. z anatomické asociace pravé česky) usuzujeme, že jedinec byl pohřbený na zádech s nataženými končetinami; pravá horní končetina pokrčena, ruka původně zřejmě na pánvi.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vně levého kyčelního kloubu – železný nůž s kostěnou rukojetí (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243522: železný nůž s trnem, na kterém byla upevněna kostěná rukojeť; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu plynulý; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: délka 20,1 cm; délka čepele 9,7 cm; šířka čepele 1,3 cm; tloušťka čepele 0,35 cm; délka trnu 10,1 cm; nezdobená kostěná rukojeť ve tvaru trubičky; délka 8,7 cm, průměr rukojeti 1,4 cm.

Poznámka: hrobová jáma se na začistěném písčitém podloží rýsovala jako obdélník 302 × 73 cm; po odebrání cca 12 cm se rozměry jámy zmenšily na 215 × 58 cm; ve V rohu hrobové jámy se rýsovala sloupová jáma – není zcela jasné, zda souvisela s hrobem; zahlubovala se pouze po úroveň stupně; podél SZ delší stěny jámy se vinul kořen kaštanu.

H 89 (tab. 40, 85)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,5 m od středu rotundy, ve výšce S–SV.

Čísla kontextů: uložení 173; kostra 174; výkop 205.

Stratigrafický vztah: mělký hrob 89 narušoval zásyp hlubšího staršího hrobu 132.

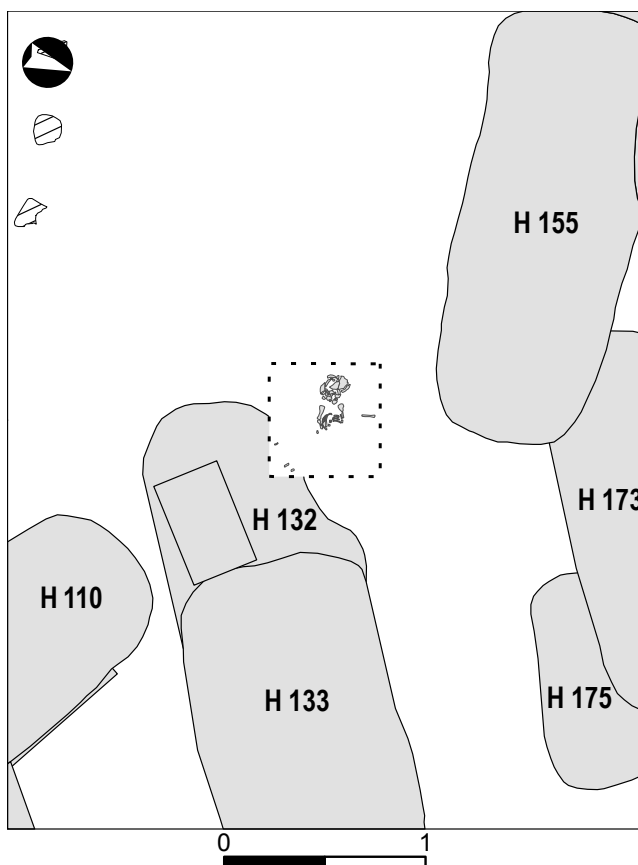
Zásyp: kon. 173; středně ulehlý, středně hnědošedoběžový hlinitý písek jemné zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zvířecí kost, 5 g (inv. č. P243523); malta, 12 ks, 90 g (inv. č. P243524).

Hrobová jáma: kon. 205; tvar půdorysu nezachycen – byl poničen při vyzvednutí bloku originálního zdiva z destrukce stěn kostela; hrobová jáma nebyla zahloubena do podloží.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243525): kon. 174; orientace Z–V; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 89 sestává z dislokovaných částí kostry, kdy anatomické souvislosti *in situ* jsou patrné pouze v oblasti hrudníku; jedinec byl pravděpodobně pohřbený na zádech.

Obr. 183: Plán H 89 s nejbližším okolím.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: výkop hrobové jámy nezachycen; hrob byl objeven a porušen při vyzvednutí zhrouceného originálního bloku zdiva, zafixovaného do dřevěného rámu.

H 90 (tab. 41, 86)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B64-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,4 m od středu rotundy, ve výšce SV–V.

Čísla kontextů: uložení 198; kostra 199; stavební konstrukce 202; výkop 203.

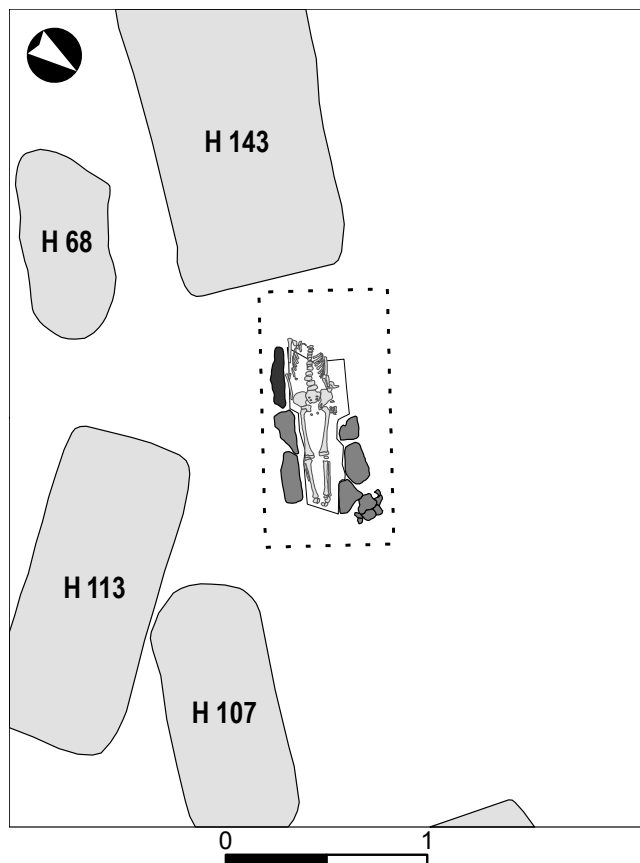
Stratigrafický vztah: JZ kratší stěna hrobu a část kostry byla zničena recentním základovým žlabem.

Zásyp: kon. 198; středně ulehlý, středně šedý hlinitý písek jemné zrnitosti; drobné kameny.

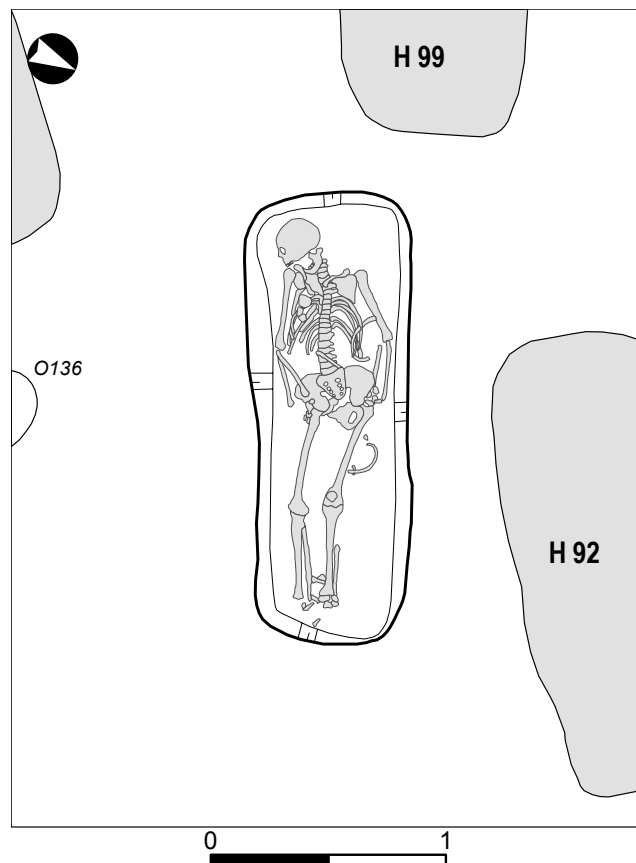
Nálezy ze zásypu: rybí kosti a šupiny (inv. č. P243526); drobné mazanice, malty a keramických střepů.

Hrobová jáma: kon. 203; tvar půdorysu pravděpodobně obdélníkový (na základě tvaru kamené skříňky); orientace JZ–SV; dno ploché; obě kratší stěny byly poničeny – JZ stěnu zlikvidovala stavba betonového základu recentní stavby; SV stěna byla odtěžena při archeologickém výzkumu.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 202; kamená skříňka; neporušené, nebo jen částečně porušené,

Obr. 184: Plán H 90 s nejbližším okolím.

Obr. 185: Plán H 91 s nejbližším okolím.

zůstaly pouze obě delší stěny skříňky; SV polovinu SZ delší stěny tvořily 3 velké ploché kameny ve svislé poloze; JV delší stěnu tvořily 2 velké svislé kameny a 1 žernov (podél pravé horní končetiny); úprava dna – v prostoru uložení lýtkové a holenní kosti (pravé i levé) bylo dno vyloženo velkým plochým kamenem; použit byl lomový kámen a 1 zlomek svorového žernovu (inv. č. P244994); dochované rozměry skříňky: 70×35×20 cm; váha kamenů 12 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243527): kon. 199; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 90 byl pohřbený na zádech s končetinami podél těla a rukama uloženýma po stranách pánve; lebka byla zničena recentním výkopem.

Hrobový inventář: v prostoru mezi posledním žebrem a pánevní kostí v levé části trupu – fragment čelisti dravé ryby; bez inventáře.

Poznámka: dno kamenné skříňky nedosahovalo úrovně podloží.

H 91 (tab. 7, 86)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-37, B64-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,6 m od středu rotundy, na J přesně.

Čísla kontextů: uložení 182; kostra 193; výkop 213.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 182; kyprý, středně šedožlutý hlinitý písek jemné zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 15 g; zlomek zdobené výdutě, 5 g; zlomek okraje, 7 g (inv. č. P243528-30); zvířecí kost, 8 g (inv. č. P243531); malta, 5 g (inv. č. P243532); ŠI (tab. 7, 091:1, tab. 67:21; inv. č. P243533); 3 ks neinventovaných drobných keramických střepů, 21 g.

Hrobová jáma: kon. 213; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 193×70×38 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý, stěny kolmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243534): kon. 193; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); dospělý jedinec H 91 byl pohřbený na zádech s nataženými horními i dolními končetinami; ruce jsou uloženy vedle pánve, i když z polohy pravého předloktí lze usuzovat, že ruka mohla být uložena v pánevní oblasti; některé z kostí jsou mimo anatomickou polohu a pravděpodobně byly přesunuty sekundárním zásahem, např. některá žebra ležela vně levého femuru.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 92 (tab. 8, 60:3-4, 62:5-6, 8, 11, 17, 19, 22, tab. 69:8, tab. 86, 87)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-37, B65-36, B64-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,3 m od středu rotundy, na J přesně.

Číslo kontextů: uložení 186; kostra 196; výkop 214.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 186; středně ulehlý, středně šedožlutý hlinitý písek střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 38 g (inv. č. P243535-7); malta, 6 ks, 35 g (inv. č. P243538); 5 ks neinventovaných keramických střepů, 22 g.

Hrobová jáma: kon. 214; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 200×80×50 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243549): kon. 196; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 149 cm; dospělý jedinec H 92 byl uložen na zádech s nataženými horními i dolními končetinami; část kaudální oblasti hrudníku a bederní páteře chybí; lebka je uložena na levé straně a zachovává si anatomické spojení s páteří.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: pod pravým loketním kloubem – železný nůž, původně

uložený v dřevěné pochvě (1); u levé nohy – železná ostruha (2), přezka (3), průvlečka (4) a nákončí (5); u pravé nohy – železná ostruha (6), přezka (7), nákončí (8) a průvlečka (9); z prostoru chodidel – zbytky otisků textilu v korozních produktech z ostruh (10).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243547: železný nůž s trnem, který byl původně uložen v dřevěné pochvě; z pochvy se zachovaly pouze fragmenty, zakorodované do rzi na povrchu nože; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu zkosený, hřbet k trnu odsazený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu odsazené; rozměry: délka 15,7 cm; délka čepele 11,5 cm; šířka čepele 1,6 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 4,3 cm.

2. Inventární číslo P243539: železná ostruha s parabolickými rameny trojúhelníkovitého průřezu s lopatkovitými ploténkami s příčným žlábkem; bodec – válcovitý, jehlancovitě ukončený; typ ostruhy 1A (podle *Bialeková 1977*); rozměry: max. délka 12,6 cm; max. šířka 9 cm; max. tloušťka 0,6 cm; délka ramen 10,8 cm; délka bodce 2,1 cm; ploténky – délka 1,8 cm, šířka 1,55 cm, počet nýtů 3.

3. Inventární číslo P243540: železná přezka; rámeček oválného tvaru; průřez rámečku válcovitý; rozměry: délka rámečku 2,4 cm; šířka rámečku 1,6 cm; tloušťka rámečku 0,4 cm.

4. Inventární číslo P243541: železná štítová průvlečka; tvar štítu oválný; tvar průřezu obdélníkový; rozměry: délka 2,1 cm; šířka 1,6 cm; tloušťka 0,6 cm.

5. Inventární číslo P243542: železné jazykovité nákončí; tvar průřezu obdélníkový; délka 1,9 cm; šířka 1,6 cm; tloušťka 0,4 cm.

6. Inventární číslo P243543: železná ostruha s parabolickými rameny půlkulatého průřezu s lopatkovitými ploténkami s příčným žlábkem; bodec – válcovitý, kónický; typ ostruhy 1A (podle *Bialeková 1977*); rozměry: max. délka 12,1 cm; max. šířka 8,8 cm; max. tloušťka 0,6 cm; délka ramen 10 cm; délka bodce 2,1 cm; ploténky – počet nýtů 3.

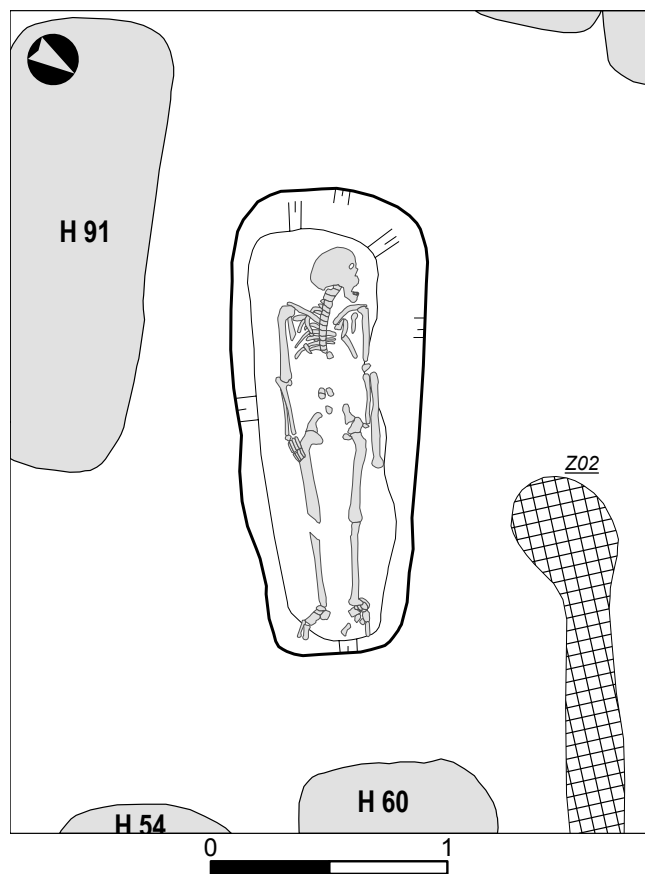
7. Inventární číslo P243544: železná přezka; rámeček oválného tvaru; průřez rámečku obdélníkový; rozměry: délka rámečku 2,6 cm; šířka rámečku 1,7 cm; tloušťka rámečku 0,3 cm.

8. Inventární číslo P243545: železné jazykovité nákončí s 1 nýtem v týlní části; tvar průřezu obdélníkový; délka 2,3 cm; šířka 1,5 cm; tloušťka 0,3 cm.

9. Inventární číslo P243546: železná štítová průvlečka; tvar štítu oválný; tvar průřezu obdélníkový; rozměry: délka 1,9 cm; šířka 1,3 cm; tloušťka 0,4 cm.

10. Inventární číslo P243548: dva otisky textilu v korozních produktech ze železných ostruh; plátňová vazba s dostavou 10 nití na 10 mm; síla nitě 0,4 mm; zákrut Z v obou soustavách Z (podrobněji *Březinová – Přichystalová 2014*, 164).

Poznámka: mělký stupeň (hloubka 15 cm) – u JZ kratší stěny a podél delší SZ stěny až do úrovně levého předloktí – umělý, vzniklý při upřesňování původního tvaru výkopu hrobové jámy.

Obr. 186: Plán H 92 s nejbližším okolím.

H 93 (tab. 41, 87)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,3 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ.

Číslo kontextů: uložení 183; kostra 184; výkop 218.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 183; ulehlý, světle šedožlutý hlinitý písek jemné a střední zrnitosti; v zásypu malé množství drobných a malých kamenů.

Nálezy ze zásypu: nezdobená výduť, 38 g (inv. č. P243550); zvířecí kost (inv. č. P243551); 4 ks drobných neinventovaných keramických střepů, 12 g.

Hrobová jáma: kon. 218; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 124×46×20 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý se dvěma stupni, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý se dvěma stupni, stěny kolmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243552): kon. 184; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 93 je *in situ* značně dislokovaný a odhad původní anatomické polohy je obtížný; z polohy některých částí hrudního koše a obou stehenních kostí předpokládáme, že byl uložený na zádech; lebka rozdrčena.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: podél celého obvodu hrobové jámy – mělký stupeň (hloubka 7–13 cm); pravděpodobně vytvořen uměle při hledání původního tvaru hrobové jámy v špatně čitelném písčitém podloží.

H 94 (tab. 55, 87)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-37, B65-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,9 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ.

Číslo kontextů: uložení 291; kostra 292; výkop 293=217.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 291; středně ulehlý, světlý šedožlutý hlinitý písek jemné zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: –

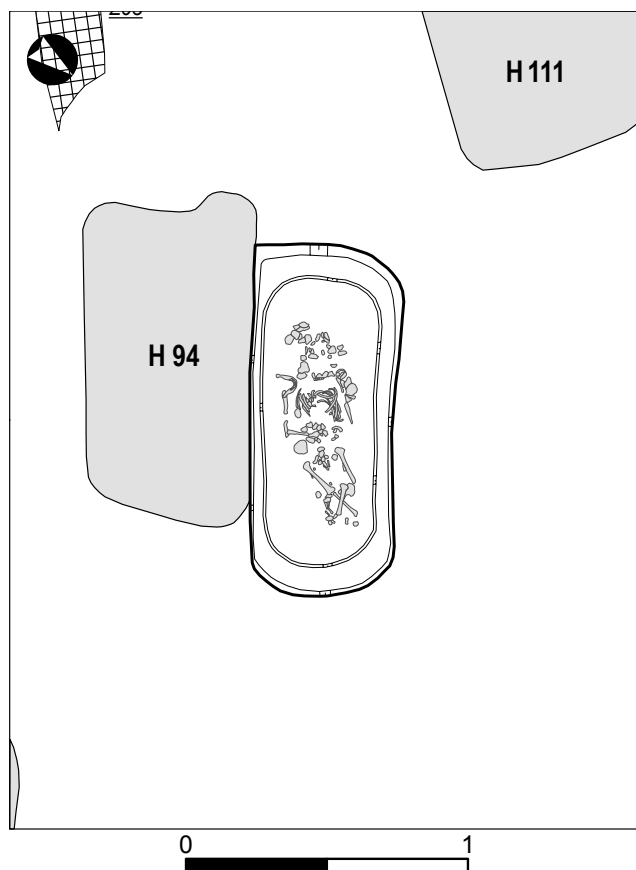
Hrobová jáma: kon. 217=293 (výkop byl duplicitně kontextován); jáma se nezahluhovala do podloží; půdorys hrobové jámy nezachycen; orientace nezjištěna.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

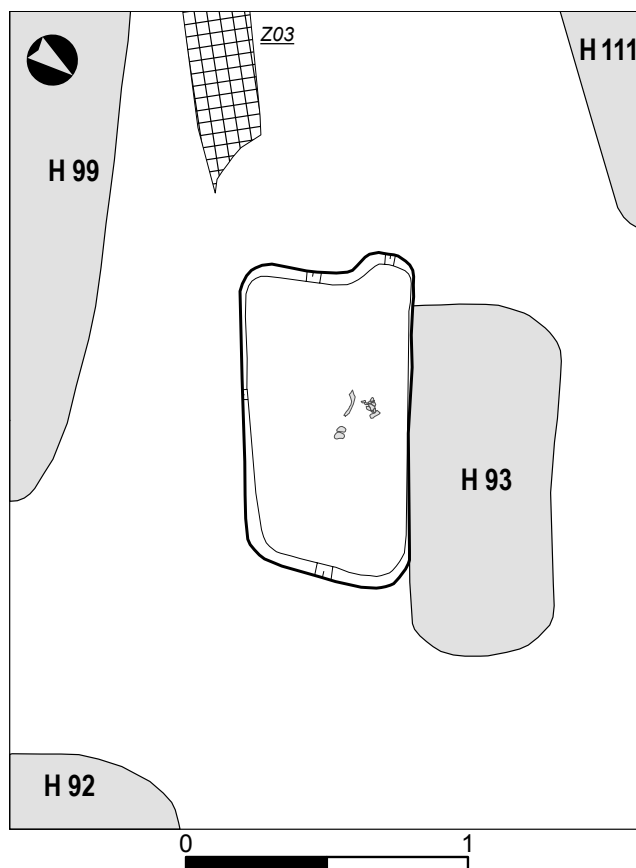
Pohřbený jedinec (inv. č. P243553): kon. 292; orientace nezjištěna; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 94 neposkytl dostatek kosterních pozůstatků pro odhad původní polohy uložení těla; kostra byla odkryta na úrovni podloží.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

Obr. 187: Plán H 93 s nejbližším okolím.

Obr. 188: Plán H 94 s nejbližším okolím.

H 95 (tab. 9, 58:5-7, 9, 17, 59:1-10, 14-15, 17-19, 66:5, tab. 87, 88)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 13,7 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ (V roh hrobové jámy protíná J osa.)

Čísla kontextů: uložení 194; kostra 195; výkop 204.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 194; středně ulehlý, středně šedožlutý hlinitý písek jemné a střední zrnitosti; v zásypu malý obsah drobných kamenů.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 71 g; zlomek zdobené výdutě, 17 g (inv. č. P243554-9); zvířecí kosti (inv. č. P243560).

Hrobová jáma: kon. 204; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 168×70×57 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243567): kon. 195; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 95 byl uložený na zádech s končetinami podél těla a rukama po stranách pánve; levá polovina trupu a horní končetina je více dislokovaná a hůře zachována; lebka leží na levém boku.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: pod lebku – skleněný gombík s kovovým ouškem (1); pod lebku u levého spánku – tři příčně členěné skleněné korálky (14–16); mezi pravým radiem a žebry – fragment kaptorgy s příkorodovanými skleněnými korálky (2, 11, 12), tři příčně členěné korálky (20–22), jeden olivovitý podélně členěný korálek (13), ulita se záměrně provrtaným otvorem (3); levá část hrudního koše – zlomek ulity se záměrně provrtaným otvorem (4); na pravé části pánve – zlomky bronzových náušnic podunajského typu (6–8); vně pravého femuru – železný předmět, původně uložen v dřevěném pouzdře, patrně trn z nože (5); při proplavování výplně ze dna hrobu a při mytí kosterního materiálu byly nalezeny další 3 skleněné korálky (17–19) a smotek vzájemně propojených bronzových náušnic, patrně z prostoru pánve (9,10); kaptorga, ulity s navlékacím otvorem i korálky tvořily původně součást náhrdelníku.

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243563: skleněný vícebarevný gombík s kovovým ouškem; do povrchu kulovitého těla gombíku z průsvitného světlezeleného skla byla zatavena očka tmavomodré barvy; rozměry: délka s ouškem 1,7 cm; max. průměr 1,1 cm; průměr drátka ouška 0,5 cm.

2. Inventární číslo P243562/1: železná kaptorga; dochovaná pouze fragmentárně – zlomek přední části; původní tvar patrně obdélník/čtverec; vyrobena z železného plechu; na vnitřní straně na horním okraji je připevněna trubička; vnější průměr trubičky 0,5 cm; délka trubičky 3 cm; trubička zřejmě sloužila na protažení šňůrky náhrdelníku; výzdoba kaptorgy sestává

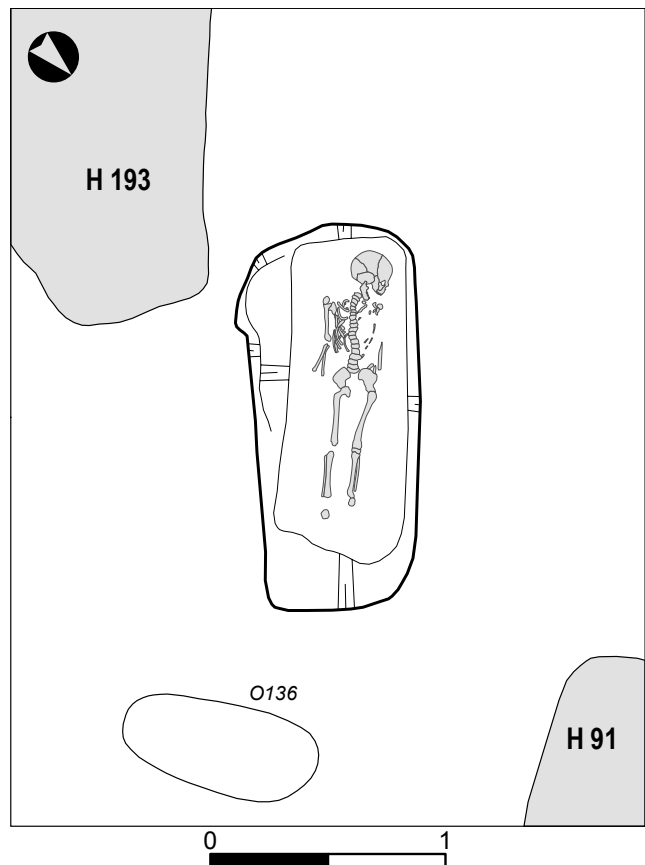
z minimálně 6 plastických pukliček – v horizontálních řadách po třech; pukličky jsou vytlačované z vnitřní strany; rozměry: dochovaná délka 3,9 cm; dochovaná šířka 3,3 cm; max. tloušťka 0,2 cm; na vnitřní straně kaptorgy jsou přirezlé nejméně 2 příčně členěné korálky náhrdelníku; z vnitřní i vnější strany kaptorgy je zachována textilie prostoupena rzí; do textilie byly původně obaleny i korálky; textilie utkaná z kopřivových vláken byla identifikována v několika vrstvách; jednalo se o plátňovou vazbu s dostavou 12 nití na 10 mm, síla nitě 0,5 mm; zákrut Z; patrně se jedná o fragment oděvu Z (podrobněji *Březinová – Přichystalová 2014*, 164).

3. Inventární číslo P243565/1: ulita třetihorního/kenozoického měkkýše – druhu gastropod – *Terebralia bidentata* (Defrance); s provrtem; součást náhrdelníku; rozměry: délka 4,2 cm; šířka 1,6 cm; rozměry provrtaného otvoru 0,3×0,2 cm.

4. Inventární číslo P243565/2: zlomek ulity třetihorního/kenozoického měkkýše – druhu gastropod – *Terebralia bidentata* (Defrance); s provrtem; součást náhrdelníku; rozměry: zachovaná délka 3 cm; rozměry provrtaného otvoru 0,6×0,4 cm.

5. Inventární číslo P243566: železný zlomek – pravděpodobně ulomený trn nože; dlouhý pásek na jedné straně s tupým koncem, na druhé straně ulomený; tvar průřezu obdélníkový; rozměry: zachovaná délka 9,6 cm (in situ 13 cm); max. šířka 0,85 cm; tloušťka 0,4 cm.

6. Inventární číslo P243564/1: zlomek bronzové ná-

Obr. 189: Plán H 95 s nejbližším okolím.

ušnice s trubičkovitým závěskem; na spodním oblouku náušnice přivešen trubičkovitý příčně členěný závěsek ze svinutého zvlněného plechu; oblouk zdoben uzlíčky; průřez drátku kulatý; typ 7:19 (podle *Dostál 1966*); rozměry: délka 2,1 cm; průměr oblouku 1,6 cm; délka závěsku 0,7 cm; průměr drátku 0,1 cm.

7. Inventární číslo P243564/2: zlomek jednoduché bronzové kroužkové náušnice; silně poškozená; rozpadlá; průřez drátku kulatý; průměr drátku 0,2 cm; typ 7:1 (podle *Dostál 1966*).

8. Inventární číslo P243564/3: zlomek bronzové náušnice s trubičkovitým závěskem; závěsek trubičkovitý příčně členěný, ze svinutého zvlněného plechu; oblouk zdoben uzlíčky; průřez drátku kulatý; průměr drátku 0,1 cm; typ 7:19 (podle *Dostál 1966*).

9. Inventární číslo P243564/4: zlomek bronzové náušnice s trubičkovitým závěskem; závěsek trubičkovitý příčně členěný, ze svinutého zvlněného plechu; oblouk zdoben uzlíčky; průměr drátku 0,15 cm; typ 7:19 (podle *Dostál 1966*); nekresleno.

10. Inventární číslo P243564/5: zlomek jednoduché bronzové kroužkovité náušnice s uzlíčky; silně poškozená; rozpadlá; průměr drátku 0,1 cm; typ 7:3 (podle *Dostál 1966*); nekresleno.

11. Inventární číslo P243562/2: příčně členěný skleněný korálek přirezlý k vnitřní straně fragmentu kaptorgy; barva skla světlezelená; počet segmentů 2 (minimálně); sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka neměřitelná; šířka 0,7 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

12. Inventární číslo P243562/3: olivovitý podélně členěný skleněný korálek přirezlý k vnitřní straně fragmentu kaptorgy – při manipulaci s artefaktem odpadl; barva skla modrá kobaltová; počet segmentů 3; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,4 cm; šířka 0,7 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

13. Inventární číslo P243561/1: olivovitý podélně členěný skleněný korálek; barva skla světlezelenomodrá; počet segmentů 3; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,5 cm; šířka 1 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

14. Inventární číslo P243561/2: příčně členěný skleněný korálek; barva skla světlezelená; počet segmentů 4; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,7 cm; šířka 0,7 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

15. Inventární číslo P243561/3: příčně členěný skleněný korálek; barva skla světlezelená; počet segmentů 4; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,7 cm; šířka 0,7 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

16. Inventární číslo P243561/4: příčně členěný skleněný korálek; barva skla tmavězelená; počet segmentů 3; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,7 cm; šířka 0,7 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

17. Inventární číslo P243561/5: příčně členěný skleněný korálek; barva skla neurčitelná – koroze povrchu; počet segmentů 2; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1 cm; šířka 0,6 cm; průměr otvoru 0,15 cm.

18. Inventární číslo P243561/6: olivovitý podélně členěný

skleněný korálek; barva skla světlezelená; počet segmentů 4; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,35 cm; šířka 0,7 cm; průměr otvoru 0,18 cm.

19. Inventární číslo P243561/7: olivovitý podélně členěný skleněný korálek; barva skla světle zelená; počet segmentů 4; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,4 cm; šířka 0,9 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

20. Inventární číslo P243561/8: příčně členěný skleněný korálek; barva skla světlezelená; počet segmentů 4; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,7 cm; šířka 0,8 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

21. Inventární číslo P243561/9: příčně členěný skleněný korálek; barva skla světlezelená; počet segmentů 4; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,5 cm; šířka 0,78 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

22. Inventární číslo P243561/10: příčně členěný skleněný korálek; barvu skla nelze přesně určit; počet segmentů 3; sklo navinuto na kovovou trubičku; rozměry: délka 1,48 cm; šířka 0,76 cm; průměr otvoru 0,2 cm.

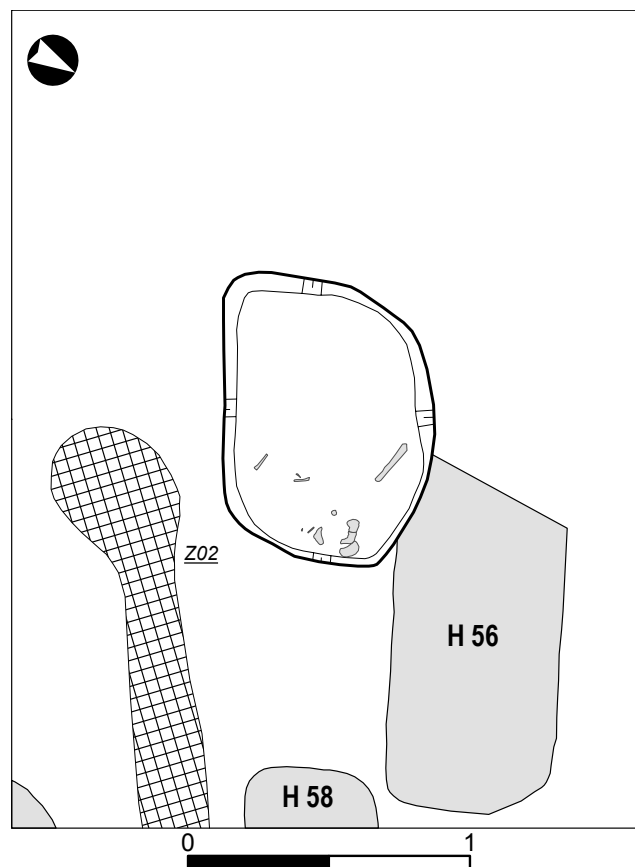
Poznámka: bohatý dětský hrob nacházející se mimo původní ohrazení funerálního areálu.

H 96 (tab. 55, 88)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,6 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ (blíže k J ose).

Ob. 190: Plán H 96 s nejbližším okolím.

Číslo kontextů: uložení 187; kostra 188; výkop 185.

Stratigrafický vztah: SV roh hrobové jámy H 96 byl nepatrně porušen výkopem hrobu 56.

Zásyp: kon. 187; středně ulehlý, středně hnědoběžový hlinitý písek jemné zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 185; jáma velice těžce identifikovatelná; tvar a rozměry výkopu hrobové jámy jsou možná vytvořeny uměle; tvar půdorysu nepravidelný; rozměry 96×72×15 cm; orientace JZ-SV?

Úprava hrobové jámy / schránka: -

Pohřbený jedinec (inv. č. P243568): kon. 188; orientace nejspolehlivě; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); pozůstatky dítěte H 96 neumožňují identifikaci původní polohy pohřbení mrtvého; kosti nedospělého jedince ležely mimo původní anatomickou polohu na ploše cca 45×55 cm v SV části vykopané jámy v úrovni podloží, cca 10–12 cm nad dnem patrně umělého výkopu.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: mělce zahloubený pohřeb.

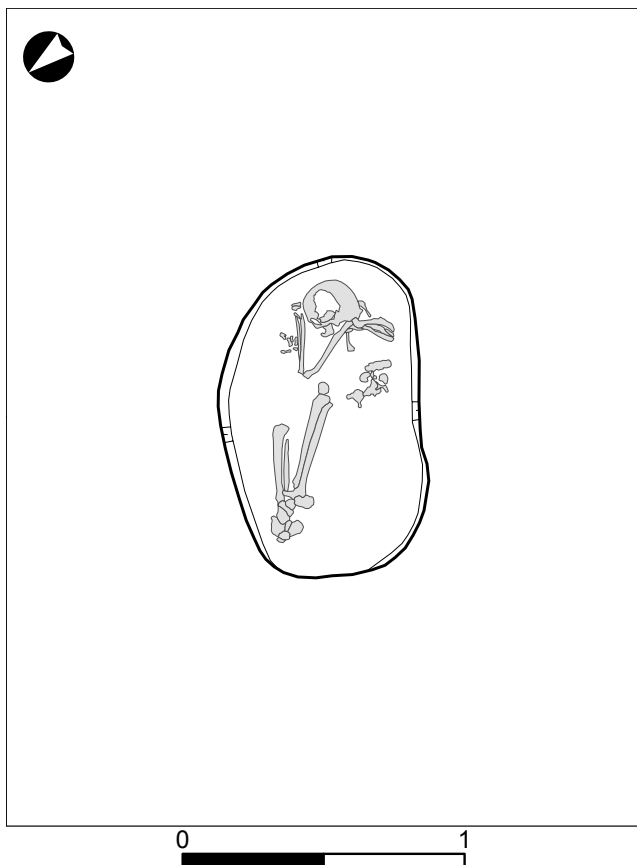
H 97 (tab. 41, 88)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-37, B66-38

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 16,4 m od středu rotundy, ve výseči J-JZ.

Číslo kontextů: uložení 223; kostra 226; výkop 237.

Obr. 191: Plán H 97 s nejbližším okolím.

Stratigrafický vztah: kostra ležela pod destrukcí povrchového objektu 135, v jeho J části.

Zásyp: kon. 223; středně ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek jemný; v zásypu malé skvrny žlutého písku.

Nálezy ze zásypu: zlomek zdobené výdutě, 18 g (inv. č. P243569); zvířecí kosti, 2 ks, 125 g (inv. č. P243570); zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 237; tvar půdorysu nepravidelný oválný; rozměry 106×71×15 cm; orientace JV-SZ; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno kon.kávní, nepravidelné.

Úprava hrobové jámy / schránka: -

Pohřbený jedinec (inv. č. P243571): kon. 226; orientace JV-SZ; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 154 cm; dospělý jedinec H 97 byl nalezen v dislokované poloze, ze které není možné spolehlivě odhadnout původní polohu pohřbení; dislokace se dotkla všech částí kostry, pozměněny byly i relativní vztahy mezi dolními končetinami, lebku a trupem; uložení kostí vyvolává dojem skrčené polohy na pravém boku.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: po obvodu SZ kratší stěny mělké hrobové jámy (interval zahloubení od podloží je 2–15 cm) se plazil velký kořen kaštanu; menší kořeny prorůstaly kostrou v místě páteře a kostí bérce; lebka nebyla v době odkryvu hrobu vyplněna sedimentem.

H 98 (tab. 41, 88)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,2 m od středu rotundy, ve výseči J-JZ.

Číslo kontextů: uložení 200; kostra 201=206; výkop 207.

Stratigrafický vztah: hrob 98 byl zahlouben do zásypu hrobu 105 – v jeho JZ polovině, nad hrudníkem jedince H 105.

Zásyp: kon. 200; středně ulehlý, středně šedý hlinitý písek jemné a střední zrnitosti; zásyp obsahoval drobné kameny; uložení v ploše původně 240×100 cm; po odebrání 9–10 cm – zřetelnější půdorys 142×70 cm.

Nálezy ze zásypu: nezdobená výduť, 6 g (inv. č. P243572); zvířecí kost, 4 g (inv. č. P243573).

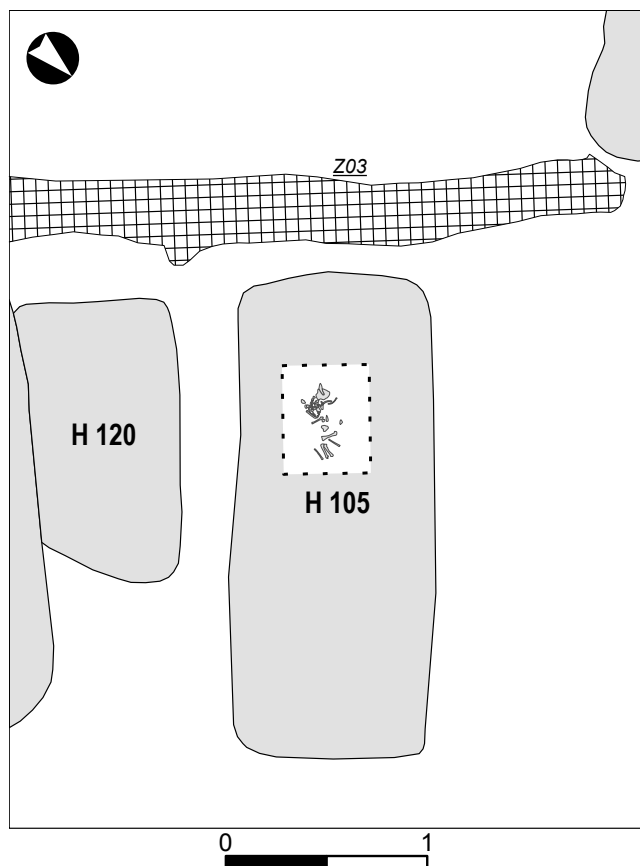
Hrobová jáma: kon. 207; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 142×64×21 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: -

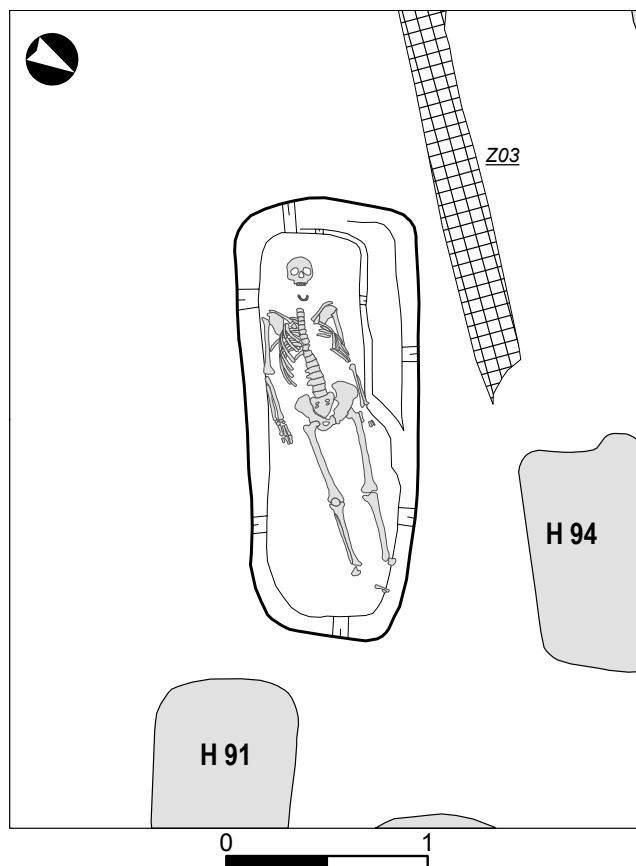
Pohřbený jedinec (inv. č. P243574): kon. 201=206; orientace JZ-SV? (určeno podle orientace hrobové jámy a pozice zlomků lebky); dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); kostra nedospělého jedince H 98 je značně dislokovaná a původní polohu nelze bezpečně odhadnout; kostra pravděpodobně ležela na zádech.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma se na začistěném podloží

Obr. 192: Plán H 98 s nejbližším okolím.

Obr. 193: Plán H 99 s nejbližším okolím.

rýsovala mnohem větší; 12 cm pod úroveň podloží se vyrýsoval v rámci většího půdorysu tmavší obdélník (hrob 105); v JZ polovině tohoto tmavého probarvení byla odkryta dislokovaná dětská kostra.

H 99 (tab. 42, 89)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 12,3 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ.

Číslo kontextů: uložení 219; kostra 220; výkop 239.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 219; charakter zásypu nesledován.

Nálezy ze zásypu: zlomky zdobených výduť, 4 ks, 44 g; nezdobená výduť, 14 g; zlomek okraje, 32 g (inv. č. P243575-80); zvířecí kosti, 8 ks, 12 g (inv. č. P243781); 15 ks drobných neinventovaných keramických střepů, 83 g.

Hrobová jáma: kon. 239; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 219×87×45 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243782): kon. 220; orientace JZ–SV; žena; věk: Middle Adult (35–50let); výška 157; dospělý jedinec H 99 byl pohřbený na zádech s končetinami podél těla a rukama po stranách pán-

ve; lebka byla výrazně posunuta od těla a nezachovává anatomické spojení s dolní čelistí ani s krční páteří; kostra ležela v hrobové jámě diagonálně, hlava směřovala do J rohu, nohy do S rohu hrobové jámy.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v JZ části hrobové jámy byl široký stupeň (hloubka 24–39 cm) – byl vytvořen uměle při upřesňování výkopu hrobové jámy; zasahuje od JZ kratší stěny cca 97 cm v podélné ose na SV.

H 100 (tab. 9, 89)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-32, B65-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 12 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Číslo kontextů: uložení 289; kostra 290.

Stratigrafický vztah: –

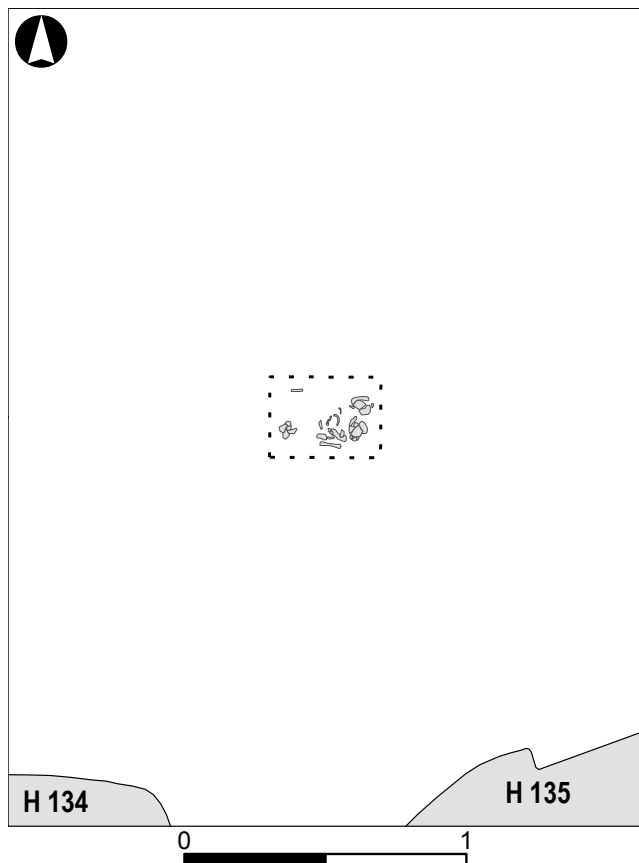
Zásyp: kon. 289; středně ulehlá, tmavě šedá písčité hlína; písek jemný.

Nálezy ze zásypu: zlomek kamenného soustruženého bikónického přeslenu, nalezený při plavení výplně hrobové jámy (tab. 9, 100:1, tab. 68:3; inv. č. P243583).

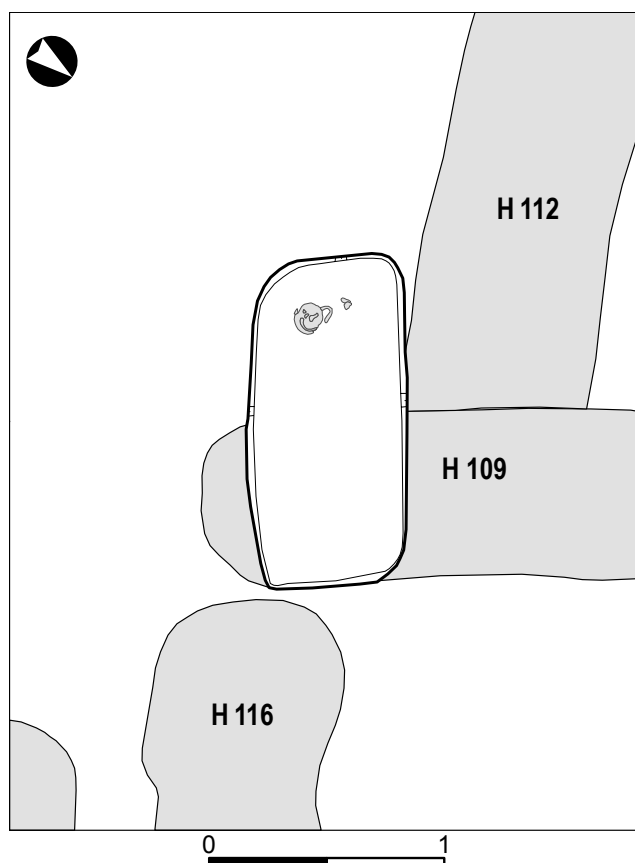
Hrobová jáma: nekontextováno; hrobová jáma se nezahluhovala do podloží; nedokopáno; hrob 100 zacházel do profilu sondy v místě bloku, který byl ponechán kvůli vzrostlému kaštanu.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243584): kon. 290; orienta-

Obr. 194: Plán H 100 s nejbližším okolím.

Obr. 195: Plán H 101 s nejbližším okolím.

ce nezjištěna; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 100 nezachovává dostatek kosterních pozůstatků pro spolehlivý odhad původní polohy pohřbení.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hypotetický kamenný překryv?; jeho možná existence byla stanovena na základě rekonstrukce velkomoravského pochůzného horizontu pomocí skládání jednotlivých zdigitalizovaných dokumentačních úrovní.

H 101 (tab. 42, 89)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,7 m od středu rotundy, ve výseči JZ–Z.

Číslo kontextů: uložení 221; kostra 222; výkop 232.

Stratigrafický vztah: JV část hrobové jámy H 109 byla porušena mělkým hrobem 101.

Zásyp: kon. 221; kyprý, středně hnědý hlinitý písek jemné zrnitosti; na začistěném podloží se uložení jevila jako obdélník 140×63 cm; hranice zásypu – rozplzlé.

Nálezy ze zásypu: –

Hrobová jáma: kon. 232; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 55×33×8,5 cm; orientace JZ–SV?; profily nesledovány; hrobová jáma byla velmi špatně rozlišitelná; zachycený tvar a rozměry nejsou zřejmě zcela původní.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243585): kon. 222; orientace JZ–SV? (podle hrobové jámy a zbytků lebky u její kratší JZ stěny); dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 101 není dostatečně zachovaný, a původní poloha je tedy nejasná.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: není zcela jasné, zda se jedná o primární uložení; fragmenty kostry se nacházely cca 5 cm pod úrovní začistěného podloží.

H 102 (tab. 10, 89)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9 m od středu rotundy, na JZ přesně.

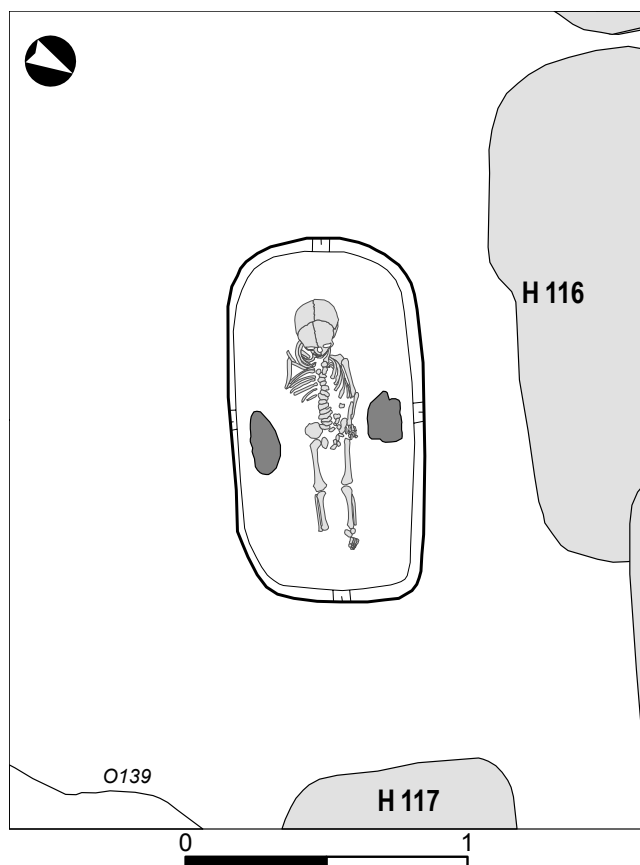
Číslo kontextů: uložení 228; kostra 230; stavební konstrukce 229; výkop 275.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 228; středně ulehlý, středně šedožlutý hlinitý písek jemné zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: nezdobená výduť, 9 g (inv. č. P243586); rybí kosti, šupiny (inv. č. P243587); malý zlomek tenkého železného plechu – z plavení (tab. 10, 102:1, tab. 67:13; inv. č. P243588); vzorek uhlíků (inv. č. P243589); 6 ks neinventovaných keramických střepů, 24 g.

Hrobová jáma: kon. 275; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 130×65×15 cm; orientace

Obr. 196: Plán H 102 s nejbližším okolím.

JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno mírně konkávní, hladké.
Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 229; symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen; dva velké kameny postaveny svisle v úrovni pánve po obou stranách kostry; rozměry kamenů: pravá strana kostry: 20×18×4 cm, levá strana kostry 13×18×9 cm; vzdálenost kamenů od sebe 33 cm; pravý kámen od stěny hrobové jámy vzdálen 8 cm; levý kámen 10 cm; váha celkem 8 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243590): kon. 230; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1-7 let); nedospělý jedinec H 102 byl pohřbený na zádech; levá horní končetina byla uložena s rukou vedle pánve; dolní končetiny byly natažené; lebka ležela na basi lebni; částečná dislokace žebry; chybí kosti pravé nohy.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 103 (tab. 10, 57:5, 58:15-17, 69:3, tab. 89, 90, 92)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B64-35, B63-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,6 m od středu rotundy, ve výseči V-JV.

Číslo kontextů: uložení 250; kostra 251; výkop 276.

Stratigrafický vztah: nad S rohem hrobové jámy H 103 byl proveden mělčí výkop dětského mladšího hrobu

106; kostra z hrobu 106 ležela cca 40 cm nad kostrou z hrobu 103.

Zásyp: kon. 250; středně šedý písek.

Nálezy ze zásypu: –

Hrobová jáma: kon. 276; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 138×60×59 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

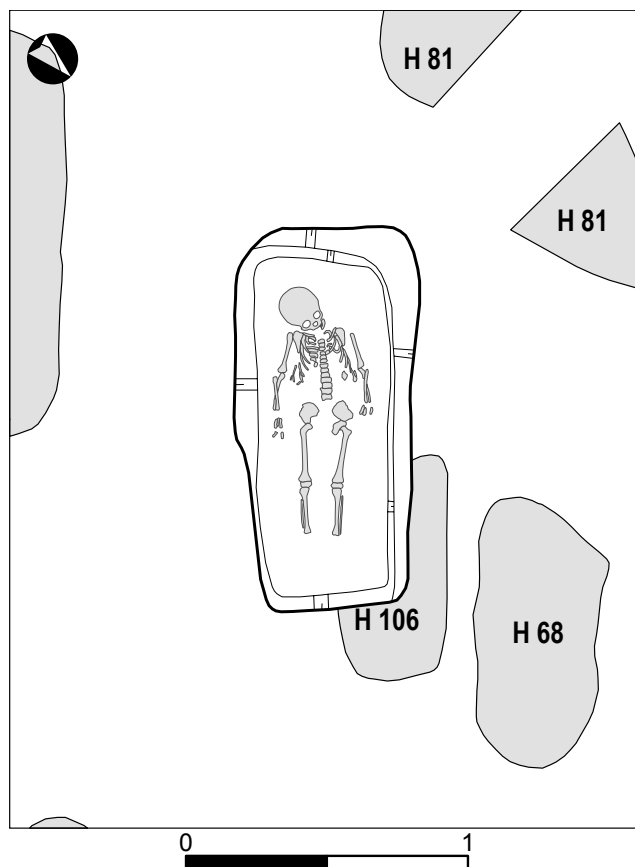
Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243595): kon. 251; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1-7 let); nedospělý jedinec H 103 byl uložen na zádech s horními končetinami podél těla; horní končetiny nejsou ale v tak těsném připojení ke straně trupu, jak sledujeme na pohřbech jiných jedinců této lokality; dolní končetiny byly natažené.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: u pravého spánku – stříbrná sloupečková náušnice (1); v levé horní části hrudního koše, mezi klíční kostí a žebrem – bronzový gombík (2); blíže neurčený prostor hrudního koše – poškozený bronzový gombík (3); mezi diafýzou pravého humeru a žebry – olověný gombík s dlouhým krčkem (4).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243593: stříbrná sloupečková náušnice; bubínky poškozeny; průřez drátku kulatý; povrch bubínku i sloupečku zdobí jemná granulace (průměr granulek 0,04 cm); výzdoba: na bubínku jsou granulek uspořádány do trojúhelníků s vrcholy k sobě tak, že tvořily

Obr. 197: Plán H 103 s nejbližším okolím.

maltézský kříž; na sloupečku sestává výzdobný motiv ze dvou svislých řádků granulek; na bubínku i sloupečku jsou dvě výzdobná pole oddělená dvojitou řadou granulek; řada granulek odděluje i bubínek a sloupeček; horní bubínek je zakončen menší granulí na kroužku z hladkého drátu; oblouk náušnice je členěn jedním uzlíkem, tvořeným řadou granulek mezi dvěma hladkými dráty; ukončení spodního oblouku poškozeno; typ náušnice 10:11 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,45 cm; max. šířka 1,64 cm; průměr oblouku 1,54 cm; délka závěsku 1,57 cm; průměr drátku 0,11 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza bubínku a oblouku sloupečkové náušnice; bubínek je tvořen ze 80,55 % základními kovy a z 19,45 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 4,22 %, Ag – 84,64 %, Sn – 8,77 %, Au – 1,36 %, Hg – 0 %, Pb – 0,11 %, Fe – 0,81 %, Zn – 0,09 %.

Oblouk náušnice je tvořen ze 77,01 % základními kovy a z 22,99 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 6,98 %, Ag – 80,3 %, Sn – 7,98 %, Au – 3,52 %, Hg – 0 %, Pb – 0,59 %, Fe – 0,34 %, Zn – 0,29 %.

2. Inventární číslo P243591: párový bronzový gombík, složený ze dvou hladkých polokoulí; vyšší drátěné očko připojeno přes kroužek z hladkého drátku; dobře patrný spoj dvou polokoulí korpusu; rozměry: max. délka 1,68 cm; max. šířka 1,28 cm; tloušťka drátku očka 0,1 cm; průměr očka vně 0,42 cm; vnitřní průměr očka 0,22 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza gombíku; plášť gombíku je tvořen ze 72,58 % základními kovy a z 24,42 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 2,82 %, Ag – 83,62 %, Sn – 8,65 %, Au – 3,84 %, Hg – 0 %, Pb – 0,24 %, Fe – 0,74 %, Zn – 0,1 %.

3. Inventární číslo P243592: poškozený párový bronzový gombík, složený ze dvou hladkých polokoulí; vyšší drátěné očko připojeno přes kroužek z hladkého drátku; rozlomeno na dvě poloviny v místě sváru dvou polokoulí; rozměry: max. délka 1,61 cm; max. šířka 1,3 cm; tloušťka plechu polokoule 0,09 cm; tloušťka drátku očka 0,1 cm; průměr očka vně 0,5 cm; vnitřní průměr očka 0,3 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza gombíku; plášť gombíku je tvořen ze 76,4 % základními kovy a z 23,6 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 6,38 %, Ag – 83,7 %, Sn – 8,13 %, Au – 1,29 %, Hg – 0 %, Pb – 0,16 %, Fe – 0,19 %, Zn – 0,16 %.

4. Inventární číslo P243594: olověný litý gombík/knoflík/závěsek s ouškem na dlouhém krčku; povrch zdobí dvě křížící se plastické pásy pokryté řadou důlků; v horních i spodních trojúhelníkovitých polích jsou umístěny plastické kroužky s reliéfním středem; rozměry: délka 1,58 cm; šířka 0,22–0,9 cm; šířka ouška 0,32 cm; vnější

průměr ouška 0,39 cm; vnitřní průměr ouška 0,09 cm. Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; gombík je tvořen ze 41,54 % základními kovy a z 58,46 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 6,28 %, Ag – 76,3 %, Sn – 9,41 %, Au – 4,08 %, Hg – 0 %, Pb – 0,52 %, Fe – 3,13 %, Zn – 0,27 %.

Poznámka: v úrovni začistěného podloží se hrobová jáma jevila delší – 167 cm; po odebrání 6 cm se výkop na SV konci zkrátil o 24 cm; podél kratší JZ stěny a delší SZ stěny – stupeň, patrně vytvořen uměle při upřesňování tvaru výkopu (výška stupně 7–13 cm).

H 104 (tab. 42, 90)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B63-34

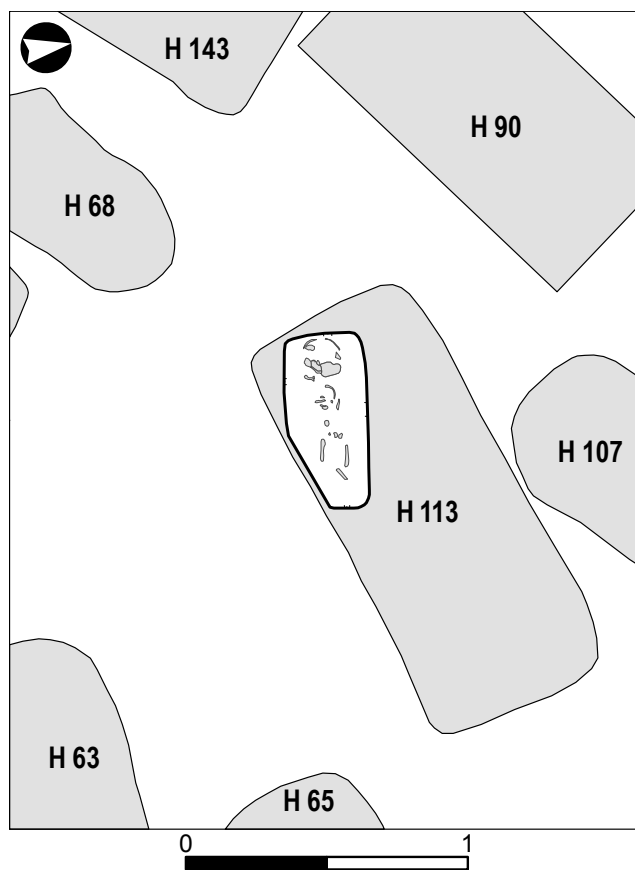
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,3 m od středu rotundy, na V přesně.

Číslo kontextů: uložení 224; kostra 225; výkop 231.

Stratigrafický vztah: pohřeb dítěte z hrobu 104 byl zahlouben do záspy hrobu 113, v místě J rohu hrobové jámy.

Zásyp: kon. 224; středně ulehlý až ulehlý, středně hnědožlutý hlinitý písek jemné až středně zrnitosti; malé množství drobných kamenů.

Nálezy ze záspy: nezdobená výduť, 4 g (inv. č. P243596); malta, 9 ks, 73 g (inv. č. P243597); 2 ks neinventovaných malých střepů, 6 g.

Obr. 198: Plán H 104 s nejbližším okolím.

Hrobová jáma: kon. 231; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 60×27×8 cm; orientace SZZ–JVV; profil příčný: neckovitý; profil podélný: nesledováno; dno ploché; výkop byl velmi mělký; tvar hrobové jámy byl stanoven intuitivně, na základě odlišení probarvení záspy hrobu 113, do kterého byl hrob 104 zahlouben; dno stanoveno podle úrovně skeletu.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243598): kon. 225; orientace SZZ–JVV; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 104 sestává z dislokovaných kostí lebky a postkraniální kostry; původní polohu nelze bezpečně odhadnout; lze předpokládat polohu na zádech.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 105 (tab. 11, 12, 60:2, 5-6, 62:1-2, 9, 20, 65:13-14, 69:5, 7, 9-10, 70:1, tab. 90, 91)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,8 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ.

Čísla kontextů: uložení 227, 249; kostra 241; výkop 280.

Stratigrafický vztah: do záspy hrobu 105 (v jeho JZ polovině) byl zahlouben hrob 98.

Zásyp: kon. 249; výplň hrobové jámy; ulehlý, světle žlutooranžový písek zrnitost jemná, střední, hrubá; malé množství drobných a malých kamenů; kon. 227; výplň negativu schránky pro tělo; středně ulehlý, tmavě hnědý hlinitý písek jemné a střední zrnitosti, uložení v ploše 210×45 cm.

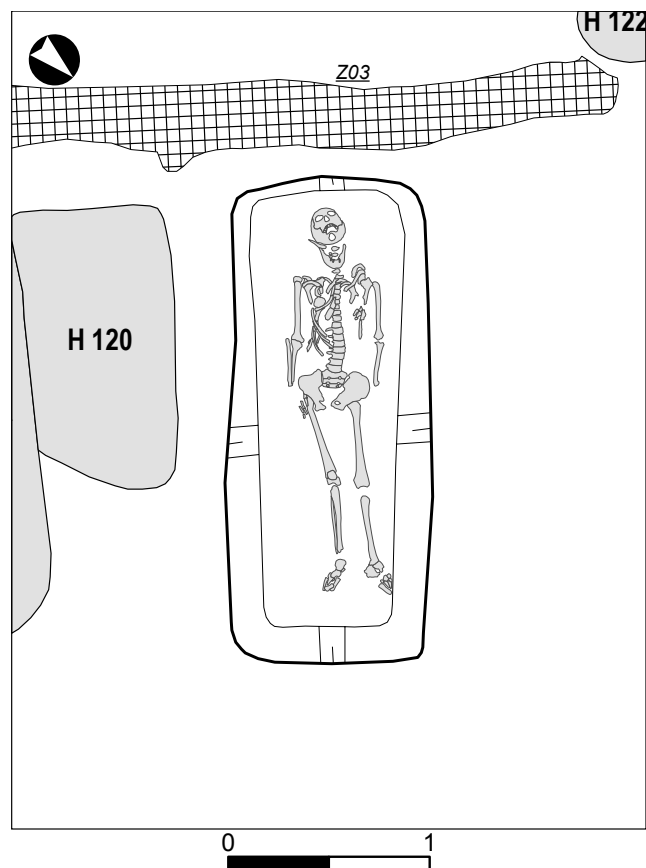
Nálezy ze záspy: kon. 249: zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 69 g; zlomek zdobené výdutě, 8 g (inv. č. P243599-604); 2 zlomky neinventovaných malých střepů, 6 g; kon. 227: vzorek uhlíků (inv. č. P243605).

Hrobová jáma: kon. 280; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 236×92×60 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: negativ po zetlelé schránce pro tělo; 35 cm od úrovně začistěného podloží se jasně vyrýsoval tmavý obrys negativu primárního dutého prostoru; v ploše měl negativ tvar obdélníku; rozměry: 210×45×17 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243618): kon. 241; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); dospělý jedinec H 105 byl pohřben na zádech; obě horní končetiny směřovaly podél těla a ruce byly umístěny vedle pánve; dolní končetiny byly natažené; lebka spolu s dolní čelistí byly částečně dislokované; lebka ležela na týlu.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: původně u pravé ruky, pod pánví – dva železné nože patrně uložené v jedné dřevěné pochvě (1, 2); vně pravého kolenního kloubu – železná sekera, tzv. maďarský

Obr. 199: Plán H 105 s nejbližším okolím.

fokoš, ostří částečně zabíhalo pod kolenní kloub, tyl obrácen směrem ke stěně výkopu (3); u pravé nohy – železná ostruha (4), přezka (5), průvlečka (6), nákončí (7); u levé nohy – železná ostruha (8), přezka (9), průvlečka (10), nákončí (11).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243607: železný nůž s trnem, celý; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: délka 9,2 cm; délka čepele 5,7 cm; šířka čepele 1 cm; tloušťka čepele 0,4 cm; délka trnu 3,5 cm; in situ nože se zbytky pochvy měřily 10 cm.

2. Inventární číslo P243608: železný nůž s trnem, poškozovaný; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; hřbet k trnu plynulý; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu plynulé; rozměry: délka 9,8 cm; délka čepele 5,6 cm; šířka čepele 1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 4,3 cm; in situ nože se zbytky pochvy měřily 10 cm.

3. Inventární číslo P243606: sekera nomádského typu s širokými krátkými trojúhelníkovitými ostny; na krčku sekery plastický vývalek; tělo krátké lichoběžníkovité; tyl jehlancovitý; tvar násadního otvoru kruhový; výzdoba: povrch sekery (plochá část s ostřím i krček) zdoben tečkováním/vpichy – možná zbytek po plátování; rozměry: max. délka 10,6 cm; max. šířka

6,5 cm; max. tloušťka 0,8 cm; délka násadního otvoru 2 cm.

4. Inventární číslo P243609: železná ostruha, poškozená celá; s parabolickými rameny trojúhelníkovitého průřezu; extrémně dlouhý bodce; tvar bodce válcovitý zahrocený; na ramenech plasticky členěné vývalky; atypická ploténka štíhlého erbovitého tvaru; ploténka zdobená příčnými plastickými žebry; u rovné hrany ploténky se v příčném žlábků nacházely 3 nýty podložené plíškem z barevného kovu; rozměry: max. délka 16 cm; max. šířka 9,4 cm; max. tloušťka 0,7 cm; délka ramen 10, 6 cm; délka bodce 4,3 cm; váha 50 g.

5. Inventární číslo P243610: železná přezka, zlomek; tvar rámečku oválný; tvar průřezu rámečku trojúhelníkový; rozměry: šířka 2 cm; tloušťka 0,4 cm.

6. Inventární číslo P243611: železná průvlečka, zlomek; tvar a rozměry nesledovány.

7. Inventární číslo P243612: atypické železné nákončí štíhlého erbovitého tvaru; tvar průřezu obdélníkový; zdobeno příčnými plastickými žebry; u rovné hrany se v příčném žlábků nachází 3 nýty podložené plíškem z barevného kovu – identické s ploténkami ostruh; na zadní stranu připevněna plechová krytka řemene; rozměry: max. délka 3,6 cm; max. šířka 1,8 cm; tloušťka 0,2–0,6 cm.

8. Inventární číslo P243613: železná ostruha, poškozená; s parabolickými rameny trojúhelníkovitého průřezu; extrémně dlouhý bodce, zdobený příčnými plastickými vývalky stejně jako ramena; tvar bodce válcovitý, jehlanovitě ukončený; na ramenech plasticky členěné vývalky; atypická ploténka štíhlého erbovitého tvaru; ploténka zdobená příčnými plastickými žebry; u rovné hrany ploténky se v příčném žlábků nacházely 3 nýty podložené plíškem z barevného kovu; rozměry: max. délka 16,4 cm; max. šířka 10,4 cm; max. tloušťka 0,7 cm; délka ramen 11,5 cm; délka bodce 5 cm; váha 50 g.

9. Inventární číslo P243615: železná přezka s týlní plechovou destičkou, zlomek; tvar rámečku oválný; tvar průřezu rámečku válcovitý; rozměry: délka 3 cm; šířka 2,3 cm; tloušťka 0,5 cm; průřez rámečku na týlní straně 0,4 cm; týlní destička – délka 1,9 cm; šířka 1,8 cm; tloušťka 0,2 cm.

10. Inventární číslo P243614: železná průvlečka, zlomek; tvar erbovité; tvar průřezu trojúhelníkový; rozměry: max. délka 2,3 cm; max. šířka 1,6 cm; tloušťka 0,5 cm.

11. Inventární číslo P243616: železné atypické nákončí štíhlého erbovitého tvaru; tvar průřezu obdélníkový; zdobeno příčnými plastickými žebry, 3 nýty podložené plíškem z barevného kovu v příčném žlábků, identické s ploténkami ostruh; na zadní stranu připevněna plechová krytka řemene; rozměry: max. délka 3,5 cm; max. šířka 1,7 cm; tloušťka 0,15–0,6 cm.

12. Inventární číslo P243617: zbytky textilu v korozních produktech – na drobných zlomcích koroze, odpadlých z povrchu sekery, zůstaly zachovány pozůstat-

ky 2 textilních struktur; na 8 fragmentech – jemná tkanina plátňové vazby s dostavou 22 nití na 10 mm a plátňová vazba s dostavou 14 nití na 10 mm – zhotovena ze lnu, síla nití 0,2–0,3 mm, zákrut Z; na 2 fragmentech – třívazná keprová vazba, síla nití 0,4–0,5 mm, zákrut S; na fragmentech odpadlých z povrchu ostruh – pozůstatky textilie ve více vrstvách na sobě, plátňová tkanina z vlněných vláken, dostava 12 nití na 10 mm a 14 nití na 10 mm, síla nití 0,4–0,5 mm, zákrut Z; nekresleno Z (podrobněji *Březinová – Přichystalová 2014*, 164).

Poznámka: na úrovni začistěného podloží se hrobová jáma rýsovala delší o 17 cm; po odebrání 16 cm se délka výkopu zkrátila.

H 106 (tab. 42, 92)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B63-34

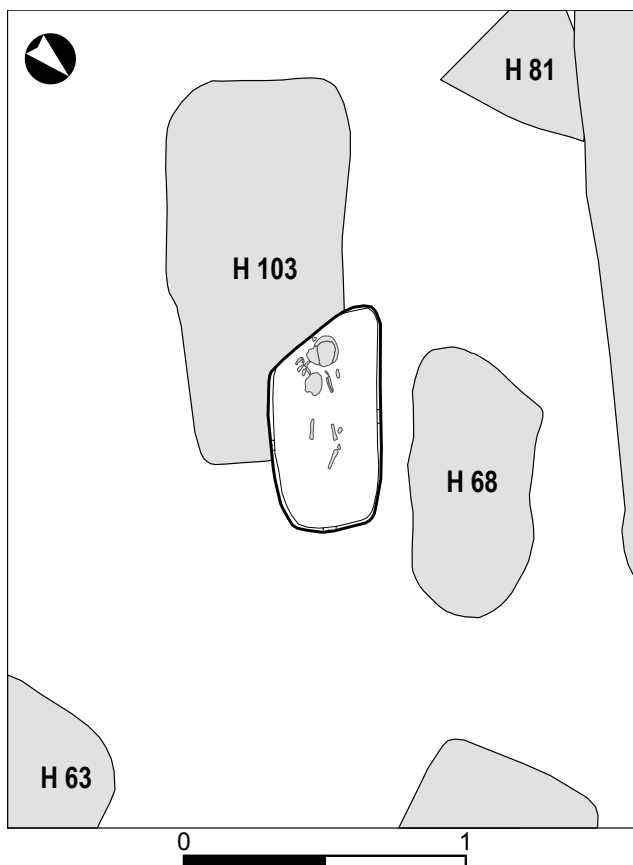
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,7 m od středu rotundy, ve výseči V-JV.

Číslo kontextů: uložení 233; kostra 234; výkop 282.

Stratigrafický vztah: mělký dětský hrob 106 porušoval výkop hrobu 103, zahluboval se do jeho SV části; kostra z hrobu 106 ležela cca 40 cm nad kostrou z hrobu 103.

Zásyp: kon. 233; středně ulehlý, středně šedý hlinitý písek jemné a střední zrnitosti; ve výplni byly evidovány drobné čocky písku; uložení v ploše 80×40 cm; výplň hrobu 106 byla téměř nerozlišitelná od výplně hrobu 103.

Nálezy ze zásypu: –

Obr. 200: Plán H 106 s nejbližším okolím.

Hrobová jáma: kon. 234; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 80×40×19 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243619): kon. 234; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 106 sestává z dislokovaných kostí, z nichž nelze spolehlivě odhadnout původní polohu; z umístění kostí dolní končetiny lze usuzovat, že byl pohřbený v natažené poloze.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 107 (tab. 12, 92)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B63-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,9 m od středu rotundy, ve výseči SV–V.

Číslo kontextů: uložení 235; kostra 236; výkop 247.

Stratigrafický vztah: J roh hrobové jámy H 107 mírně narušoval výkop hrobové jámy H 113 – stěny hrobových jam se dotýkaly.

Zásyp: kon. 235; středně ulehlý, středně šedý hlinitý písek; zrnitost jemná až střední; malé množství malých kamenů – v úrovni pánve byl velký kámen, drobnější kámen se nacházel v J rohu hrobové jámy, 500 g.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 39 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 14 g (inv. č. P243620-5); malta, 17 ks, 200 g (inv. č. P243626); drobnotvará ŠI z plavení, 2 ks (tab. 12, 107:1-2, tab. 67:22-23; inv. č. P243627-8); drobné zlomky neinventovaných střeptů, 8 ks, 18 g.

Hrobová jáma: kon. 247; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 130×55×18 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243629): kon. 236; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 107 byl pohřbený pravděpodobně v natažené poloze s nataženými dolními končetinami; pravá dolní končetina byla pravděpodobně dislokovaná a neodráží původní polohu pohřbení; poloha horních končetin a rukou je nejasná.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: není vyloučeno, že kameny nalezené v zásypu hrobové jámy v úrovni dna mohly být pozůstatkem symbolického kamenného obložení dna hrobové jámy.

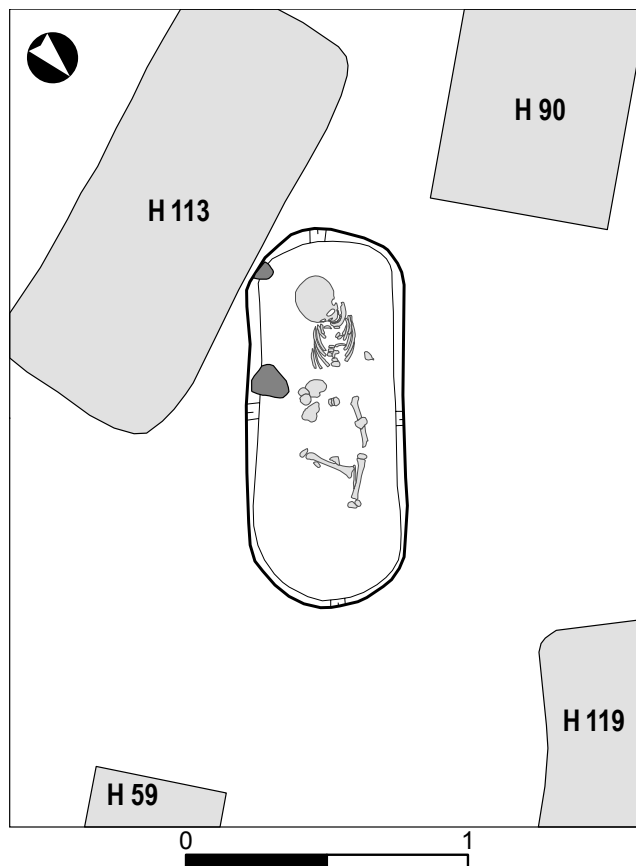
H 108 (tab. 13, 57:18, 59:11-13, 92)

Rok výzkumu: 2010

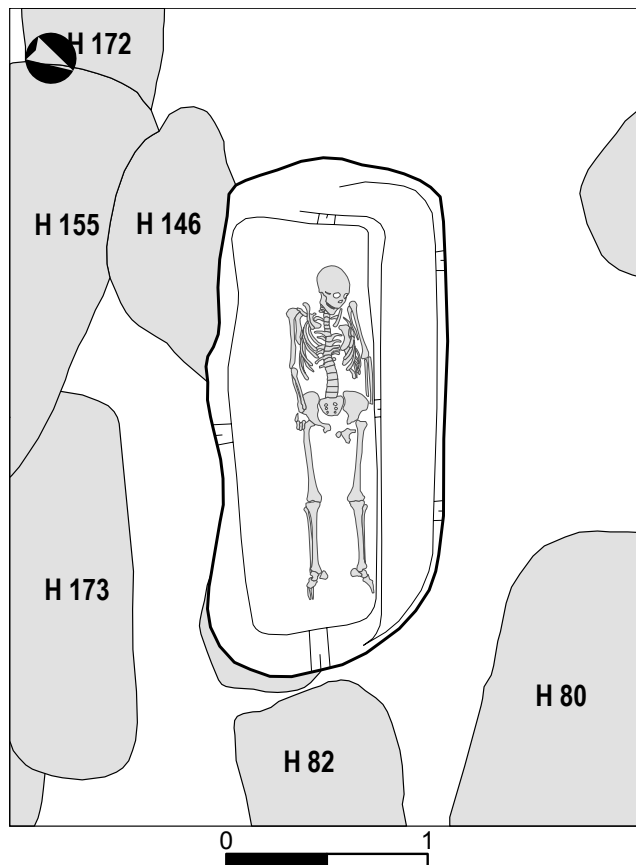
Čtverec: B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8 m od středu rotundy, ve výseči S–SV.

Číslo kontextů: uložení 242; kostra 243; výkop 270.

Obr. 201: Plán H 107 s nejbližším okolím.

Obr. 202: Plán H 108 s nejbližším okolím.

Stratigrafický vztah: v SV části H 108 byla porušena jeho výplň výkopem dětského hrobu 77; výkop hrobu 108 porušil delší S stěnu hrobové jámy H 146.

Zásyp: kon. 242; středně ulehlý, středně šedožlutý hlinitý písek; zrnitost jemná až střední; v zásypu byly indikovány malé čočky písku.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 8 ks, 62 g; zlomek zdobené výdutě, 6 g; zlomek okraje, 7 g (inv. č. P243630-41); 23 ks drobných neinventovaných středohradištních střepů, 84 g; 2 neinventované zlomky pravěké keramiky, 38 g.

Hrobová jáma: kon. 270; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 223×108×68 cm; hloubka stupně 30–47 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; výkop byl dokumentován po sesuvu a znovuzачištění SZ delší stěny.

Úprava hrobové jámy / schránka: kostra ležela na šedě zbarvené písčité skvrně obdélníkového tvaru – stopy po negativu schránky pro tělo?

Pohřbený jedinec (inv. č. P243644): kon. 243; orientace JZ–SV; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 158 cm; dospělý jedinec H 108 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; kostra rukou byla uložena vedle pánve (distální konce pravé ulny a rádia ležely na pánvi); lebka si zachovala anatomické spojení s dolní čelistí a pravděpodobně i s krční páteří.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: pod pravým spánkem na dně hrobové jámy – dva korálky, jeden ze skla (1), jeden z kamene (2) a zlomek pravděpodobně závěsku z ulity (3); při proplavování výplně ze dna hrobové jámy – pozlacená bronzová náušnice (4).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243643/1: skleněný olivovitý podélně členěný korálek, zlomek; barva skla světlezelená; počet segmentů 4; rozměry: dochovaná délka 1,1 cm; dochovaná šířka 0,9 cm; průměr navlékacího otvoru 0,2 cm.

2. Inventární číslo P243643/2: bikónický kamenný korálek, celý; materiál: radiolariový slínovec až vápenec (Za určení děkujeme prof. RNDr. Antonínu Přichystalovi, DSc., z Ústavu geologických věd PřF MU.); barva šedohnědá; rozměry: délka 0,6 cm; šířka 0,8 cm; průměr navlékacího otvoru 0,2 cm.

3. Inventární číslo P243643/3: pravděpodobně fragmentárně dochovaný závěsek z ulity; bez podrobnější specifikace; materiál: ulita třetihorního/kenozoického měkkýše – druhu gastropod – *Turritella* sp. (Za určení děkujeme doc. Ing. Šárce Hladilové, CSc., z Ústavu geologických věd PřF MU.)

4. Inventární číslo P243642: bronzová náušnice s oboustranným trubičkovitým příčně členěným závěskem ze svinutého zvlněného plechu (s plastickým žebrovaním); horní trubička ztracena – zachován zůstal pouze drátek z ouška, na který byla původně přichycena; oblouk náušnice je členěn dvěma uzlíky z hladkého drátku; tvar průřezu drátku hraněný; typ náušnice 7:19

(podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,2 cm; max. šířka 1,64 cm; průměr oblouku 1,66 cm; délka závěsku 0,92 cm; průměr drátku 0,1 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; náušnice je tvořena ze 74,58 % základními kovy a z 25,42 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 3,59 %, Ag – 84,36 %, Sn – 9,41 %, Au – 0,84 %, Hg – 0 %, Pb – 0,41 %, Fe – 0,97 %, Zn – 0,42 %.

Poznámka: stupeň podél delší SZ stěny a podél kratší SV stěny hrobové jámy byl zřejmě vytvořen uměle při upřesňování výkopu hrobu 108.

H 109 (tab. 43, 92, 93)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-36, B66-35

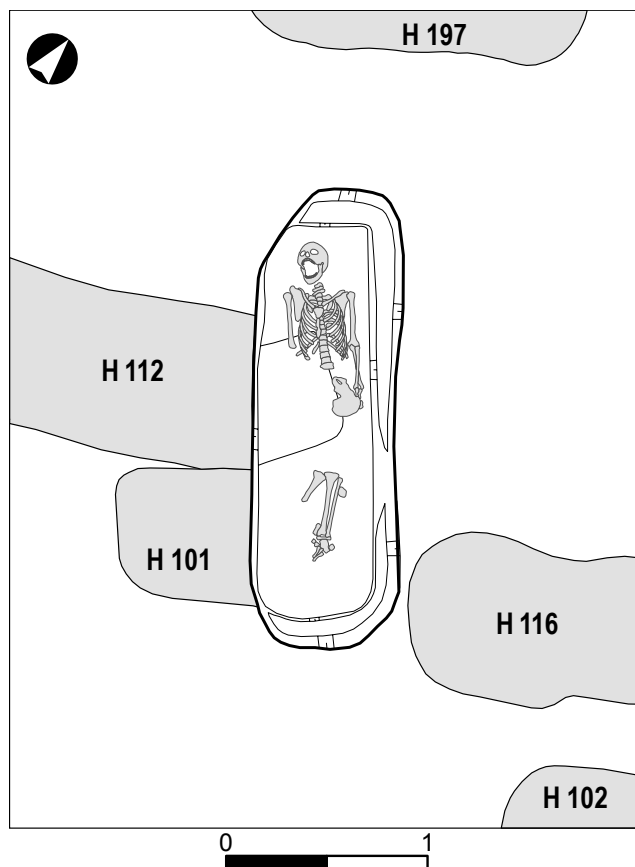
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,4 m od středu rotundy, ve výseči JZ–Z.

Čísla kontextů: uložení 238; kostra 257; výkop 265.

Stratigrafický vztah: výkop hrobu 112 porušil delší JZ stěnu hrobové jámy H 109; zničil kostru (kon. 257) v prostoru pravého předloktí, pánve, stehenních kostí, pravého bérce a hlezna; nad JV částí hrobu, u JZ delší stěny porušil zásyp hrobu 109 výkop mělkého hrobu 101.

Zásyp: kon. 238; středně šedý hlinitý písek; zrnitost jemná až střední.

Nálezy ze zásypu: v prostoru nad lebkou – zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 68 g; zlomek zdobené výdutě,

Obr. 203: Plán H 109 s nejbližším okolím.

7g; zlomek dna, 16g (inv. č. P243645-51); zvířecí kosti, 10ks, 43g (inv. č. P243652); zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 265; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 203×63×36cm; orientace SZ–JV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý se dvěma stupni, stěny kolmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243653): kon. 257; orientace SZ–JV; žena; věk: Young Adult (20–35 let); výška 148cm; jedinec H 109 byl pohřbený na zádech; kostra dolních končetin byla narušena zásahem (výkop H 112) a částečně dislokovaná; ze zachovaných částí lze usuzovat, že horní končetiny byly uloženy podél těla a dolní končetiny byly pohřbeny v natažené poloze, tak jako je tomu i u ostatních dospělých jedinců tohoto pohřebiště.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: podél obou kratších stěn a podél delší SV stěny hrobové jámy se táhl stupeň – pravděpodobně vytvořen uměle při hledání původního tvaru výkopu; dno hrobové jámy je tvořeno říčním štěrkem.

H 110 (tab. 43, 93)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B63-34, B64-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7m od středu rotundy, ve výseči SV–V (kratší SZ stěnu protíná SV osa).

Číslo kontextů: uložení 252; kostra 253; stavební konstrukce 254; výkop 271.

Stratigrafický vztah: do výplně hrobu 110 se propadaly dětské kosti (zejména podél SV delší stěny); je možné, že H 110 porušil dětský hrob / dětské hroby nebo byly dětské ostatky uloženy do zásypu H 110 dodatečně; fragmenty dětského skeletu byly označeny jako H 115.

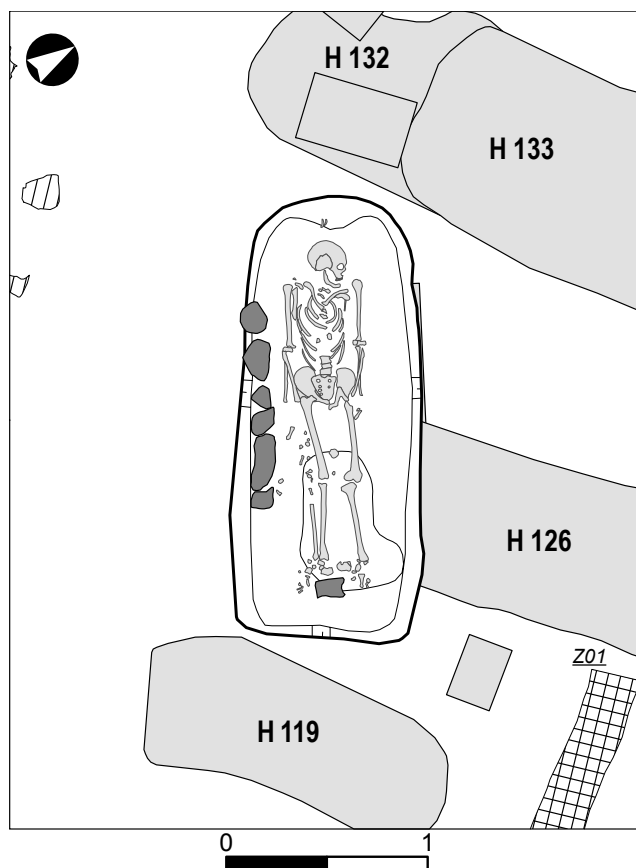
Zásyp: kon. 252; středně ulehlý, středně hnědý hlinitý písek; zrnitost jemná až střední; v zásypu drobné kameny.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 6ks, 69g; zlomek zdobené výdutě, 5g (inv. č. P243654-60); malta, 410g (inv. č. P243661); neinventované drobné keramické střepy, 18ks, 69g; zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 271; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 270×88×49cm; orientace SZ–JV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: symbolické kamenné obložení dna hrobové jámy; použit byl lomový kámen; 6 větších kamenů leželo podél stěny po pravé straně kostry (od ramene po koleno); kámen v nohách, naplocho položený v prostoru mezi chodidly; celkem bylo identifikováno 10 kamenů; váha 12kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243662): kon. 253; orientace SZ–JV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 165cm; dospělý jedinec H 110 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; kostra

Obr. 204: Plán H 110 s nejbližším okolím.

byla částečně dislokovaná, a to zejména v oblasti hrudního koše; lebka ležela na levém boku; v oblasti krčního úseku páteře rostl kořen, který částečně ovlivnil polohu krčních obratlů.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v prostoru mezi stěnou výkopu a levou horní končetinou – zlomky dětských lebek, vně levého femuru – dětský femur a další drobné dětské kosti, vně pravé dolní končetiny – roztroušeny kůstky z dětské kostry – fragmenty dětských kostí byly označeny jako hrob H 115; podél delší SV stěny rostl mohutný kořen kaštanu.

H 111 (tab. 43, 93)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-37, B66-36, B65-36, B65-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,6m od středu rotundy, ve výseči J–JZ.

Číslo kontextů: uložení 261; kostra 262; výkop 279.

Stratigrafický vztah: JV delší stěna mělčího dětského hrobu 120 byla porušena výkopem hlubšího hrobu 111.

Zásyp: kon. 261; středně ulehlý, šedožlutý hlinitý písek; jemné až střední zrnitosti; výkop hrobu protínal vrstvu usazeného říčního štěrku; v zásypu se objevovaly malé čocky žlutého písku.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3ks, 51g (inv. č. P243663-665); neinventované střepy, 3ks, 16g.

Hrobová jáma: kon. 279; tvar půdorysu obdélníkový;

rozměry 226×90×65 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243666): kon. 262; orientace JZ–SV; žena; věk: Old Adult (50+); výška 156 cm; dospělý jedinec H 111 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; ruce byly položeny podél těla (část kostí pravé ruky se nacházela na proximálním konci pravého femuru); kostra je minimálně dislokovaná, a to spíše v oblasti dolní čelisti; lebka ležela na levém boku.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: velká hrobová jáma pro gracilního jedince.

H 112 (tab. 43, 92, 94)

Rok výzkumu: 2010, 2011

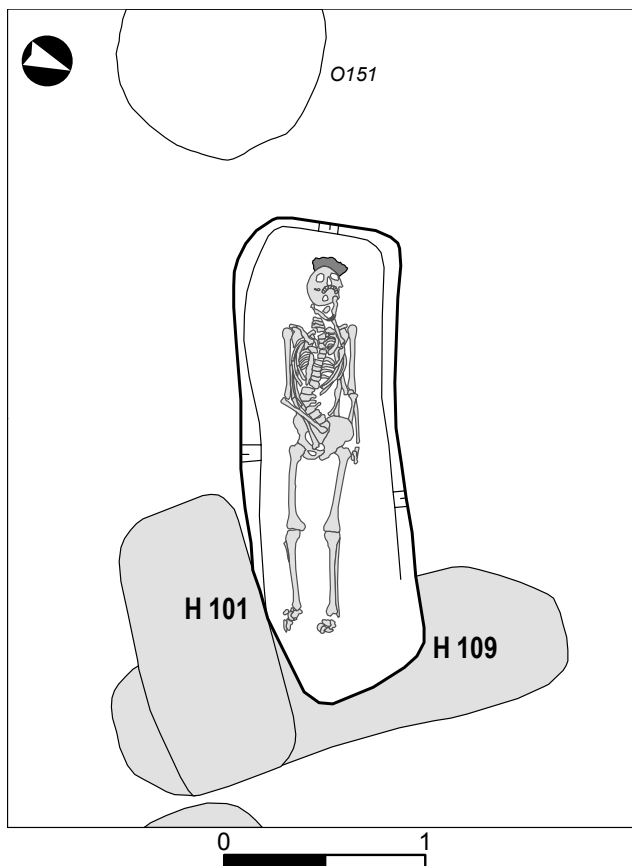
Čtverec: B66-36, B67-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,7 m od středu rotundy, ve výseči JZ–Z.

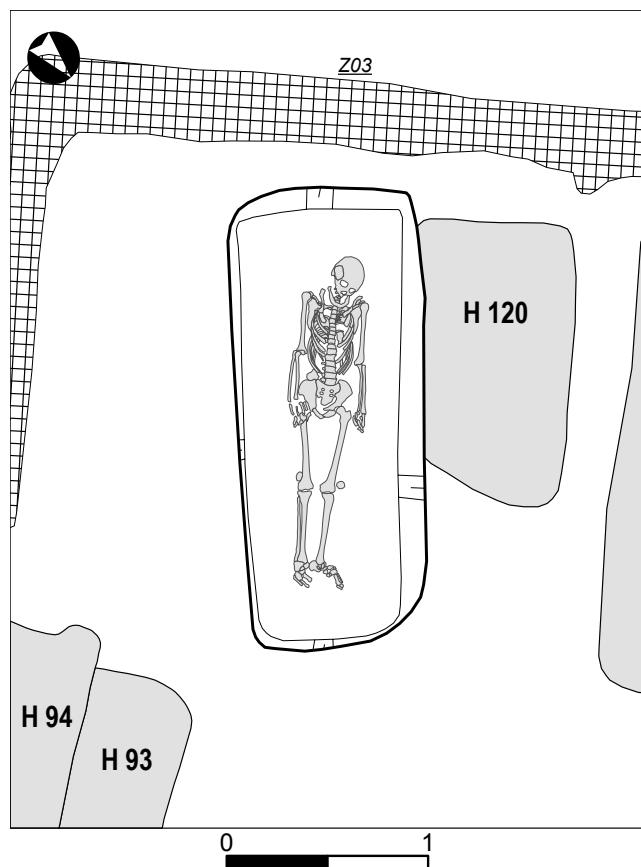
Čísla kontextů: uložení 472; kostra 557; výkop 562.

Stratigrafický vztah: výkop hrobu 112 porušil delší JZ stěnu hrobové jámy 109; výkop H 112 částečně poničil kostru H 109 (kon. 257) v prostoru pravého předloktí, pánve, stehenních kostí, pravého bérce a hlezna.

Zásyp: kon. 472; ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek střední; v horních úrovních zásypu byly evidovány skvrnky tmavé hlíny.

Obr. 206: Plán H 112 s nejbližším okolím.

Obr. 205: Plán H 111 s nejbližším okolím.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 49 g (inv. č. P245442-5); zvířecí kosti, 3 ks, 15 g (inv. č. P245446); neinventované drobné střepy, 10 ks, 57 g.

Hrobová jáma: kon. 557; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 212×81×37 cm (hloubka od současného povrchu 82 cm); orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245447): kon. 557; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 172 cm; dospělý jedinec H 112 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; kostra pravé ruky směřovala do oblasti pánve, kdežto levá kostra ruky byla umístěna vedle pánve; lebka byla uložena na zátylku a s dolní čelistí není v pevné anatomické asociaci; lebka byla uložena na trojúhelníkovitém kameni.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma prorostlá malými i většími kořeny stromů; dno výkopu se nacházelo na vrstvě písku prostoupeného říčním štěrkem.

H 113 (tab. 44, 94)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B63-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,7 m od středu rotundy, na V přesně.

Čísla kontextů: uložení 240; kostra 256; výkop 294.

Stratigrafický vztah: do zásypu hrobu 113 byl zahlouben pohřeb dítěte z hrobu 104, v místě J rohu hrobové jámy H 113; J roh hrobové jámy H 107 mírně narušoval výkop hrobové jámy H 113 – stěny hrobových jam se dotýkaly.

Zásyp: kon. 240; charakter sedimentu nesledován.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 12g; zlomky zdobených výdutí, 2ks, 13g; zlomky okrajů, 3ks, 15g (inv. č. P243668-73); 10ks drobných neinventovaných střepů, 44g; v hloubce 5 cm, ve vzdálenosti 34 cm od kratší Z stěny výkopu a 18 cm od delší J stěny byl nalezen velký kámen (14x6x4 cm).

Hrobová jáma: kon. 294; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 142×63×45 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243674): kon. 256; orientace JZZ–SVV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 113 byl pohřbený na zádech v natažené poloze; kostra byla narušená a dislokovaná, a to zejména v oblasti kostry hrudníku, základní vztahy poloh dolních a horních končetin lze ale odhadnout.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma se na začistěném podloží rýsovala v délce 154 cm, po odebrání 12 cm výplně se na JZ straně zkrátila o 12 cm; podél kratší JZZ stěny vedl stupeň – zřejmě vytvořen uměle.

H 114 (tab. 13, 64:3-4, 70:9-10, 94, 95)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,3 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ.

Číslo kontextů: uložení 248; kostra 258; stavební konstrukce 260; výkop 259.

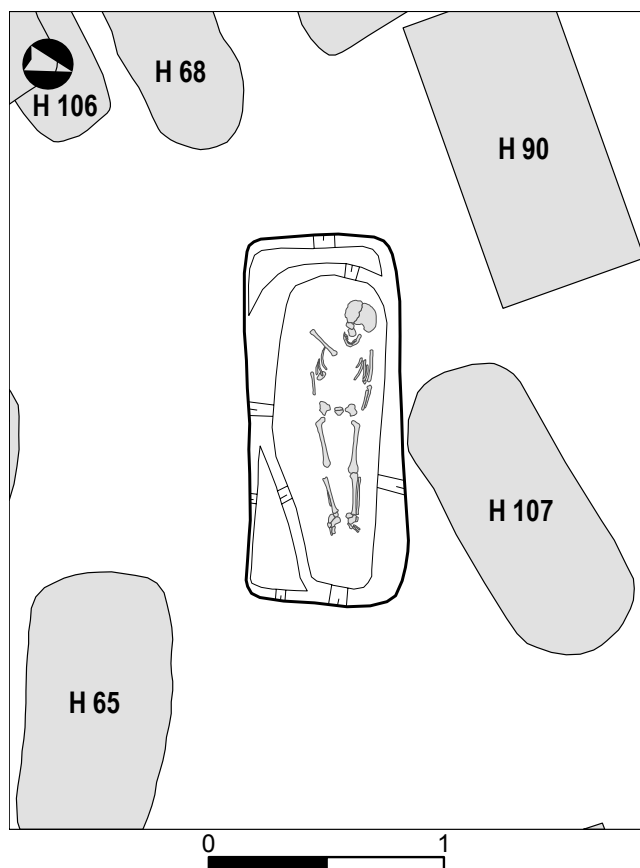
Stratigrafický vztah: SZ roh výkopu H 114 porušoval JV delší stěnu hrobu 150.

Zásyp: kon. 248; středně uhlý, tmavě hnědý hlinitý písek; zrnitost jemná až střední; v zásypu byly evidovány skvrnky písku; v hloubce cca 36–37 cm od začistěného podloží se na příčném profilu hrobové jámy objevily lidské femury; pravý femur 22 cm od stěny výkopu, levý femur 37 cm od stěny výkopu.

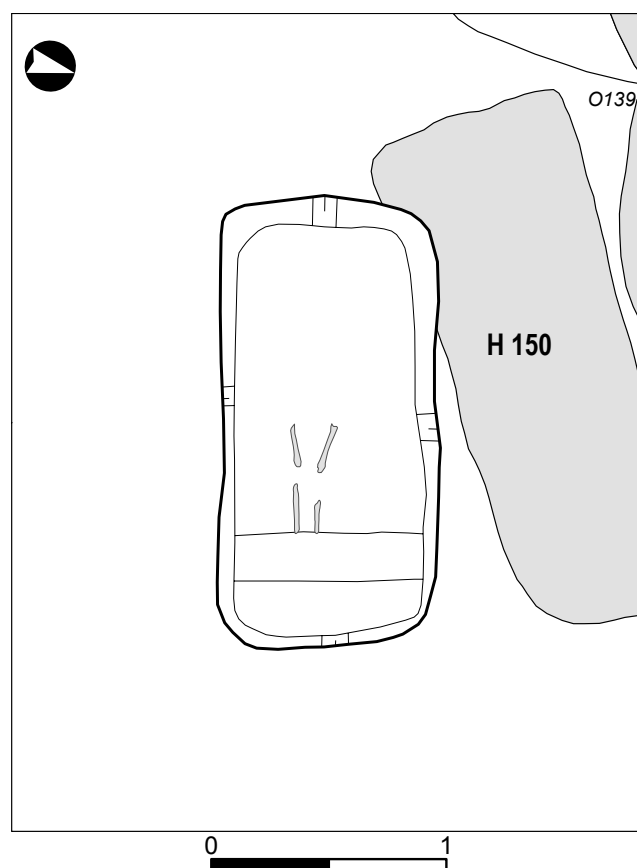
Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2ks, 33g; zlomek zdobené výdutě, 11g (inv. č. P243675-7); zvířecí kosti, 2ks, 5g (inv. č. P243678); vzorek uhlíků (inv. č. P243679); neinventované drobné keramické střepy, 3ks, 17g.

Hrobová jáma: kon. 259; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 190×94×45 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; v JZ části hrobové jámy bylo dno přebráno o cca 15 cm.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 260; negativ po podložení těla nebožtíka; stopy po tzv. mářách; zhruba 19 cm od SV kratší stěny výkopu (v nohách) byl

Obr. 207: Plán H 113 s nejbližším okolím.

Obr. 208: Plán H 114 s nejbližším okolím.

na dně evidován žlabovitý obrys; výplň: žlutošedý písek; rozměry: 80×22×7 cm; „žlábek“ u hlavy byl zřejmě odtěžen.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243682): kon. 258; orientace JZ–SV; dítě; věk Infans II (7–14 let); nedospělý jedinec H114 sestává pouze z fragmentů středů diafýz dlouhých kostí dolní končetiny; z nich lze usoudit, že byl pohřbený v oblasti dolních končetin v natažené poloze, ale ostatní vztahy nelze bezpečně odhadnout.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vně distálního konce pravého femuru a vně dekomponovaného pravého kolenního kloubu – dva železné nože, původně uložené v jedné dřevěné pochvě (1, 2).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243680: železný nůž s trnem a krevní rýhou plátovanou měděným plechem; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: délka 13,7 cm; délka čepele 10,8 cm; šířka čepele 1,2 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 2,9 cm.

2. Inventární číslo P243681: železný nůž s trnem a krevní rýhou plátovanou měděným plechem; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: délka 12,4 cm; délka čepele 10,6 cm; šířka čepele 1,2 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 1,8 cm.

Poznámka: výkop hrobu protínal vrstvu usazeného říčního štěrku.

H 115 (tab. 56, 95)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B63-34, B64-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7 m od středu rotundy, ve výšce SV–V.

Číslo kontextů: kostra 255.

Stratigrafický vztah: do výplně hrobu 110 se propadaly dětské kosti (zejména podél SV delší stěny) – H 110 porušil dětský hrob/dětské hroby nebo byly dětské ostatky uloženy do zásypu H 110 dodatečně; fragmenty dětského skeletu byly označeny jako H 115.

Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: –

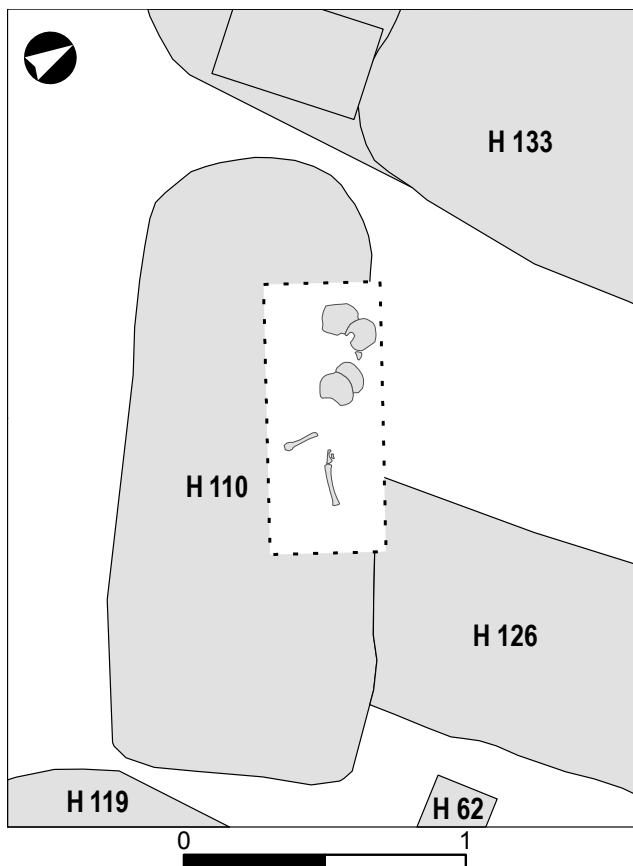
Hrobová jáma: nesledováno.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec: kon. 255; orientace nezjištěna; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); kostra nedospělého jedince; kosti H 115 byly nalezeny v prostoru mezi stěnou výkopu H 110 a levou horní končetinou dospělého jedince z H 110; vzhledem ke špatné zachovalosti a dislokaci nelze původní polohu odhadnout.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: H 115 jako dodatečný pohřeb do výplně hrobu H 110?

Obr. 209: Plán H 115 s nejbližším okolím.

H 116 (tab. 14, 66:8, 95)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9,1 m od středu rotundy, ve výšce JZ–Z, blíže k JZ ose.

Číslo kontextů: uložení 263; kostra 264; výkop 287.

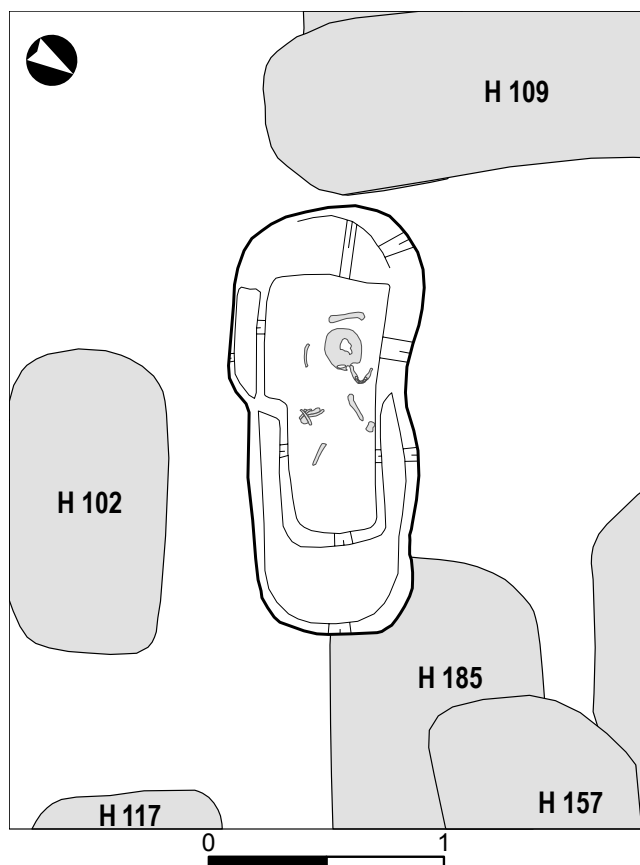
Stratigrafický vztah: horní hrana výkopu H 116 v úrovni začištěného podloží narušovala v J rohu výkop hrobu 185 – patrně se však jedná o umělé/recentní zvětšení hrobové jámy H 116 archeologickým výzkumem; původně zřejmě hroby nesuperponovaly.

Zásyp: kon. 263; středně ulehlý, tmavý šedožlutý hlinitý písek; zrnitost jemná až střední; dno hrobové jámy tvořil sedimentovaný říční štěrk.

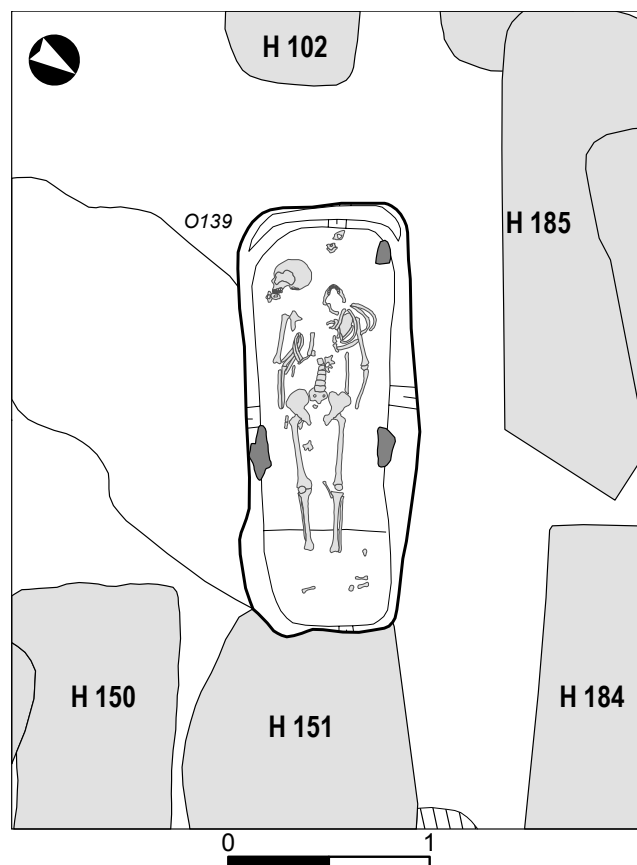
Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 5 g (inv. č. P243684); zvířecí kost, 15 g (inv. č. P243685); neinventovaný drobný střep, 4 g.

Hrobová jáma: kon. 287; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 107×43–52×30 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché; na začištěném podloží se hrobová jáma jevila delší a širší, 179×80 cm; po odebrání 11 cm výplně se na SV straně výkop zkrátil a zúžil; po odebrání 23 cm se výkop zúžil a zkrátil i na JZ straně.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Obr. 210: Plán H 116 s nejbližším okolím.

Obr. 211: Plán H 117 s nejbližším okolím.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243688): kon. 264; orientace JZ–SV? (podle orientace hrobové jámy a umístění lebky v JZ části jámy); dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 116 sestává z dislokovaných kostí, ze kterých nelze bezpečně usuzovat na původní polohu pohřbení; část kostry ležela již ve výplni hrobové jámy (např. žebra).

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: ve výplni, cca 5 cm nad úroveň lebky, u delší SZ stěny, mezi dislokovanou mandibulou a dlouhou kostí – železný nůž (1); otisky organické hmoty v korozních produktech odpadlých z nože (2).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243686: železný nůž s trnem, poškozený korozí; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu obloukovitě zahnutý; hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: délka 7,1 cm; délka čepele 4,8 cm; šířka čepele 0,9 cm; tloušťka čepele 0,2 cm; délka trnu 2,3 cm.

2. Inventární číslo P243687: otisky organické hmoty v korozních produktech odpadlých z nože; nekresleno.

Poznámka: středem hrobové jámy rostl kořen kaštanu; totální dislokace kostí mohla být způsobena buď bioturbací, nebo mladším zásahem do terénu.

H 117 (tab. 14, 57:21-22, 65:1, 95, 96)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-36, B65-35, B 66-35, B65-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,8 m od středu rotundy, na JZ přesně.

Číslo kontextů: uložení 277; kostra 278; stavební konstrukce 281; výkop 298.

Stratigrafický vztah: výkop hrobu 117 porušil kratší JZ stěnu hrobové jámy hrobu 151; delší JV stěna hrobu 117 se zařezávala do severního konce sídlištního objektu 139.

Zásyp: kon. 277; středně ulehlá, tmavě černá písčita hlína; písek jemný, střední; v zásypu se nacházely drobné kameny.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 7 ks, 119 g; zlomek zdobené výdutě, 22 g; zlomky okrajů, 2 ks, 80 g; zlomky den, 2 ks, 99 g (inv. č. P243689-99); zvířecí kosti, 16 ks, 46 g (inv. č. P243700); malta, 730 g (inv. č. P243701); vzorek uhlíků (inv. č. P243702); 32 drobných neinventovaných keramických střepů, 147 g.

Hrobová jáma: kon. 298; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 211 × 84 × 43 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; v SV části dna výkopu se rýsoval další tmavý obrys (zásyp H 151 – zkoumáno v roce 2011).

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 281; symbolické kamenné obložení dna hrobové jámy; použitý byl lomový kámen; dva svisle postavené kameny se nacházely po obou stranách kostry – v úrovni femurů; jeden menší kámen ležel v SZ rohu výkopu; rozměry: kámen u pravého femuru 13 × 22 × 8 cm, u levého femu-

ru 13x19x8 cm; kámen u hlavy v SZ rohu 9×10×5 cm; váha celkem 5 kg; vzájemná vzdálenost kamenů podél femurů: 66 cm vnější hrana, 52 cm vnitřní hrana.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243706): kon. 278; orientace JZ–SV; žena; věk: Young Adult (20–35 let); výška 144 cm; dospělý jedinec H 117 byl pohřbený na zádech v natažené poloze s horními a dolními končetinami; kostra rukou byla uložena podél pánve; kostra byla částečně dislokovaná v horní části trupu a dislokace postihla i lebku a první krční obratle, které jsou výrazně posunuty od své původní anatomické polohy; lebka ležela na pravém boku.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: mezi levým radiem a pánevní kostí – železný nůž (1); při proplavování výplně hrobové jámy z úrovně kostry nalezeny – dvě drobné záušnice s očkem (2, 3), pravděpodobně se původně nacházely u lebky.

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243705: železný nůž s trnem, celý; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; hřbet k trnu zkosený; ostří esovitě prohnuté; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: délka 9,2 cm; délka čepele 6,4 cm; šířka čepele 1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 2,4 cm.

2. Inventární číslo P243703: stříbrná záušnice s očkem; je rozlomena na dvě části; očko je svinuto z roztepaného konce drátku; tvar průřezu drátku kulatý; typ náušnice 7:5 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 1,49 cm; max. šířka 1,39 cm; průměr drátu 0,1 cm; šířka očka 0,18 cm; vnější průměr očka 0,26 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; záušnice je tvořena z 82,35% základními kovy a z 17,65% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 3,02%, Ag – 86,72%, Sn – 8,22%, Au – 0,9%, Hg – 0%, Pb – 0,36%, Fe – 0,49%, Zn – 0,28%.

3. Inventární číslo P243704: stříbrná záušnice s očkem; celá; očko je svinuto z roztepaného konce drátku; tvar průřezu drátku kulatý; typ náušnice 7:5 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 1,47 cm; max. šířka 1,25 cm; průměr drátu 0,09 cm; šířka očka 0,18 cm; vnější průměr očka 0,27 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; záušnice je tvořena ze 37,58% základními kovy a z 62,42% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 91,56%, Ag – 2,78%, Sn – 1,75%, Au – 1,81%, Hg – 0,33%, Pb – 1,03%, Fe – 0,47%, Zn – 0,27%.

Poznámka: –

H 118 (tab. 44, 96)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B65-33, B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,6 m od středu rotundy, na S přesně.

Číslo kontextů: uložení 268; kostra 269; výkop 288.

Stratigrafický vztah: –

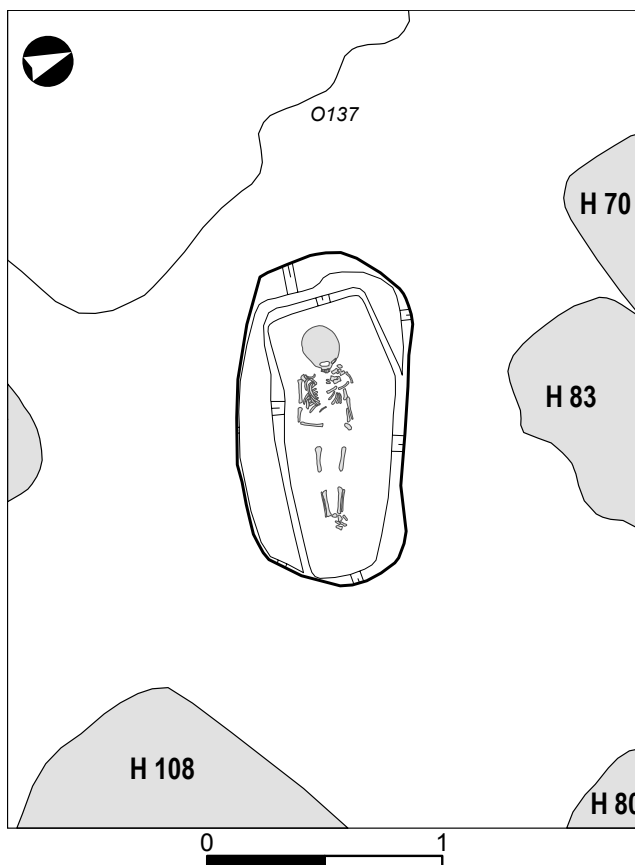
Zásyp: kon. 268; středně ulehlá, tmavě hnědá písčita hlína; písek jemný, střední.

Nálezy ze záspy: zlomek nezdobené výdutě, 5 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 13 g; zlomek okraje, 16 g (inv. č. P243707-10); mazanice, 2 ks, 62 g (inv. č. P243711); malta, 7 g (inv. č. P243712); 3 neinventované drobné střepy, 14 g.

Hrobová jáma: kon. 288; tvar půdorysu nepravidelný lichoběžníkový sbíhající se k nohám; rozměry 116×24/42×34 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kamenný překryv; v místě, kde byl v roce 2009 identifikován zásep H 118, byla v roce 2008 dokumentována kamenná kumulace obdélníkového tvaru, s plochých kamenů poskládaných naplocho na sebe, zasahující do profilu nezkoumané části, označena jako F 9; počet kamenů 52; váha 54 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243713): kon. 269; orientace JZZ–SVV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 118 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; polohu rukou nelze spolehlivě odhadnout, protože oblast pánve nebyla *in situ* zachovaná a kosti horních končetin byly částečně dislokované.

Obr. 212: Plán H 118 s nejbližším okolím.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma se na úrovni začištěného podloží jevila jako ovál o rozměrech 124×140 cm; po odebrání 15 cm se obrys i rozměry změnily; stupně kolem stěn hrobové jámy jsou výsledkem upřesňování tvaru výkopu.

H 119 (tab. 15, 57:11, 96, 97)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B63-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,7 m od středu rotundy, ve výšce SV-V.

Čísla kontextů: uložení 283; kostra 284; výkop 300.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 283; středně ulehlý, středně hnědožlutý hlinitý písek; zrnitost písku jemná až střední; zásyp obsahoval kamenné drobků, skvrnky tmavé písčité hlíny (stopy po kořenech).

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 22 g (inv. č. P243714-6); zvířecí kosti, 7 ks, 18 g (inv. č. P243717), neinventované drobné střepy, 3 ks, 14 g.

Hrobová jáma: kon. 300; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 148×58×41 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

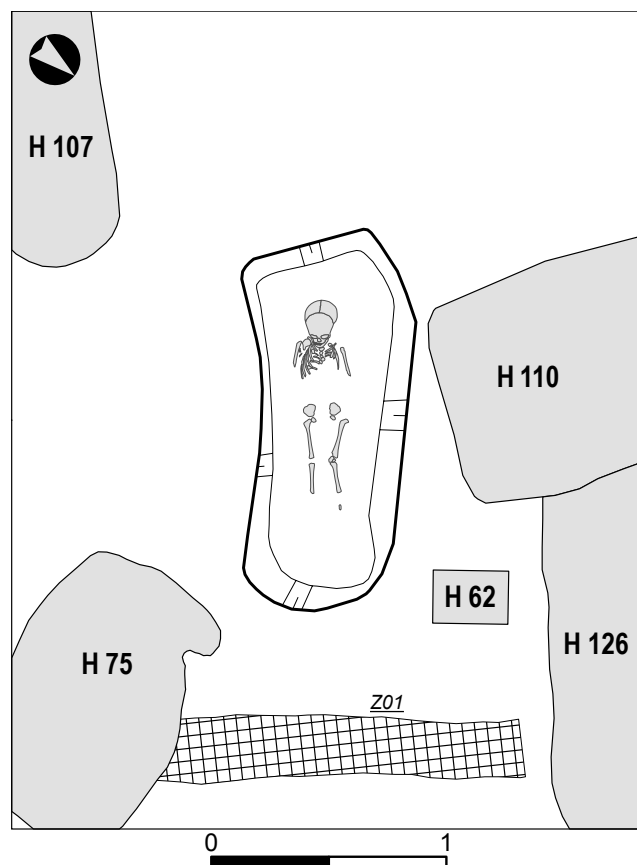
Pohřbený jedinec (inv. č. P243719): kon. 284; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 119 byl pohřbený na zádech s nataženými dolními končetinami a pravděpodobně i horními končetinami (na to lze ale usuzovat jen podle zachovalých proximálních částí pažních kostí); oblast trupu v rozsahu části hrudních a všech lumbálních obratlů je narušena a chybí (dekompozice?); lebka ležela na basi lební.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: na levé straně lebky, pod spánkem, na dně hrobové jámy – náušnice s oboustranným hrozníčkem z pozlaceného bronzu (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243718: náušnice s oboustranným hrozníčkem z pozlaceného bronzu; litá, případně povrch slitý zlatem; hladký oblouk je členěn dvěma uzlíčky z řady granulek mezi dvěma hladkými drátky; tvar průřezu drátku hraněný; dvoustranný hrozníček je ve spodní části horizontálně členěn do pěti úrovní (tři úrovně tvoří granulky ohraničené hladkými drátky), v horní části do čtyř úrovní (dvě úrovně tvoří granulky ohraničené hladkými drátky); hrozníček je dole i nahore ukončen větším zrnem; typ náušnice 8:10 nebo 8:14 (podle Dostál 1966); rozměry: max. délka 1,68 cm; max. šířka 1,34 cm; průměr oblouku 1,22 cm; délka závěsku 0,96 cm; průměr drátu 0,09 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; náušnice je tvořena ze 47,3% základními kovy a z 52,7% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu –

Obr. 213: Plán H 119 s nejbližším okolím.

85,23 %, Ag – 0,53 %, Sn – 1,6 %, Au – 9,47 %, Hg – 1,35 %, Pb – 0,99 %, Fe – 0,56 %, Zn – 0,28 %.

Poznámka: hrobová jáma se v úrovni začištěného podloží jevila delší (210×58 cm), po odebrání 11 cm se zkrátila na 148 cm (cca na JZ o 42 cm, na SV o 22 cm).

H 120 (tab. 15, 58:13-14, 65:10, 69:4, 97)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B66-37, B66-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,6 m od středu rotundy, ve výšce J-JZ.

Čísla kontextů: uložení 285; kostra 286; výkop 299.

Stratigrafický vztah: JV delší stěna dětského hrobu 120 byla porušena výkopem hlubšího hrobu 111.

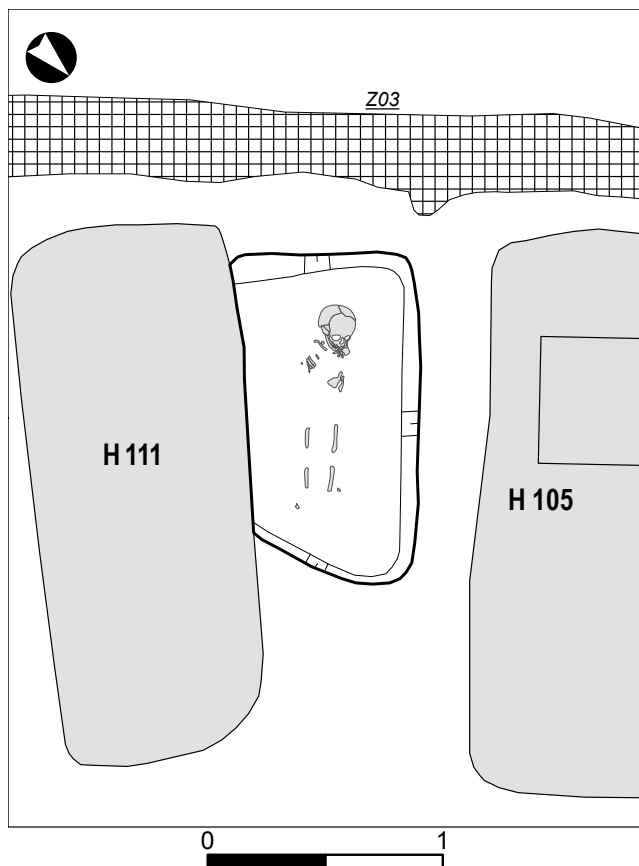
Zásyp: kon. 285; středně ulehlá, středně hnědá písčitá hlína; písek jemný, střední; v zásypu evidovány kamenné drobků.

Nálezy ze zásypu: nezdobená výduť, 10 g (inv. č. P243720); drobné neinventované keramické střepy, 2 ks, 9 g.

Hrobová jáma: kon. 299; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 148×80×20 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P243724): kon. 286; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 120 byl pohřbený na zádech v natažené poloze,

Obr. 214: Plán H 120 s nejbližším okolím.

čemuž nasvědčují natažené dolní končetiny; podstatná část kostry chybí a další souvislosti je obtížné odhadnout.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: po pravé straně lebky, blízko mandibuly, pod pravým gonionem – měděný pozlacený gombík (1); po levé straně lebky, u levého oblouku mandibuly – fragmenty měděného pozlaceného gombíku (2); podél levého femuru, z vnější strany – železný nůž (3).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243721: deformovaný párový měděný pozlacený gombík s ouškem; ouško je připojeno ke korpusu gombíku přes kroužek z hladkého drátu; výzdoba: rytí/lisování, puncování, povrch koule je rozdělen do trojúhelníkových polí dvojitou linií, ve vrcholech trojúhelníků jsou umístěna očka, samostatné očko zdobí spodní část gombíku; pozadí ornamentu je puncováno; uvnitř gombíku je kulička s funkcí chrasutítko/rolničky; rozměry: max. délka 2,1 cm; max. šířka 1,42 cm; šířka ouška 0,14 cm; vnější průměr ouška 0,67 cm; deformace: promáčklé stěny se dvou stran; na povrchu gombíku se nachází nezřetelné stopy po textilní struktuře, bližší určení není možné Z (podrobněji *Březinová – Přichystalová 2014*, 164).

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; gombík je tvořen z 55,6% základními kovy a ze 44,4% ostatními prvky. Poměr

mezi základními kovy je následující: Cu – 70,62%, Ag – 2,59%, Sn – 1,94%, Au – 15,4%, Hg – 5,58%, Pb – 3,02%, Fe – 0,75%, Zn – 0,09%.

2. Inventární číslo P243722: fragmentárně dochovaný párový měděný pozlacený gombík s ouškem; ouško je připojeno ke korpusu gombíku přes kroužek z hladkého drátu; výzdoba: rytí/lisování, puncování, povrch koule je rozdělen do trojúhelníkových polí dvojitou linií, ve vrcholech trojúhelníků jsou umístěna očka, samostatné očko zdobí spodní část gombíku; pozadí ornamentu je puncováno; zachována kulička (průměr 0,3 cm), původně umístěna uvnitř gombíku s funkcí chrasutítko/rolničky; gombík je velmi poškozen – není možné měření.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; gombík je tvořen z 68,81% základními kovy a z 31,19% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 74,14%, Ag – 8,32%, Sn – 2,77%, Au – 9,78%, Hg – 3,43%, Pb – 1,28%, Fe – 0,2%, Zn – 0,08%. Na jiném místě povrchu gombíku byly naměřeny tyto hodnoty: základní kovy 73,29% a ostatními prvky 26,71%. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 5,76%, Ag – 84,2%, Sn – 7,97%, Au – 0,43%, Hg – 0,02%, Pb – 1,07%, Fe – 0,26%, Zn – 0,3%.

3. Inventární číslo P243723: železný nůž s trnem, zloemek; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; rozměry: dochovaná délka 8,3 cm; délka čepele 7,5 cm; šířka čepele 1,1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; na dvou malých fragmentech odloučených z nože – textilní struktura plátňové vazby, na jejímž povrchu jsou patrné stopy po geometrickém vzoru (kosočtverec?); vzorující nitě mají zákrut Z a sílu 0,3–0,4 mm.

Poznámka: –

H 121 (tab. 16, 58:8, 10, tab. 97)

Rok výzkumu: 2010

Čtverec: B63-37

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 15,3 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Číslo kontextů: uložení 295; kostra 296; výkop 297.

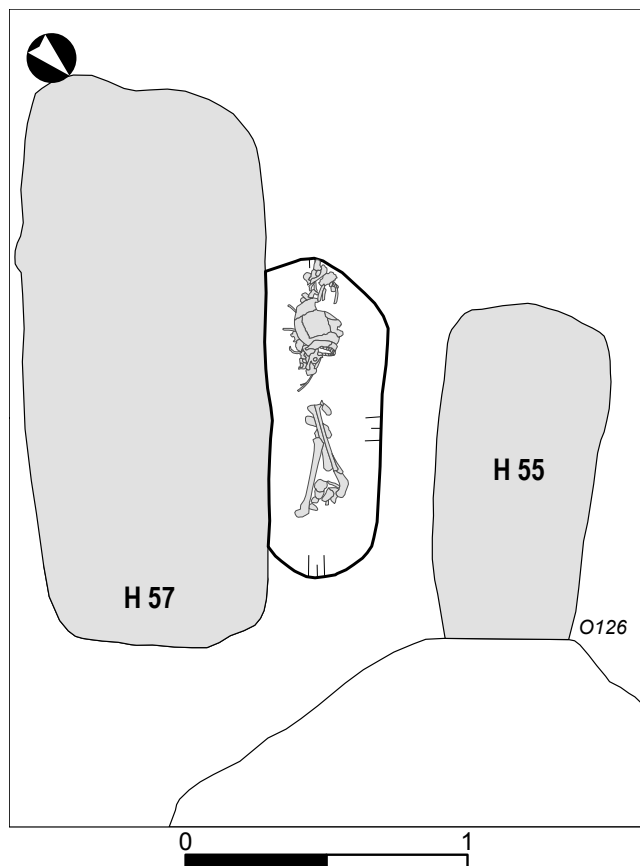
Stratigrafický vztah: je možné, že sklad kostí H 121 je pozůstatkem jedince H 57 po narušení staršího hrobu 57 mladším hrobem 52; sklad kostí byl umístěn v těsné blízkosti delší SZ stěny hrobové jámy H 52.

Zásyp: kon. 295; středně ulehlý, středně šedožlutý hlinitý písek; zrnitost písku jemná; uložení v ploše po začátní podloží měla tvar segmentu kruhu (111 × 30 cm).

Nálezy ze zásypu: –

Hrobová jáma: kon. 297; tvar půdorysu nepravidelný oválný; rozměry 113 × 32 × 14 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Obr. 215: Plán H 121 s nejbližším okolím.

Pohřbený jedinec (inv. č. P243726): kon. 296; orientace nezjištěna; dítě; věk: Infans II (7–14 let); nedospělý jedinec H 121 sestává ze skupiny dislokovaných kostí, které byly pravděpodobně sekundárně přemístěny; původní polohu uložení jedince nelze spolehlivě odhadnout; v JZ polovině výkopu byly uloženy (v posloupnosti shora dolů): lebka, mandibula, obratle a žebra, dlouhé kosti horních končetin; v SV polovině výkopu byly uloženy kosti dolních končetin.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: na pravé straně lebky – zlomek oblouku jednoduché bronzové náušnice (1); pod žebrem umístěným za lebku – slepenec minimálně 6 jednoduchých bronzových náušnic (2).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P243725/1: zlomek oblouku bronzové náušnice s uzlíčkem; tvar průřezu drátku kulatý.

2. Inventární číslo P243725/2: slepenec minimálně 6 bronzových náušnic; jednoduché kroužkové náušnice s uzlíčky; tvar průřezu drátku kulatý; typ náušnice 7:3 (podle Dostál 1966); rozpoznatelné rozměry: náušnice 1: délka/průměr 2,1 cm, šířka 1,5 cm, tloušťka drátu 0,2 cm; náušnice 2: délka 1,7 cm, šířka 1,2 cm, tloušťka drátu 0,18 cm; náušnice 3: délka 2 cm, šířka 1,5 cm, tloušťka drátu 0,2 cm.

Poznámka: výplň kolem skladu kostí se projevila až po dvou letech, kdy byl tento prostor skryt na písčité podloží.

H 122 (tab. 16, 57:20, 98)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 12,9 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ.

Číslo kontextů: uložení 312; kostra 326; výkop 330.

Stratigrafický vztah: SV roh hrobové jámy H 122 porušil SZ konec žlabovitého objektu Z03 (možná pozůstatek po původním ohrazení pohřebního areálu).

Zásyp: kon. 312; středně ulehlá, tmavě hnědá písčité hlína; písek střední.

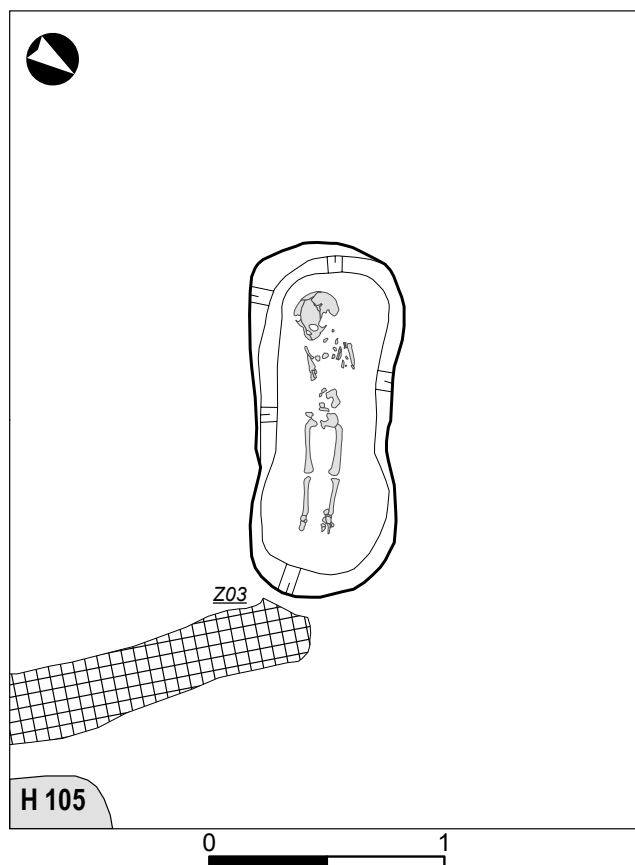
Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 56 g; nezdobená výduť, 11 g (inv. č. P245448-52); zvířecí kosti, 61 ks, 49 g (inv. č. P245453); mazanice, 17 g (inv. č. P245454); neinventované zlomky střepů, 10 ks, 32 g.

Hrobová jáma: kon. 330; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 148×60×25 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245455): kon. 326; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans II (7–14 let); nedospělý jedinec H 122 byl pohřbený na zádech s nataženými dolními končetinami a pravděpodobně i horními končetinami; kostra byla prostorově dislokovaná, a to zejména v oblasti kostry hrudního koše; část kostry v oblasti hrudníku chybí.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů:

Obr. 216: Plán H 122 s nejbližším okolím.

přesnou polohu nelze stanovit, artefakt nalezen dodatečně při drcení vzorků na fosfátové analýzy, odebraných ze dna hrobové jámy – stříbrná záušnice s S-zakončením (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo 245455a: stříbrná záušnice s S-zakončením; esovitá klička je vytvořena z roztepaného drátku; tvar průřezu drátku kulatý; typ náušnice 7:7 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 1,78 cm; max. šířka 1,66 cm; průměr oblouku 1,66 cm; průměr drátu 0,12 cm; šířka kličky 0,14 cm; vnější průměr kličky 0,26 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; záušnice je tvořena z 80,28% základními kovy a z 19,72% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 5,27%, Ag – 84,11%, Sn – 8,33%, Au – 1,56%, Hg – 0%, Pb – 0,39%, Fe – 0,22%, Zn – 0,12%.

Poznámka: podél JZ kratší stěny a podél SZ delší stěny (od lebky po pánev) – stupeň; vznikl zřejmě uměle při výzkumu tvaru hrobové jámy; střed hrobové jámy byl prorostlý mohutným kořenem kaštanu.

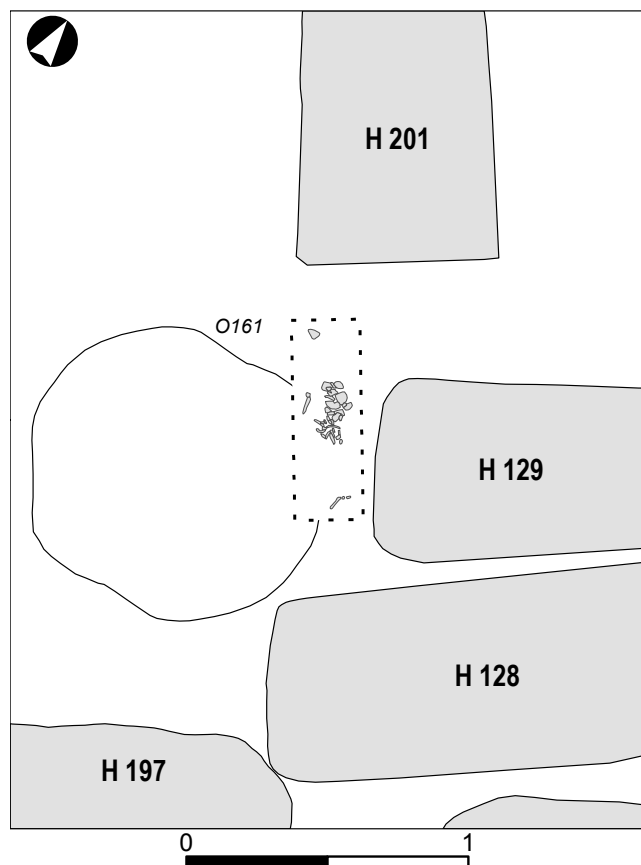
H 123 (tab. 56, 98)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-35, B67-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9,8 m od středu rotundy, ve výšce JZ–Z.

Číslo kontextů: uložení 309; kostra 310.

Obr. 217: Plán H 123 s nejbližším okolím.

Stratigrafický vztah: část fragmentů kostry jedince H 123 překrývala zásyp objektu 161.

Zásyp: kon. 309; ulehlá, šedá písčité hlína.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 4 g; zlomek zdobené výdutě, 5 g (inv. č. P245472-3); provrtaná kost (inv. č. P245474); zlomky zvířecích kostí.

Hrobová jáma: nezachycena; hrob se nezahluhoval do podloží; nekontextováno.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245475): kon. 310; orientace nezjištěna (snad SZ–JV, podle podélné osy nálezu a podle umístění fragmentů lebky vůči ostatním zbytkům skeletu); dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 123 sestává ze skupiny dislokovaných kostí, kde není možné odhadnout původní polohu pohřbeného těla.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 124 (tab. 44, 98)

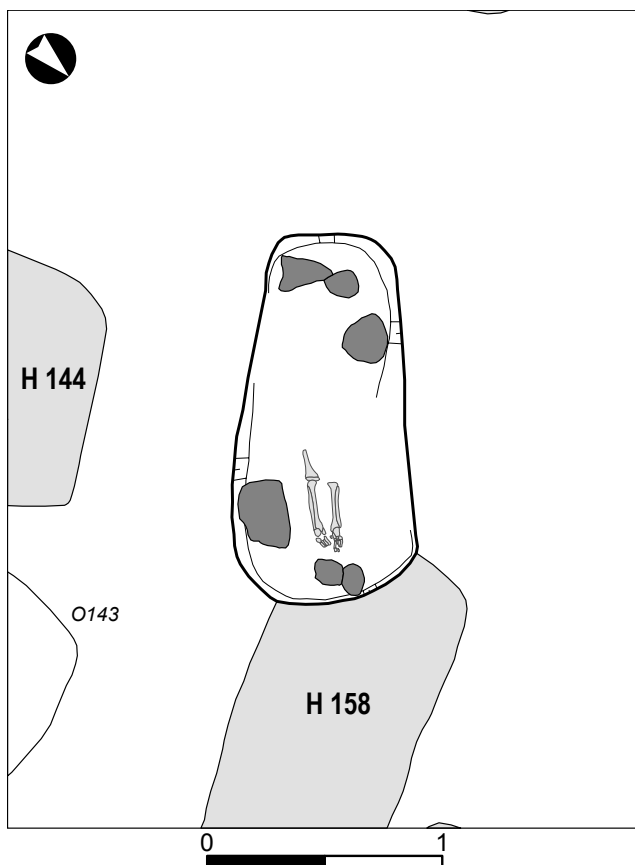
Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,5 m od středu rotundy, ve výšce Z–SZ.

Číslo kontextů: uložení 315; kostra 319; stavební konstrukce 317; výkop 489.

Stratigrafický vztah: hrob 124 byl částečně zničen recentním základovým žlabem; SV kratší stěna H 124 porušila J roh hrobové jámy H 158.

Obr. 218: Plán H 124 s nejbližším okolím.

Zásyp: kon. 315; ulehlá, tmavě šedá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: nezdobená výduť, 6 g (inv. č. P245476); neinventované drobné keramické střepy, 2 ks, 11 g.

Hrobová jáma: kon. 489; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 156×70×29 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen a žernov; zachováno obložení u kratších stěn – tři kameny u kratší JZ stěny (původně za hlavou, 2 větší po stranách, 1 menší ve středu stěny); jeden velký kámen ve V rohu hrobové jámy; 2 malé kameny u kratší SV stěny (proti chodidlům); rozměry: velký trojúhelníkový kámen (zlomek žernovu) u JZ stěny 22×21×4 cm; velký kámen u JZ stěny 16×27×10 cm; kámen ve V rohu hrobu 17×26×14 cm; váha celkem 20,5 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245477): kon. 319; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 124 sestává pouze z nekompletně zachované pravé a levé dolní končetiny; z polohy těchto částí lze usuzovat, že by mohl být pohřbený na zádech s nataženými dolními končetinami; horní polovina skeletu byla zničena výkopem recentního žlabu.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: SV část hrobu H 124 byla zčásti překryta kamennou kumulací F 41; existence kamenného překryvu hrobové jámy je s otazníkem; F 41 zčásti překrýval i JZ část hrobu 158, šlo patrně o zbytky destrukce zdiva kostela; F 41: počet kamenů 150; váha 63 kg.

H 125 (tab. 17, 63:6, 98)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-35, B66-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,5 m od středu rotundy, na Z přesně.

Čísla kontextů: uložení 311; kostra 335; výkop 371.

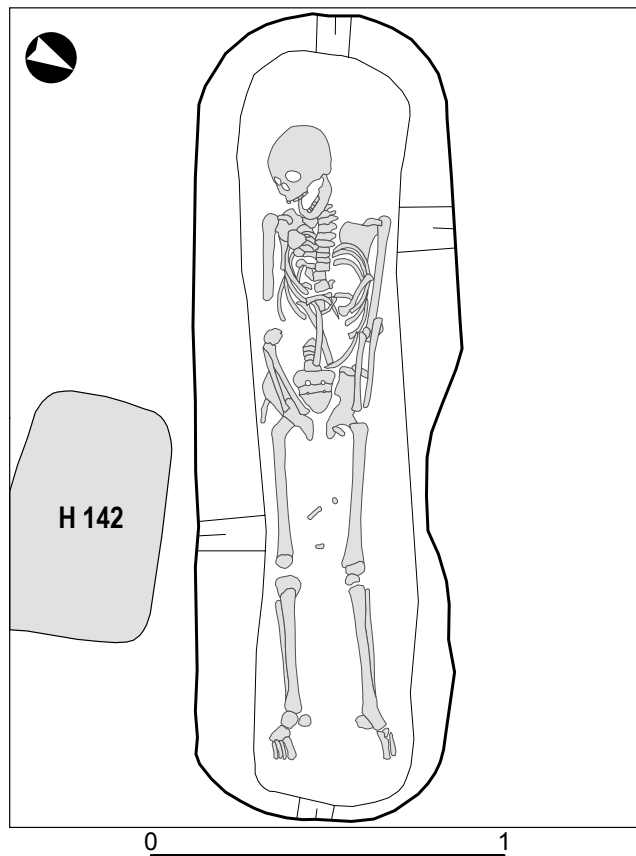
Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 311; středně ulehlý, středně hnědožlutý hlinitý písek; zrnitost písku jemná.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 6 ks, 145 g; zlomek okraje, 16 g; velký zlomek dna – nalezený na úrovni dna u pravého chodidla (inv. č. P245478-85); zvířecí kosti, 10 ks, 6 g (inv. č. P245486); vzorek uhlíků (inv. č. P245487).

Hrobová jáma: kon. 371; tvar půdorysu nepravidelný oválný; rozměry 223×76×40 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; SV kratší hrobu stěna nemohla být zdokumentována, byla zčásti odtěžena archeologickým výzkumem; výkop se zahluboval do šterkopískového sedimentu.

Úprava hrobové jámy / schránka: negativ po zetlelé schránce; obrys chránky se vyrýsoval po odebrání

Obr. 219: Plán H 125 s nejbližším okolím.

25 cm sedimentu; výplň negativu nebyla kontextována; tvar obrysu – obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry v ploše 208×43 cm; max. zachycená výška negativu na profilu 13 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245488): kon. 335; orientace JZ–SV; dítě; věk: Juvenis (14–19/20 let); nedospělý jedinec H 125 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly natažené, ruce byly umístěny v oblasti pánve; dolní čelist byla částečně dislokovaná z původní anatomické polohy, ale zachovala si kloubní spojení.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: při mytí antropologického kosterního materiálu z H 125 objevena – zdobená parohová schránka (1); na základě dokumentace prováděné při vybírání kostry byla zjištěna původní poloha, a to vnější strana levého předloktí.

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P246772: zdobená parohová schránka – trubičkovitá, s různými průměry obou konců; tvar trubičky – kónický, mírně prohnutý; pod okraji obou konců otvory pro upevnění dna či vršku; otvor u menšího průměru (zachován pouze 1): 0,7×0,5 cm; otvory u většího průměru jsou 4 naproti sobě; jejich průměr 0,2 cm; výzdoba: rytí kružidlovým nástrojem; výzdobný motiv: kruh s centrálním bodem; zdobený celý povrch schránky; rozměry: max. délka 10,6 cm; průměr vnější/vnitřní většího konce schránky 3,6/2,8 cm; průměr vnější/vnitřní menšího konce 3,1/2,4 cm; tloušťka stě-

ny schránky 0,3 cm; průměr výzdobného motivu – rytého kruhu 0,25 cm.

Poznámka: –

H 126 (tab. 44, 99)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B63-34, B63-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,5 m od středu rotundy, ve výseči SV–V.

Čísla kontextů: uložení 314, 316, 346, 347; kostra 334; stavební konstrukce: 333; výkop 355, 356, 345.

Stratigrafický vztah: mělčí výkop hrobu 110 narušil svojí SV delší stěnou vrchní část zásypu hlubšího hrobu 126 u jeho kratší JZ stěny.

Zásyp: kon. 314 – zásyp hrobové jámy; středně ulehlá, středně hnědošedá písčítá hlína; kon. 316 – výplň negativu schránky pro tělo; ulehlý, tmavě šedý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: kon. 314 – zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 39 g; zlomky zdobených výdutí, 5 ks, 36 g (inv. č. P245489-96); zvířecí kosti, 28 ks, 54 g (inv. č. P245490); rybí kosti (inv. č. P245491); mazanice, 5 ks, 18 g (inv. č. P245492); neinventované drobné keramické střepy, 15 ks, 49 g.

Hrobová jáma: kon. 345; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 178×80×56 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 333 – symbolické kamenné obložení hrobové jámy; pouze u JV delší stěny hrobové jámy; 1 kámen ve svislé poloze u lebky (lichoběžníkový, 17×10×5 cm), 1 kámen v šikmé poloze u pravého bérce (14×11×4 cm); vzdálenost mezi kameny 82 cm; kameny byly patrně uloženy v prostoru mezi stěnou hrobové jámy a dřevěnou schránkou pro tělo; celková váha 4 kg; kon. 346, 347, 355, 356 – dřevěné podložení schránky; po začišťení dna hrobové jámy se objevila v místě u hlavy a v nohách žlabovitá probarvení; žlab v místě krční páteře: negativ vyplněn ulehlým, středně šedým hlinitým pískem (kon. 346); rozměry (kon. 355): 65×13×2 cm; žlab v místě bérce: negativ vyplněn ulehlým, středně šedým hlinitým pískem (kon. 347); rozměry (kon. 356): 66×14×2 cm; kon. 316 – negativ schránky pro tělo – zhruba v hloubce 40 cm od podloží se kolem skeletu objevil tmavý obrys tvaru nepravidelného obdélníku; rozměry 134×53 cm; zda se skutečně jednalo o negativ po zetlelé dřevěné schráně, není zcela jasné.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245493): kon. 334; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans II (7-14); nedospělý jedinec H 126 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; kostra ruky na obou stranách byla odkryta vedle pánve; kostra je částečně dislokovaná, a to zejména v oblasti lebky a horní části trupu, celkově jsou ale anatomické souvislosti dobře patrné.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 127 (tab. 45, 99)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,1 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Čísla kontextů: uložení 313; kostra 318; výkop 322.

Stratigrafický vztah: delší J stěny hrobové jámy se nepatrně dotýkal recentní základový žlab.

Zásyp: kon. 313; kyprý, hnědošedý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: nezdobená výduť, 7 g; zlomek okraje, 29 g (inv. č. P245494-5); zvířecí kost, 13 g (inv. č. P245496).

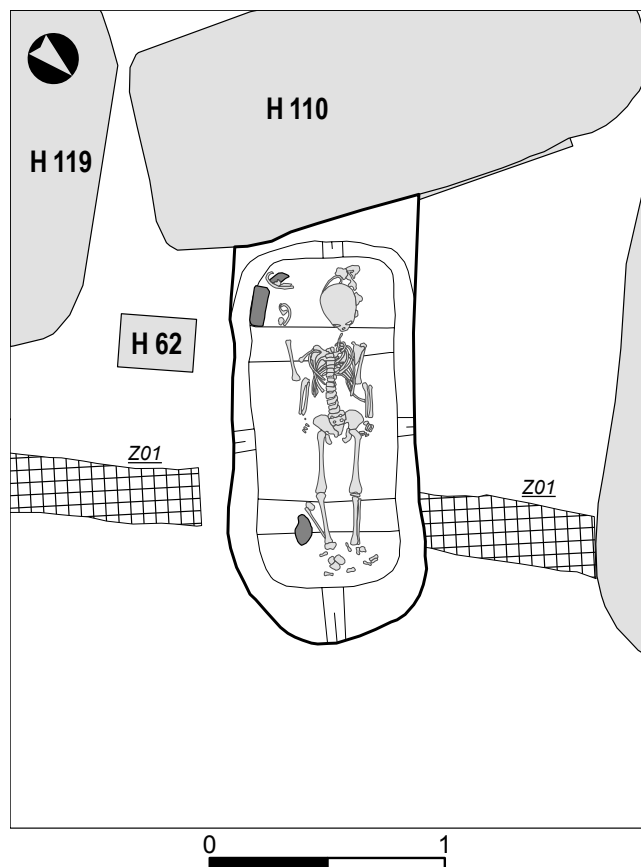
Hrobová jáma: kon. 322; tvar půdorysu oválný; rozměry 80×54×10 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

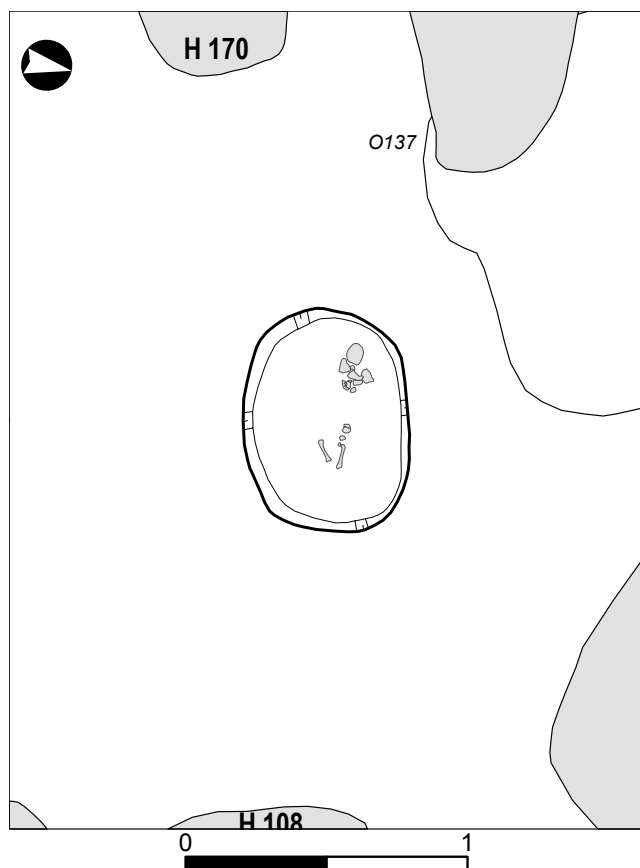
Pohřbený jedinec (inv. č. P245497): kon. 318; orientace Z–V? (podle podélné osy výkopu a uložení fragmentů lebky v jámě); dítě, věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 127 sestává z nekompletně zachovaných částí kostry, u kterých nelze bezpečně odhadnout původní polohu pohřbení; ke kostře zřejmě patří i izolované kosti: IK č. 61, 62, 63, 64.

Hrobový inventář: bez inventáře.

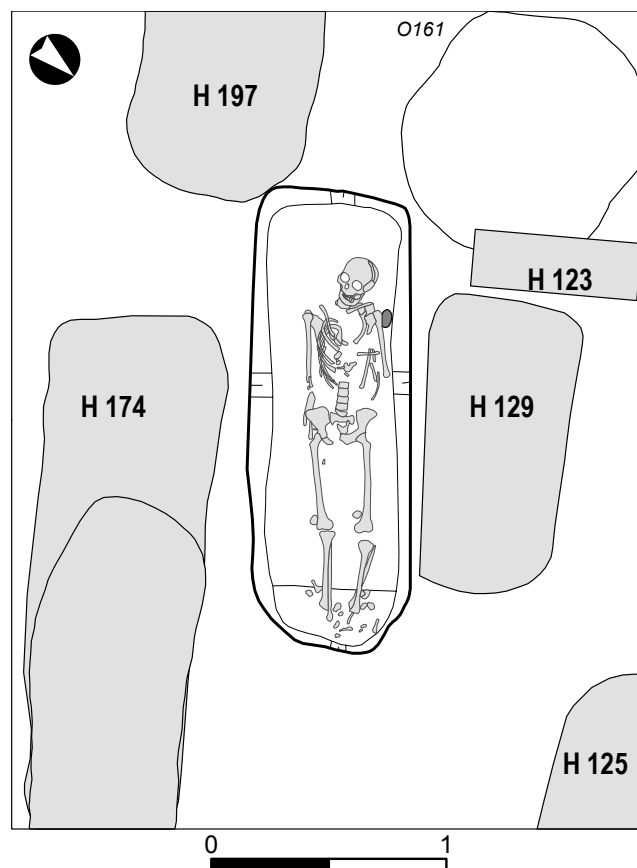
Poznámka: H 127 byl u západní kratší stěny okrajově

Obr. 220: Plán H 126 s nejbližším okolím.

Obr. 221: Plán H 127 s nejbližším okolím.

Obr. 222: Plán H 128 s nejbližším okolím.

zasazen kamennou kumulací F 46 – možný pozůstatek kamenného překryvu hrobové jámy; F 46: 90 x 90 cm, orientace JV–SZ, počet kamenů 42, váha kamenů 31,5 kg, mezi kameny zlomek žernovu.

H 128 (tab. 45, 99, 100)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-35, B67-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,8 m od středu rotundy, ve výseči JZ–Z.

Číslo kontextů: uloženina 325; kostra 376; výkop 399.

Stratigrafický vztah: SZ delší stěna hrobové jámy H 128 se dotýkala JV delší stěny hrobové jámy H 129.

Zásyp: kon. 325; středně ulehlá, tmavě hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 6 ks, 152 g; zlomky zdobených výdutí, 5 ks, 61 g; zlomky okrajů, 3 ks, 46 g; zlomek dna, 20 g (inv. č. P245498-511); zvířecí kosti (inv. č. P245512); drobné neinventované střepy, 15 ks, 53 g.

Hrobová jáma: kon. 399; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 196×63×38 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché, nepravidelné.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245513): kon. 376; orientace JZ–SV; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 153 cm; dospělý jedinec H 128 byl pohřbený v nata-

žené poloze na zádech; horní končetiny byly uloženy podél těla a pravá ruka pravděpodobně vedle pánve; oblast hrudníku byla částečně dislokovaná.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma byla prorostlá většími i menšími kořeny kaštanu; SV část hrobu 128 byla zčásti překryta kamennou kumulací (překryvem?), označenou jako F 35: oválný tvar, 13 kusů kamenů o váze 32 kg; kumulace kamenů F 35 zčásti překrývala i JZ část hrobu 174 – patrně se jedná o zbytky destrukce kostelního zdiva.

H 129 (tab. 17, 66:3, 100)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-35, B67-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9 m od středu rotundy, ve výseči JZ–Z.

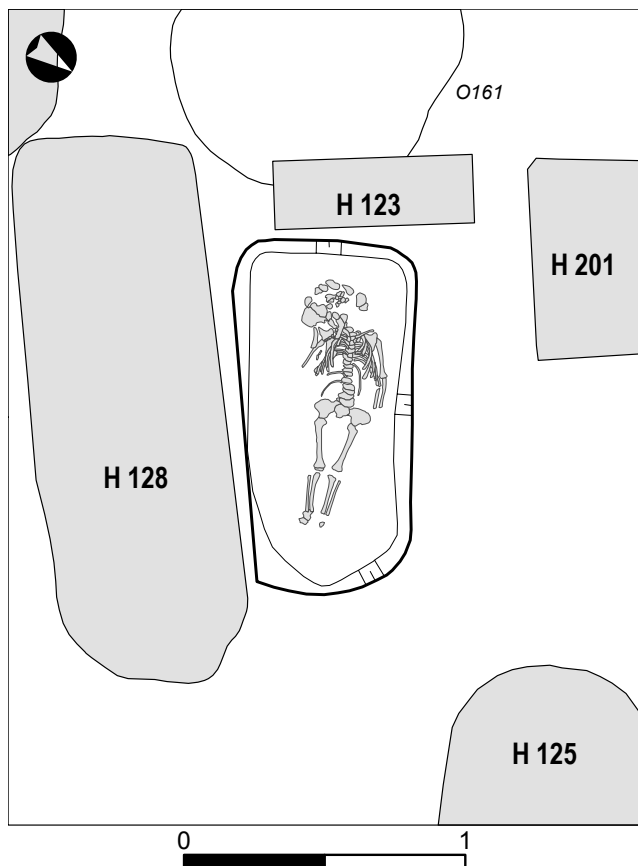
Číslo kontextů: uloženina 324; kostra 349; výkop 375.

Stratigrafický vztah: SZ delší stěna hrobové jámy H 128 se dotýkala JV delší stěny hrobové jámy H 129.

Zásyp: kon. 324; ulehlá, tmavě hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 10 g (inv. č. P245514); zvířecí kosti, 5 ks, 11 g (inv. č. P245515); neinventované drobné střepy, 4 ks, 10 g.

Hrobová jáma: kon. 375; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 127×62×26 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: necko-

Obr. 223: Plán H 129 s nejbližším okolím.

vitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245517): kon. 349; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); kostra nedospělého jedince byla pohřbená na zádech s horními a dolními končetinami nataženými podél těla; lebka ležela na pravé straně, ale celá oblast je dislokovaná a lebka je plošně poškozena.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: u levé ruky, podél levé pánevní kosti – fragmentárně dochovaný železný nůž s trnem (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245516: železný nůž s trnem, dva fragmenty; ulomený hrot; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k trnu zkosený; ostří esovitě prohnuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: dochovaná délka 9,1 cm; šířka čepele 1,5 cm; tloušťka čepele 0,5 cm.

Poznámka: –

H 130 (tab. 18, 65:7, 100, 101)

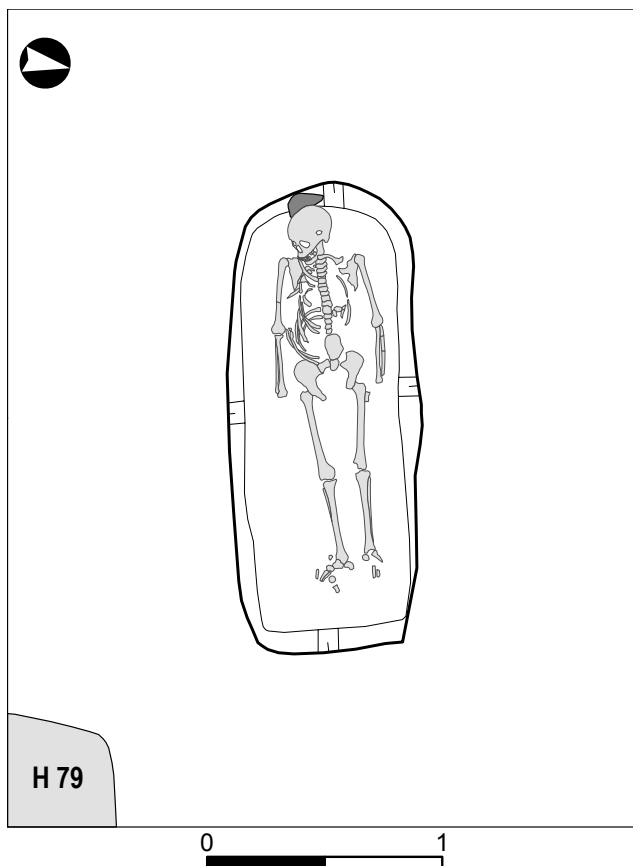
Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 65-32, B64-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 13,9 m od středu rotundy, na S přesně.

Čísla kontextů: uložení 321; kostra 352; výkop 522.

Stratigrafický vztah: –

Obr. 224: Plán H 130 s nejbližším okolím.

Zásyp: kon. 321; středně ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 8 ks, 81 g; zlomky zdobených výdutí, 4 ks, 31 g (inv. č. P245456-67); zvířecí kost, 2 g (inv. č. P245568); mazanice, 72 g (inv. č. P245569); vzorek uhlíků (inv. č. P245570); drobné neinventované střepy, 13 ks, 48 g.

Hrobová jáma: kon. 522; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 200×77×40 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245571): kon. 352; orientace JZZ–SVV; žena; věk: Old Adult (50+ let); dospělý jedinec H 130 byl pohřbený na zádech s horními a dolními končetinami nataženými; kostra pravé a levé ruky byla umístěna pravděpodobně vedle pánve; hrudní koš byl částečně poškozen; lebka podložená původně plochým kamenem ležela na pravém spánku.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: původně u levé ruky, podél levého femuru – dva zlomky malého železného nože (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P246773: železný nůž s trnem, dva fragmenty; hřbet rovný; rozměry: dochovaná délka 6,1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm.

Poznámka: hrob se nacházel u severního okraje zkoumané plochy pohřebiště.

H 131 (tab. 45, 101)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-33, B64-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,7 m od středu rotundy, ve výšce S–SV.

Číslo kontextů: uloženina 320; kostra 323.

Stratigrafický vztah: H 131 obsahuje sekundární uložení části skeletu jedince z hrobu 132, který byl částečně poničen výkopem hrobu 133; sklad kostí H 131 byl deponován do zbytku zásypu původního hrobu – nad lebku z H 132.

Zásyp: kon. 320; středně ulehlý, středně hnědošedý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: nezdobená výduť, 6 g (inv. č. P245518); drobný neinventovaný keramický střep, 4 g.

Hrobová jáma: nesledováno.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245519): kon. 323; žena; věk: Young Adult (20–35 let); dospělý jedinec H 131 byl zachovaný dislokovanými kostmi postkranialní kostry; seskupení kostí vzniklo pravděpodobně sekundárním zásahem při výkopu H 133; H 131 lze dobře přiřadit ke kostře H 132 (viz komentář k zachovalosti v Sládek – Macháček, in prep.); vzhledem k dislokaci nelze polohu primárního uložení odhadnout.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: sklad kostí; sekundární uložení z porušeného jedince H 132.

H 132 (tab. 18, 57:12-13, 101)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,7 m od středu rotundy, ve výšce S–SV, blíže k SV.

Číslo kontextů: uloženina 327; kostra 328; výkop 331.

Stratigrafický vztah: H 132 byl částečně poničen výkopem hrobu 133; dislokované kosti jedince byly uloženy do zásypu původní hrobové jámy H 132; sklad kostí je označen jako H 131; nad Z roh neporušené hrobové jámy H 132 částečně zasahoval mělký dětský hrob 89.

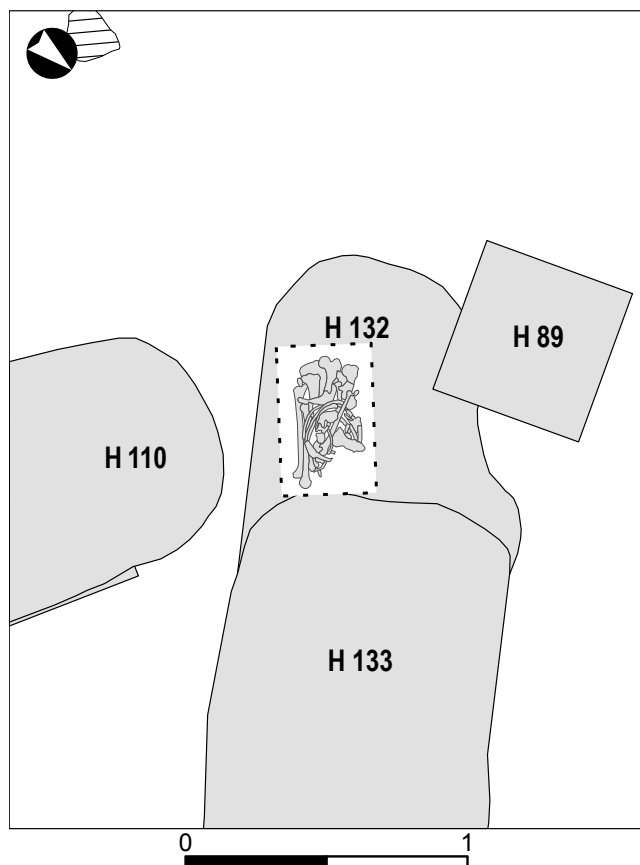
Zásyp: kon. 327; středně ulehlý, středně šedý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 14 g; zlomek okraje, 5 g (inv. č. P245520-2); zvířecí kosti 15 ks, 10 g (inv. č. P245523).

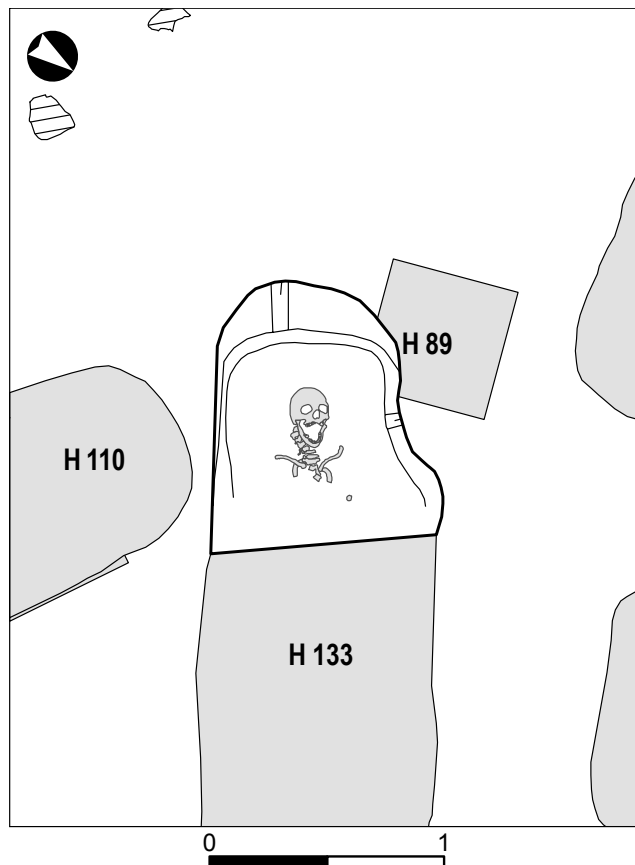
Hrobová jáma: kon. 331; tvar výkopu se zaoblenými rohy hrobové jámy je zachován pouze v prostoru lebky a krční páteře – původní tvar nelze určit; rozměry ?×80×35 cm; orientace JZ–SV (podle polohy hlavy); profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; u kratší JZ stěny – široký stupeň, patrně vytvořen uměle; zachovaná délka hrobové jámy: se stupněm 96 cm, pouze dno 76 cm.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245524): kon. 328; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno (jedinec z H 131 byl určen

Obr. 225: Plán H 131 s nejbližším okolím.

Obr. 226: Plán H 132 s nejbližším okolím.

jako žena); věk: Young Adult (20–35 let); z dospělého jedince H 132 je zachovaná lebka, část krční páteře a pletence horní končetiny; kostra pravděpodobně náleží k jedinci H 131; celkově byla kostra poškozena sekundárním zásahem (viz komentář k zachovalosti v Sládek – Macháček, in prep.); původní poloha trupu H 131 byla velmi pravděpodobně na zádech v natažené poloze.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: z levé strany lebky, vedle levého oblouku mandibuly, u gonionu – rozlomená náušnice z pozlaceného bronzu s oboustranným hrozníčkem (1); z proplavování sedimentu ze dna hrobové jámy, z prostoru u lebky – náušnice z pozlaceného bronzu s oboustranným hrozníčkem (2).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P246778/1: párová náušnice z pozlaceného bronzu s oboustranným hrozníčkem, poškozená; litá, případně povrch slitý zlatem; hladký oblouk je členěn dvěma uzlíčky tvořenými řadou granulek mezi dvěma hladkými drátky; tvar průřezu drátku hraněný; dvoustranný hrozníček je ve spodní části horizontálně členěn do čtyř až pěti horizontálních úrovní (tři úrovně tvoří granulky ohraničené hladkými drátky), v horní části do čtyř úrovní (dvě úrovně tvoří granulky ohraničené hladkými drátky); hrozníček je dole i nahoře ukončen větším zrnem; typ náušnice 8:10 nebo 8:14 (podle Dostál 1966); rozměry: max. šířka 1,39 cm; délka závěsku 0,85 cm; průměr drátku 0,12 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; náušnice je tvořena ze 74,23% základními kovy a z 25,77% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 7,11%, Ag – 79,65%, Sn – 10,63%, Au – 1%, Hg – 0,03%, Pb – 1,51%, Fe – 0,86%, Zn – 0,21%.

2. Inventární číslo P246778/2: párová náušnice z pozlaceného bronzu s oboustranným hrozníčkem, celá; litá, případně povrch slitý zlatem; hladký oblouk je členěn dvěma uzlíčky tvořenými řadou granulek mezi dvěma hladkými drátky; tvar průřezu drátku hraněný; dvoustranný hrozníček je ve spodní části horizontálně členěn do pěti horizontálních úrovní (tři úrovně tvoří granulky ohraničené hladkými drátky), v horní části do čtyř úrovní (dvě úrovně tvoří granulky ohraničené hladkými drátky); hrozníček je dole i nahoře ukončen větším zrnem; typ náušnice 8:10 nebo 8:14 (podle Dostál 1966); rozměry: max. délka 1,82 cm; max. šířka 1,45 cm; průměr oblouku 1,41 cm; délka závěsku 0,88 cm; průměr drátku 0,12 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; náušnice je tvořena ze 79,96% základními kovy a z 20,04% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 2,99%, Ag – 84,16%, Sn – 9,75%, Au – 0,78%, Hg – 0%, Pb – 0,99%, Fe – 1,13%, Zn – 0,2%.

Poznámka: –

H 133 (tab. 19, 101)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-33, B63-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,1 m od středu rotundy, na SV přesně.

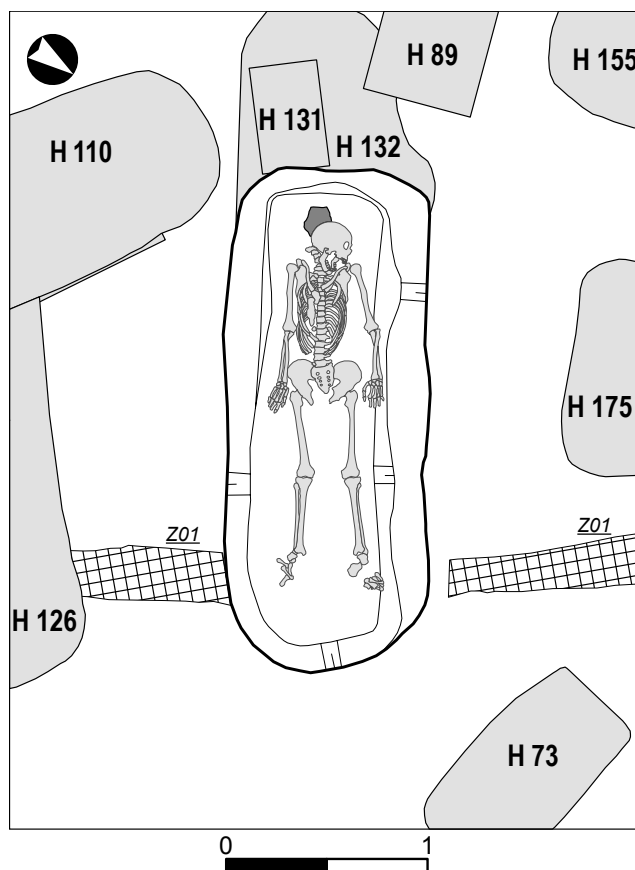
Číslo kontextů: uložení 329; kostra 344; stavební konstrukce 343.

Stratigrafický vztah: výkop hrobové jámy H 133 poničil téměř celý hrob H 132, ze kterého in situ zůstaly pouze lebka s krční páteří a částí pletence horní končetiny; SV část výkopu hrobu H 133 porušila výkop žlabu Z01.

Zásyp: kon. 329; ulehlý, tmavěšedý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 58 g; zlomky zdobených výdutí, 7 ks, 79 g; zlomky okrajů, 2 ks, 20 g; zlomky den, 3 ks, 42 g (inv. č. P245525-42); zvířecí kosti, 22 ks, 165 g (inv. č. P245543); mazanice, 2 ks, 16 g (inv. č. P245544); malta, 14 ks, 57 g (inv. č. P245545); skleněný korálek, kotoučovitý, z tmavě hnědého skla, rozměry: délka 0,25, šířka 0,4, průměr navlékacího otvoru 0,14 cm (tab. 19, 133:1, tab. 67:1; inv. č. P245546); 21 drobných neinventovaných středohradištních střepů, 90 g a jeden okraj a výduť pravěké keramiky, 42 g; na povrchu výplně v úrovni podloží ležely 2 kameny, 13 kg; v zásypu hrobu bylo evidováno 17 kamenů o váze 5 kg.

Hrobová jáma: nekontextováno; tvar půdorysu ne-

Obr. 227: Plán H 133 s nejbližším okolím.

pravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 248×100×67 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 343; symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použitý byl lomový kámen; kameny se nacházely podél delší JV stěny: nad pravým předloktím jeden kámen, 43 cm nad dnem výkopu (23 cm dlouhý, 6 cm silný); u kratší SV stěny ležely velké tři kameny, 14–34 cm nad dnem výkopu; jeden kámen ve V rohu hrobové jámy; rozměry kamenů u nohou: plochý, svisle položený, 23×15×5 cm, plochý kámen položený horizontálně, 19×7 cm; menší plochý, svislý, 17×10 cm; kámen z JV rohu, 9×6×6 cm; kolem kostry se v úrovni těsně nad kostrou objevil tmavší obrys 213×62 cm – možná to byly stopy po zetlelé dřevěné schránce pro tělo (zásyp tzv. negativu nebyl dokumentován).

Pohřbený jedinec (inv. č. P245548): kon. 344; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (20–35 let); výška 172 cm; dospělý jedinec H 133 byl uložen na zádech s horními a dolními končetinami nataženými; horní končetiny byly uloženy podél těla a ruce vzdáleněji vedle pánve; lebka ležela na levém boku a zachovávala si anatomicky těsné spojení s krční páteří, s dolní čelistí jen částečně; lebka byla podložena plochým kamenem lichoběžníkového tvaru (14×8/13×2 cm).

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 134 (tab. 19, 59:16, 102)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-32, B66-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,1 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Čísla kontextů: uložení 336; kostra 382; stavební konstrukce 381; výkop 523.

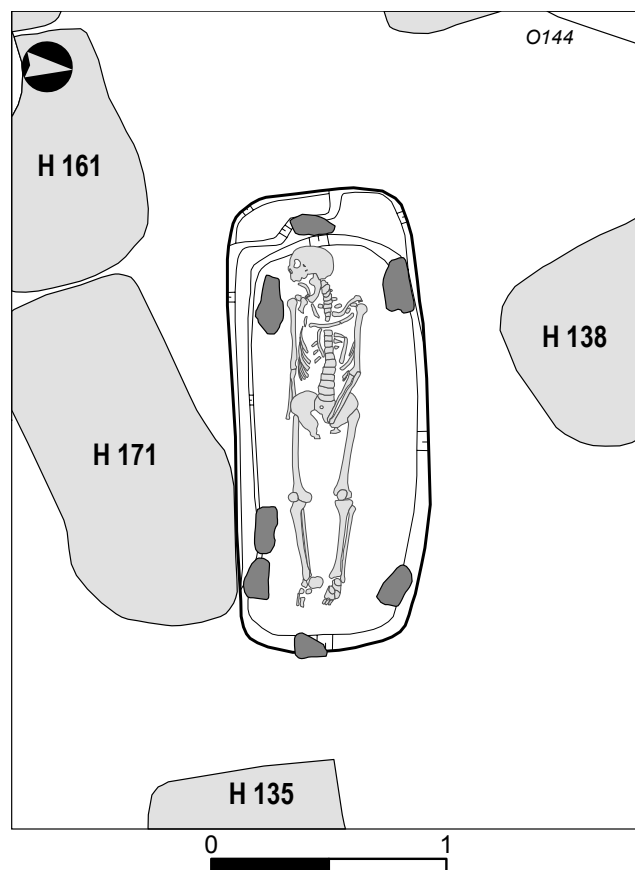
Stratigrafický vztah: do zásypu hrobu H 134 bylo zřejmě pohřbeno malé dítě H 139 (dodatečný pohřeb); mohlo se však jednat i o současný pohřeb dvou jedinců; kostra H 139 se nacházela v prostoru nad pravým kyčelním kloubem a femurem, těsně nad jedincem H 134; hrob 134 porušil S roh hrobové jámy hrobu 171.

Zásyp: kon. 336; ulehký, tmavěšedý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 21 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 19 g (inv. č. P245548-52); zvířecí kosti, 36 ks, 42 g (inv. č. P245553); drobné neinventované střepy, 5 ks, 15 g; zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 523; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 183×85×31 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý se zdvojeným stupněm na jedné straně, stěny kolmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 381; symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový

Obr. 228: Plán H 134 s nejbližším okolím.

kámen; obložení: v prostoru za lebku – horizontálně uložený plochý kámen, jeho báze cca 6–10 cm nad úrovní dna; podél obou ramen vertikálně uložené kameny (po jednom z každé strany); vlevo od levé nohy vertikálně uložený kámen; vpravo od pravého bérce a nohy dva vertikálně uložené kameny; v kratší V stěně výkopu proti chodidlům svisle uložený trojúhelníkový kámen, jeho báze cca 20 cm nad úrovní dna.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245555): kon. 382; orientace Z–V; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 149 cm; dospělý jedinec H 134 byl pohřbený na zádech s horními a dolními končetinami nataženými; ruka pravé horní končetiny byla uložena vedle pánve; ruka levé horní končetiny byla uložena v pánevní oblasti; kostra hrudního koše byla částečně poškozená a dislokovaná; lebka ležela na pravém boku.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: v pravé části hrudníku, mezi žebry a obratly Th8 až Th9 – olovený litý křížek (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245554: olovený litý křížek; jednoduchý tvar se zaoblenými konci ramen; jeden konec horizontálního ramene byl poškozen; tvar průřezu ramen půlkulatý; malý navlékací otvor se nachází na vertikálním rameni, souběžně s delší osou horizontálního ramene; pod korozi, na averzu jsou identifikovatelné nerovnosti reliéfu – nezdařené znázornění postavy

Krista se symbolem nad hlavou?; rozměry: délka vertikálního ramene 2,8 cm; délka horizontálního ramene 2,5 cm; tloušťka ramen 0,6–0,8 cm; průměr navlékacího otvoru 0,2 cm.

Poznámka: stupně podél stěn hrobové jámy – podél delší J stěny; zdvojený stupeň podél kratší Z stěny – pravděpodobně vytvořeny uměle při exkavaci výkopu hrobové jámy v písčitém podloží; hypotetický kamenný překryv?; jeho možná existence byla stanovena na základě rekonstrukce velkomoravského pochůzného horizontu pomocí skládání jednotlivých zdigitalizovaných dokumentačních úrovní.

H 135 (tab. 45, 102)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 65-33, B65-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,2 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Číslo kontextů: uložení 338; kostra 360; výkop 397.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 338; ulehlá, tmavě hnědá písčitá hlína, písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 30 g; zlomek zdobené výdutě, 15 g; zlomek dna, 7 g (inv. č. P245556-60); zvířecí kosti, 51 ks, 44 g (inv. č. P2455561); mazanice, 13 g (inv. č. P2455562); drobné neinventované keramické střepy, 3 ks, 13 g.

Hrobová jáma: kon. 397; tvar půdorysu lichoběžníko-

vý sbíhající se k nohám; rozměry 194×63/44×40 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245563): kon. 360; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); dospělý jedinec H 135 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; obě ruce byly uloženy podél těla vedle pánve; kostra měla výborně zachované anatomické souvislosti; lebka byla částečně posunuta na levou stranu a dolní čelist nebyla v okluzním kontaktu.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma byla v JZ polovině překopána – tak vznikl stupeň podél JZ stěny, části JV stěny a SZ stěny.

H 136 (tab. 20, 57:6-9, 103)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-32, B64-31

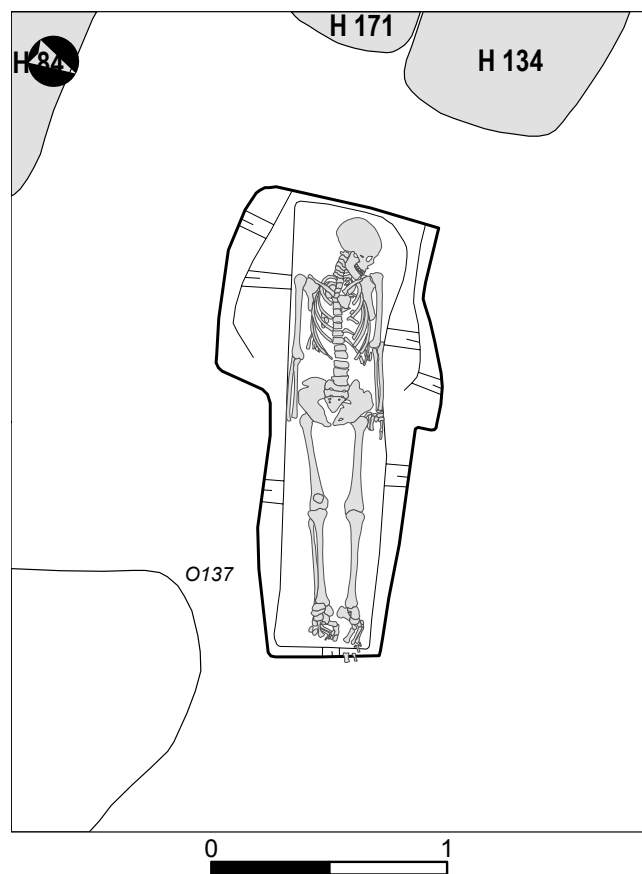
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 15,1 m od středu rotundy, ve výseči S–SV.

Číslo kontextů: uložení 337; kostra 361; výkop 521.

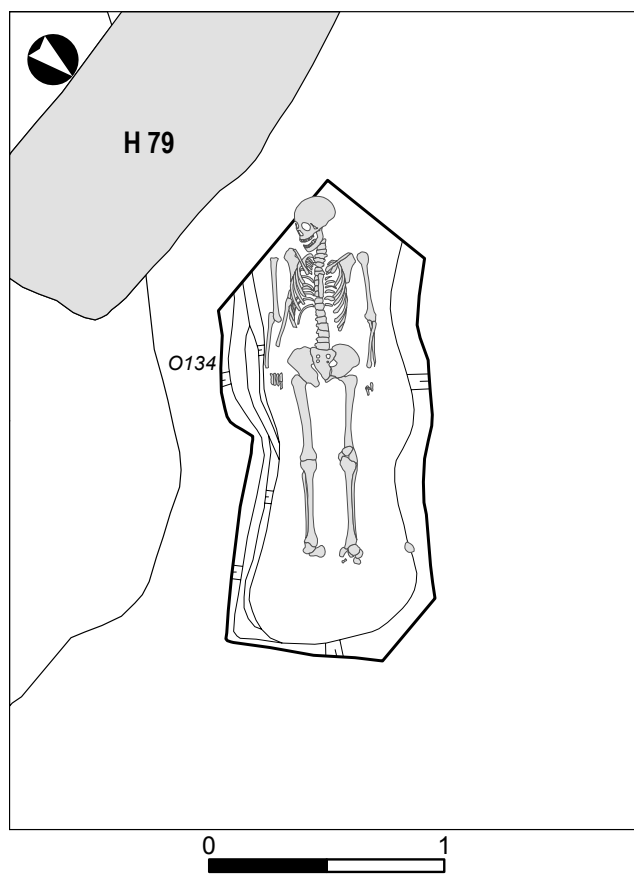
Stratigrafický vztah: J roh a JZ kratší stěna hrobové jámy H 136 byly porušeny mladším výkopem hrobové jámy H 79.

Zásyp: kon. 337; ulehlý, světle šedý hlinitý písek; zrnitost střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 10 ks,

Obr. 229: Plán H 135 s nejbližším okolím.

Obr. 230: Plán H 136 s nejbližším okolím.

80g; zlomky zdobených výdutí, 5ks, 67g; zlomek okraje, 4g (inv. č. P24564-78); zvířecí kosti, 18ks, 31g (inv. č. P245579); mazanice, 12g (inv. č. P245580); drobné neinventované keramické střepy, 21ks, 72g.

Hrobová jáma: kon. 521; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 170×84×38 cm (170 cm je pouze dochovaná délka – JZ stěna hrobu byla zničena); orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: po vyzvednutí skeletu se po začistění dna hrobu objevil obdélníkový obrys v místě pod kostrou – snad stopy po zetlení organické schránky pro tělo, rozměry: 170×48 cm; nekontextováno.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245585); kon. 361; orientace JZ-SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); dospělý jedinec H 136 byl pohřbený na zádech; horní i dolní končetiny byly natažené; ruce byly uloženy vedle pánve; lebka byla částečně posunuta na pravou stranu, anatomické vztahy s dolní čelistí jsou dobře zachované.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: lebka, pod levým spánkem – náušnice (1, 2); při vyzvedávání lebky, na pravém spánku – náušnice (3, 4).

Popis artefaktů:

1. Inventurní číslo P245581: stříbrná náušnice s oboustranným hrozníčkem, celá, poškozená; spodní oblouk zdoben čtyřmi řadami granulí mezi zrněnými drátky a zakončen uzlíčky z řady granulek mezi dvěma hladkými dráty; tvar průřezu drátku kulatý; dvoustranný hrozníček je ve spodní části tvořen čtyřmi a v horní části dvěma řadami po sedmi granulích; hrozníček je dole i nahoře ukončen větším zrnem; typ náušnice 8:15 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,43 cm; max. šířka 1,58 cm; max. průměr oblouku 1,68 cm; délka závěsku 1,45 cm; průměr drátu 0,11 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; hrozníček náušnice je tvořen z 80,08 % základními kovy a z 19,92 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 1,82 %, Ag – 88 %, Sn – 8,55 %, Au – 0,43 %, Hg – 0,03 %, Pb – 0,55 %, Fe – 0,56 %, Zn – 0,06 %.

Oblouk náušnice je tvořen ze 71,61 % základními kovy a z 28,39 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 5,4 %, Ag – 84,69 %, Sn – 7,86 %, Au – 1,15 %, Hg – 0 %, Pb – 0,38 %, Fe – 0,29 %, Zn – 0,23 %.

2. Inventurní číslo P245582: stříbrná náušnice s oboustranným hrozníčkem; spodní oblouk zdoben čtyřmi zrněnými filigránovými drátky a zakončen uzlíčky z řady granulek mezi dvěma hladkými dráty; tvar průřezu drátku kulatý; dvoustranný hrozníček je ve spodní části tvořen čtyřmi a v horní části třemi řadami po sedmi granulích; hrozníček je dole i nahoře ukončen větším zrnem; typ náušnice 8:21 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,38 cm; max. šířka 1,6 cm; max. průměr oblouku 1,64 cm; délka závěsku 1,55 cm; průměr drátu 0,12 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; hrozníček náušnice je tvořen ze 71,19 % základními kovy a z 28,81 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 4,1 %, Ag – 84,39 %, Sn – 8,98 %, Au – 1,19 %, Hg – 0 %, Pb – 0,3 %, Fe – 0,86 %, Zn – 0,18 %.

Oblouk náušnice je tvořen z 81,05 % základními kovy a z 18,95 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 4,8 %, Ag – 85,16 %, Sn – 8,19 %, Au – 0,43 %, Hg – 0,02 %, Pb – 0,84 %, Fe – 0,3 %, Zn – 0,26 %.

3. Inventurní číslo P245583: stříbrná náušnice s oboustranným hrozníčkem; spodní oblouk zdoben čtyřmi zrněnými filigránovými drátky a zakončen sedmizrnými uzlíčky se dvěma hladkými drátky; tvar průřezu drátku kulatý; dvoustranný hrozníček je ve spodní části tvořen čtyřmi a v horní části třemi řadami po sedmi granulích; hrozníček byl původně dole i nahoře ukončen větším zrnem, dolní zrno však odpadlo; typ náušnice 8:21 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,28 cm; max. šířka 1,73 cm; max. průměr oblouku 1,55 cm; délka závěsku 1,38 cm; průměr drátu 0,12 cm. Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; hrozníček náušnice je tvořen z 51,77 % základními kovy a ze 48,21 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 3,54 %, Ag – 82,76 %, Sn – 9,62 %, Au – 0,61 %, Hg – 0 %, Pb – 0,98 %, Fe – 2,34 %, Zn – 0,15 %.

Oblouk náušnice je tvořen ze 77,93 % základními kovy a z 22,07 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 4,48 %, Ag – 85,2 %, Sn – 8,3 %, Au – 0,38 %, Hg – 0,02 %, Pb – 1,11 %, Fe – 0,46 %, Zn – 0,06 %.

4. Inventurní číslo P245584: stříbrná náušnice s oboustranným hrozníčkem; spodní oblouk zdoben čtyřmi zrněnými filigránovými drátky a zakončen uzlíčky z řady granulek mezi dvěma hladkými dráty; tvar průřezu drátku kulatý; dvoustranný hrozníček je ve spodní části tvořen čtyřmi a v horní části třemi řadami po sedmi granulích; hrozníček je dole i nahoře ukončen větším zrnem; typ náušnice 8:21 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,53 cm; max. šířka 1,79 cm; max. průměr oblouku 1,78 cm; délka závěsku 1,58 cm; průměr drátu 0,12 cm. Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; hrozníček náušnice je tvořen z 68,22 % základními kovy a z 31,78 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 2,94 %, Ag – 85,61 %, Sn – 9,16 %, Au – 0,43 %, Hg – 0,03 %, Pb – 0,77 %, Fe – 0,99 %, Zn – 0,06 %.

Oblouk náušnice je tvořen ze 79,46 % základními kovy a z 20,54 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 3,37 %, Ag – 86,19 %, Sn – 8,54 %, Au – 1,11 %, Hg – 0 %, Pb – 0,25 %, Fe – 0,36 %, Zn – 0,18 %.

Poznámka: stupeň u delší JV stěny vytvořen uměle při hledání původního tvaru výkopu.

H 137 (tab. 20, 58:18, 103)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 63-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9,3 m od středu rotundy, ve výseči V-JV.

Číslo kontextů: uložení 341=353; kostra 354; výkop 380.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 341=353; středně ulehlý, tmavě hnědošedý hlinitý písek.

Nálezy ze zásypu: nezdobená výduť, 23 g (inv. č. P245586).

Hrobová jáma: kon. 380; tvar půdorysu oválný; rozměry 137×68×14 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché, šikmé, sklon mírný.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245588): kon. 354; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 137 měl zachované pouze dislokované části kostry a jen nepřímě lze usuzovat, že byl pohřbený na zádech (viz např. poloha zachovaných žeber).

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: u lebky, před obličejem, původně v prostoru krku a levého ramene – skleněný gombík s kovovým ouškem (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245587: skleněný globulární gombík s kovovým ouškem; barva skla tmavomodrá; rozměry: max. délka 2,1 cm; max. šířka 1,3 cm; kovo-

vé ouško – zachovaná délka 0,9 cm; tloušťka 0,5 cm.

Poznámka: –

H 138 (tab. 46, 103)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 66-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 12,8 m od středu rotundy, ve výseči SZ-S.

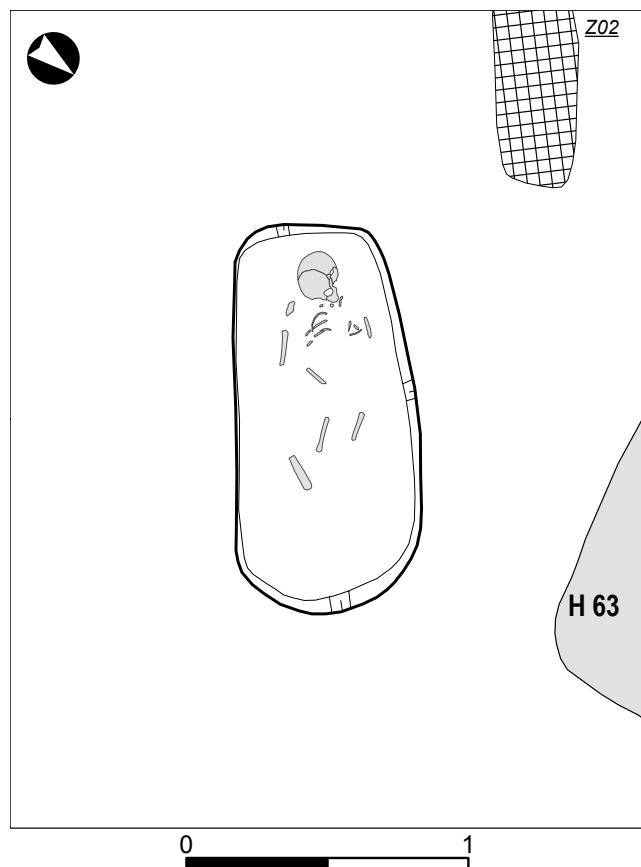
Číslo kontextů: uložení 339, 340; kostra 373; výkop 342.

Stratigrafický vztah: SZ kratší stěna hrobu H 138 porušila V kratší stěnu mělkého hrobu dítěte H 177.

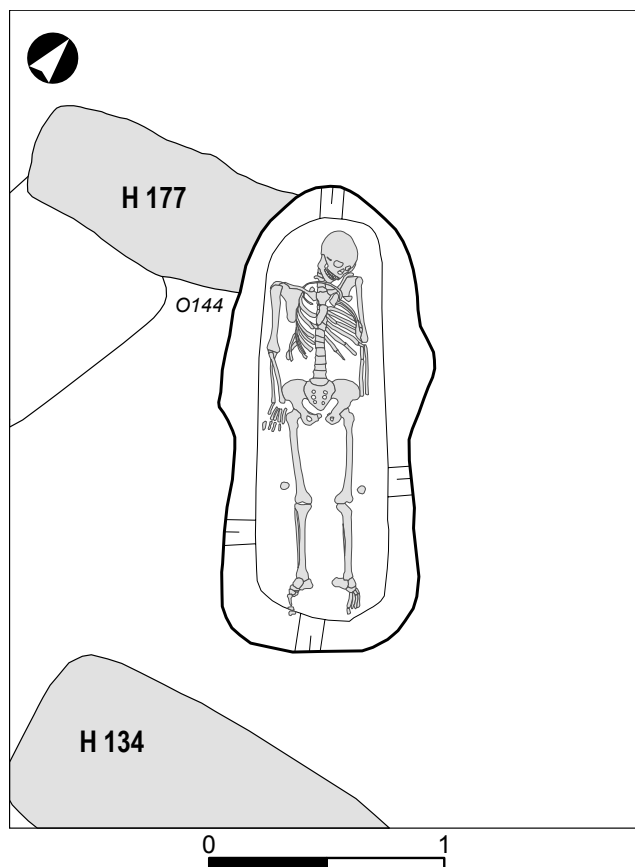
Zásyp: kon. 339 – výplň hrobové jámy; kyprý, středně žlutý písek střední zrnitosti; písčitá čocka tvaru půloblouku v SZ části výkopu hrobové jámy, patrně sesuv písčitého podloží ze stěny výkopu; nacházela se nad hlavou a hrudníkem, cca 4–6 cm nad úrovní kostry; uložení v ploše 72×60 cm; max. síla 32 cm; kon. 340 – výplň hrobové jámy; středně ulehlý, tmavý hnědošedý hlinitý písek.

Nálezy ze zásypu: kon. 340: zlomky nezdobených výdutí, 6 ks, 60 g; zdobená výduť, 7 g; zlomky okrajů, 2 ks, 47 g; zlomek dna, 9 g (inv. č. P245589-598); zvířecí kosti (inv. č. P245599); neiventované drobné keramické střepy, 30 ks, 127 g.

Hrobová jáma: kon. 342; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 195×76×50 cm; orientace SZ-JV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé;

Obr. 231: Plán H 137 s nejbližším okolím.

Obr. 232: Plán H 138 s nejbližším okolím.

profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245600): kon. 373; orientace SZ–JV; žena; věk: Middle Adult (20–35 let); výška 152 cm; dospělý jedinec H 138 byl pohřbený na zádech; horní i dolní končetiny byly natažené; ruce byly uloženy vedle pánve; lebka byla částečně vychýlená na levou stranu, ale kloubní kontakt s dolní čelistí byl dobře zachovaný; obě pately byly dislokované vždy laterálně od kolenního kloubu.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: podél JZ delší stěny hrobové jámy, zhruba ve středu její délky rostl mohutný kořen kaštanu.

H 139 (tab. 56, 104)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,9 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Číslo kontextů: kostra 348.

Stratigrafický vztah: do zásypu hrobu H 134 bylo pohřbeno malé dítě – H 139; nacházelo se těsně nad kostrou H 134, v prostoru nad pravým kyčelním kloubem a femurem; není zcela jasné, zda se jedná o současný vícenásobný, nebo dodatečný pohřeb.

Zásyp: nekontextován; zásyp nebyl rozpoznatelný od zásypu H 134: ulehlý, tmavý šedý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: –

Hrobová jáma: nesledováno.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245601): kon. 348; orientace nezjištěna; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 139 neměl zachované části kostry pro spolehlivý odhad původní polohy pohřbeného těla; kostra byla částečně porušena i během odkryvu; kromě části hrudníku a pánve zůstala na místě ještě dislokovaná klíční kost; ostatní kosti byly vybrány při odstraňování zásypu H 134.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 140 (tab. 21, 63:1, 64:5, 70:7-8, 104)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-34

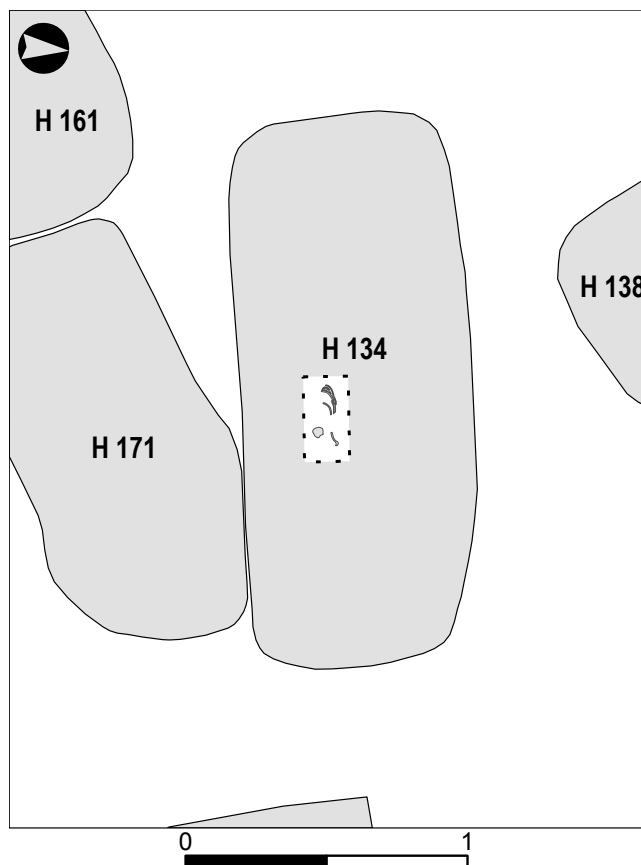
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: hrob v interiéru rotundy, u JV napojení hlavní lodi k apsidě.

Číslo kontextů: uloženina 362; kostra 386; výkop 403.

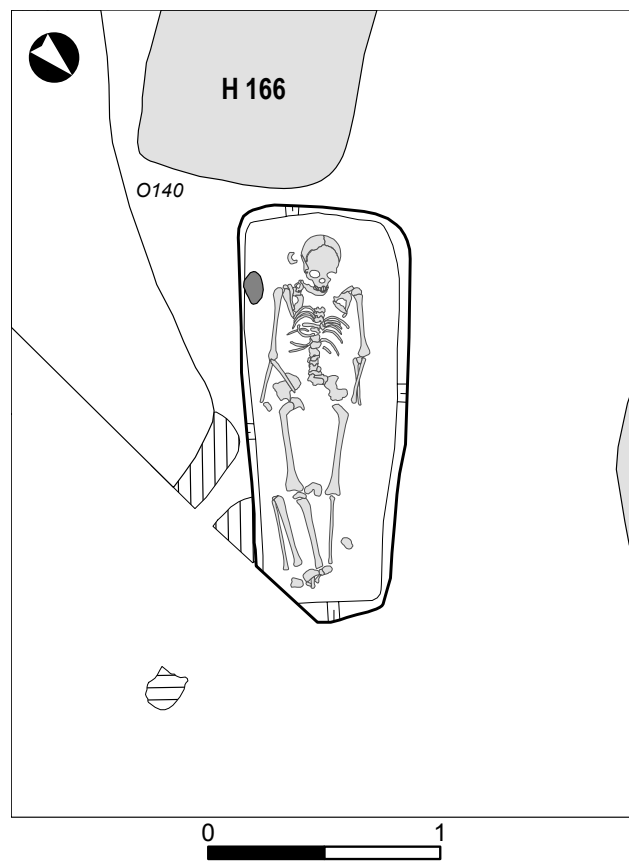
Stratigrafický vztah: hrob pod podlahou rotundy, V roh hrobové jámy byl poničen betonovým základem recentní stavby.

Zásyp: kon. 362; středně ulehlá, tmavě šedá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 116 g; zlomek zdobené výdutě, 11 g (inv. č. P245602-

Obr. 233: Plán H 139 s nejbližším okolím.

Obr. 234: Plán H 140 s nejbližším okolím.

6); zvířecí kosti, 6 ks, 28 g (inv. 4. P245607); vzorek uhlíků (inv. č. P245608); neinventované drobné keramické střepy, 2 ks, 14 g; drobký malty; artefakty nalezené při proplavování zásypu hrobové jámy: z prostoru mezi lebkou a JZ kratší stěnou – železný hřeb (neinventováno, nekresleno); z prostoru SZ rohu hrobové jámy a z prostoru nad krčními obratly – dva malé zlomky bronzového plechu (tab. 21, 140:3, tab. 67:14; inv. č. P245611).

Hrobová jáma: kon. 403; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 176×72×50 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245612): kon. 386;). orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); dospělý jedinec H 140 byl pohřbený na zádech s nataženými končetinami; předloktí pravé horní končetiny a bérec pravé dolní končetiny byly ale dislokované způsobem, který nevyklučuje i jinou než nataženou polohu; lebka byla v anatomické souvislosti s dolní čelistí; podrobněji je poloha jedince H 140 popsána v *Macháček et al. 2014*, 126.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vně distálního konce levého předloktí – železné kružítkové rydlo (1); vně proximálního konce pravého femuru – železný nůž s tzv. krevní rýhou (2).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245610: nástroj – železné kružítkové rydlo se 3 hroty (na zhotovování kruhu se středovým bodem); rozměry: max. délka 7,3 cm; max. šířka 0,6 cm (pracovní část); min. šířka 0,35 cm; max. tloušťka 0,5 cm; min. tloušťka 0,2 cm; délka zubů 0,2 cm.

2. Inventární číslo P245609: železný nůž s trnem a tzv. krevní rýhou; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; hřbet k trnu odsazený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu odsazené; rozměry: max. délka 11,7 cm; délka čepele 8,15 cm; šířka čepele 1,3 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 3,5 cm.

Poznámka: u artefaktů nalezených při proplavování zásypu hrobové jámy H 140 není zcela jasné, zda patřily k původnímu hrobovému inventáři anebo se jedná o intruze.

H 141 (tab. 46, 104)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B67-34, B66-34

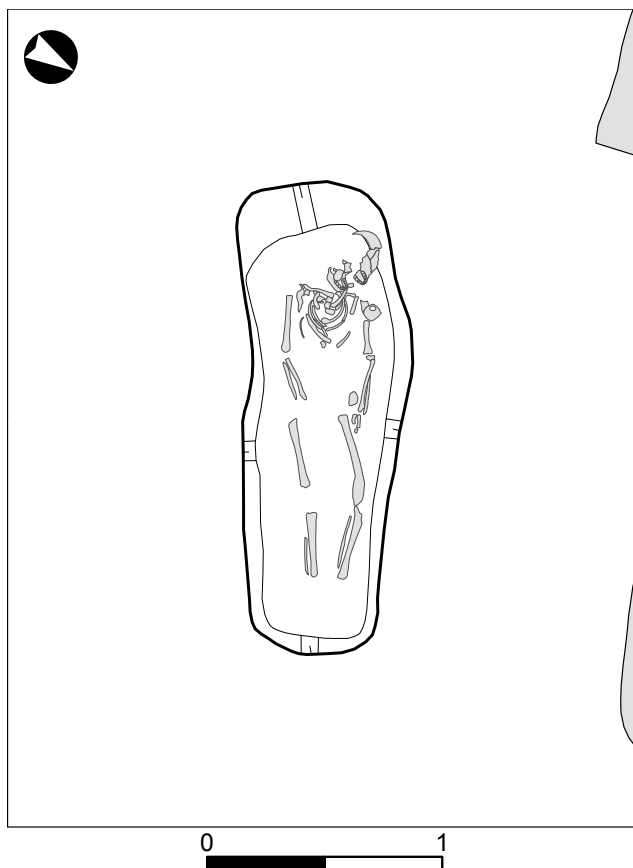
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,7 m od středu rotundy, ve výseči Z–SZ.

Čísla kontextů: uloženina 372; kostra 396; výkop 529.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 372; ulehlá, tmavě hnědošedá písčité hlína; písek střední; v zásypu byly evidovány písčité čočky.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 73 g; zdobená výduť, 6 g (inv. č. P245613-6); zvířecí kos-

Obr. 235: Plán H 141 s nejbližším okolím.

ti, 24 ks, 36 g (inv. č. P245617); neinventované drobné keramické střepy, 6 ks, 23 g.

Hrobová jáma: kon. 529; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 200×64×30 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: neckovitý s jedním stupněm, stěny šikmé přímé, hloubka stupně 16 cm; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245618): kon. 396; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); nedospělý jedinec H 141 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; podstatná část kostry páteře a část hrudníku chybí a není zřejmé, zda byla kostra dislokovaná či zda došlo k intenzivnímu dekompozičnímu procesu v sekundární duté prostora, kvůli kterému kosti chybí.

Hrobový inventář: bez inventáře.

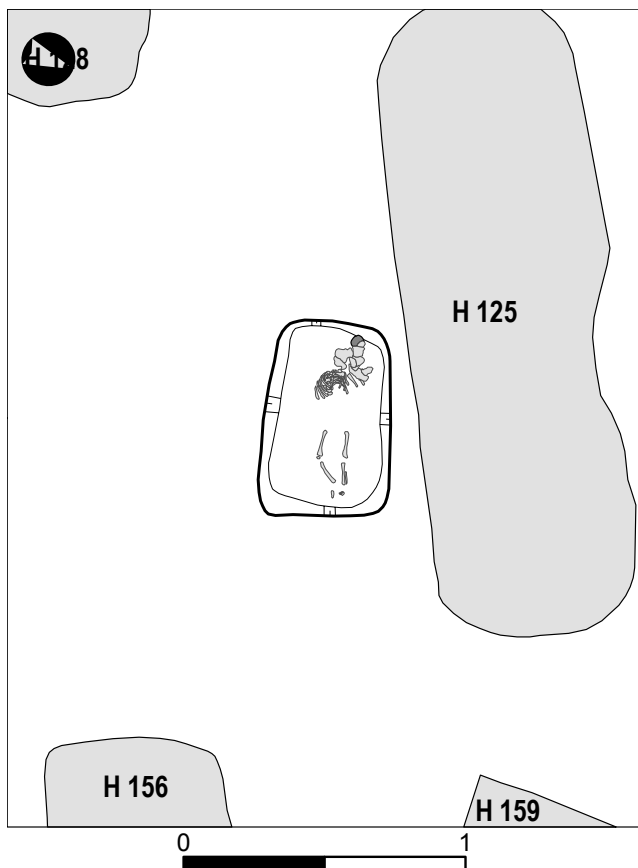
Poznámka: stupeň podél kratší JZ stěny hrobové jámy – pravděpodobně umělý, vznikl při upřesňování tvaru výkopu během výzkumu; JZ stěna byla porušena velkým kořenem vzrostlého kaštanu (ten zřejmě způsobil dislokaci lebky a krčních obratlů).

H 142 (tab. 46, 105)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 66-35, B66-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7 m od středu rotundy, ve výseči JZ–Z, blíže k Z.

Obr. 236: Plán H 142 s nejbližším okolím.

Číslo kontextů: uloženina 350; kostra 351; výkop 374.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 350; ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomek zdobené výdutě, 5 g (inv. č. P245619); zvířecí kosti, 39 ks, 22 g (inv. č. P245620); jeden drobný neinventovaný zlomek keramiky, 2 g; zlomky lidských kostí.

Hrobová jáma: kon. 374; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 70 × 44 × 6 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný: neckovitý; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245621): kon. 351; orientace JZZ–SVV; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 142 – částečně zachovaná kostra, navíc s některými částmi dislokovanými; původní poloha těla při pohřbení byla pravděpodobně na zádech a dolní končetiny byly pravděpodobně alespoň částečně natažené; rozbitá lebka.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 143 (tab. 21, 57:3-4, 58:1-4, 11-12, 66:1-2, 69:1-2, 105, 106)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-35, B64-34

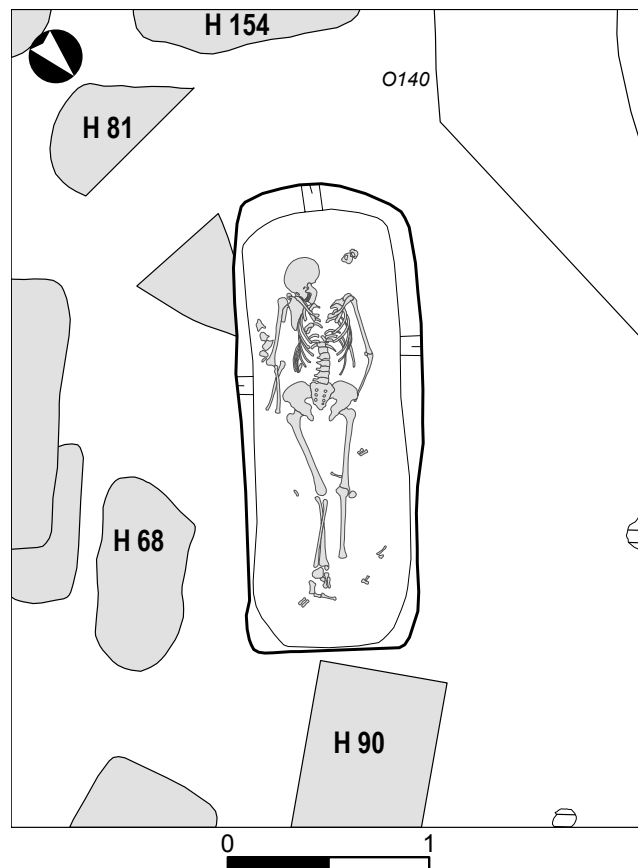
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 4,2 m od středu rotundy, ve výseči V–JV, S roh hrobové jámy protíná V osa.

Číslo kontextů: uloženina 383, 384=387, 385, 414=454, 415=455; kostra 407; výkop 456, 457, 413.

Stratigrafický vztah: V a S roh hrobové jámy byly porušeny recentním základovým žlabem.

Zásyp: kon. 383 – výplň hrobové jámy; středně žlutooranžová písčité hlína; písek střední; svrchní vrstva zásypu o max. síle 21 cm od začistěného podloží; kon. 384=387 – výplň hrobové jámy, pravděpodobně stopy po zetlelé organické schránce pro tělo; ulehlá, tmavě až středně hnědá písčité hlína; písek střední; kon. 384: max. síla 41 cm, v úrovni od 6 cm do 46 cm od začistěného podloží (úroveň těsně nad kostrou); kon. 387: max. síla 24 cm, v úrovni od 46 cm do 70 cm od začistěného podloží; kon. 385 – výplň hrobové jámy; středně ulehlá, středně šedožlutá písčité hlína; písek střední; kontext se projevil na příčném profilu, v levém dolním rohu; max. síla 23 cm, v úrovni od 22 cm do 46 cm od začistěného podloží (úroveň těsně nad kostrou); patrně stopy po provalení zásypu hrobové jámy do primárního dutého prostoru.

Nálezy ze zásypu: nesledováno, ze kterého kontextu nálezy pochází – zlomky nezdobených výdutí, 11 ks, 98 g; zlomek dna, 11 g (inv. č. P245622-34); zvířecí kosti, 40 ks, 109 g (inv. č. P245635); mazanice, 2 ks, 16 g (inv. č. P245636); malta, 3 ks, 34 g (inv. č. P245637); drob-

Obr. 237: Plán H 143 s nejbližším okolím.

né neinventované zlomky keramických střepů, 15 ks, 63 g.

Hrobová jáma: kon. 413; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 235×90×70 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 414= 454, 415=455, 456, 457 – stopy po dřevěné konstrukci podložení těla zemřelého (tzv. máry); tmavé probarvení ve dně hrobové jámy v podobě žlabovitých útvarů v prostoru u hlavy a u chodidel; „žlab pod lebku“: cca 24 cm od JZ kratší stěny; vyplněn kyprým světlým hnědošedým pískem; rozměry 80×16×8 cm; „žlab pod chodidly“: cca 33 cm od SV kratší stěny; vyplněn kyprým světlým hnědošedým pískem; rozměry 75×13×6 cm; negativ zetlelé schránky pro tělo (kontexty výplně hrobu 384=387); rozměry negativu byly zachyceny v ploše v úrovni těsně nad kostrou 207×64 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245647): kon. 407; orientace JZ–SV; žena; věk: Old Adult (50+ let); výška 162 cm; dospělý jedinec H 143 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; ruka pravé a levé horní končetiny byla uložena pravděpodobně vedle pánve; kostra byla částečně dislokovaná, což postihlo i polohu lebky – ležela na pravém boku; lebka si zachovala těsné anatomické spojení s dolní čelistí.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vedle odvalené lebky, nad levou klíční kostí, v úrovni okraje oblouku mandibuly – dvě stříbrné náušnice (1, 2); pod pravou stranou lebky – dvě stříbrné náušnice (3,4); pod dislokovanými krčními obratly v Z rohu hrobové jámy – fragmenty dvou sloupečkových stříbrných náušnic (5, 6); mezi pravou klíční kostí a vrcholem oblouku mandibuly – bronzový pozlacený tepaný gombík (7); vně proximální epifýzy levého humeru – bronzový pozlacený tepaný gombík (8); vně diafýzy levého femuru – železný nůž (9); pod diafýzou levého femuru – železný nůž (10).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245640: celá stříbrná náušnice se sedmi bubínky; povrch bubínek zdobí jemná granulace (průměr granulek 0,03–0,04 cm), granulky jsou uspořádány do skupiny čtyř trojúhelníků s vrcholy k sobě tak, že tvoří maltézský kříž; na každém bubínku jsou dvě výzdobná pole, oddělená dvojitou řadou granulek; řada granulek odděluje i jednotlivé bubínky; horní a spodní bubínek v ose náušnice je ukončen větším zrnem (průměr 0,18 cm), připojeným přes hladký drátek; průřez drátku kulatý; na spodním zrnu jsou do pyramidy vyskládány čtyři makové granulky; typ náušnice 9:14 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,78 cm; max. šířka 2,32 cm; max. průměr oblouku 2,11 cm; délka závěsku 1,91 cm; průměr drátu 0,12 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; bubínek náušnice je tvořen ze 45,27% základními kovy a z 54,73% ostatními

prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 0,2%, Ag – 0%, Sn – 0,92%, Au – 0%, Hg – 0%, Pb – 97,88%, Fe – 1%, Zn – 0%.

Oblouk náušnice je tvořen ze 77,56% základními kovy a z 22,44% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 6,14%, Ag – 83,01%, Sn – 8,24%, Au – 0,67%, Hg – 0,02%, Pb – 1,12%, Fe – 0,3%, Zn – 0,5%.

2. Inventární číslo P245641: fragment stříbrné náušnice se sedmi bubínky; povrch bubínek zdobí jemná granulace (průměr granulek 0,03–0,04 cm), granulky jsou uspořádány do skupiny čtyř trojúhelníků s vrcholy k sobě tak, že tvoří maltézský kříž; na každém bubínku jsou dvě výzdobná pole, oddělená dvojitou řadou granulek; řada granulek odděluje i jednotlivé bubínky; horní bubínek v ose náušnice je ukončen větším zrnem (průměr 0,18 cm), připojeným přes hladký drátek; průřez drátku kulatý; spodní bubínek je téměř celý poničen; typ náušnice 9:14 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. šířka 2,28 cm; max. průměr oblouku 2,12 cm; průměr drátu 0,12 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; bubínek náušnice je tvořen z 81,1% základními kovy a z 18,9% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 6,15%, Ag – 83,14%, Sn – 8,2%, Au – 0,95%, Hg – 0%, Pb – 0,88%, Fe – 0,5%, Zn – 0,17%.

Oblouk náušnice je tvořen z 68,4% základními kovy a z 31,6% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 77,97%, Ag – 0,12%, Sn – 1,29%, Au – 0%, Hg – 0%, Pb – 9,87%, Fe – 0,96%, Zn – 9,79%.

3. Inventární číslo P245642: fragmentárně dochovaná stříbrná sedmibubínková náušnice; povrch bubínek zdobí jemná granulace (průměr granulek 0,03–0,04 cm), granulky jsou uspořádány do skupiny čtyř trojúhelníků s vrcholy k sobě tak, že tvoří maltézský kříž; na každém bubínku jsou dvě výzdobná pole, oddělená dvojitou řadou granulek; řada granulek odděluje i jednotlivé bubínky; průřez drátku kulatý; průměr drátu 0,12 cm; typ náušnice 9:14 (podle *Dostál 1966*).

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; bubínek náušnice je tvořen ze 70,11% základními kovy a z 29,89% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 79,62%, Ag – 0,24%, Sn – 1,72%, Au – 0%, Hg – 0,02%, Pb – 5,77%, Fe – 0,94%, Zn – 11,71%.

Oblouk náušnice je tvořen ze 74,44% základními kovy a z 25,56% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 55,93%, Ag – 15,92%, Sn – 3,54%, Au – 14,41%, Hg – 8,44%, Pb – 1,07%, Fe – 0,34%, Zn – 0,35%.

4. Inventární číslo P245643: fragmentárně dochovaná stříbrná sedmibubínková náušnice; povrch bubínek zdobí jemná granulace (průměr granulek 0,03–0,04 cm), granulky jsou uspořádány do skupiny čtyř troj-

úhelníků s vrcholy k sobě tak, že tvoří maltézský kříž; na každém bubínku jsou dvě výzdobná pole, oddělená dvojitou řadou granulek; řada granulek odděluje i jednotlivé bubínky; průřez drátku kulatý; průměr drátu 0,12 cm; typ náušnice 9:14 (podle *Dostál 1966*).

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; bubínek náušnice je tvořen ze 72,05 % základními kovy a z 27,95 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 47,87 %, Ag – 15,82 %, Sn – 4,68 %, Au – 19,6 %, Hg – 10,23 %, Pb – 1,27 %, Fe – 0,41 %, Zn – 0,12 %.

Oblouk náušnice je tvořen ze 76,26 % základními kovy a z 23,74 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 4,43 %, Ag – 85,56 %, Sn – 8,7 %, Au – 0,63 %, Hg – 0,03 %, Pb – 0,42 %, Fe – 0,16 %, Zn – 0,07 %.

5. Inventární číslo P245644: fragment stříbrné sloupečkové náušnice s plechovým sloupečkem; zachována je část oblouku se zlomkem horního bubínku a sloupečku; povrch bubínku i sloupečku zdobí jemná granulace; na bubínku jsou granulky uspořádány do trojúhelníků s vrcholy k sobě tak, že původně zřejmě tvořily maltézský kříž; na sloupečku sestává výzdobný motiv ze dvou trojúhelníků s vrcholem k sobě; na bubínku i sloupečku jsou dvě výzdobná pole, oddělená dvojitou řadou granulek; řada granulek odděluje i bubínek a sloupeček; bubínek byl zakončen větší granulí; průřez drátku kulatý; průměr drátu 0,09 cm; typ náušnice 10:11 (podle *Dostál 1966*).

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; sloupeček náušnice je tvořen z 63,86 % základními kovy a z 36,14 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 3,01 %, Ag – 84,38 %, Sn – 9,89 %, Au – 0,64 %, Hg – 0 %, Pb – 0,31 %, Fe – 1,73 %, Zn – 0,04 %.

6. Inventární číslo P245645: fragmentárně dochovaná stříbrná sloupečková náušnice s plechovým sloupečkem; zachována jen spodní část oblouku s nepatrným zbytkem sloupečku s granulací; oblouk je ukončen esovitou kličkou, šířka kličky 0,12 cm; průřez drátku kulatý; průměr drátu 0,08 cm; typ náušnice 10:11 (podle *Dostál 1966*). Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; esovitá klička náušnice je tvořena z 82,88 % základními kovy a z 17,12 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 5,32 %, Ag – 83,59 %, Sn – 8,57 %, Au – 0,88 %, Hg – 0 %, Pb – 0,89 %, Fe – 0,38 %, Zn – 0,36 %.

7. Inventární číslo P245638: párový měděný pozlacený gombík, zdobený jednoduchými palmetami v srdcovitém meandru; plastická výzdoba je provedena na puncovaném pozadí; spodní část výzdoby tvoří šestiúhelník, vyplněný hvězdicí s šesti paprsky; ouško je připevněno na vrchlík (průměr vrchlíku 0,89 cm) a je lemováno přesekávaným drátkem; na gombíku je místy patrný spoj dvou polokoulí korpusu; výzdoba: rytí/lisování, puncování; rozměry: max. délka 3,32 cm; min. délka 2,5 cm; max. průměr

2,74 cm; šířka ouška 0,18 cm; vnější průměr ouška 0,69 cm; vnitřní průměr ouška 0,32 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza gombíku; spodní část artefaktu je tvořena ze 70,22 % základními kovy a z 29,78 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 3 %, Ag – 85,63 %, Sn – 9,18 %, Au – 1,13 %, Hg – 0 %, Pb – 0,12 %, Fe – 0,85 %, Zn – 0,09 %.

8. Inventární číslo P245639: párový měděný pozlacený gombík, zdobený jednoduchými palmetami v srdcovitém meandru; plastická výzdoba je provedena na puncovaném pozadí; spodní část výzdoby tvoří šestiúhelník, vyplněný hvězdicí s šesti paprsky; ouško je připevněno na vrchlík (průměr vrchlíku 0,91 cm) a je lemováno přesekávaným drátkem; výzdoba: rytí/lisování, puncování; rozměry: max. délka 3,33 cm; min. délka 2,54 cm; max. průměr 2,78 cm; šířka ouška 0,18 cm; vnější průměr ouška 0,71 cm; vnitřní průměr ouška 0,32 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza gombíku; spodní část artefaktu je tvořena z 60,86 % základními kovy a z 39,14 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 50,44 %, Ag – 0,08 %, Sn – 9,22 %, Au – 0 %, Hg – 0 %, Pb – 36,03 %, Fe – 2,05 %, Zn – 2,18 %.

9. Inventární číslo P245646/1: železný nůž s trnem, ve třech zlomcích; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu plynulý; hřbet k trnu odsazený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: max. délka 9,4 cm; délka čepele 7,5 cm; šířka čepele 1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm; délka trnu 1,9 cm.

10. Inventární číslo P245646/2: železný nůž, zlomek; hřbet rovný; hřbet k hrotu plynulý; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; rozměry: max. délka 7,1 cm; délka čepele 7,1 cm; šířka čepele 1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm.

Poznámka: –

H 144 (tab. 56, 106)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 66-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,4 m od středu rotundy, ve výseči Z-SZ.

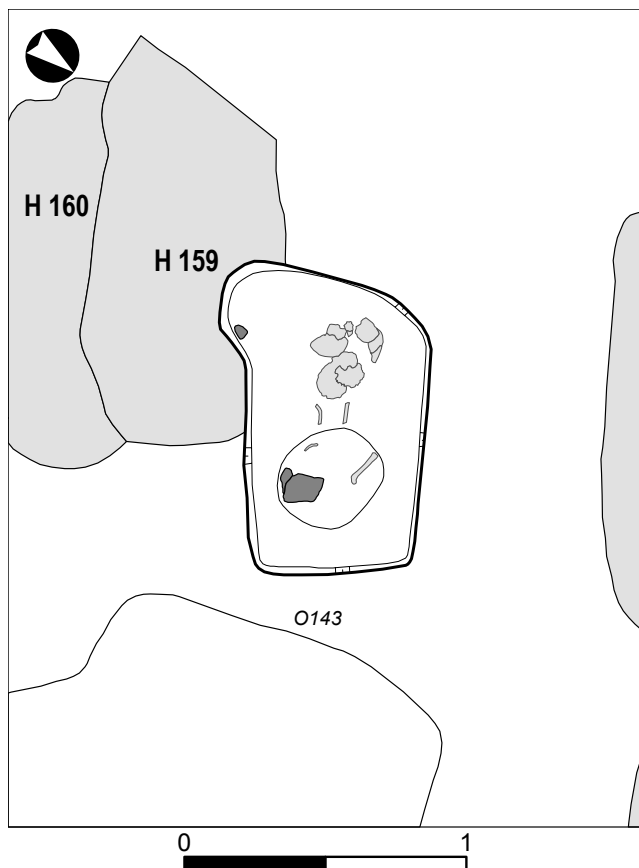
Číslo kontextů: uložení 511; kostra 357.

Stratigrafický vztah: SV část hrobové jámy a také dna byla poničena výkopem recentní sloupové jámy; mělký výkop hrobové jámy H 144 porušil SZ delší stěnu hrobu H 159. **Zásyp:** kon. 511; ulehlý, středně hnědožlutý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobené výdutě, 3 ks, 34 g; zlomek zdobené výdutě, 4 g; zlomek dna, 11 g (inv. č. P245648-51); zvířecí kosti, 24 ks, 34 g (inv. č. P245652); drobné zlomky neinventovaných střepů, 2 ks, 8 g.

Hrobová jáma: tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 105 × 64 × 11 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Obr. 238: Plán H 144 s nejbližším okolím.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245653): kon. 357; orientace JZ–SV (podle polohy lebky v JZ části hrobové jámy); dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 144 nemá dostatečně zachované souvislosti pro odhad původní polohy pohřbení.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v úrovni dna hrobu obsahovala výplň recentní sloupové jámy velký kámen a zlomek dlouhé lidské kosti.

H 145 (tab. 46, 106:6)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,4 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

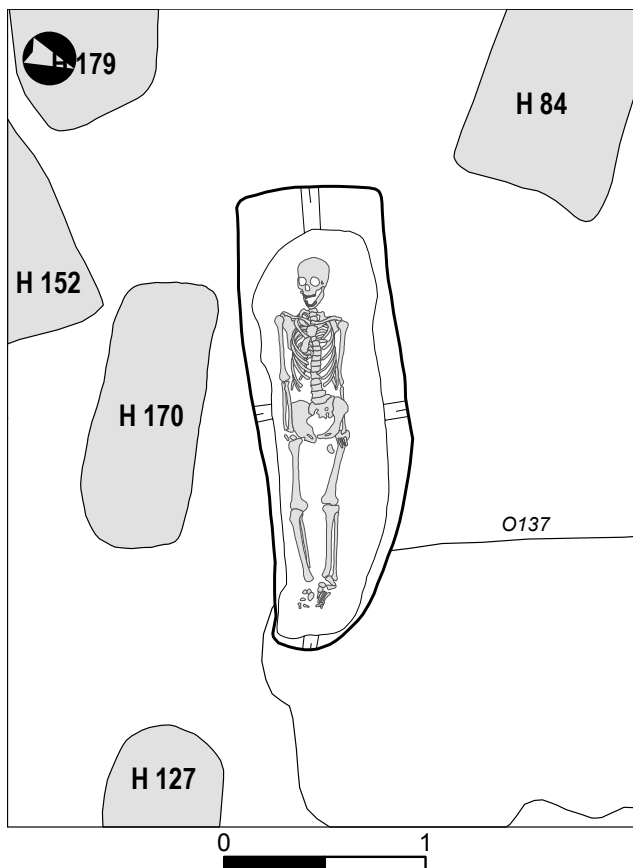
Číslo kontextů: uložení 365; kostra 393; výkop 406.

Stratigrafický vztah: S kratší stěna hrobové jámy H 145 porušila sídlištní objekt 137.

Zásyp: kon. 365; středně ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 6 ks, 60 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 22 g; zlomek okraje, 5 g; zlomek dna, 29 g (inv. č. P245654-67); zvířecí kosti, 28 ks, 69 g (inv. č. P245668); mazanice, 9 ks, 267 g (inv. č. P245669); 4 drobné neinventované pravěké střepy, 91 g; 18 neinventovaných středohradištních střepů, 78 g.

Hrobová jáma: kon. 406; tvar půdorysu nepravidelný

Obr. 239: Plán H 145 s nejbližším okolím.

obdélníkový; rozměry 223×70×44 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245670): kon. 393; orientace JZ–SV; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 159 cm; dospělý jedinec H 145 byl pohřbený na zádech s horními a dolními končetinami nataženými podél těla; ruce pravé a levé horní končetiny byly uloženy vedle pánve; lebka a dolní čelist nemá pevné anatomické spojení, ale zachovávají si vzájemný kloubní kontakt; kostra byla narušena drobnými kořeny.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: u kratší JZ stěny hrobové jámy – stupeň; pravděpodobně vytvořen uměle; výkop prorostlý kořeny kaštanu.

H 146 (tab. 47, 107)

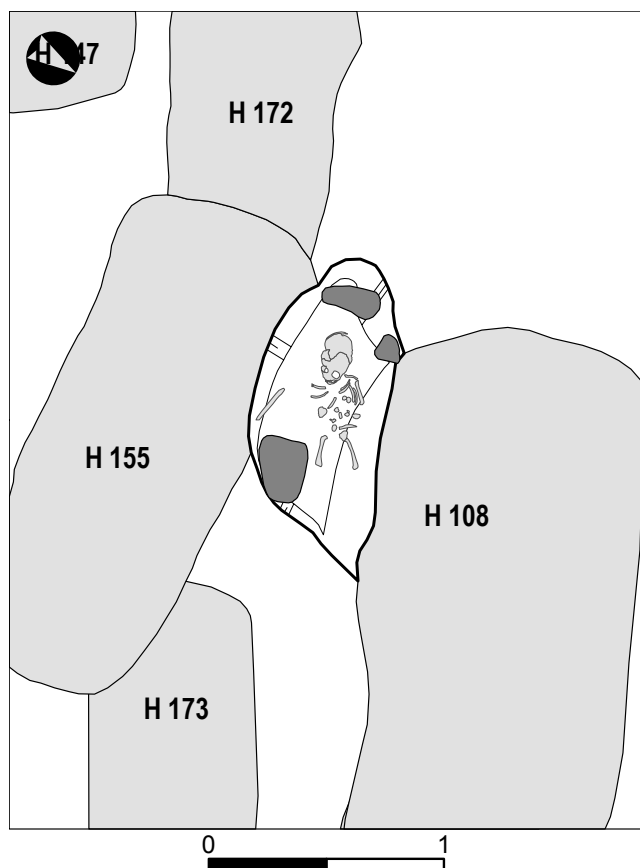
Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,8 m od středu rotundy, ve výseči S–SV.

Číslo kontextů: uložení 364; kostra 370; stavební konstrukce 369; výkop 388.

Stratigrafický vztah: výkop H 146 byl porušen recentním základovým žlabem; výkop hrobu 108 porušil delší S stěnu hrobové jámy H 146; naopak výkop hrobu 146 porušil část delší S stěny u SZ rohu hrobu 155.

Obr. 240: Plán H 146 s nejbližším okolím.

Zásyp: kon. 364; středně ulehlá, tmavě hnědošedá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 33 g; zlomek zdobené výdutě, 7 g; zlomek dna, 37 g (inv. č. P245671-76); drobné neinventované střepy, 13 ks, 45 g.

Hrobová jáma: kon. 388; tvar půdorysu nepravidelný; rozměry 112×40×39 cm (měřena je dochovaná šířka); orientace JZZ–SVV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 369; symbolické kamenné obložení dna hrobové jámy; použit byl lomový kámen a žernov (zlomek rotačního brusku, inv. č. P246774); obložení bylo zachováno: v prostoru za lebku dva kameny – svisle položený kámen a po levé straně od lebky menší kámen, ležící naplocho; po pravé straně dolní končetiny – velký kámen (17×17×12 cm); podél levého bérce rotační brus (vypadl do prozkoumané jámy H 108); za chodidly byl svisle postaven plochý kámen (také vypadl do již prozkoumaného výkopu H 108); celkem bylo evidováno 7 ks kamenů o váze 28 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245677): kon. 370; orientace JZZ–SVV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 146 měl dislokovanou polohu kostí; z nepřímých evidencí lze ale usuzovat na pravděpodobné pohřbení na zádech.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 147 (tab. 56, 107)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 65-34, B64-34, B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 4,5 m od středu rotundy, ve výseči S–SV, Z roh hrobové jámy se dotýká S osy.

Číslo kontextů: uložení 363; kostra 368; stavební konstrukce 367; výkop 530.

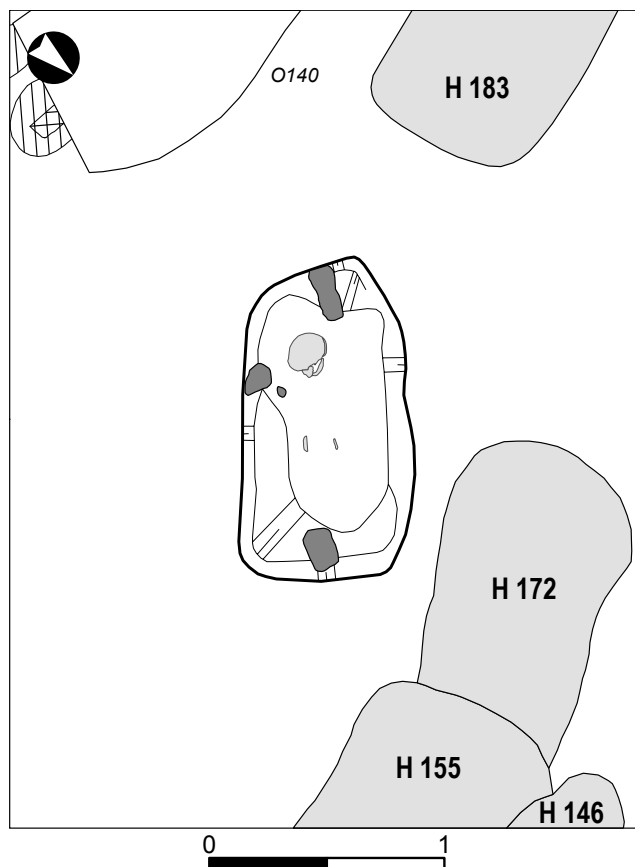
Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 363; středně ulehlý, středně hnědošedý hlinitý písek střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 33 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 27 g; zlomky dna, 2 ks, 47 g (inv. č. P 245678-83); zvířecí kosti, 10 ks, 4 g (inv. č. P245684); malta, 4 ks, 138 g (inv. č. P245685); neinventované drobné střepy, 2 ks, 12 g.

Hrobová jáma: kon. 530; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 152×72×47 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 367; symbolické kamenné obložení dna hrobové jámy; použit byl lomový kámen; poloha kamenů: kámen vlevo za lebku – položen svisle, paralelně s delší osou hrobové jámy

Obr. 241: Plán H 147 s nejbližším okolím.

(10×19×6cm); kámen napravo od lebky, položen na plochu; kámen v nohách – střed kratší SV stěny, položen svisle, v podélné ose hrobové jámy (10×15×7cm); váha třech kamenů – 5 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P 245686): kon. 368; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 147 neměl dostatečně zachované souvislosti pro odhad původní polohy pohřbení.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 148 (tab. 22, 65:8, 107)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-34, B66-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 3,9 m od středu rotundy, na Z přesně.

Čísla kontextů: uložení 392; kostra 395; stavební konstrukce 394; výkop 402.

Stratigrafický vztah: mělčí hrob H 148 porušil kratší SV stěnu a část zásypu staršího hlubšího hrobu H 156.

Zásyp: kon. 392; ulehlá, tmavě šedá písčité hlína; písek střední; zásyp hrobové jámy byl zachycen již 10 cm nad úroveň začistěného podloží, v rámci kamenného obložení; uložení na ploše 140×60 cm.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 8 ks, 95 g; zlomky zdobených výdutí, 19 ks, 500 g; zlomek okraje, 9 g; zlomky den, 3 ks, 89 g (inv. č. P245687-713); zvířecí kosti, 15 ks, 42 g (inv. č. P245714); ma-

zanice, 4 ks, 29 g (inv. č. P245715); vzorek uhlíků (inv. č. P245716); neinventované drobné střepy, 18 ks, 70 g; drobký malty.

Hrobová jáma: kon. 402; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 145×78×20 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 394; úplné kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen; konstrukce: na horizontálně uložených kamenech byly vertikálně uloženy ploché kameny; rozměry věnce: 140×60×33 cm; počet kamenů ve věnci 34; váha 60 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245718): kon. 395; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 148 byl pohřbený na zádech s horními a dolními končetinami nataženými; levá ruka byla položena pravděpodobně mimo pánevní nebo abdominální krajinu; rozbitá lebka.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vně levého femuru, cca 6 cm od diafýzy směrem ke stěně výkopu – drobný železný nůž (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245717: železný nůž s trnem; krevní rýha špatně rozlišitelná; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; hřbet k trnu odsazený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: max. délka 7,6 cm; délka čepele 5,4 cm; šířka čepele 0,8 cm; tloušťka čepele 0,2 cm; délka trnu 2,2 cm.

Poznámka: pohřeb u předpokládaného vchodu do rotundy, na Z straně stavby; část hrobu 148 zachází pod kontrolní blok (JV roh) – nezkoumáno.

H 149 (tab. 22, 107)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 4,3 m od středu rotundy, ve výseči JV–J.

Čísla kontextů: uložení 389; kostra 390.

Stratigrafický vztah: sklad kostí H 149 byl na J straně porušen recentním základovým žlabem; stratigraficky se nacházel nad hrobem 154 – porušoval jeho delší JV stěnu, ležel zčásti nad pravou stranou hrudního koše jedince pohřbeného v H 154.

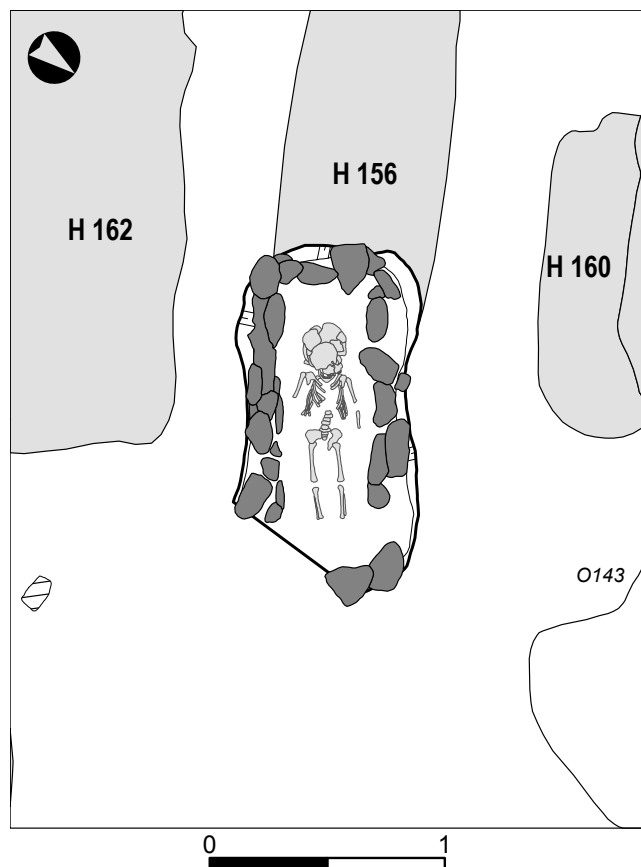
Zásyp: kon. 389; středně ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 7 g (inv. č. P245719); malta, 9 ks, 47 g (inv. č. P245720); železný hřebík – s plochou kruhovou hlavicí, s hraněným tělem; rozměry: max. délka 2,5 cm; šířka 0,3 cm; hlavice 0,8×0,7 cm (tab. 22, 107:1, tab. 67:9; inv. č. P245721).

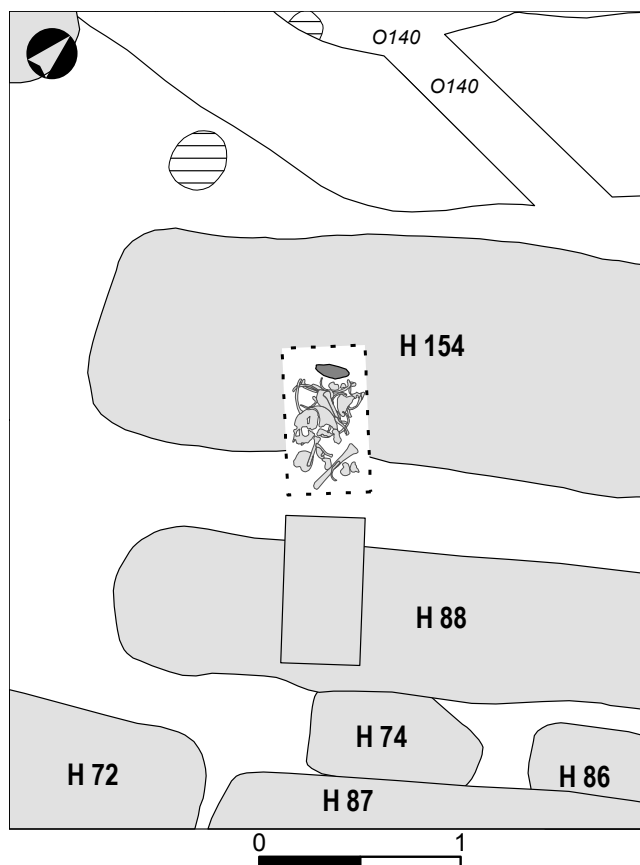
Hrobová jáma: nesledováno.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

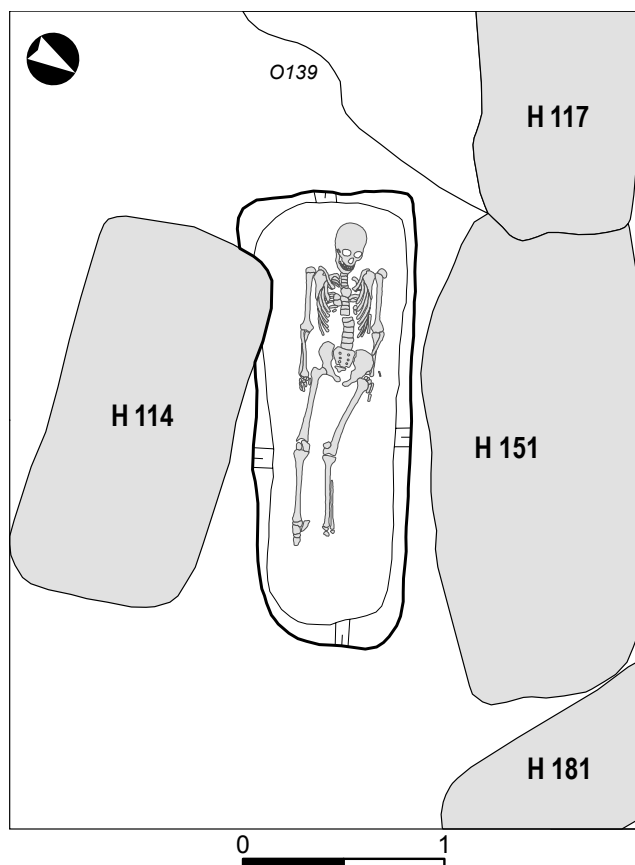
Pohřbený jedinec (inv. č. P245722): kon. 390; delší osa skladu kostí SZ–JV; dítě; věk: Infans II (7–14 let); nedospělý jedinec H 149 sestával z dislokované nakupeniny

Obr. 242: Plán H 148 s nejbližším okolím.

Obr. 243: Plán H 149 s nejbližším okolím.

Obr. 244: Plán H 150 s nejbližším okolím.

kostí, ze kterých nelze odhadnout původní polohu pohřbeného těla.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: na SZ straně ležel u skladu kostí svíslé uložený kámen (17×5×4 cm), souběžný se „SZ kratší stěnou“ výkopu pro sklad kostí; je možné, že sklad kostí H 149 souvisí s neúplným jedincem z H 85, v tom případě by se jednalo o jednoho jedince.

H 150 (tab. 47, 108)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-36, B65-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,6 m od středu rotundy, ve výšce J–JZ.

Číslo kontextů: uložení 400; kostra 410; výkop 533.

Stratigrafický vztah: delší JV stěnu hrobové jámy H 150 porušoval výkop mladšího a mělčího hrobu H 114.

Zásyp: kon. 400; ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 21 g (inv. č. P245425-7); zvířecí kosti (inv. č. P245428); drobné neinventované střepy, 6 ks, 24 g.

Hrobová jáma: kon. 533; tvar půdorysu lichoběžníkový sbíhající se k nohám; rozměry 238×80×40 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245429): kon. 410; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk Juvenis (14–19/20 let); dospělý jedinec H 150 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; obě ruce byly uloženy vedle pánve; lebka si zachovala anatomicky těsné spojení s dolní čelistí.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: SZ delší stěna hrobové jámy H 150 úzce sousedí s JV delší stěnou výkopu hrobu 151; uvažovalo se, zda se nejedná o dvojhrob; dna hrobových jam jsou však v odlišné úrovni.

H 151 (tab. 23, 63:2, 108, 109)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-35

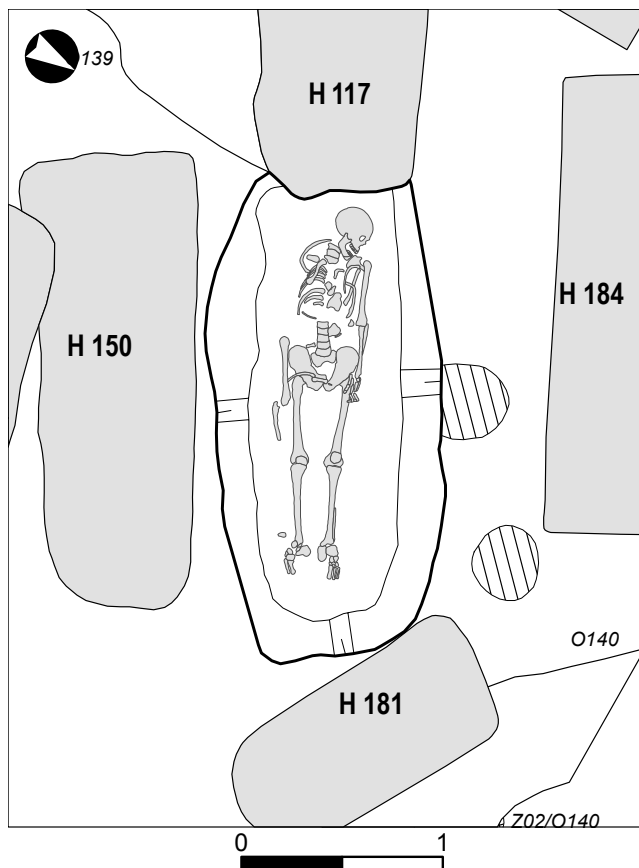
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 4,8 m od středu rotundy, ve výšce J–JZ, blíže k JZ.

Číslo kontextů: uložení 401; kostra 411; výkop 534.

Stratigrafický vztah: hrob 151 byl porušen recentním základovým žlabem; výkop hrobu 117 porušil kratší JZ stěnu hrobové jámy hrobu 151; delší SZ stěna H 151 (přibližně v střední části) porušovala výkop starší sloupové jámy (KJ neoznačena, nezkoumána).

Zásyp: kon. 401; ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 32 g; zlomek zdobené výdutě, 14 g; zlomky okrajů,

Obr. 245: Plán H 151 s nejbližším okolím.

2 ks, 24 g; zlomek dna, 97 g (inv. č. P245430-6); zvířecí kosti, 12 ks, 22 g (inv. č. P245437); mazanice, 2 ks, 17 g (inv. č. P245438); malta, 16 ks, 92 g (inv. č. P245439); drobné neinventované střepy, 3 ks, 15 g.

Hrobová jáma: kon. 534; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 242 × 110 × 47 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245441): kon. 411; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 172 cm; dospělý jedinec H 151 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; pravá horní končetina byla ale dislokovaná a výrazně posunuta kaudálně; ruka levé horní končetiny byla uložena vedle pánve; lebka si zachovala částečně pevné anatomické spojení s dolní čelistí.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: mezi pravým chodidlem a SV kratší stěnou hrobu – železný tyčinkovitý předmět, uložený rovnoběžně s osou kratší SV stěny (1); v pánvi, na křížové kosti – větší střep (nálež evidován v zásypu hrobu).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245440: tyčinkovitý nástroj se zesíleným středem a trnem; rozměry: max. délka 8,9 cm; max. šířka 0,74 cm; max. tloušťka 0,5 cm.

Poznámka: SZ delší stěna hrobové jámy H 150 úzce

sousedí s JV delší stěnou výkopu hrobu H 151; uvažovalo se, zda se nejedná o dvojhrob; dna hrobových jam jsou však v odlišné úrovni.

H 152 (tab. 47, 109)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,4 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Čísla kontextů: uložení 398; kostra 409; stavební konstrukce 408.

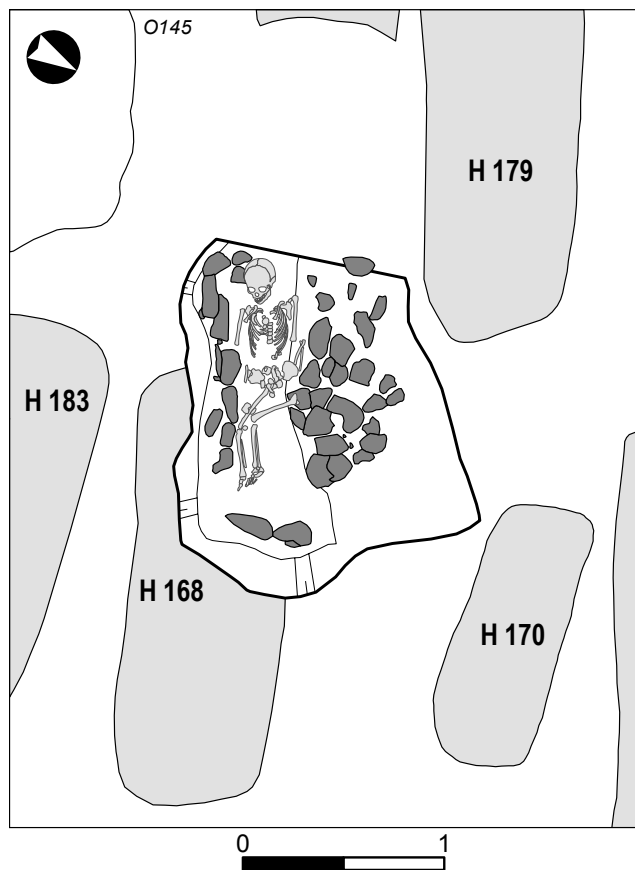
Stratigrafický vztah: hrob 152 porušoval horní úroveň zásypu a výkopu hrobové jámy H 168, zčásti se nacházel nad horní polovinou kostry z H 168.

Zásyp: kon. 398; středně ulehlá, tmavě hnědošedá písčité hlína; písek střední; výplň obsahovala kameny.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 45 g; zlomky zdobených výdutí, 3 ks, 22 g; zlomky dna, 2 ks, 33 g; 2 laténské střepy, 80 g (inv. č. P245723-32); zvířecí kosti, 23 ks, 40 g (inv. č. P245733); malta, 1733 g (inv. č. P245734); drobné neinventované střepy středohradištní, 13 ks, 59 g.

Hrobová jáma: tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 170 × 65 × 32 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 408; úplné kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen; kameny byly položeny minimálně ve 2 vrstvách; mezi kameny se nacházely drobnky malty; rozměry:

Obr. 246: Plán H 152 s nejbližším okolím.

138×60×20 cm; počet kamenů v konstrukci 30; váha 31 kg; po levé straně hrobové jámy na kamenné obložení úzce navazovala obdélníková konstrukce z kamene spojovaného maltou; není zcela jasné, kde končí obložení kladené na sucho a kde začíná kámen na maltu a jaký je vztah mezi obložním a segmentem zdiva; prostor v kamenném obložení je malý – kostra měla pokrčené dolní končetiny.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245735): kon. 409; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans II (7–14 let); nedospělý jedinec H 152 měl dolní končetiny uložené, proti předpokládané poloze na zádech, směrem na svou pravou stranu; obě dolní končetiny byly navíc flektované v kolenním kloubu; není ale zřejmé, zda došlo k posunutí na pravý bok vlivem sekundární duté prostory a částečně flektovaným dolním končetinám nebo se jedná o původní polohu pohřbeného těla; horní část trupu je uložena spíše na zádech.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: napravo od lebky se nacházel malý plochý kámen, uložený vodorovně – podložení lebky? nebo se jedná o vypadlý kámen z obložení hrobové jámy?; u levé nohy – malý plochý kámen uložený vodorovně – podložení nohou? nebo součást obložení hrobové jámy?; hrob 152 proklesával do zásypu obdélníkového objektu, který nebyl blíže specifikován, v dokumentaci nese označení F 151.

H 153 (tab. 23, 109, 110)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B 65-35, B65-36

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: hrob v interiéru rotundy, v linii předpokládaného vstupu do kostela.

Číslo kontextů: uložení 404; kostra 416; stavební konstrukce 417; výkop 487.

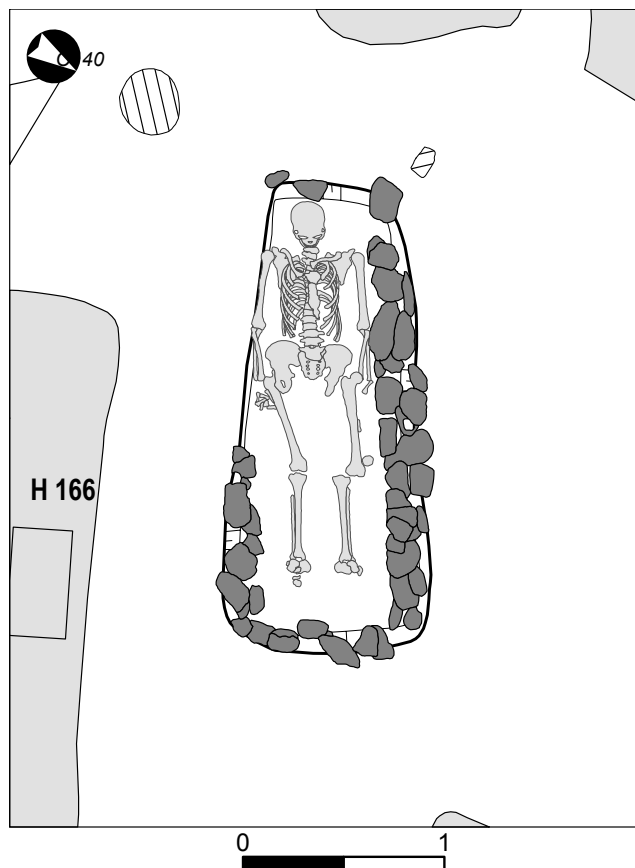
Stratigrafický vztah: hrob pod podlahou rotundy.

Zásyp: kon. 404; ulehlá, tmavě šedá písčité hlína; písek jemný a střední; v zásypu se vyskytovaly drobné kameny a malta.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 8g; zlomek zdobené výdutě, 12g; dno a zdobená výduť laténské keramiky, 50g (inv. č. P245736-9); zvířecí kosti, 7ks, 7g (inv. č. P245740); mazanice, 3g (inv. č. P245741); malta, 20ks, 1119g; omítka, 9ks, 559g (inv. č. P245742); železný zlomek, trn z přezky, na jedné straně roztepaný, na druhé straně ohnutý, hraněný, tloušťka 0,3cm (tab. 23, 153:1, tab. 67:6; inv. č. P245743); drobné neinventované střepe, 7ks, 30g.

Hrobová jáma: kon. 487; tvar půdorysu lichoběžníkový sbíhající se k hlavě; rozměry 230×60/100×53 cm; hloubka měřena od pochůzná úroveň podlahy kostela; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 417; kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen;

Obr. 247: Plán H 153 s nejbližším okolím.

kameny položeny místy ve dvou vrstvách; odkryty byly za hlavou, po celé levé straně pohřbeného, na pravé straně v místech dolní končetiny a v nohách; po pravé straně podél lebky, pravé horní končetiny a pánve kameny chyběly; jeden kámen ležel nad lebkou; celkem bylo evidováno 67 kamenů z obložení o váze 82 kg; v obložení se vyskytl velký fragment pražnice; mezi kameny se nacházely i zlomky malty a mazanice.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245744): kon. 416; orientace JZ–SV; muž, věk: Old Adult (50+ let); výška 185 cm; dospělý jedinec H 153 byl uložen na zádech, čemuž odpovídá jak natažená poloha horních a dolních končetin, tak i jiné anatomické souvislosti; poloha tohoto jedince, a to zejména poloha lebky, byla podrobněji diskutována v Macháček et al. 2014, 127–128.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 154 (tab. 47, 110)

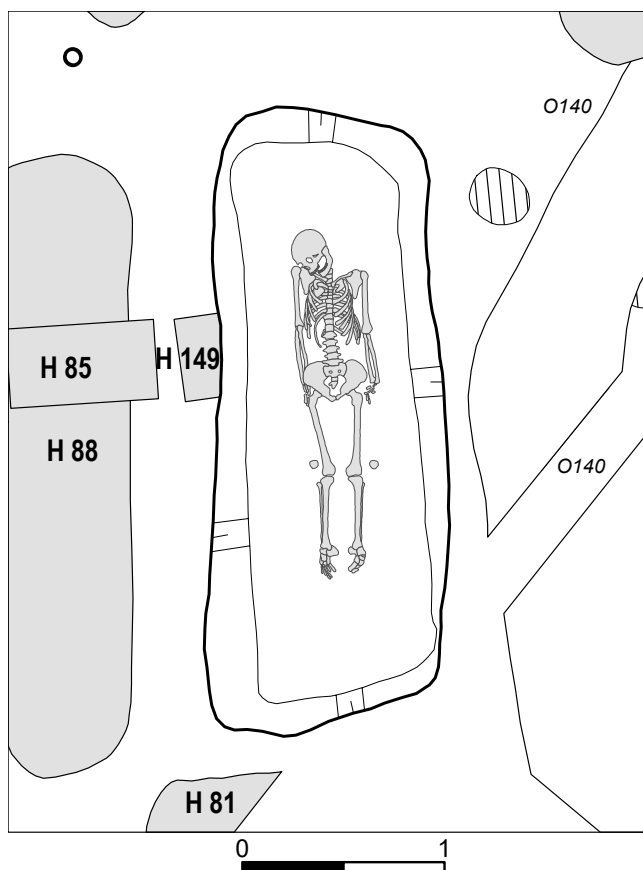
Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 3,9 m od středu rotundy, ve výseči JV–V; SV kratší stěna hrobu leží na JV ose.

Číslo kontextů: uložení 405, 475; kostra 438; výkop 476, 470.

Stratigrafický vztah: hrob byl porušen výkopem recentního základového žlabu; stratigraficky se H 154

Obr. 248: Plán H 154 s nejbližším okolím.

nacházel pod skladem kostí H 149 – ten porušoval jeho delší JV stěnu, ležel zčásti nad pravou stranou hrudního koše jedince pohřbeného v H 154.

Zásyp: kon. 405 – zásyp hrobové jámy; ulehlá, středně šedobéžová písčité hlína; písek střední; v zásypu byly evidovány malé skvrny, čočky žlutošedého písku.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 7ks, 117g; zlomky zdobených výdutí, 3ks, 20g; zlomek dna, 28g; 7 zlomků laténské keramiky (inv. č. P245745-62); zvířecí kosti, 47ks, 66g (inv. č. P245763); drobné neinventované střepy, 15ks, 77g.

Hrobová jáma: kon. 470; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 343 × 112 × 123 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 475 a 476; negativ dřevěného podložení těla mrtvého (stopy po tzv. mářách); není jasné, zda je zachyceno v úplnosti; po začišťení dna hrobu se žlabovité probarvení ukázalo pouze v JZ části – u hlavy, cca 42 cm od JZ kratší stěny hrobové jámy (výplň – kyprý, středně šedý písek); rozměry 80 × 15 × 8 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245766): kon. 438; orientace JZ-SV; žena; věk: Young Adult (20–35 let); výška 166 cm; dospělý jedinec H 154 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; obě ruce byly uloženy vedle pánve; lebka byla částečně posunuta na svoji pravou stranu a dolní čelist nebyla v úplném

anatomickém spojení s lebkou; kostra byla neúměrně menší vzhledem k rozměrům hrobové jámy.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: největší/nejobjemnější hrobová jáma kolem rotundy.

H 155 (tab. 24, 66:6, 111)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-33, B65-33

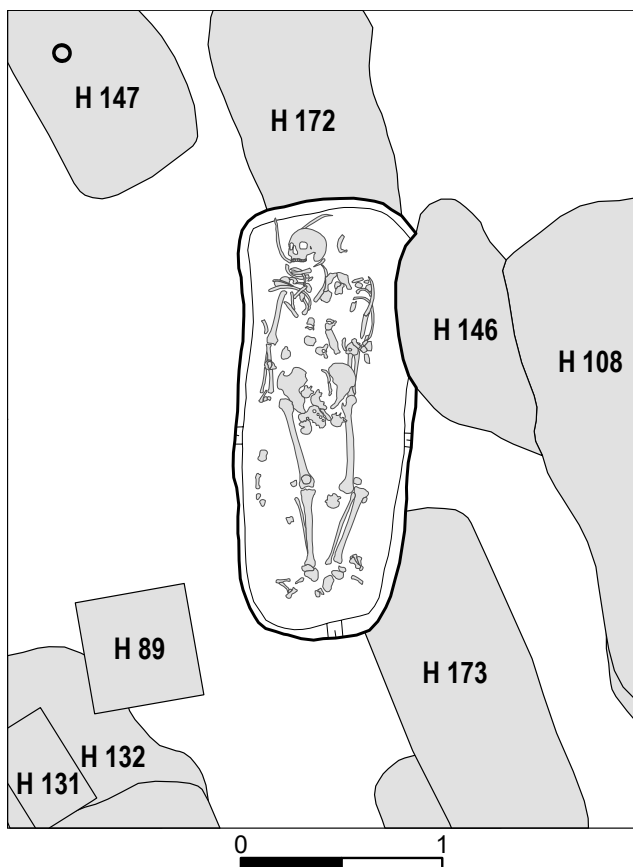
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,4 m od středu rotundy, ve výseči S-SV.

Číslo kontextů: uložení 418; kostra 432; výkop 445.

Stratigrafický vztah: hrob 155 byl porušen recentním základovým žlabem; v Z části hrobu 155 byla S delší stěna hrobové jámy porušena výkopem hrobu 146; naopak Z kratší stěna hrobové jámy H 155 zničila V kratší stěnu hrobu 172; delší S stěnou hrob 155 porušil J roh hrobové jámy H 173.

Zásyp: kon. 418; ulehlá, tmavě hnědošedá písčité hlína; písek střední; v úrovni těsně nad kostrou se objevil výrazný obdélný obrys kolem kostry, obsahoval velké množství drobných zlomků malty – snad negativ po zetlelé schránce pro tělo; v SV části hrobové jámy se objevil menší obdélný obrys, zdálo se, že se tam nachází superpozice s dětským hrobem – byl to však pouze zbytek po zvířecí noře.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 6ks, 39g; zlomky zdobených výdutí, 5ks, 58g; zlomek

Obr. 249: Plán H 155 s nejbližším okolím.

okraje, 10g; zlomky den, 2ks, 20g; zlomek zdobené výdutě z latěnu, 10g (inv. č. P245767-81); zvířecí kosti, 29ks, 18g (inv. č. P245782); mazanice, 6ks, 28g (inv. č. P245783); malta, 52ks, 62g (inv. č. P245784); neinventované drobné střepy, 17ks, 72g.

Hrobová jáma: kon. 445; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 224×87×28 cm; orientace Z-V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: v úrovni těsně nad kostrou se objevil obdélný obrys kolem kostry, obsahoval velké množství drobných zlomků malty – snad se jednalo o negativ po zetlelé schránce pro tělo; o existenci primárního dutého prostoru by mohla svědčit i výrazná dislokace hrudníku, páteře a pánve – bioturbace, činnost podzemní fauny; nekontextováno.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245786): kon. 432; orientace Z-V; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 171 cm; dospělý jedinec H 155 byl značně dislokovaný, a to zejména v oblasti hrudního koše (je navíc možné, že v prostoru těla H 155 se nachází i kosti jiného jedince); původní poloha pohřbeného těla byla na zádech s horními a dolními končetinami nataženými a oběma rukama vedle pánve.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: mezi distálními epifýzami dlouhých kostí pravého předloktí a pánevní kostí – železný nůž, původně uložený patrně v dřevěné pochvě (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245785: zkorodovaný fragment čepele železného nože; rozměry: dochovaná délka 4,8 cm; šířka čepele 1,1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm.

Poznámka: do Z kratší stěny hrobové jámy (cca uprostřed) byl nad úrovní lebky našikmo zasazen plochý kámen (11×12×2 cm) – souvislost s hrobem není jasná.

H 156 (tab. 24, 111)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-34, B66-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 4,9 m od středu rotundy, ve výseči JZ-Z; Z os protíná S roh hrobové jámy.

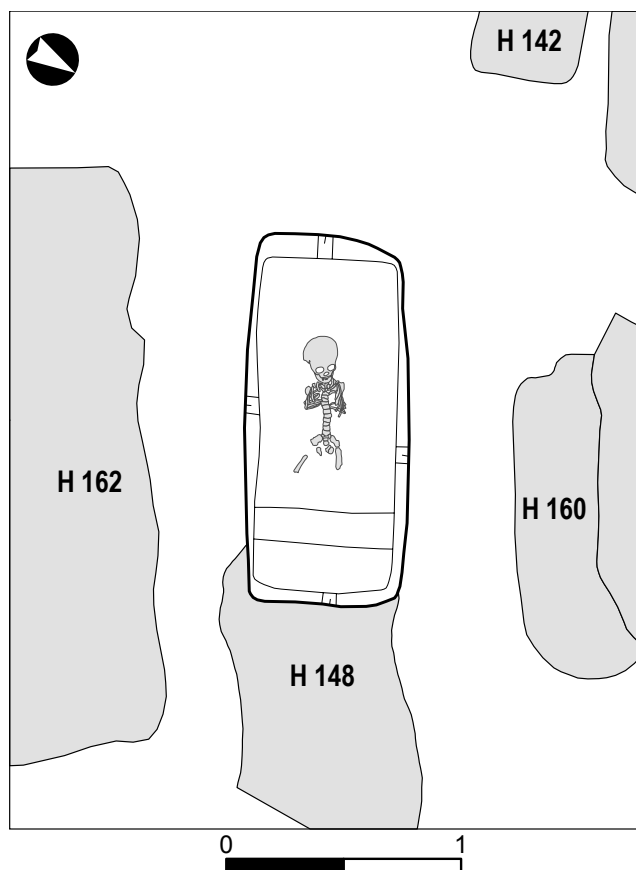
Číslo kontextů: uložení 412=425; kostra 433; výkop 504=531.

Stratigrafický vztah: mělčí hrob H 148 porušil kratší SV stěnu a část záspy staršího hlubšího hrobu H 156.

Zásyp: kon. 412=425; ulehlá, tmavě šedohnědá písčitá hlína; písek jemný až střední; v úrovni začištěného podloží velká písčitá čočka o délce cca 30 cm a šířce cca 8 cm – dokumentováno na příčném profilu.

Nálezy ze záspy: zlomky nezdobených výdutí, 6ks, 86g; zlomek okraje, 6g (inv. č. P245787-93); zvířecí kosti, 11ks, 19g (inv. č. P245794); zlomek hliněného diskovitěho závaží (tab. 24, 156:1, tab. 68:4; inv. č. P245795); neinventované drobné střepy, 8ks, 32g.

Hrobová jáma: kon. 504=531; tvar půdorysu obdélní-

Ob. 250: Plán H 156 s nejbližším okolím.

kový; rozměry 155×68×40 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245796): kon. 433; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 156 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny nejsou zachované; lebka udržovala anatomicky pevné spojení s dolní čelistí.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: nezvykle velká hrobová jáma pro pohřeb malého dítěte.

H 157 (tab. 25, 62:3, 12, 18, 21, tab. 111)

Rok výzkumu: 2011

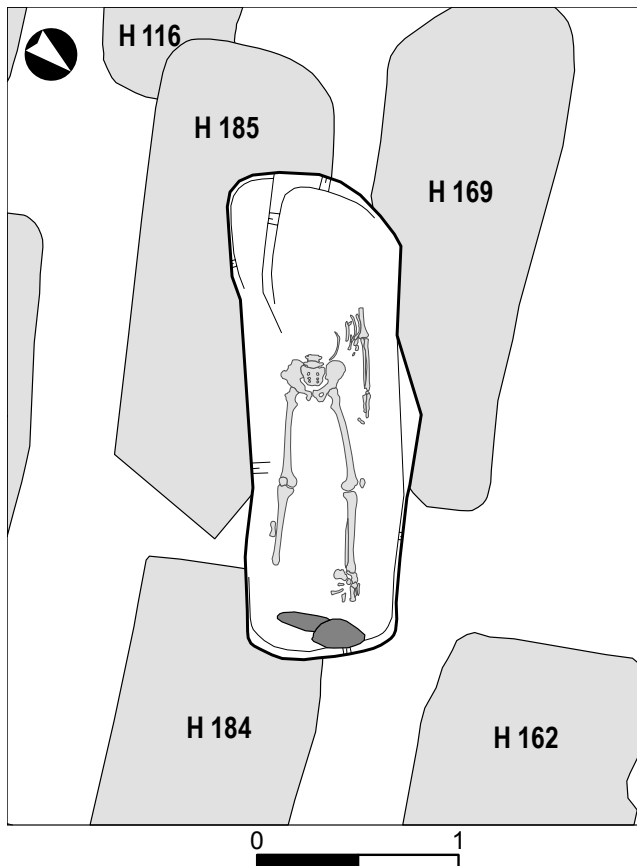
Čtverec: B66-35, B65-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,6 m od středu rotundy, ve výseči JZ-Z.

Číslo kontextů: uložení 464; kostra 494; stavební konstrukce 495; výkop 517.

Stratigrafický vztah: hrob 157 byl poničen výkopem recentního základového žlabu; výkop hrobu 157 porušoval záspy a výkopy starších hlubších hrobů 169, 184 a 185; naopak mladší, mělčí hrob 186 se nepatrně zahluboval do JZ části hrobové jámy H 157.

Zásyp: kon. 464; středně ulehlá, tmavě hnědošedá písčitá hlína; písek jemný a střední.

Obr. 251: Plán H 157 s nejbližším okolím.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 10 ks, 120 g; zlomky zdobených výdutí, 5 ks, 82 g; zlomky okrajů, 2 ks, 14 g; 2 zlomky pravěké keramiky, 39 g (inv. č. P245797-815); zvířecí kosti, 26 ks, 66 g (inv. č. P245816); neinventované drobné střepy, 27 ks, 113 g.

Hrobová jáma: kon. 517; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 220×78×29 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 495; symbolické obložení dna hrobové jámy; zachovalo se pouze v neponičené části – v nohách (SV část jámy); použit byl lomový kámen; 2 svisle uložené kameny u kratší SV stěny; rozměry: výše uložený kámen 24×28×9 cm; níže uložený kámen 30×13×4 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245821): kon. 494; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 180 cm; ze skeletu dospělého jedince H 157 se dochovaly jen kosti dolních končetin a část levé horní končetiny a bederní části páteře; ze zachovaných pozůstatků lze usuzovat, že jedinec byl pohřbený na zádech, horní a dolní končetiny byly natažené a ruce byly vedle pánve (resp. to platí alespoň pro levou ruku).

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: v prostoru u levé nohy – zlomek železné přezky (1); v prostoru u pravé nohy – zlomek železné přezky a průvlečky (2, 3); z proplavování zásypu hrobu – že-

lezné nákončí (4).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245817: železná přezka, zlomek; původní tvar přezky: D-rámeček; průřez rámečku půlkulatý; rozměry: šířka rámečku 1,7 cm; tloušťka rámečku 0,4 cm.

2. Inventární číslo P245818: železná přezka, zlomek; původní tvar přezky: D-rámeček; průřez rámečku půlkulatý; rozměry: šířka rámečku 1,8 cm; tloušťka rámečku 0,3 cm; průřez rámečku v týlní části 0,35 cm.

3. Inventární číslo P245819: zlomek třmínkovité železné průvlečky se štítem; tvar štítu obdélný; tvar průřezu obdélníkový; rozměry: délka 2 cm; max. šířka 1,6 cm; max. tloušťka 0,5 cm.

4. Inventární číslo P245820: železné obdélníkové nákončí; tvar průřezu obdélníkový; zdobeno na vnější straně 1 příčným plastickým přesekávaným žebrem a 3 na něj kolnými žlábkami; u týlu jsou 2 nýty ve žlábkách; na zadní stranu je připevněna plechová krytka řemene; rozměry: max. délka 2 cm; max. šířka 1,7 cm; tloušťka 0,1–0,3 cm.

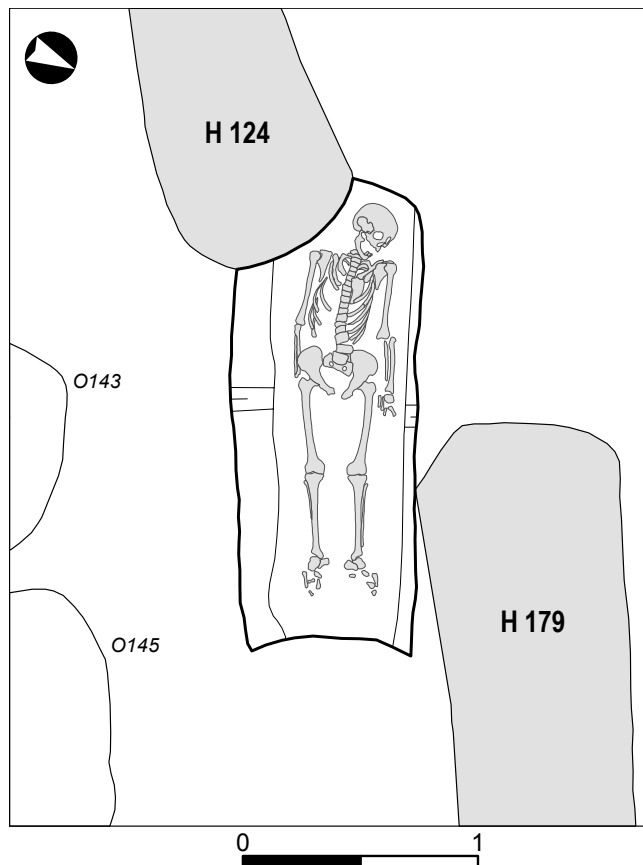
Poznámka: –

H 158 (tab. 48, 112)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-34, B65-34, B66-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,1 m od středu rotundy, ve výseči Z–SZ.

Obr. 252: Plán H 158 s nejbližším okolím.

Čísla kontextů: uložení 422, 458; kostra 437; výkop 459, 447.

Stratigrafický vztah: část JZ stěny hrobu 158 poničil recentní základový žlab; JZ roh hrobové jámy H 158 byl porušen výkopem hrobu 124; SV kratší stěna hrobu 158 byla zničena výkopem blíže nespecifikovaného obdélníkového objektu označeného F 151.

Zásyp: kon. 422; středně ulehlá, tmavě hnědošedá písčité hlína; písek jemný až střední.

Nálezy ze záspy: zlomky nezdobených výdutí (inv. č. P245822-25); zvířecí kosti, 11 ks, 19 g (inv. č. P245826); neinventované drobné střepy, 2 ks, 11 g.

Hrobová jáma: kon. 447; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 170×78×27 cm (měřena byla max. dochovaná délka jámy); orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; šířka stupně 11 cm; hloubka stupně 16 cm; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 458, 459; stopy po pravděpodobném podložení těla – na začistěném dně hrobové jámy se 19 cm od kratší SV stěny objevilo v prostoru u chodidel tmavé probarvení tvaru protáhlého obdélníku; rozměry: 57×14×2,5 cm; charakter výplně: středně ulehlý, středně okrovožlutý hlinitý písek; negativ konstrukce v prostoru u lebky nebyl v terénu patrný.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245827): kon. 437; orientace JZ–SV; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 162 cm; dospělý jedinec H 158 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly natažené podél těla; obě ruce byly uloženy vedle pánve; lebka a čelist si udržely anatomicky těsné spojení jen částečně.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: podél delší JV stěny hrobové H 158 se táhl poměrně široký stupeň; zřejmě vytvořen uměle při upřesňování původního tvaru výkopu hrobové jámy; JZ část hrobu 158 byla zčásti překryta kamennou kumulací F 41; existence kamenného překryvu hrobové jámy je s otazníkem; F 41 zčásti překrýval i SV část hrobu 124 – patrně tedy šlo o zbytky destrukce zdiva kostela; hrob H 158 byl dotčen ještě dalšími dvěma kumulacemi: F 42 se okrajově dotýkala západního rohu jámy a F 43 částečně ležela nad SV částí hrobu; F 42: 123×90×16 cm, orientace S–J, počet kamenů 93, váha 60 kg, mezi kameny zlomek žernovu; F 43: 180×85×16 cm, orientace Z–V, počet kamenů 141 o váze 73,5 kg.

H 159 (tab. 48, 112)

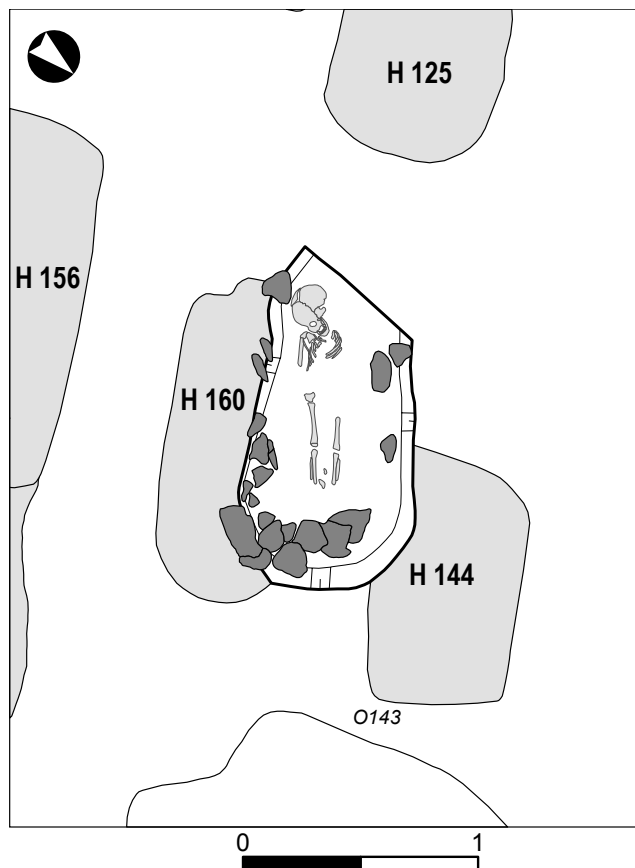
Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,4 m od středu rotundy, ve výseči Z–SZ.

Čísla kontextů: uložení 512; kostra 478; stavební konstrukce 479; výkop 506=535.

Stratigrafický vztah: hrob byl v JZ části porušen recentním základovým žlabem; hrobová jáma H 159 byla vyhloubena

Obr. 253: Plán H 159 s nejbližším okolím.

na nad SZ polovinou hrobu 160; S roh hrobové jámy H 159 byl nepatrně porušen mělkým výkopem hrobu 144.

Zásyp: kon. 512; ulehlá, středně šedá písčité hlína; písek jemný až střední.

Nálezy ze záspy: zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 70 g; 1 nezdobená výduť pravěká, 7 g; zlomek zdobené výdutě, 7 g; okraj středohradištní, 12 g; okraj asi z časné slovanské talíře, 17 g (inv. č. P245828-36); neinventované drobné střepy, 4 ks, 22 g.

Hrobová jáma: kon. 506=535; tvar půdorysu byl původně zřejmě oválný; rozměry 133×75×25 cm (měřena dochovaná délka); orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 479; téměř úplné kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen; kameny položeny místy ve dvou vrstvách; obložení u hlavy patrně zničil výkop recentního základového žlabu; v nohách je kamením obložena celá kratší SV stěna hrobové jámy; podél delší SZ stěny byly kameny pouze sporadicky; JV delší stěna – kameny ležely téměř po celé délce stěny a částečně se propadaly do záspy hrobu 160; rozměry: 130×65×25; počet evidovaných kamenů z obložení 34 ks; váha 29 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245837): kon. 478; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 159 byl pohřbený na zádech, horní a dolní končetiny byly pravděpodobně natažené; kostra byla

nedostatečně zachovaná pro podrobnější popis polohy ruky a horní končetiny; vpravo cca 10 cm od lebky jedince H 159 směrem ke stěně hrobové jámy se nacházela další dětská lebka – možná z hrobu 160.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 160 (tab. 48, 112)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5 m od středu rotundy, ve výseči Z–SZ.

Číslo kontextů: uložení 424; kostra 539; výkop 548.

Stratigrafický vztah: nad SZ polovinou hrobu 160 byl vyhlouben hrob 159; do zásypu H 160 se propadávaly kameny z obložení hrobové jámy H 159.

Zásyp: kon. 424; ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek jemný až střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky zdobených výdutí, 3 ks, 57 g (inv. č. P245838-39); zvířecí kosti, 6 ks, 6 g (inv. č. P245840); neinventované drobné střepy, 3 ks, 15 g.

Hrobová jáma: kon. 548; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 132×50×22 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: neckovitý, stěny kolmé přímé; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P24584): kon. 539; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý je-

dinec H 160 má nekompletně zachovanou kostru, ale ze zachovaných evidencí lze usuzovat, že byl pohřben pravděpodobně na zádech s nataženými končetinami.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 161 (tab. 48, 112)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,6 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Číslo kontextů: uložení 419; kostra 429.

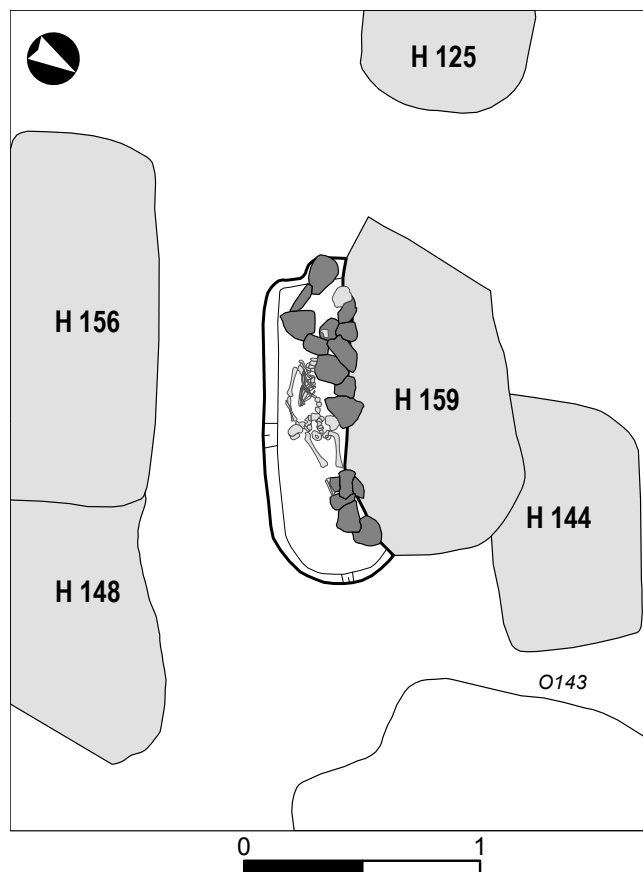
Stratigrafický vztah: hrob 161 byl částečně zahlouben do zásypu sídlištního objektu 141.

Zásyp: kon. 419; středně ulehlý, tmavě hnědý hlinitý písek; písek jemný až střední.

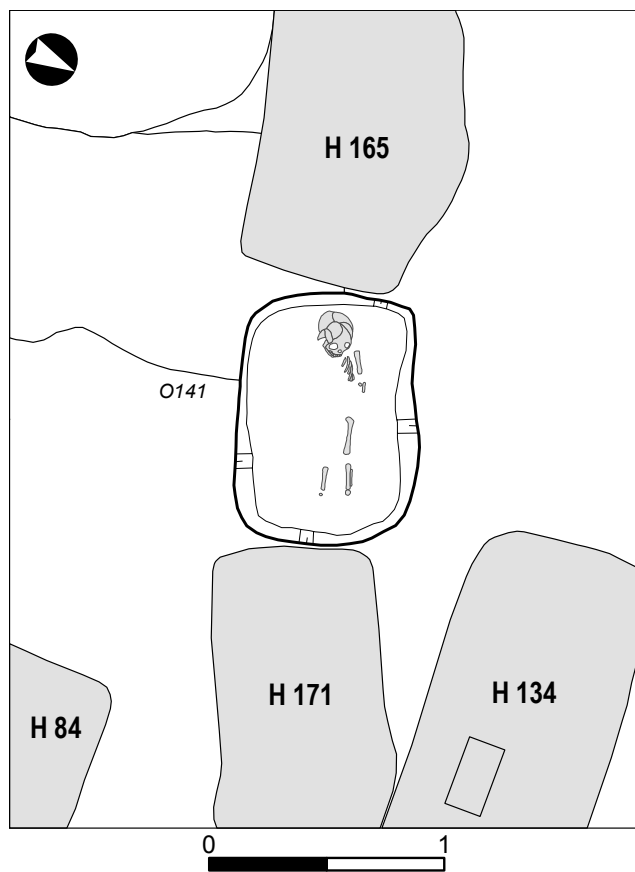
Nálezy ze zásypu: zlomek zdobené výdutě, 10 g (inv. č. P245842); neinventované drobné střepy, 2 ks, 7 g.

Hrobová jáma: tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 107×76×21 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 142; kamenný překryv téměř po celé ploše obrysu hrobové jámy; v nadloží, nad hrobem H 161 byla identifikována kamenná kumulace oválného tvaru, orientována Z–V, rozměry 212×92 cm; útvar tvořily naplocho kladené

Obr. 254: Plán H 160 s nejbližším okolím.

Obr. 255: Plán H 161 s nejbližším okolím.

lomové kameny; počet kamenů 53, váha 59 kg; dokumentováno jako F 62.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245843): kon. 429; orientace JZZ–SVV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 161 je zachovaný *in situ* jen částečně; z polohy zachovaných částí skeletu hrudního koše, části pažní kosti a částí dolních končetin lze usuzovat, že byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 162 (tab. 25, 113)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-35, B66-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 4,4 m od středu rotundy, ve výseči JZ–Z; v ose s H 153 z interiéru rotundy.

Čísla kontextů: uložení 427, 497, 498; kostra 448; výkop 502, 503, 496.

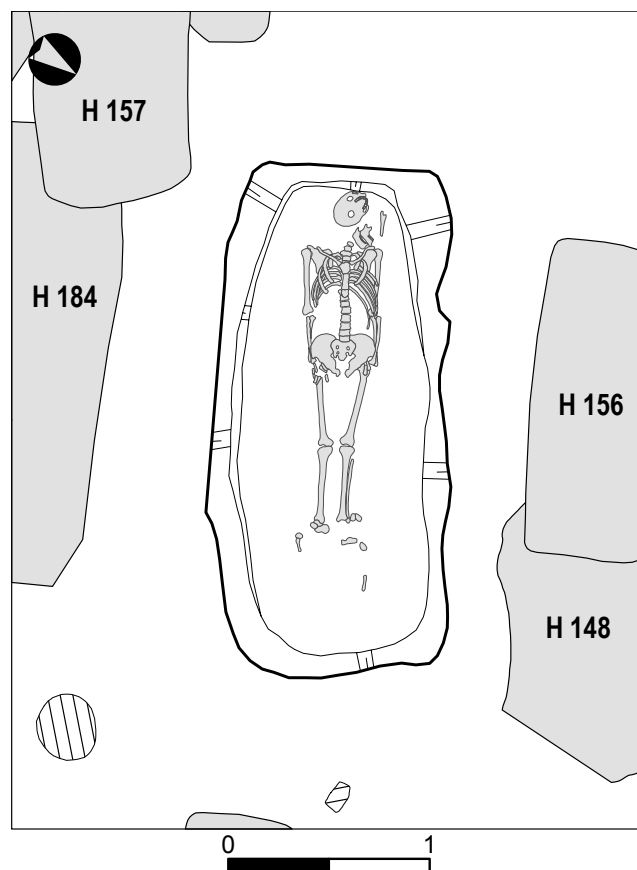
Stratigrafický vztah: hrob 162 byl porušen výkopem recentního základového žlabu.

Zásyp: kon. 427; ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 17 ks, 209 g; zlomky zdobených výdutí, 4 ks, 66 g; zlomek okraje, 6 g; zlomek dna, 16 g; zlomky pravěké keramiky – ucho/neolit, 24 g; 5 germánských střepů z doby stěhování národů, 62 g (inv. č. P245844-872); zvířecí kosti, 31 ks, 83 g (inv. č. P245873); mazanice, 5 ks, 91 g (inv. č. P245874); vzorek uhlíku (inv. č. P245875); jednoramenná železná skoba, s hraněným průřezem, délka 4,4 cm, šířka 0,6 cm, délka ramena 2,1 cm (tab. 25, 162:1, tab. 67:8; inv. č. P245876); zlomek dvoukónického kamenného přeslenu (tab. 25, 162:2, tab. 68:1; inv. č. P245877); neinventované drobné střepy, 31 ks, 108 g; drobků malty.

Hrobová jáma: kon. 496; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 243 × 118 × 44 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 497, 498, 502, 503; stopy po podložení pohřbeného těla – tzv. máry; v prostoru hlavy i v nohách byly po odebrání skeletu zjištěny 2 negativy po zetlelé dřevěné konstrukci – ve vzdálenosti cca 3 cm od JZ kratší stěny – obrys žlabovitého tvaru, 62 × 16 × 9 cm; ve vzdálenosti cca 32 cm od SV kratší stěny – obrys žlabovitého tvaru, 91 × 17 × 7 cm; výplň negativů: středně ulehlá, středně šedá jílovitá hlína, obsahovala hojné množství drobků malty; negativ po zetlelé schránce; obdélný obrys kolem kostry o rozměrech 225 × 65 cm; výplň negativu obsahovala velké množství drobků malty; jednoramenná železná skoba (1; inv. č. P245876) ležela cca 15 cm východním směrem od distálního konce pravé tibie – možná souvislost s konstrukcí dřevěné schránky pro tělo.

Obr. 256: Plán H 162 s nejbližším okolím.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245878): kon. 448; orientace JZ–SV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 162 cm; dospělý jedinec H 162 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; obě ruce byly umístěny vedle pánve; lebka byla dislokovaná za svoji původní polohu a nezachovala si anatomicky těsné spojení s dolní čelistí; z polohy lebky lze usuzovat, že v okolí hlavy vznikla sekundární dutá prostora.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v SV polovině výkopu se objevil oválný obrys (66 × 48 cm); porušoval SZ delší stěnu, nacházel se 110 cm od SZ kratší stěny a 42 cm od kratší SV stěny; jednalo se o výkop pro sekundární otevření hrobu nebo pozůstatky zvířecí nory?

H 163 (tab. 26, 113)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-33

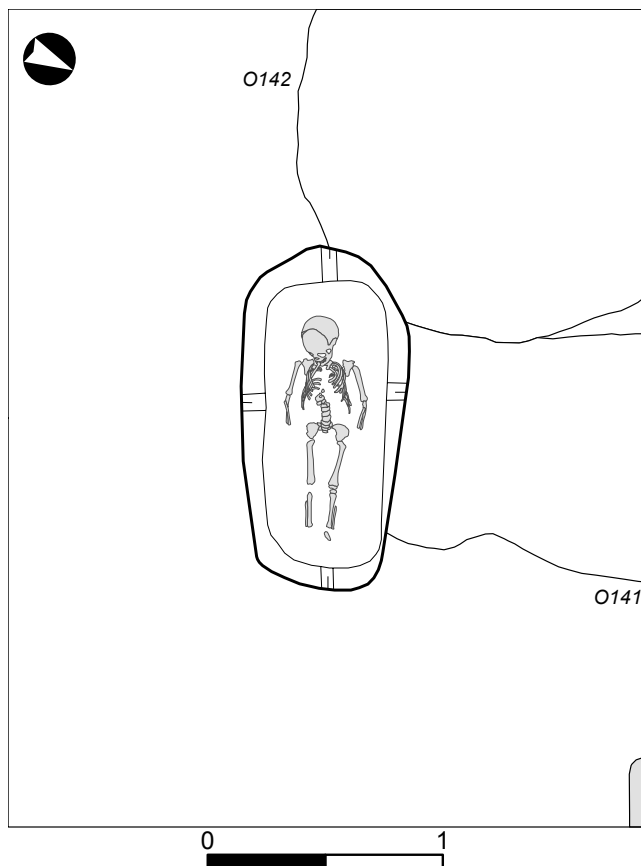
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9,1 m od středu rotundy, na JV přesně.

Čísla kontextů: uložení 421; kostra 428; výkop 536.

Stratigrafický vztah: V roh hrobové jámy byl poničen recentním základovým žlabem; výkop hrobu H 163 se zčásti zahloubil do výplně sídlištních objektů 141 a 142.

Zásyp: kon. 42; ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 59 g

Obr. 257: Plán H 163 s nejbližším okolím.

(inv. č. P246847-849); zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 11 g (inv. č. P246850-852); zlomek dna, 32 g (inv. č. P246853); zvířecí kosti, 21 ks, 25 g (inv. č. P246854); zlomek kostěného šídla (tab. 26, 163:1, tab. 67:15; inv. č. P246855); neinventované drobné střepy, 5 ks, 20 g.

Hrobová jáma: kon. 536; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 143×62×40 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245879); kon. 428; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 163 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; lebka ležela na basi lební a zachovala si anatomicky těsné spojení s dolní čelistí.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 164 (tab. 26, 114)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,4 m od středu rotundy, ve výšce JZ-Z.

Číslo kontextů: uložení 426; kostra 435.

Stratigrafický vztah: v SV části byl hrob narušen výkopem recentního základového žlabu; výkop hrobu H 164 zničil JZ polovinu hrobu 174.

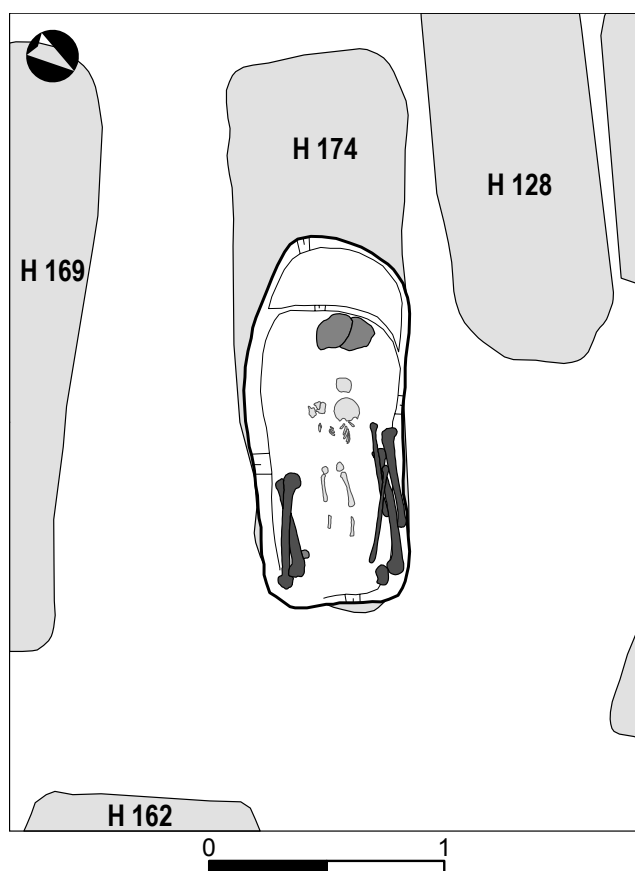
Zásyp: kon. 426; ulehlá, tmavě hnědá písčité hlína; písek jemný až střední.

Nálezy ze zásypu: rybí obratel (inv. č. P 245880); hřeb celý, max. délka 2 cm, šířka/průměr 0,3 cm, hlavice plochá čtvercovitá 0,7×0,7 cm (tab. 26, 164:1; inv. č. P246776).

Hrobová jáma: tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 156×67×33 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: symbolické obložení hrobové jámy; materiál použitý na obložení – lomový kámen a lidské kosti z porušeného hrobu 174; u kratší JZ stěny ležely na sobě dva velké ploché kameny, uloženy vodorovně (13×13×4 cm a 12×9 cm); kameny byly od rozbité lebky vzdáleny 16 cm; podél pravé dolní končetiny dítěte byly u stěny hrobové jámy naskládány pravý femur a tibie jedince z H 174; podél levé dolní končetiny dítěte byly uloženy ke stěně hrobu levý femur, tibie a obě fibuly.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245881); kon. 435; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 164 byl pohřben pravděpodobně na zádech s nataženými dolními končetinami; kostra byla ale *in situ* dislokovaná a špatně zachovaná, a to zejména v oblasti hrudníku a horní končetiny; lidské kosti z obložení hrobové jámy H 164 patřily dospělému jedinci z H 174.

Obr. 258: Plán H 164 s nejbližším okolím. Tmavošedě zbarvené kosti jsou sekundárně upotřebené kosti dolních končetin z narušeného hrobu H 174.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: symbolické obložení hrobu z lidských kostí; středem hrobové jámy H 164 procházel mohutný kořen kaštanu.

H 165 (tab. 49, 114)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-33, B67-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,2 m od středu rotundy, na SZ přesně.

Číslo kontextů: uložení 420; kostra 451; výkop 519.

Stratigrafický vztah: výkop hrobu byl zčásti vyhlouben do zásypu sídlištního objektu 141.

Zásyp: kon. 420; ulehlá, středně hnědá písčité hlína; písek střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 60 g; zlomky zdobených výdutí, 3 ks, 32 g; zlomek okraje, 9 g; zlomek dna, 18 g (inv. č. P245882-891); zvířecí kosti, 42 ks, 125 g (inv. č. P245892); malta, 4 ks, 79 g (inv. č. P245893); vzorek uhlíků (inv. č. P245894); drobné neinventované střepy, 12 ks, 40 g.

Hrobová jáma: kon. 519; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 227 × 71 × 38 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: předpoklad úzkého primárního dutého prostoru na základě probarvení

zásypu kolem kostry a směru růstu kořenů; od lebky po pravý kolenní kloub se těsně kolem kostry vinul mohutný kořen kaštanu; rozměry negativu po zetlelé schránce v ploše: 190 × 48 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245895): kon. 451; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 166 cm; dospělý jedinec H 165 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; pravá ruka byla uložena do pánevní oblasti, poloha levé ruky nebyla jasná (bioturbace – kořen kaštanu); lebka a dolní čelist udržovaly anatomické spojení jen částečně.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 166 (tab. 26, 63:5, 70:5, tab. 115)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-35, B65-34, B64-35, B64-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: hrob v interiéru rotundy, JV od předpokládaného vstupu do kostela.

Číslo kontextů: uložení 430, 431, 545, 546; kostra 446; výkop 554, 555, 471=544.

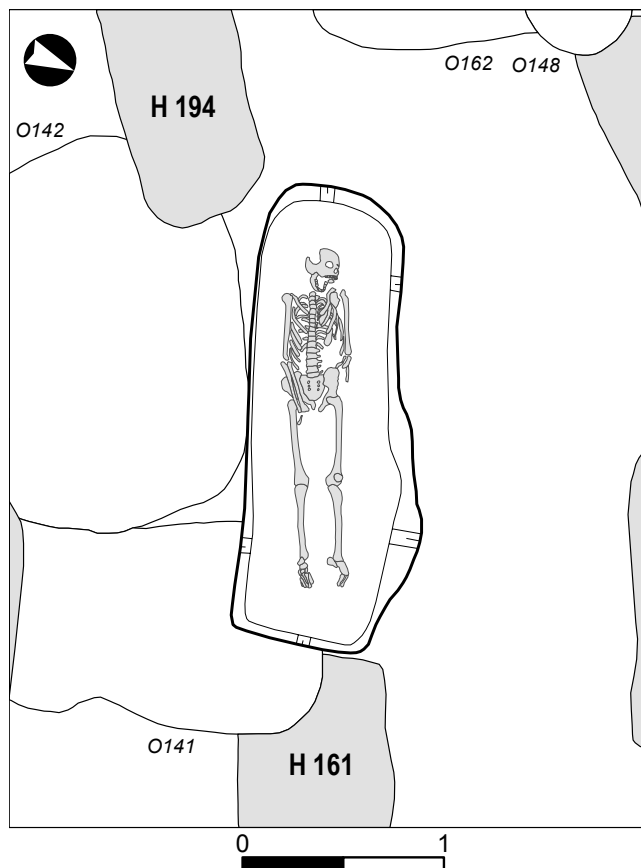
Stratigrafický vztah: hrob pod podlahou kostela; do zásypu H 166 byl uložen pohřeb dítěte H 167.

Zásyp: kon. 430 – výplň hrobové jámy; v ploše i na příčném profilu se v prostoru kolem kostry nacházela ulehlá vrstva středně šedé písčité hlíny s vysokým obsahem drobných zlomků malt a omítek a také drobných kamenů; uložení v ploše 242 × 46 cm; pravděpodobně je to důsledek poklesu zeminy po zániku primárního či sekundárního dutého prostoru; kon. 431 – výplň hrobové jámy; ulehlý, středně hnědý hlinitý písek jemné až střední zrnitosti.

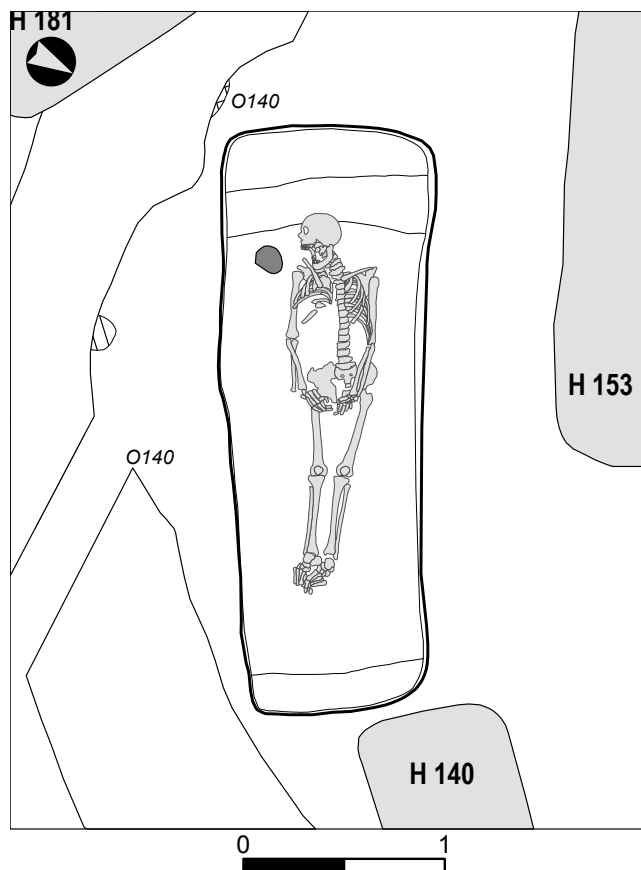
Nálezy ze zásypu: nerozlišeny kontexty; zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 18 g; zlomek okraje, 7 g (inv. č. P245896-898); zvířecí kosti, 15 ks, 49 g (inv. č. P245899); malta, 62 ks, 2257 g; fragmenty omítky, 23 ks, 1296 g (inv. č. P245900); zlomek krycí destičky kostěného hřebenu, délka 2,5 cm, šířka 1,2 cm, zdobené rytou výzdobou; výzdoba: šrafura – 4 šikmé úzké linie vedoucí z delších stran destičky, překryté 5 úzkými liniemi vertikálního směru (tab. 26, 166:2, tab. 67:16; inv. č. P245902); pravděpodobně souvisí se zlomkem hřebenu ze čtv. B 65-35 (P246768); neinventované drobné střepy, 9 ks, 45 g.

Hrobová jáma: kon. 471=544; tvar půdorysu lichoběžníkový sbíhající se k nohám; rozměry 293 × 107 × 60 cm (od pochůzní úrovně podlahy kostela); orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 545, 546, 554, 555; stopy po podložení pohřbeného těla – tzv. máry; v prostoru hlavy i v nohách byly po odebrání skeletu zjištěny 2 negativy po zetlelé dřevěné konstrukci – ve vzdálenosti cca 14–25 cm od JZ kratší stěny – obrys

Obr. 259: Plán H 165 s nejbližším okolím.

Obr. 260: Plán H 166 s nejbližším okolím.

žlabovitého tvaru, 105×21–27×8 cm; těsně u SV kratší stěny – obrys žlabovitého tvaru, 88×21×10 cm; výplň negativů: ulehlá, středně béžová písčité hlína, obsahovala drobků malty.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245903): kon. 446; orientace JZ–SV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 170 cm; dospělý jedinec H 166 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; ruce byly uloženy do oblasti pánve; lebka zachovala anatomicky těsné spojení s dolní čelistí jen částečně; podrobněji je poloha jedince H 166 diskutována v *Macháček et al. 2014*, 127–128.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: pod levou lopatkou – bronzová rukojeť (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245901: plochá bronzová rukojeť lichoběžníkovitého tvaru s otvorem a odnímatelnou železnou částí na distálním konci se zbytky textilie v korozních produktech; tělo artefaktu je zdobeno podélnými plastickými, přesekávanými lištami; rozměry: max. délka 6,1 cm; max. šířka 1,5 cm; min. šířka 0,9 cm; max. tloušťka 1,2 cm; min. tloušťka 0,7 cm; tkaniny v korozních produktech byly v několika vrstvách na sobě; tkanina byla tkaná v keprové vazbě 2/1; osnovní nitě o síle 0,5 až 0,6 mm; útkové nitě o síle 0,2 až 0,3 mm Z (podrobněji *Březinová – Přichystalová 2014*, 164–165).

Poznámka: kámen o rozměrech 15×12×5 cm ležel těsně

nad úrovní hrobového dna cca 6 cm od proximálního konce pravého humeru – součást hrobové výbavy nebo kámen z destrukce kostela prokleslý do zásypu hrobu?

H 167 (tab. 27, 57:19, 115)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-35, B64-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: hrob v interiéru rotundy, JV od předpokládaného vstupu do kostela.

Číslo kontextů: uložení 509; kostra 510; výkop 488.

Stratigrafický vztah: hrob pod podlahou kostela; pohřeb dítěte H 167 byl uložen do zásypu H 166.

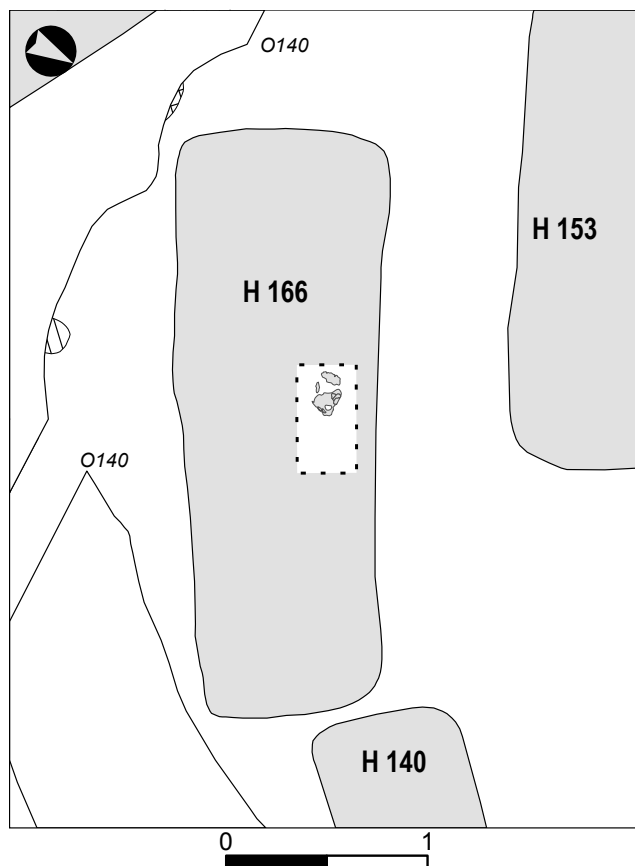
Zásyp: kon. 509; ulehlá, tmavě hnědošedá písčité hlína; písek jemný, střední.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 6 g; zlomek okraje, 9 g (inv. č. P245904-05); zvířecí kosti, 18 ks, 19 g; neinventované drobků malty a omítky.

Hrobová jáma: kon. 488; ani tvar hrobové jámy, ani orientaci nelze přesně stanovit; zachované rozměry 86×39×33 cm (hloubka měřena od úrovně podlahy kostela); profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno hladké, konkávní.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245908): kon. 510; orientace nezjištěna; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 167 sestává pouze z lebky a polohu jedince při pohřbení nelze spolehlivě odhadnout; podrobněji

Obr. 261: Plán H 167 s nejbližším okolím.

je nálezová situace H 167 diskutována v *Macháček et al. 2014*, 128-129.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: při proplavování záspy z prostoru dochované lebky – stříbrná záušnice s očkem (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245907: jednoduchá stříbrná záušnice s očkem, celá, deformovaná; očko je svinuto z roztepaného konce drátku; tvar průřezu drátku kulatý; typ náušnice 7:5 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 1,59 cm; max. šířka 1,23 cm; průměr drátu 0,11 cm; šířka očka 0,18 cm, vnější průměr očka 0,21 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; záušnice je tvořena z 59,68% základními kovy a z 40,32% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 50,89%, Ag – 10,36%, Sn – 3,93%, Au – 27%, Hg – 6,35%, Pb – 0,94%, Fe – 0,52%, Zn – 0%.

Poznámka: není jisté, zda se jednalo o současný pohřeb – dvojhrob, nebo dodatečný pohřeb.

H 168 (tab. 27, 61:1-2, 62:7, 10, 13-16, 64:6, 69:12, 70:2, 6, tab. 116)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Čísla kontextů: uložení 436=439; kostra 465; výkop 526.

Stratigrafický vztah: JZ část hlubšího hrobu 168 ležela pod mělčím výkopem H 152.

Zásyp: kon. 436=439; středně ulehlý až ulehlý, středně hnědošedý hlinitý písek střední zrnitosti.

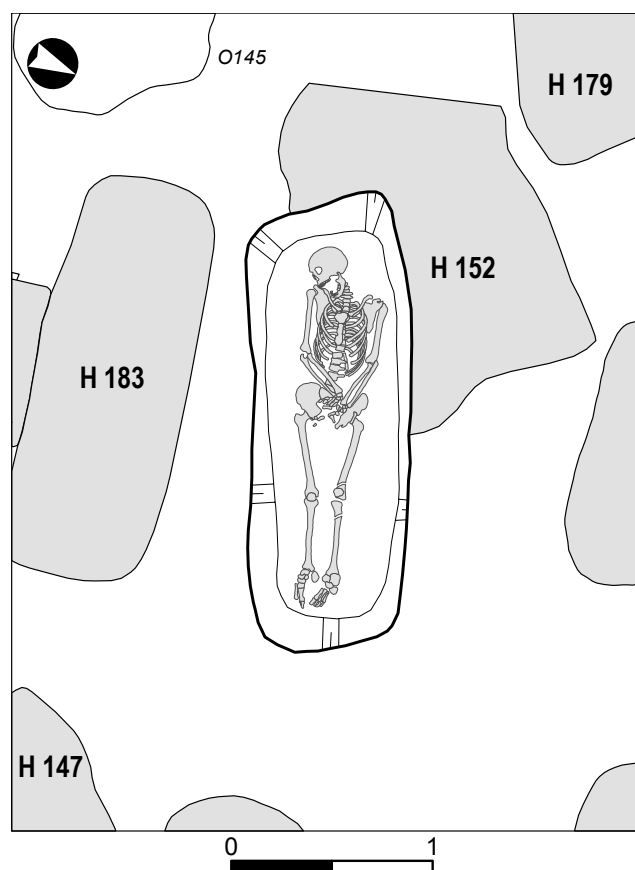
Nálezy ze záspy: zlomek nezdobené výdutě, 11 g; zlomek zdobené výdutě, 22 g (inv. č. P245909-911); zvířecí kosti, 5 ks, 8 g (inv. č. P245912); 1 dno a 2 výdutě laténské keramiky, 74 g; drobné neinventované zlomky středohradištních střepů, 7 ks, 31 g.

Hrobová jáma: kon. 526; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 214×78×63 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245922): kon. 465; orientace JZ–SV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 165 cm; dospělý jedinec H 168 byl pohřbený na zádech s horními a dolními končetinami podél těla; obě ruce směřovaly do oblasti pánve; lebka ležela na pravé straně a s dolní čelistí byla částečně v anatomickém těsném spojení; na levé straně hrudníku prorůstaly kořeny kaštanu.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: nalevo od pánevní kosti až po levý kyčelní kloub – železný nůž (1); na levém kolenním kloubu – dvě železné ostruhy (2, 3); na proximální epifyze levé tibie – železná přezka a nákončí (4, 5); v JZ části hrobové jámy, v úrov-

Obr. 262: Plán H 168 s nejbližším okolím.

ni skeletu (blíže nespecifikováno) – železná průvlečka, dvě přezky a jeden zlomek silně zkorodované průvlečky (6–9).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245915: železný nůž s trnem, celý; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: max. délka 13,9 cm; délka čepele 11 cm; šířka čepele 1,6 cm; tloušťka čepele 0,35 cm; délka trnu 2,9 cm.

2. Inventární číslo P245913: svrchní ostruha – s parabolickými rameny s půlkulatým průřezem a obdélníkovitými ploténkami s příčným žlábkem se 3 nýty; bodec – kratší, dvoukónický zahrocený, při konci zesílený; výzdoba plotének není jasně rozpoznatelná – možná s podélnými plastickými žebry; typ ostruhy 1A (podle *Bialeková 1977*); rozměry: max. délka 12,1 cm; max. šířka 9,9 cm; max. tloušťka 0,8 cm; délka ramen 10 cm; délka bodce 2,1 cm; ploténky – šířka 2 cm; váha 40 g.

3. Inventární číslo P245914: spodní ostruha – s asymetrickými parabolickými rameny s půlkulatým průřezem a lopatkovitými ploténkami s příčným žlábkem se 3 nýty; bodec – hranolovitý s odsazeným ostrým hrotem; výzdoba plotének není jasně rozpoznatelná – možná tauzie?; typ ostruhy 1A (podle *Bialeková 1977*); rozměry: max. délka 11,6 cm; max. šířka 9,4 cm; max. tloušťka 0,6 cm; délka ramen 10,2 cm; délka bodce

1,4 cm; ploténky – délka 1,8 cm; šířka 1,4 cm; váha 41 g.

4. Inventární číslo P245916: železná přezka původně s týlní plechovou destičkou, která je v současnosti odlomena; D-rámeček; tvar průřezu rámečku hraněný; rozměry: délka 2,4 cm; šířka 1,7 cm; tloušťka 0,3 cm; průřez rámečku 0,6 cm; průřez rámečku na týlní straně 0,3 cm; délka trnu 1,3 cm.

5. Inventární číslo P245917: železné lopatkovité nákončí se 3 nýty v příčném žlábků; tvar průřezu obdélníkový; zdobené úzkými hlubšími žlábků, pravděpodobně paprskovitě řazenými; rozměry: délka 1,6 cm; šířka 1,3 cm; max. tloušťka 0,3 cm; min. tloušťka 0,2 cm.

6. Inventární číslo P245918: třmínkovitá železná průvlečka s oválným štítkem, poškozená; tvar průřezu obdélníkový; štítek zdoben úzkými žlábků paprskovitě řazenými; rozměry: délka 2 cm; šířka 1,3 cm; max. tloušťka 0,3 cm.

7. Inventární číslo P245919: železná přezka; D-rámeček; tvar průřezu rámečku půlkulatý; rozměry: délka 2,2 cm; šířka 1,7 cm; tloušťka 0,2 cm; průřez rámečku 0,4 cm; průřez rámečku na týlní straně 0,3 cm; délka trnu 1,75 cm.

8. Inventární číslo P245920: železná přezka s týlní plechovou destičkou z přehnutého plechu; trn chybí; D-rámeček; tvar průřezu rámečku obdélníkový; v zadní části týlní destičky je nýt spojující přehnuté konce destičky; rozměry: délka 2 cm; šířka 1,8 cm; tloušťka 0,3 cm; průřez rámečku 0,4 cm; průřez rámečku na týlní straně 0,4 cm; týlní destička: délka 2,2 cm; šířka 1,3 cm; tloušťka 0,1 cm.

9. Inventární číslo P245921: silně zkorodovaný fragment železné průvlečky (?); tvar průřezu obdélníkový; rozměry: zachovaná délka 1,6 cm; zachovaná šířka 1,3 cm; tloušťka max. a min. 0,2–0,1 cm; nefotografováno.

Poznámka: –

H 169 (tab. 28, 61:3-4, 62:4, 64:1, 69:6, 11, 70:3, tab. 111, 116, 117)

Rok výzkumu: 2011

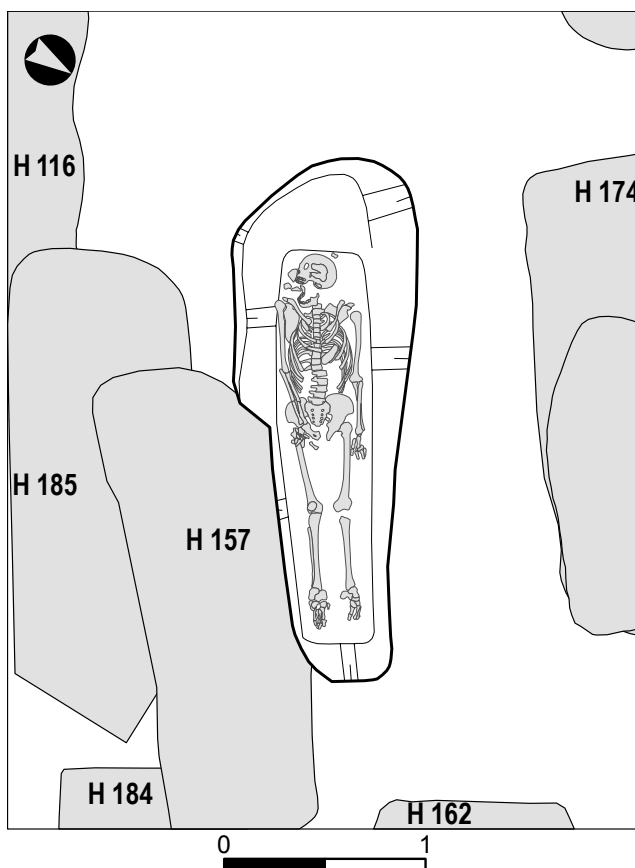
Čtverec: B66-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,6 m od středu rotundy, ve výseči JZ–Z.

Číslo kontextů: uloženína 440, 441=507, 508; kostra 547; výkop 559.

Stratigrafický vztah: SV polovina hrobu byla poničena výkopem recentního základového žlabu; do SV části výplně hrobové jámy byl zahlouben mladší H 157.

Zásyp: kon. 440 – výplň hrobové jámy; ulehlá, tmavě žlutá písčité jílovitá hlína prostoupena černými humusovitými ččkami; písek jemný, střední; mísovitá výplň kruhového půdorysu nacházející se v prostoru nad dolní částí hrudníku a nad pánví; kon. 441=507 – výplň hrobové jámy; ulehlá, tmavě až středně šedožlutá jílovitá hlína; písek jemný, střední; výplň negativu –kon. 508; středně ulehlá, tmavě šedá písčité hlína; písek jemný, střední.

Obr. 263: Plán H 169 s nejbližším okolím.

Nálezy ze zásypu: kontext nálezů nespecifikován; zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 82 g; zlomky zdobených výdutí, 3 ks, 17 g; pravěká nezdobená výduť, 107 g (inv. č. P245923-31); zvířecí kosti, 15 ks, 44 g (inv. č. P245932); malta, 2 ks, 31 g (inv. č. P245933); vzorek uhlíku (inv. č. P245934); drobné neinventované keramické střepy, 11 ks, 67 g.

Hrobová jáma: kon. 559; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 257×80×43 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: v prostoru kolem skeletu se rýsoval výrazný obdélníkový obrys – pravděpodobně negativ po zetlelé schránce pro tělo; rozměry negativu v ploše 200×53 cm; jasně viditelný byl od hloubky 28 cm od úrovně podloží (kon. 508).

Pohřbený jedinec (inv. č. P245939): kon. 547; orientace JZ–SV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 167 cm; dospělý jedinec H 169 byl pohřbený na zádech s končetinami nataženými podél těla; pravá ruka byla uložena do oblasti pánve, kdežto levá končetina byla uložena vedle pánve; lebka a dolní čelist nebyly v anatomickém spojení; lebka byla částečně posunuta dozadu, a to pravděpodobně v důsledku sekundární duté prostory v oblasti hlavy.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: nalevo od pánevní kosti – železný nůž (1); u pravého chodi-

dla – železná ostruha (2); u levého chodidla – železná ostruha, nákončí (3, 4).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245938: dlouhý železný nůž s trnem; celý; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu obloukovitě zahnutý, hřbet k trnu zkosený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu odsazené; rozměry: max. délka 20,5 cm; délka čepele 13,7 cm; šířka čepele 2,1 cm; tloušťka čepele 0,4 cm; délka trnu 6,8 cm.

2. Inventární číslo P245935: železná ostruha s asymetrickými parabolickými rameny s půlkulatým průřezem a obdélníkovitými ploténkami zakončenými 3 obloučky; v obloučcích jsou částečně zachovány kruhové důlky; 3 nýty vedle sebe u hrany ploténky pod ramenem; bodce – dvoukónický; typ ostruhy 1A (podle *Bialeková 1977*); rozměry: max. délka 11,8 cm; max. šířka 10 cm; max. tloušťka 0,6 cm; délka ramen 9,6 cm; délka bodce 2,3 cm; max. tloušťka bodce 0,9 cm; ploténky – délka 1,9 cm; šířka 1,8 cm; tloušťka 0,4 cm; váha 41 g.

3. Inventární číslo P245936: železná ostruha s asymetrickými parabolickými rameny s půlkulatým průřezem a obdélníkovitými ploténkami zakončenými 3 obloučky; v obloučcích jsou částečně zachovány kruhové důlky; 3 nýty vedle sebe u hrany ploténky pod ramenem; bodce – dvoukónický; typ ostruhy 1A (podle *Bialeková 1977*); rozměry: max. délka 12,5 cm; max. šířka 10,4 cm; max. tloušťka 0,6 cm; délka ramen 10,5 cm; délka bodce 2,9 cm; max. tloušťka bodce 0,8 cm; ploténky – délka 2 cm; šířka 1,8 cm; tloušťka 0,4 cm; váha 44 g.

4. Inventární číslo P245937: silně zkorodované železné obdélníkové nákončí; tvar průřezu obdélníkový; výzdoba velmi pravděpodobně shodná s ploténkami ostruh; na zadní stranu byla připevněna plechová krytka řemene; rozměry: zachovaná délka 2 cm; zachovaná šířka 1,9 cm; tloušťka max. a min. 0,4–0,1 cm.

Poznámka: v nohách byly evidovány i další zkorodované zlomky železných předmětů – rozpadly se.

H 170 (tab. 49, 117)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,6 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

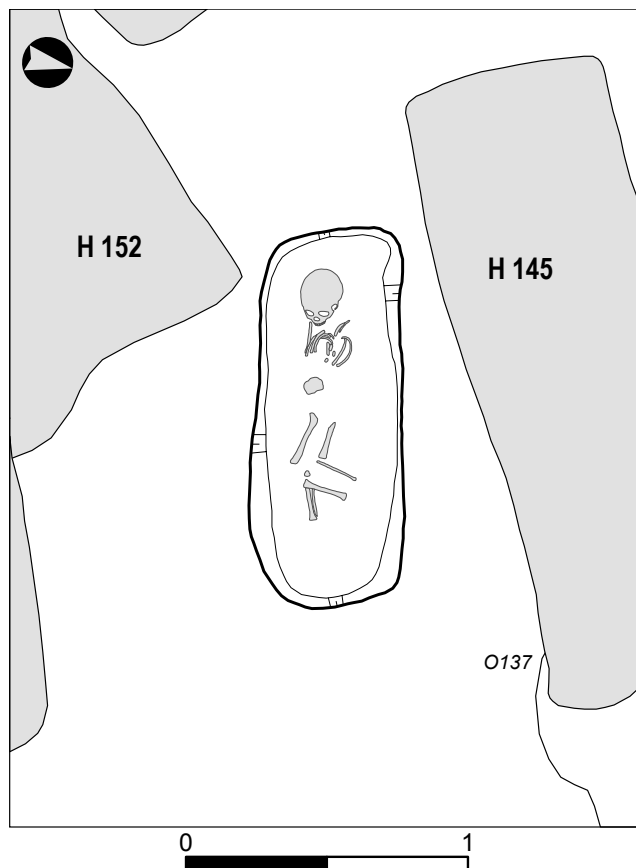
Číslo kontextů: uložení 444; kostra 452; výkop 527.

Stratigrafický vztah: delší S stěna hrobové jámy byla poničena výkopem recentního základového žlabu.

Zásyp: kon. 444; středně ulehlý, středně hnědošedý hlinitý písek střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 27 g; zlomek zdobené výdutě, 10 g; zlomek dna časňeslovanské nádoby, 22 g; zlomek pravěké keramiky, 4 g (inv. č. P 245940-44); zvířecí kosti, 5 ks, 8 g (inv. č. P 245945); drobné neinventované střepy, 2 ks, 8 g.

Hrobová jáma: kon. 527; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 134 × 51 × 35 cm; orienta-

Obr. 264: Plán H 170 s nejbližším okolím.

ce JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245946): kon. 452; orientace Z–V; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 170 je nekompletně zachovaný, navíc pozůstatky byly dislokované. Původní poloha je nejasná, jen z polohy lebky lze pravděpodobně odhadnout, že byl pohřbený na zádech.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v nadložní vrstvě UR 15 se nad částí hrobu H 170 nacházela kamenná struktura o rozměrech 130 × 110 × 20 cm označena jako F 45; kameny 77 kusů, váha 55,5 kg; použitý byl lomový kámen (některé kameny s nápadně načervenalým povrchem) a kus žerňu; interpretace struktury jako kamenného překryvu hrobu je s otazníkem; mohlo se jednat i o kus destruční kry z kostelního zdiva.

H 171 (tab. 29, 57:1, 15-16, 58:19-21, tab. 117, 118)

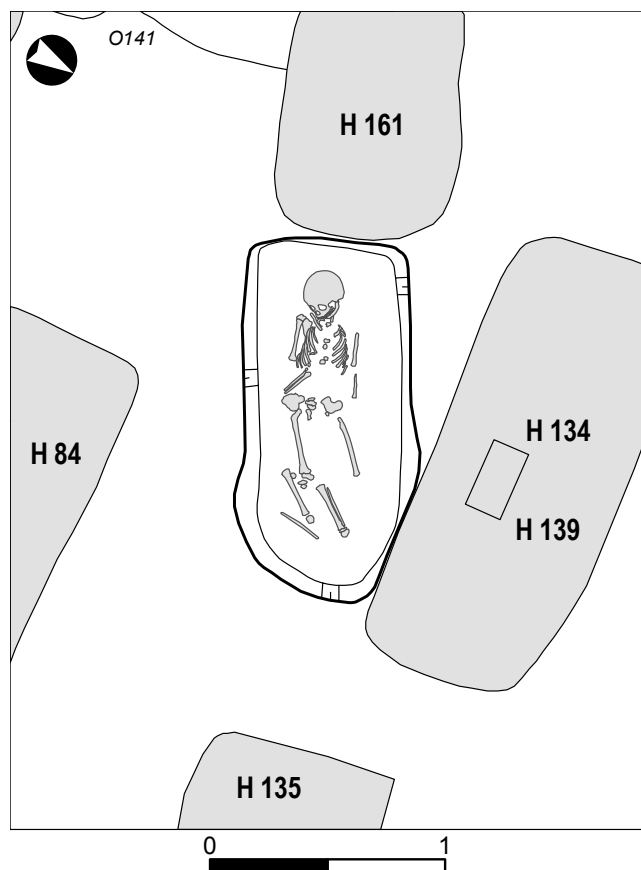
Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,2 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Číslo kontextů: uložení 442, 443=449; kostra 474; výkop 537.

Stratigrafický vztah: S roh hrobové jámy H 171 byl po-

Obr. 265: Plán H 171 s nejbližším okolím.

rušen výkopem hrobu 134; JZ kratší stěna H 171 těsně sousedí / dotýká se SV kratší stěny hrobové jámy H 161.

Zásyp: kon. 442 – výplň hrobové jámy; středně ulehlý, tmavě žlutý písek; střední zrnitosti; kon. 443=449 – výplň negativu po zetlelé schránce pro tělo; ulehlý, středně šedý hlinitý písek; zrnitost písku střední.

Nálezy ze zásypu: kontexty nerozlišeny; zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 18 g; zlomek zdobené výdutě, 9 g (inv. č. P 245947-49); zvířecí kosti, 3 ks, 11 g (inv. č. P 245950); drobné neinventované střepy, 3 ks, 7 g.

Hrobová jáma: kon. 537; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 156×68×37 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé/kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: v prostoru kolem skeletu se rýsoval obdélníkový obrys, prorostlý drobnými kořeny – pravděpodobně negativ po zetlelé schránce pro tělo; rozměry negativu v ploše 130×45 cm; jasně viditelný byl od hloubky 8 cm pod úroveň podloží; zachycena výška v profilu 29 cm; (kon. 443=449).

Pohřbený jedinec (inv. č. P245957): kon. 474; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1-7 let); nedospělý jedinec H 171 byl pohřbený na zádech, ale podstatná část kostry byla dislokovaná a další detaily je obtížné odhadnout (např. původní polohu dolní končetiny); lebka a dolní čelist byly v anatomicky těsném spojení.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: pod

lebku – stříbrná košíčková náušnice (1); při plavení zeminy z preparace lebky – skleněný gombík (5); při plavení výplně ze začišťování dna hrobové jámy, asi z prostoru kolem lebky – skleněný gombík (6); vně proximálního konce levého femuru – dvě vzájemně přes oblouk propojené bronzové náušnice s oboustranným závěskem (2-3); vně proximálního konce pravého femuru, navlečen na prstním článku – bronzový prsten (4).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P245951: stříbrná náušnice se šesti košíčky vyrobenými z přesekávaného drátu (průměr košíčku 0,43 cm); průřez drátku hraněný; u košíčku ve funkci horního a dolního závěsku je přes kroužek z přesekávaného drátku připevněna malá kulička (průměr 0,21 cm); typ náušnice 9:26 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,16 cm; max. šířka 1,45 cm; max. průměr oblouku 1,4 cm; délka závěsku 1,65 cm; průměr drátu 0,09 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza náušnice; košíček náušnice je tvořen z 73,64% základními kovy a z 26,36% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 65,47%, Ag – 8,57%, Sn – 1,23%, Au – 18,59%, Hg – 5,73%, Pb – 0,32%, Fe – 0,1%, Zn – 0%.

Oblouk náušnice je tvořen ze 78,82% základními kovy a z 21,17% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 3,41%, Ag – 86,75%, Sn – 8,88%, Au – 0,24%, Hg – 0,03%, Pb – 0,39%, Fe – 0,2%, Zn – 0,11%.

2. Inventární číslo P245952: bronzová náušnice s oboustranným válcovitým spirálovitě vinutým závěskem z tordovaného drátku; tvar průřezu drátku kulatý – horní oblouk, hraněný – spodní oblouk; horní část závěsku je tvořena čtyřmi smyčkami drátku, spodní část šesti smyčkami; na obou koncích závěsku je připevněna větší granule; oblouk náušnice je oválný (1,75×1,28 cm), na jedné straně je oblouk zakončený očkem (šířka roztepaného drátu 0,19 cm), na protilehlé straně je dělený uzlíčkem z hladkého několikrát ovnutého drátku; typ náušnice 7:17 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,32 cm; max. šířka 1,32 cm; max. průměr oblouku 1,75 cm; délka závěsku 1,11 cm; průměr drátu 0,12 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; náušnice je tvořena z 80,6% základními kovy a z 19,4% ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 3,91%, Ag – 85,8%, Sn – 8,92%, Au – 0,18%, Hg – 0,04%, Pb – 0,63%, Fe – 0,3%, Zn – 0,22%.

3. Inventární číslo P245953: bronzová náušnice s oboustranným válcovitým spirálovitě vinutým závěskem z tordovaného drátku; tvar průřezu drátku kulatý – horní oblouk, hraněný – spodní oblouk; horní část závěsku je tvořena pěti smyčkami drátku, spodní část sedmi smyčkami; na obou koncích závěsku je připevněna větší granule; oblouk náušnice je oválný (1,73×1,31 cm), na jedné straně je oblouk zakončený očkem (šířka roztepaného drátu 0,16 cm), na protilehlé straně je dělený

uzlíčkem z hladkého několikrát ovinutého drátku; typ náušnice 7:17 (podle *Dostál 1966*); rozměry: max. délka 2,36 cm; max. šířka 1,33 cm; max. průměr oblouku 1,73 cm; délka závěsku 1,27 cm; průměr drátu 0,11 cm. Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; náušnice je tvořena ze 62,88 % základními kovy a z 37,12 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 78,12 %, Ag – 2 %, Sn – 0,27 %, Au – 14,73 %, Hg – 3,73 %, Pb – 0,62 %, Fe – 0,19 %, Zn – 0,33 %.

4. Inventární číslo P245954: prsten z bronzového drátu půlkulatého průřezu; stočený do spirály o dvou závitů; oba konce pásku jsou zploštělé a zaoblené; na obou koncích je malý kruhový otvor, původně asi určený pro nýt; stočením do spirály byl sekundárně zmenšen průměr obroučky; rozměry: max. délka 1,73 cm; min. délka 1,64 cm; max. šířka 0,56 cm; min. šířka 0,31 cm; tloušťka 0,16; vnitřní průměr prstenu 1,29 cm.

Pomocí metody rentgenové spektrometrie (ED-XRF) proběhla analýza artefaktu; prsten je tvořen ze 69,6 % základními kovy a z 30,4 % ostatními prvky. Poměr mezi základními kovy je následující: Cu – 5,43 %, Ag – 84,35 %, Sn – 8,52 %, Au – 0,94 %, Hg – 0 %, Pb – 0,41 %, Fe – 0,23 %, Zn – 0,12 %.

5. Inventární číslo P245955: skleněný gombík s železným ouškem; barva skla olivově zelená; tvar gombíku – bochánkovitě zploštělý; rozměry: max. délka 1,3 cm; celková výška gombíku s ouškem 1,7 cm; max. šířka 1,2 cm; kovové ouško – šířka 0,3 cm; průměr vnější 0,6 cm; průměr vnitřní 0,1 cm; váha 3 g.

6. Inventární číslo P245956: skleněný gombík s železným ouškem; barva skla olivově zelená; tvar gombíku – výrazně bochánkovitě zploštělý; rozměry: max. délka 1,4 cm; celková výška gombíku s ouškem 1,75 cm; max. šířka 1,3 cm; kovové ouško – šířka 0,3 cm; průměr vnější 0,5 cm; váha 3 g.

Poznámka: –

H 172 (tab. 29, 118)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-33, B65-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 5,6 m od středu rotundy, ve výseči S–SV, blíže k S.

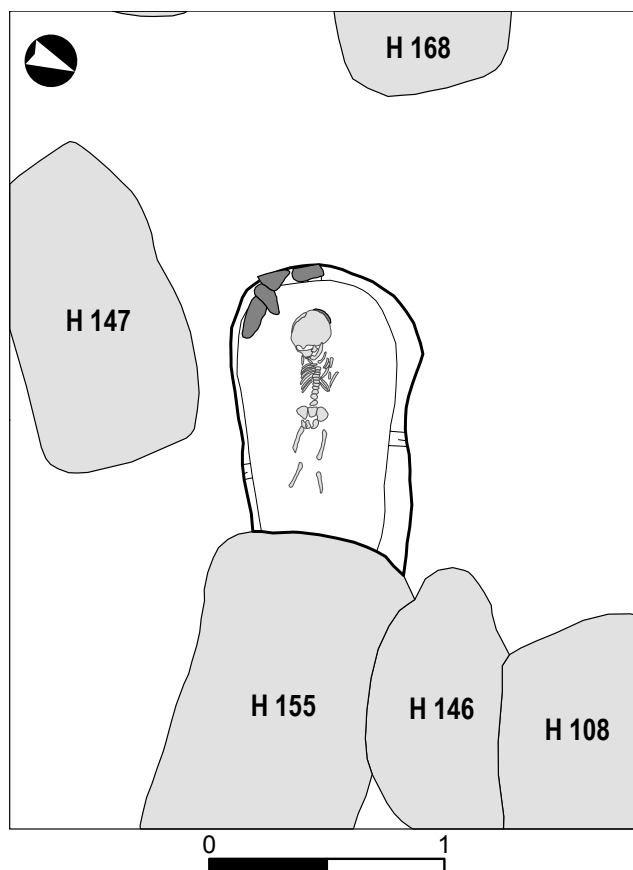
Číslo kontextů: kostra 453.

Stratigrafický vztah: SVV kratší stěnu hrobové jámy H 172 porušil výkop hrobu H 155.

Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 4 ks, 35 g; zlomky zdobených výdutí, 4 ks, 40 g; zlomek dna, 8 g (inv. č. P245958-66); zvířecí kosti, 26 ks, 43 g (inv. č. P245967); mazanice, 19 g (inv. č. P245968); malta, 4 ks, 75 g (inv. č. P245968); drobný železný zlomek – plech (tab. 29, 172:1, tab. 67:10; inv. č. P245970); drobné neinventované střepy, 9 ks, 36 g.

Hrobová jáma: tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy u JZ stěny; rozměry 115 × 70 × 48 cm; orien-

Obr. 266: Plán H 172 s nejbližším okolím.

tace JZZ–SVV; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: symbolické kamenné obložení hrobové jámy – problematické zařazení mezi tyto konstrukce; u JZ kratší stěny a u J rohu výkopu bylo uloženo 5 plochých kamenů těsně u sebe; tvořily široký oblouk; přítomnost primárního dutého prostoru? – pod kostrou, v úrovni dna hrobové jámy, se rýsoval malý tmavý obrys 80 × 26 cm – není jasné, zda se jednalo o pozůstatek po zetlelé schránce; na příčném profilu změna barvy zásypu nebyla pozorována.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245971): kon. 453; orientace JZZ–SVV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 172 byl pohřbený na zádech; dolní končetiny byly pravděpodobně natažené nebo jen mírně flektované; polohu horních končetin není možné bezpečně určit kvůli jejich absenci (totální dekompozice?).

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: rozměrná hrobová jáma pro pohřeb malého dítěte.

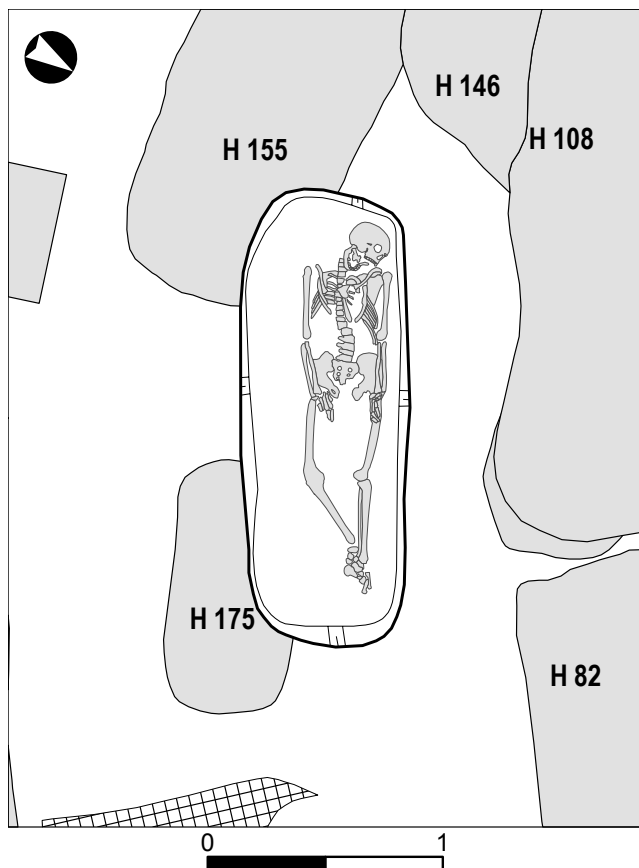
H 173 (tab. 49, 118, 119)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,8 m od středu rotundy, ve výseči S–SV.

Číslo kontextů: uložení 450; kostra 499; výkop 528.

Obr. 267: Plán H 173 s nejbližším okolím.

Stratigrafický vztah: J roh hrobové jámy H 173 byl porušen výkopem hrobu 155 (delší S stěna); V roh a část JV delší stěny hrobové jámy H 173 byly porušeny výkopem mělčího hrobu 175.

Zásyp: kon. 450; ulehlý, středně šedý hlinitý písek střední zrnitosti; výplň obsahovala drobký malty.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 27 g; zlomky zdobených výdutí, 3 ks, 14 g (inv. č. P245972-76); zvířecí kosti, 29 ks, 27 g (inv. č. P245977); drobký malty; neinventované drobné střepy, 4 ks, 15 g.

Hrobová jáma: kon. 528; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 196×69×51 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: -

Pohřbený jedinec (inv. č. P245978): kon. 499; orientace JZ-SV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 152 cm; dospělý jedinec H 173 byl pohřbený na zádech; horní i dolní končetiny byly pohřbeny v natažené poloze (částečně flektovaná pravá dolní končetina byla důsledkem zranění v kolenním kloubu během života jedince); horní končetiny byly položeny v oblasti pánve, respektive na stehnech; lebka a dolní čelist byly jen v částečném anatomickém spojení.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: -

H 174 (tab. 49, 119)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,8 m od středu rotundy, ve výseči JZ-Z.

Číslo kontextů: uložení 486; kostra 480; výkop 505.

Stratigrafický vztah: celou SV polovinu hrobu 174 (dolní končetiny od femurů dolů) zničil výkop hrobu dítěte H 164.

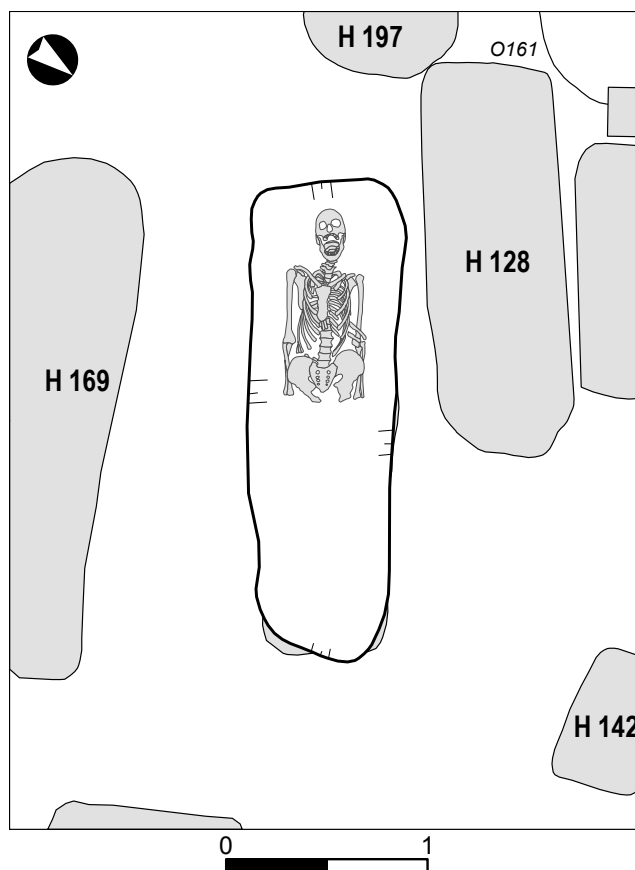
Zásyp: kon. 486; ulehlá, tmavě žlutá jílovitá hlína; písek jemný, střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 7 ks, 68 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 28 g; zlomek okraje, 12 g (inv. č. P245979-88); zvířecí kosti, 13 ks, 20 g (inv. č. P245989); neinventované drobné střepy, 14 ks, 68 g.

Hrobová jáma: kon. 505; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy – JZ polovina hrobové jámy; rozměry 237×73×33 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: po začistění výplně hrobové jámy v úrovni těsně nad kosterou se v prostoru kolem skeletu vyrýsoval tmavě šedý úzký obdélníkový obrys – pravděpodobně negativ po zetlelé schránce pro tělo; rozměry negativu dochované v ploše 105×43 cm; nekontextováno.

Pohřbený jedinec (inv. č. P245990): kon. 480; orientace JZ-SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška

Obr. 268: Plán H 174 s nejbližším okolím.

179 cm; dospělý jedinec H 174 byl pohřbený na zádech s nataženými horními končetinami (volná dolní končetina chybí na obou stranách); ruce byly umístěny vedle pánve; dolní čelist byla posunuta, ale zachovala si anatomicky těsné kloubní spojení (tj. jedná se pravděpodobně o důsledek sekundární duté prostory v oblasti hlavy); dolní polovina skeletu byla narušena mladším zásahem a dlouhé kosti dolních končetin byly přemístěny po stranách hrobu H 164.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: zachycená délka neporušené hrobové jámy byla 110 cm; na 237 cm byla doplněna na základě výzkumu výkopu H 164, který hrob H 174 porušoval v celé SV polovině; JZ část hrobu 174 byla zčásti překryta kamennou kumulací F 35 (hypotetický kamenný překryv hrobové jámy?); F 35 zčásti překrýval i SV část hrobu 128 – mohlo by se jednat i o zbytky destrukce kostelního zdiva.

H 175 (tab. 56, 119)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B64-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 8,3 m od středu rotundy, ve výseči S–SV.

Čísla kontextů: kostra 468; výkop 469.

Stratigrafický vztah: H 175 poničený výkopem recentního základového žlabu; mladší, mělčí hrob 175 porušil V roh a část JV delší stěny hrobové jámy H 173.

Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: 2 zlomky nezdobené výdutě, 13 g (inv. č. P245991-92); zvířecí kosti, 11 ks, 12 g (inv. č. P245993).

Hrobová jáma: kon. 469; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 106×52×10 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; dokumentace výkopu probíhala již při částečném zničení výkopu (kvůli výzkumu hrobu H 173).

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P245994): kon. 468; orientace JZZ–SVV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 175 nezachovává dostatek evidencí o původní poloze kosterních pozůstatků pro spolehlivý odhad polohy pohřbení.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: kostra byla písemně dokumentována z fotografické dokumentace.

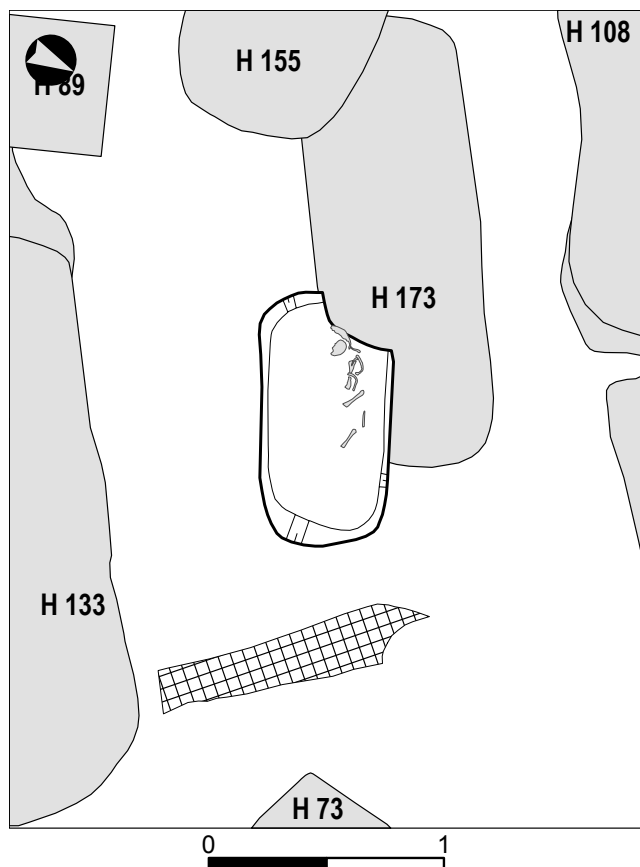
H 176 (tab. 30, 65:6, 120)

Rok výzkumu: 2011

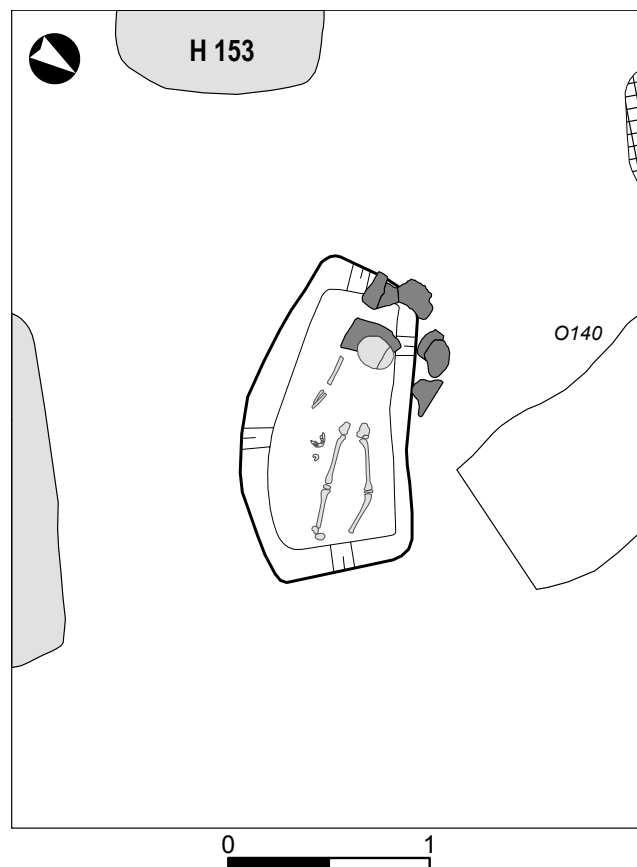
Čtverec: B65-34, B64-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: hrob v interiéru rotundy, SZ od vstupu do apsidy.

Čísla kontextů: uložení 460, 515; kostra 482; stavební konstrukce 421; výkop 514.

Obr.269: Plán H 175 s nejbližším okolím.

Obr. 270: Plán H 176 s nejbližším okolím.

Stratigrafický vztah: hrob pod podlahou kostela.

Zásyp: kon. 460 – výplň hrobové jámy; ulehlá, tmavě šedá písčité hlína; písek jemný, střední; do výplně se propadala destrukční suť kostela; výplň obsahovala drobků malty (30 %) a drobné a malé kameny (10 %).

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 39 g; zlomky zdobených výdutí, 3 ks, 22 g; zlomky okrajů, 2 ks, 9 g (inv. č. P245995-246003); zvířecí kosti, 8 ks, 29 g (inv. č. P246004); železný zlomek – obloukovitě tvarované kování; tvar průřezu plochého trojúhelníku; s 1 kruhovým otvorem pro nýt; zachovaná délka 6,3 cm, šířka 1,5 cm; tloušťka 0,4 cm (tab. 30, 176:2, tab. 67:5; inv. č. P246005); neinventované drobné střepy, 6 ks, 19 g; malta, 108 ks, 3700 g; zlomky omítky, 28 ks, 1033 g.

Hrobová jáma: kon. 514; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 140×73×70 cm (hloubka měřena od pochůzného horizontu v kostele); orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 481; symbolické kamenné obložení hrobové jámy; použit byl lomový kámen; tři velké kameny byly uloženy za hlavou; další tři větší kameny byly uloženy podél levé paže – od lebky po loketní kloub; velký kámen byl zaznamenán napravo od pravého chodidla; mezi kameny se nacházela malta; počet vyzdvižených kamenů 9, váha 10 kg; stopy po dřevěné konstrukci podložení těla zemřelého (tzv. máry); tmavé probarvení ve dně hrobové jámy v podobě žlabovitého útvaru v prostoru u chodidel (u hlavy nebyl identifikován); „žlab pod chodidly“: cca 16 cm od SV kratší stěny; vyplněn kyprým středně šedoběžovým pískem; rozměry 60×10 cm (kontext výplně žlabu 515).

Pohřbený jedinec (inv. č. P246006): kon. 482; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 176 byl pohřbený pravděpodobně na zádech s nataženými dolními končetinami; podstatná část kosterních pozůstatků chybí a kostra je i výrazně dislokovaná (např. byla přesunuta dolní čelist až k oblasti pravé stehenní kosti); podrobněji je poloha jedince H 176 diskutována v *Macháček et al. 2014*, 128–130.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: cca 6 cm směrem vně pravého femuru, hrotem kolmo na stehenní kost, čepelí směrem ke kratší SV stěně – železný nůž s trnem (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P246777: železný nůž s trnem s krevní rýhou; celý; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu odsazený; ostří esovitě prohnuté; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu rovné; rozměry: max. délka 9,2 cm; délka čepelí 6,6 cm; šířka čepelí 1 cm; tloušťka čepelí 0,2 cm; délka trnu 2,6 cm.

Poznámka: hrobová jáma byla špatně identifikovatelná; částečně byla překryta destrukcí zdiva kostela – S roh hrobové jámy.

H 177 (tab. 50, 120)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 13,7 m od středu rotundy, ve výseči SZ–S.

Čísla kontextů: uložení 461; kostra 467; výkop 493=518.

Stratigrafický vztah: J stěna hrobové jámy H 177 narušovala výkop sídlištního objektu 144; kratší V stěna hrobu 177 byla porušena výkopem hrobu 138.

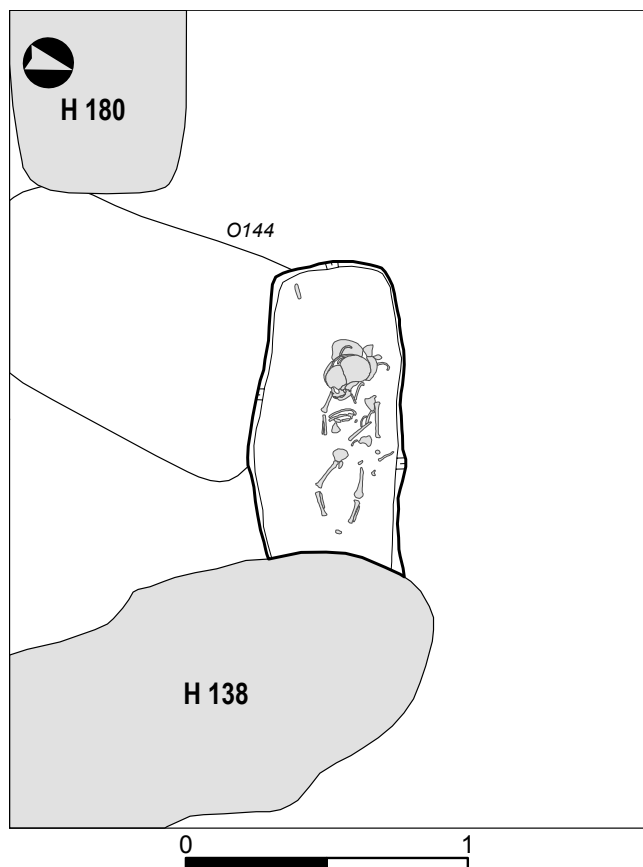
Zásyp: kon. 461; středně ulehlý, středně hnědý hlinitý písek střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 7 g; zlomek okraje, 4 g (inv. č. P246007-8); neinventované drobné střepy, 5 ks, 21 g.

Hrobová jáma: kon. 493=518; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 109×58×14 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P246009): kon. 467; orientace Z–V; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 177 byl pohřbený pravděpodobně na zádech, ale kostra byla značně dislokovaná a ze zachované polohy kostí je přesná poloha pohřbení obtížně odhadnutelná (např. pravá dolní končetina by mohla nasvědčovat tomu, že tělo nebylo uloženo v úplně natažené poloze); je ale nutné vzít v úvahu, že jedinec tohoto stáří

Obr. 271: Plán H 177 s nejbližším okolím.

je často pohřben sice v natažené poloze, té však není možné dosáhnout, na rozdíl od dospělého jedince).

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hypotetický kamenný překryv?; jeho možná existence byla stanovena na základě rekonstrukce velkomoravského pochůzného horizontu pomocí skládání jednotlivých zdigitalizovaných dokumentačních úrovní.

H 178 (tab. 50, 120)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-32, B66-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 12,6 m od středu rotundy, na SZ přesně.

Čísla kontextů: uložení 463; kostra 477; výkop 492.

Stratigrafický vztah: S roh hrobu 178 porušoval sídlištní objekt 144.

Zásyp: kon. 463; ulehlý, tmavě hnědý hlinitý písek; střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 21 g; zlomky okrajů, 2 ks, 12 g (inv. č. P246010-13); zvířecí kosti, 12 ks, 13 g (inv. č. P246014); drobné neinventované střepy, 7 ks, 28 g.

Hrobová jáma: kon. 492; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 154 × 64 × 27 cm; orientace JZZ-SVV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: -

Pohřbený jedinec (inv. č. P246016): kon. 477; orientace JZZ-SVV; dítě; věk: Infans Ib (1-7 let); nedospělý jedinec H 178 byl uložený na zádech s horními a dolními končetinami podél těla; horní končetiny byly relativně vzdálenější vůči trupu a obě ruce byly pohřbeny po stranách pánve; lebka a čelist zachovaly anatomicky těsné spojení.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: prostorná hrobová jáma pro pohřeb malého dítěte; hypotetický kamenný překryv?; jeho možná existence byla stanovena na základě rekonstrukce velkomoravského pochůzného horizontu pomocí skládání jednotlivých zdigitalizovaných dokumentačních úrovní.

H 179 (tab. 50, 121)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-33, B66-33

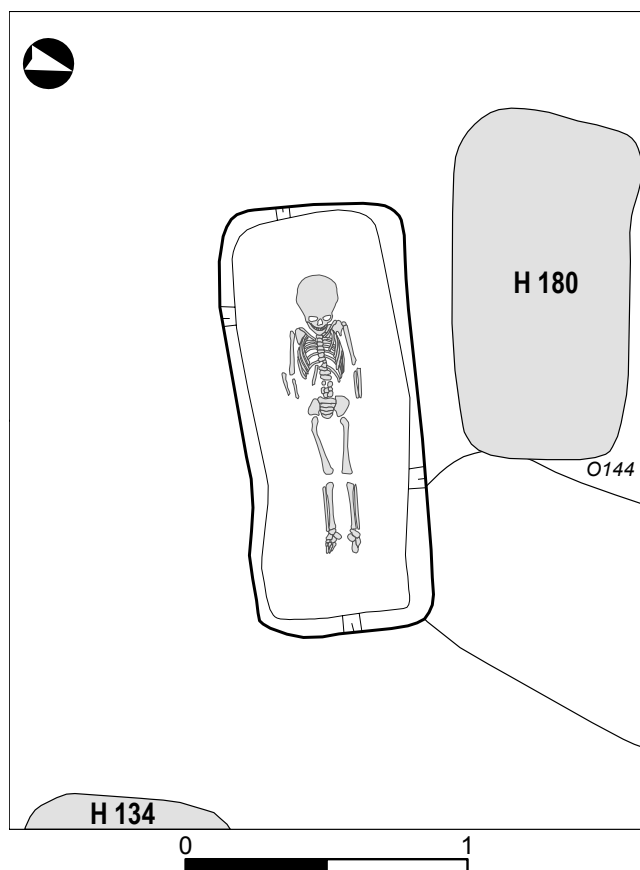
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,5 m od středu rotundy, na SZ přesně.

Čísla kontextů: uložení 473; kostra 500; stavební konstrukce 501; výkop 524.

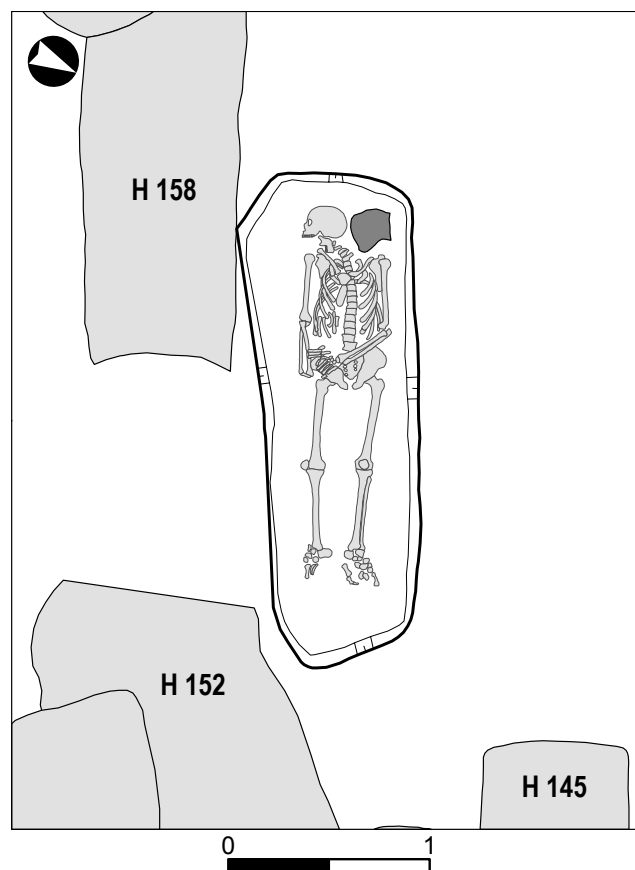
Stratigrafický vztah: delší JV stěna hrobové jámy H 179 se těsně dotýkala části delší SZ stěny hrobu H 158 a části delší SZ stěny blíže nespécifikovaného objektu označovaného jako F 151.

Zásyp: kon. 473; ulehlý, tmavě hnědý hlinitý písek střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 18 g; zlo-

Obr. 272: Plán H 178 s nejbližším okolím.

Obr. 273: Plán H 179 s nejbližším okolím.

mek zdobené výdutě, 9 g (inv. č. P246017-18); zvířecí kosti, 5 ks, 21 g (inv. č. P246019); neinventované drobné střepy, 3 ks, 17 g.

Hrobová jáma: kon. 524; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 246×76×38 cm; orientace JZZ–SVV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: symbolické obložení hrobové jámy; velký kámen za hlavou uložený svíse, o rozměrech 17×6×7 cm; velký hranatý kámen, vertikálně uložený nalevo od lebky, těsně u hrobové stěny; rozměry 14×14×5 cm; kameny neváženy.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246020): kon. 500; orientace JZZ–SVV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 177 cm; dospělý jedinec H 179 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; levá ruka ale byla uložena do oblasti pánve; horní část trupu byla vychýlena na pravou stranu jedince; dolní čelist byla vůči lebce dislokovaná; lebka podložena plochým kamenem.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v nadložní vrstvě UR 15 se nacházela nad částí hrobu 179 kamenná kumulace F 44; rozměry: 165×84×16 cm; počet kamenů 71; váha 38 kg; mohlo by se jednat, buď o kamenný překryv, nebo o součást destrukce zdiva kostela.

H 180 (tab. 50, 121)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 13,5 m od středu rotundy, na SZ přesně.

Číslo kontextů: uložení 462; kostra 484; stavební konstrukce 485; výkop 520.

Stratigrafický vztah: kratší V stěna hrobové jámy H 180 nepatrně porušovala výkop sídlištního objektu 144.

Zásyp: kon. 462; tmavě šedý hlinitý písek střední zrnitosti.

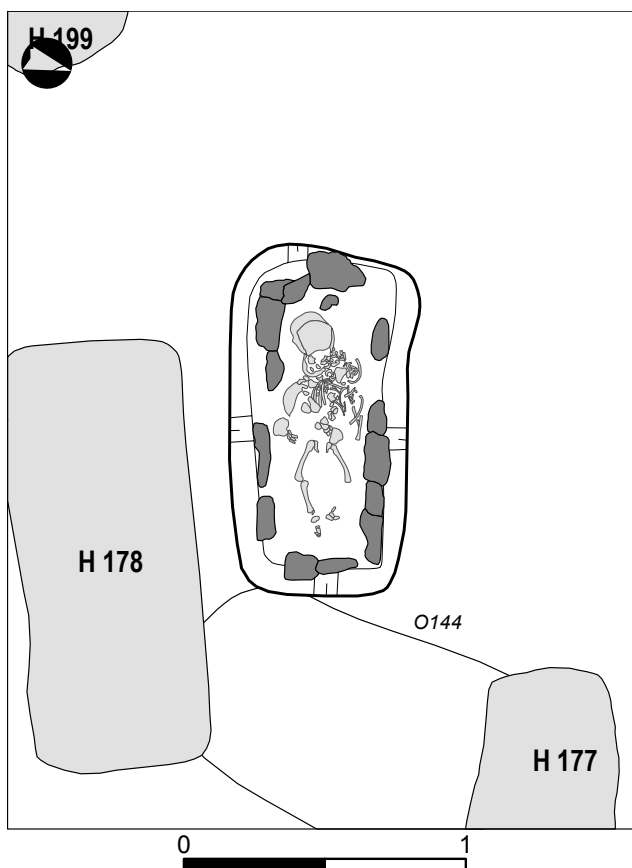
Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 24 g; zlomek zdobené výdutě, 8 g (inv. č. P246021-24); neinventované drobné keramické střepy, 6 ks, 26 g.

Hrobová jáma: kon. 520; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 122×64×25 cm; orientace Z–V; profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 485; kamenné obložení hrobové jámy; téměř po celém obvodu výkopu; použit byl lomový kámen; kameny byly uloženy nad úrovní dna hrobové jámy, cca 3–6 cm nad dnem; velký kámen za lebku, uložený horizontálně, byl umístěn cca 12 cm nad dnem jámy; výška kamenného věnce kolem 22 cm; evidováno bylo 18 kamenů; váha 28 kg.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246025): kon. 484; orientace Z–V; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 180 byl pohřbený na zádech, i když lze na polohu pohřbení usuzovat jen z nepřímých evidencí, protože kostra byla dislokovaná, a to zejména v oblasti hrudního koše; lebka rozbitá.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Obr. 274: Plán H 180 s nejbližším okolím.

Poznámka: hypotetický kamenný překryv?; jeho možná existence byla stanovena na základě rekonstrukce velkomoravského pochůzného horizontu pomocí skládání jednotlivých zdigitalizovaných dokumentačních úrovní.

H 181 (tab. 51, 121)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 3,5 m od středu rotundy, ve výseči J–JZ.

Číslo kontextů: uložení 466; kostra 483; výkop 538.

Stratigrafický vztah: hrobová jáma těsně u základu rotundy – vně; delší SV stěnou H 181 zasahoval do zásypu sídlištního objektu 140.

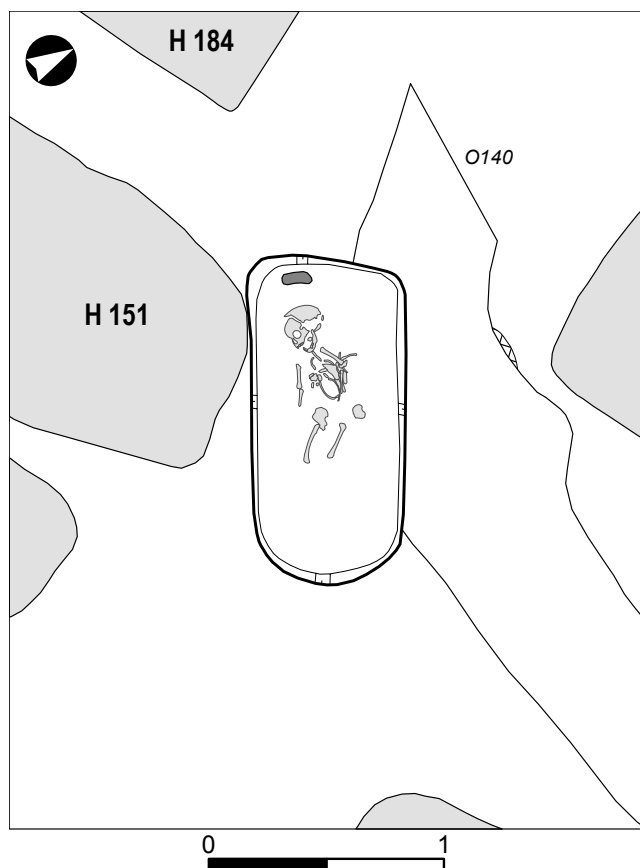
Zásyp: kon. 466; středně ulehlá, tmavě hnědošedá písčité hlína; písek střední

Nálezy ze zásypu: –

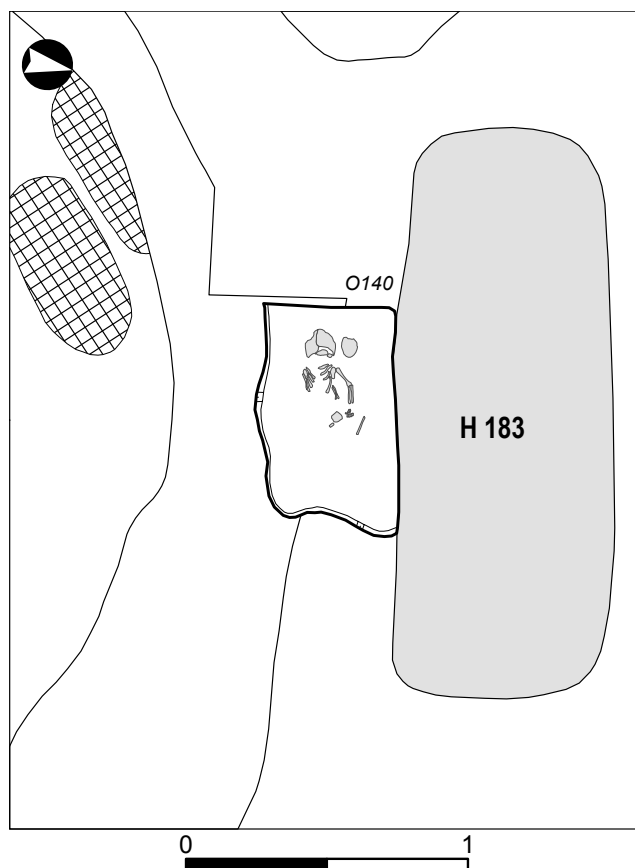
Hrobová jáma: kon. 538; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 139×65×20 cm; orientace SZ–JV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P246026): kon. 483; orientace SZ–JV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 181 byl pohřbený pravděpodobně na zádech, ale původní poloha je nejasná kvůli dislokaci;

Obr. 275: Plán H 181 s nejbližším okolím.

Obr. 276: Plán H 182 s nejbližším okolím.

poloha části trupu, horní končetiny a lebky by mohla být výsledkem i částečného uložení nebožtíka na pravém boku při pohřbu, tuto skutečnost je ale obtížné z dislokovaných kostí přesněji potvrdit.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: směrem k SZ kratší stěně (za lebku) se nacházel svisle položený plochý kámen (10×11×2cm); další drobný kámen se nacházel u J rohu hrobové jámy; poměrně prostorná jáma pro pohřeb malého dítěte.

H 182 (tab. 51, 122)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 3,3 m od středu rotundy, ve výseči SZ-S.

Číslo kontextů: uložení 491; kostra 516; výkop 541.

Stratigrafický vztah: Z stěna hrobu 182 byla porušena recentní základovou patkou; S delší stěna hrobové jámy H 182 je tak těsně u J stěny hrobu 183, že buď nebylo možné rozeznat jejich hranici, anebo H 183 porušil S stěnu H 182; S polovina hrobu 182 zasahovala do zásypu sídlištního objektu 140; hrobová jáma těsně u základu rotundy – vně.

Zásyp: kon. 491; středně ulehlý, středně hnědošedý hlinitý písek.

Nálezy ze zásypu: zlomek dna, 29 g (inv. č. P246027).

Hrobová jáma: kon. 541; tvar půdorysu nepravidelný obdélníkový; rozměry 84×54×6 cm; orientace Z-V;

profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché; velmi mělce zahloubený výkop.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P246028): kon. 516; orientace Z-V; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 182 sestává z nekompletně zachované kostry, která byla *in situ* dislokovaná; původní poloha se proto odhaduje obtížně; z polohy levé horní končetiny a části skeletu hrudního koše lze usuzovat, že se jednalo o pohřeb na zádech.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 183 (tab. 30, 65:4, 122)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-34

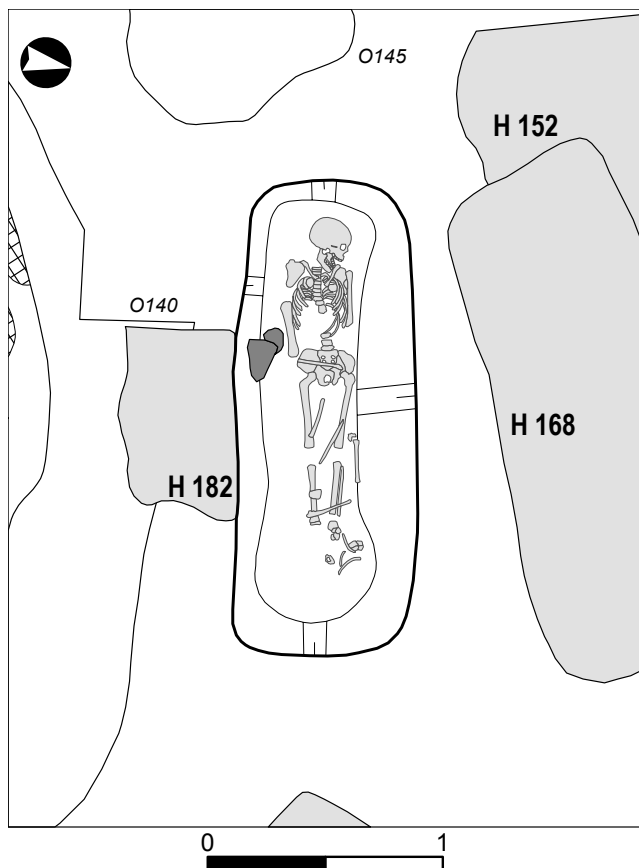
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 3,9 m od středu rotundy, ve výseči SZ-S.

Číslo kontextů: uložení 490; kostra 513; výkop 542.

Stratigrafický vztah: S delší stěna hrobové jámy H 182 je tak těsně u J stěny hrobu 183, že buď nebylo možné rozeznat jejich hranici, anebo H 183 porušil S stěnu H 182.

Zásyp: kon. 490; středně hnědošedý hlinitý písek střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 8 ks, 88 g; zlomek dna, 18 g (inv. č. P246029-37); malta, 7 ks, 180 g (inv. č. P246038); zlomek kameného dvoukónického přeslenu se plastickým žebrem v největším prů-

Obr. 277: Plán H 183 s nejbližším okolím.

měru (tab. 30, 183:2, tab. 68:2; inv. č. P246040; patří k přeslenu inv. č. 240145 z roku 2009, nalezenému ve čtv. B65-33); neinventované drobné střepy, 9 ks, 38 g.

Hrobová jáma: kon. 542; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 205 × 75 × 58 cm; orientace Z-V; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: po začástení výplně hrobové jámy v úrovni těsně nad kostrou se v prostoru kolem skeletu vyrýsoval obdélníkový obrys – pravděpodobně negativ po zetlelé schránce pro tělo; rozměry negativu v ploše 175 × 43 cm; max. zachycená výška 16 cm; nekontextováno.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246041): kon. 513; orientace Z-V; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); nedospělý jedinec H 183 byl pohřbený na zádech s nataženými dolními končetinami; část horní končetiny pravé i levé strany byla dislokovaná; lebka ležela na levé straně a dolní čelist byla částečně rozevřená.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: podél vnitřní strany pravého femuru – železný nůž (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P246039: železný nůž, zlomek; hřbet rovný; hřbet k hrotu plynulý, hřbet k trnu odsazený; ostří esovitě prohnuté; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; rozměry: zachovaná délka 8,6 cm; šířka čepele 1,5 cm; tloušťka čepele 0,3 cm.

Poznámka: z J delší stěny hrobové jámy u pravého hu-

meru trčely 3 kameny; nacházely se 37–52 cm od úrovně podloží, cca 60–80 cm od kratší Z stěny, váha 4 kg – nebyly dány do souvislosti s kamenným obložením hrobové jámy.

H 184 (tab. 51, 111, 122, 123)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 4,7 m od středu rotundy, ve výseči na JZ přesně.

Číslo kontextů: uložení 533; kostra 561; výkop 564.

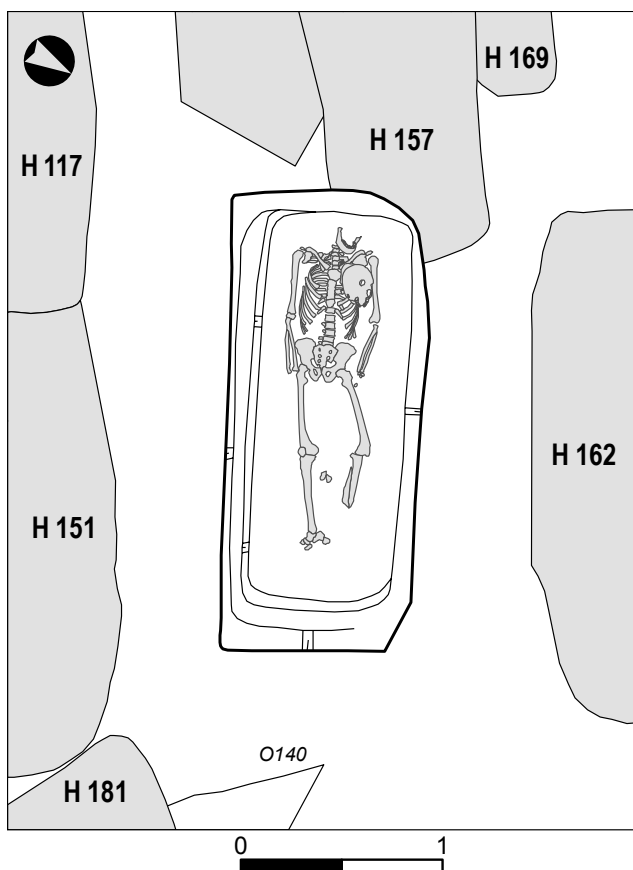
Stratigrafický vztah: V roh výkopu H 157 porušil Z roh hrobové jámy H 184 a zároveň i skelet – lebka jedince H 184 byla dislokována nad levou částí hrudního koše.

Zásyp: kon. 533; ulehlá, tmavě hnědá písčité hlína; písek jemný, střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 17 g (inv. č. P246042-43); zvířecí kosti, 14 ks, 61 g (inv. č. P246044); mazanice, 24 g (inv. č. P246045); malta, 4 ks, 13 g (inv. č. P246046); drobné neinventované střepy, 7 ks, 34 g.

Hrobová jáma: kon. 564; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 226 × 95 × 41 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupně, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý s jedním stupně, stěny kolmé přímé; dno ploché; u příčného profilu je hloubka stupně 18 cm; u podélného profilu hloubka stupně 20 cm.

Úprava hrobové jámy / schránka: v prostoru kolem

Obr. 278: Plán H 184 s nejbližším okolím.

skeletu se vyrýsoval obdélníkový obrys – pravděpodobně negativ po zetlelé schránce pro tělo; rozměry negativu v ploše 200×56 cm; max. zachycená výška 25 cm; nekontextováno.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246047): kon. 561; orientace JZ–SV; muž; věk: Young Adult (20–35 let); výška 171 cm; dospělý jedinec H 184 byl uložen na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; obě ruce byly položeny vedle pánve; v úrovni kostry lebka chybí; polohu hlavy lze odhadnout pouze z polohy dolní čelisti a krčních obratlů.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: není vyloučeno, že stupeň u obou profilů byl vytvořen uměle při upřesňování tvaru výkopu hrobové jámy; hrob u předpokládaného vchodu do rotundy.

H 185 (tab. 51, 111, 123, 124)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B66-35, B65-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 7,3 m od středu rotundy, přesně na JZ.

Čísla kontextů: uložení 550, 551, 552, 560; kostra 563; výkop 565.

Stratigrafický vztah: výkop recentního základového žlabu porušoval hrob 185; výkop hrobu H 157 porušoval hrob H 185 téměř podél celé jeho SZ delší stěny; do SV poloviny zásypu hrobu 185 se zahluvoval mělký dětský hrob 186; horní hrana výkopu H 116 v úrovni

začištěného podloží narušovala v J rohu výkop hrobu 185, patrně se však jedná o umělé/recentní zvětšení hrobové jámy archeologickým výzkumem; původně zřejmě hroby 116 a 185 nesuperponovaly.

Zásyp: kon. 550 – výplň hrobové jámy; ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína; písek jemný, střední; kon. 551 a kon. 552 – výplň hrobové jámy; ulehlý, středně žlutý až žlutoběžový hlinitý písek střední zrnitosti; zásyp obsahoval drobné kameny; patrně provalení stěny výkopu po zániku primárního dutého prostoru; kon. 560 – výplň negativu po zetlelé dřevěné schránce; středně ulehlá, středně šedožlutá písčité hlína, písek jemný, střední; v SV části hrobu se ve vrstvě objevovaly šterkopiskové čočky.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 9 ks, 126 g; zlomky zdobených výdutí, 6 ks, 92 g; zlomky okrajů, 2 ks, 20 g (inv. č. P246048-64); zvířecí kosti, 19 ks, 56 g (inv. č. P246065); drobné neinventované střepy, 15 ks, 63 g.

Hrobová jáma: kon. 565; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 226×88×78 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: po začištění zásypu v úrovni těsně nad kostrou se v prostoru kolem skeletu vyrýsoval tmavý obdélníkový obrys – pravděpodobně negativ po zetlelé schránce pro tělo; rozměry negativu v ploše 187×42 cm; max. zachycená výška 25 cm; výplň negativu – kon. 560.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246066): kon. 563; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 169 cm; dospělý jedinec H 185 byl pohřbený na zádech s nataženými horními a dolními končetinami; levá ruka byla uložena vedle pánve, ale pravá ruka ležela v oblasti pánvi; lebka byla odsunuta dozadu a směřuje bazí lební k pozorovateli.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 186 (tab. 52, 124)

Rok výzkumu: 2011

Čtverec: B65-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 6,8 m od středu rotundy, na JZ přesně.

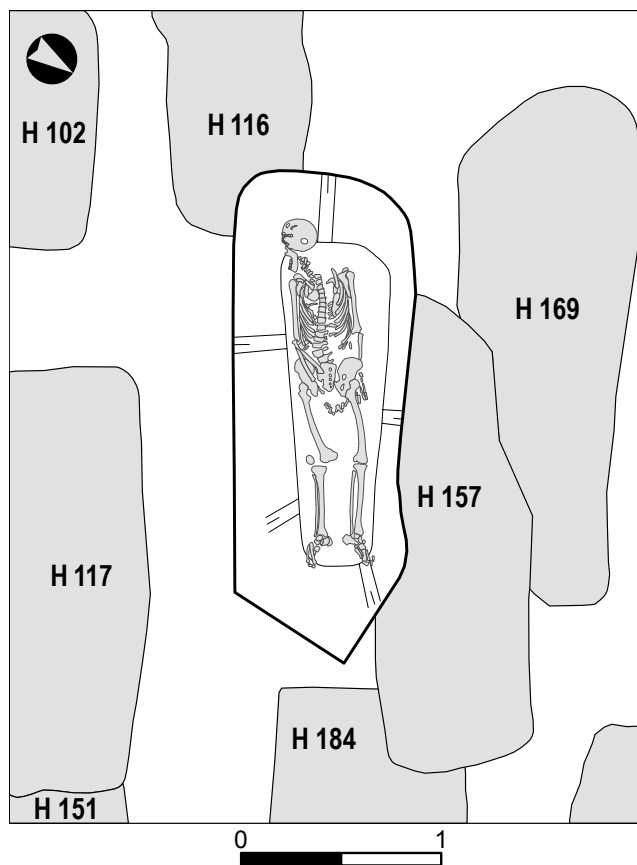
Čísla kontextů: kostra 558.

Stratigrafický vztah: hrob byl poškozen recentním základovým žlabem; dítě z H 186 leželo cca 25 cm nad kostrou z H 185, v místě pravé dolní končetiny; Z rohem mělké jámy částečně překrývalo i hrob 157.

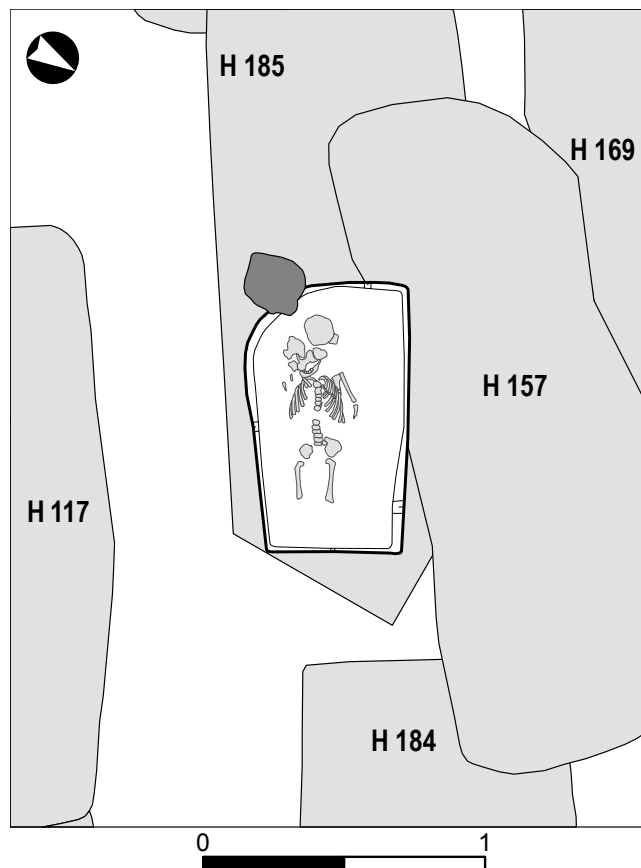
Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: zlomek nezdobené výdutě, 8 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 16 g (inv. č. P246067-70); neinventované drobné střepy, 5 ks, 17 g.

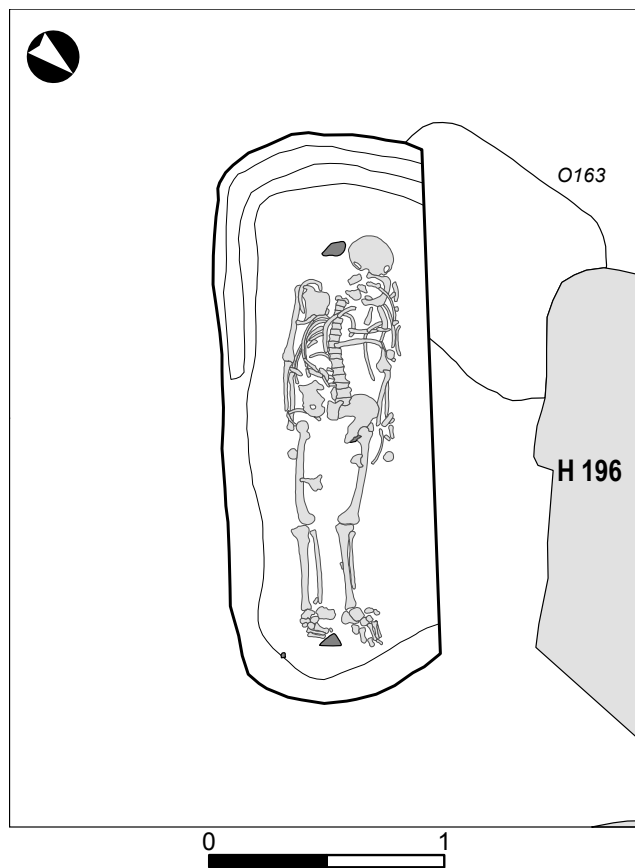
Hrobová jáma: téměř nerozlišitelná; mělce zahloubená – v úrovni začištěného podloží; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 95×55×63 cm; orientace JZ–SV;

Obr. 279: Plán H 185 s nejbližším okolím.

Obr. 280: Plán H 186 s nejbližším okolím.

Obr. 281: Plán H 187 s nejbližším okolím.

profil příčný: nesledováno; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P246071): kon. 558; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 186 byl pohřbený na zádech; dolní končetiny byly pravděpodobně natažené, ale poloha distální části končetin byla dislokovaná; část dolních končetin byla poškozena výkopem recentního žlabu.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v J rohu hrobové jámy ležel horizontálně uložený velký kámen; rozměry: 18×20×5cm; váha 0,5kg.

H 187 (tab. 31, 124, 125)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B64-38

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 18,1m od středu rotundy, ve výšce JV–J.

Číslo kontextů: uložení 611; kostra 635; výkop 641.

Stratigrafický vztah: S roh hrobové jámy 187 byl narušen výkopem jámy pro sloup elektrického vedení; JZ část hrobu 187 porušovala sídlištní objekt 163.

Zásyp: kon. 611; středně šedá písčité hlína obsahující drobné kameny.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 6ks, 51g; zlomek nezdobené pravěké výdutě, 10g; zlomky zdobených výdutí, 3ks, 24g (inv. č. P246951-60); zlomek železného pásku, pravděpodobně obruč z vědra

(lokalizace: jižní polovina hrobu), dva nýty spojují dva konce obruče, max. délka 9,45 cm, max. šířka 1,2 cm, max. tloušťka 0,15 cm (tab. 31, 187:1; inv. č. P251858); zvířecí kosti (inv. č. P246961); zuhelnatělá rostlinná semena (inv. č. P246962); neinventované drobné keramické střepy, 29ks, 93g.

Hrobová jáma: kon. 641; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 228×90×48 cm (šířka jámy u hlavy 80 cm, u nohou 90 cm); orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé přímé; dno ploché; na dně hrobové jámy u kratší JZ stěny a v S rohu se objevily šedé skvrny – zřejmě stopy po zvířecí noře.

Úprava hrobové jámy / schránka: negativ dřevěné schránky pro tělo se vyrýsoval až v úrovni těsně nad kostrou; v profilu nebylo probarvení po zetlelé schránce patrné; tmavý půdorys kolem kostry měl obdélníkový tvar, rozměry: 188×60 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246963): kon. 635; orientace JZ–SV; muž; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 171 cm; dospělý jedinec H 187 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly nataženy; obě ruce byly uloženy vedle pánve; kosti v oblasti hrudníku a lebky byly dislokované.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: podél JZ kratší stěny až zhruba do poloviny JV delší stěny hrobové jámy se táhl mělký stupeň (hloubka 10–19,5 cm; šířka stupně 8–12,5 cm); stupeň

byl velmi pravděpodobně vytvořen uměle při upřesňování původního tvaru hrobové jámy.

H 188 (tab. 52, 125)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,7 m od středu rotundy, ve výseči Z-SZ.

Číslo kontextů: uložení 619; kostra 625; výkop 639.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 619; ulehlý, tmavě šedý prachový písek jemné až střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: –

Hrobová jáma: kon. 639; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 77×52×8 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché, šikmé.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P247964): kon. 625; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ia (0–1 rok); nedospělý jedinec H 188 byl pohřbený na zádech s pravděpodobně nataženými končetinami; podrobnější poloha je ale obtížně odhadnutelná, protože část kostry chybí a některé kosterní elementy byly dislokované; lebka rozmáčknutá.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: velmi mělce zahloubený výkop pro pohřeb malého dítěte.

H 189 (tab. 52, 125, 26)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 9,5 m od středu rotundy, ve výseči Z-SZ.

Číslo kontextů: uložení 616; kostra 640; výkop 647.

Stratigrafický vztah: –

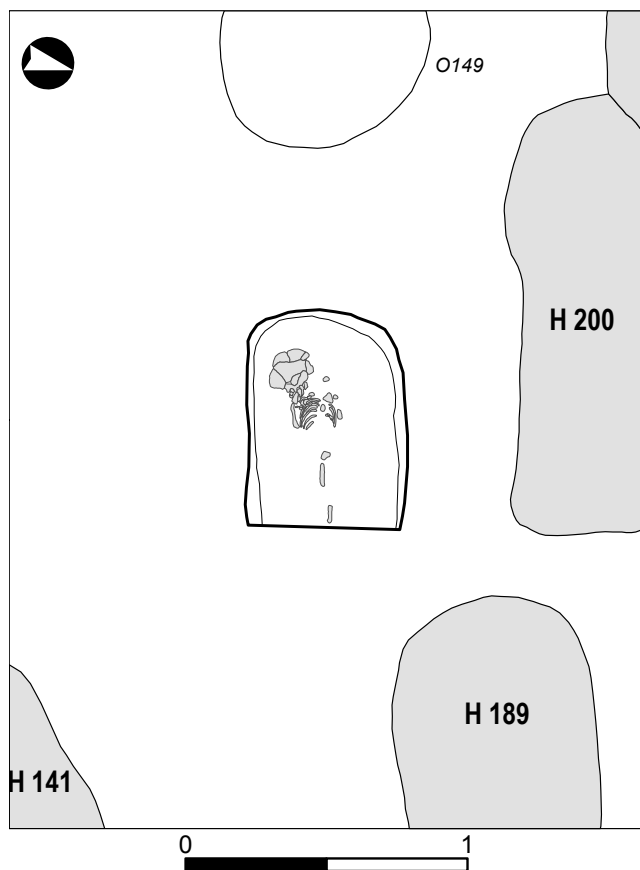
Zásyp: kon. 616; středně ulehlý, šedožlutý hlinitý písek jemné až střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: nad úroveň kostry, nad levým loketním kloubem se nacházel okraj s horní i spodní výdutí, 332 g (inv. č. P246965); zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 19 g; zlomek okraje, 4 g (inv. č. P246966-68); drobné neinventované střepy, 11 ks, 45 g.

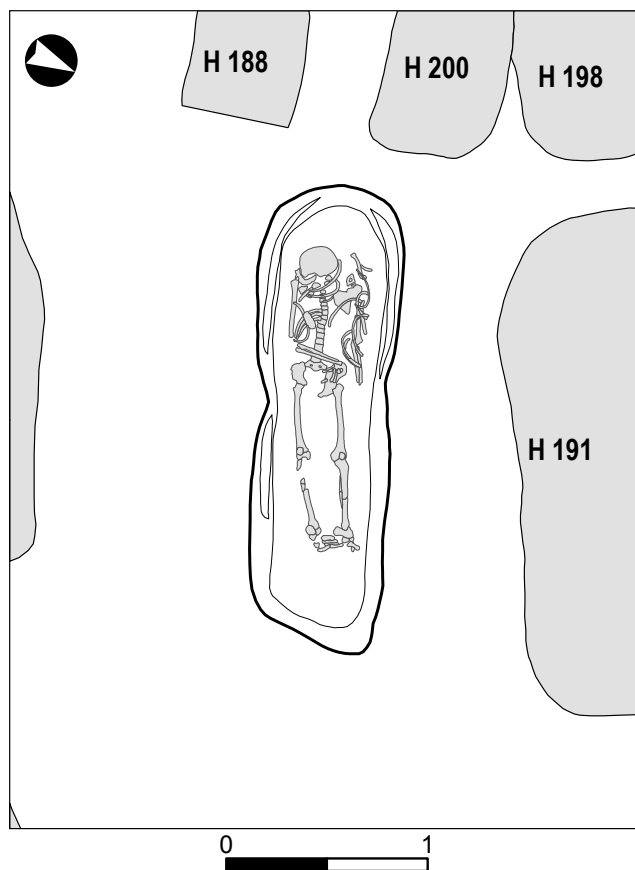
Hrobová jáma: kon. 647; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 221×62×28 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: uložení do primárního dutého prostoru je pravděpodobné, negativ po zetlelé schránce nebyl v terénu v dokumentaci zaznamenán; dokumentováno podle fotografie; v ploše nad úrovní kostry se po začistění objevil obdélný úzký půdorys; rozměry: 200×42 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246969): kon. 640; orientace JZ-SV; žena; Young Adult (20–35 let); výška 153 cm; dospělý jedinec H 189 byl pohřbený na zádech; dolní končetiny byly nataženy; levá horní končetina byla dis-

Obr. 282: Plán H 188 s nejbližším okolím.

Obr. 283: Plán H 189 s nejbližším okolím.

lokovaná a pravá horní končetina, respektive předloktí a ruka směřují k levé straně pánve.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: hrobová jáma byla prorostlá velkými kořeny – zejména ve střední části.

H 190 (tab. 52, 126, 127)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B64-37, B64-38, B65-38

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 15,7 m od středu rotundy, na J přesně.

Číslo kontextů: kostra 636=646; výkop 676.

Stratigrafický vztah: SV kratší stěna hrobu 190 porušila výkop objektu 130.

Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: okraj s výdutí, 82 g – nacházel se v úrovni dna hrobové jámy, v prostoru pod pravým kolenním kloubem (inv. č. P246970); zlomky nezdobených výdutí, 6 ks, 47 g; zlomky zdobených výdutí, 4 ks, 47 g; zlomky okrajů, 2 ks, 36 g; zlomek dna, 11 g; zlomek okraje laténské nádoby, 27 g (inv. č. P246971-84); zvířecí kosti, rybí kosti, šupiny (inv. č. P246985/1-2); vzorek uhlíků (inv. č. P246986); drobné neinventované střepy, 16 ks, 63 g.

Hrobová jáma: kon. 676; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 248×86×67 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: uložení do pri-

márního dutého prostoru je pravděpodobné, negativ schránky nebyl v terénu při dokumentaci zásypu zaznamenán; dokumentováno při popisování kostry: v ploše nad úrovní kostry se po začistění objevil obdélný úzký půdorys; rozměry: 221×45×30 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246987): kon. 636=646; orientace JZ–SV; muž; věk: Old Adult (50+ let); výška 181 cm; dospělý jedinec H 190 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly pravděpodobně natažené; poloha kostí byla ale dislokovaná a obtížné se rekonstruuje původní poloha pohřbení.

Hrobový inventář: bez inventáře; keramické střepy se nacházely v úrovni těsně nad kostrou i mezi kostmi; střepy byly evidovány u levého předloktí, v prostoru pánve, u pravého bérce – souvisí s výplní hrobové jámy.

Poznámka: –

H 191, 1 a H 191,2 (tab. 53, 127, 128)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-33, B67-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,4 m od středu rotundy, ve výseči Z–SZ.

Číslo kontextů: uložení 631, 670, 671; kostra 649, 650; výkop 672, 673, 674.

Stratigrafický vztah: dva pohřby v jedné hrobové jámě; pohřeb jedince H 191,2 porušil pohřeb jedince H 191,1.

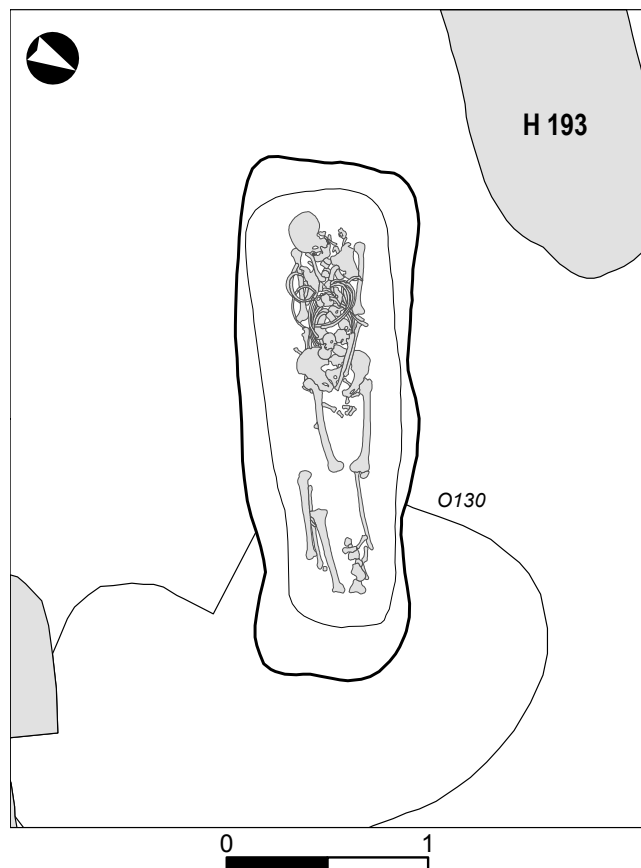
Zásyp: kon. 631 – výplň hrobové jámy; středně hnědožlutý hlinitý písek jemné až střední zrnitosti.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 12 ks, 153 g; zlomky zdobených výdutí, 5 ks, 37 g; zlomek okraje, 6 g; zlomky dna, 2 ks, 32 g; 2 zlomky pravěké keramiky, 48 g (inv. č. P251859-880); zvířecí kosti, 45 ks, 90 g (inv. č. P251881); neinventované drobné keramické střepy, 47 ks, 165 g.

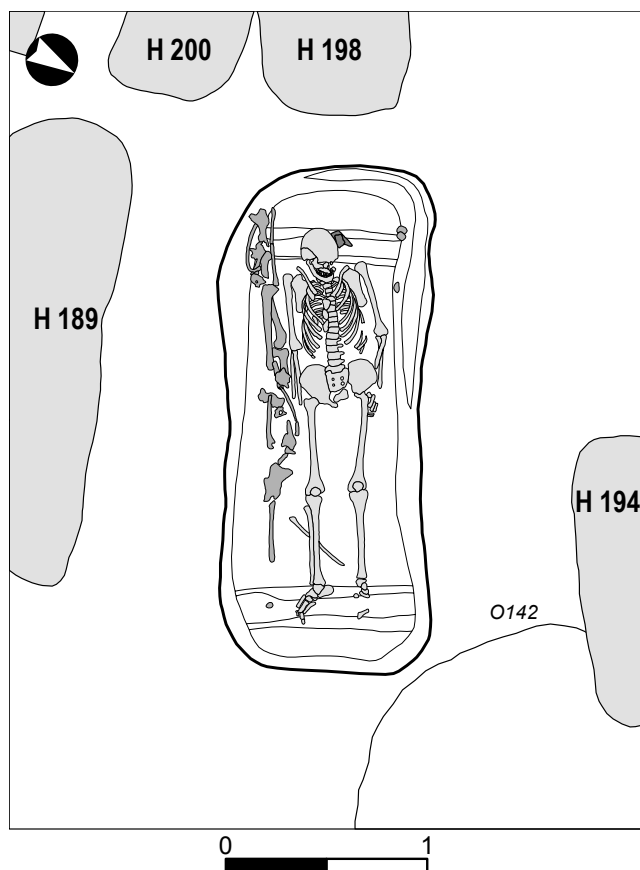
Hrobová jáma: kon. 674; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 250×100×40 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé konkávní; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 140: kamenný překryv; v nadložní vrstvě nad hrobem H 191 se nacházela kamenná kumulace označena F 60; rozměry: 194×60 cm; počet kamenů 79; váha 61 kg; kontext 670, 671, 672, 673: stopy po podložení pohřbeného těla – tzv. máry; po vyzvednutí jedince 191,2 a po začistění dna hrobové jámy byly v prostoru hlavy i v nohách zjištěny 2 negativy po zetlelé dřevěné konstrukci – u JZ kratší stěny – obrys žlabovitého tvaru, 82×22×7 cm; u SV kratší stěny – obrys žlabovitého tvaru, 73×15×5 cm; výplň negativů: kyprý, středně žlutý jemný písek; u jedince 191,2 se v úrovni těsně nad dnem kolem kostry vyrýsoval probarvený obdélný obrys o rozměrech 200×46 cm – snad by se mohlo jednat o stopy po zetlení dřevěné schránky pro tělo.

Pohřbený jedinec 191,1 (inv. č. P246988): kon. 649; původní orientace nezjistitelná; muž; věk: Old Adult (50+ let); výška 172 cm; kostra dospělého jedince H 191,1

Obr. 284: Plán H 190 s nejbližším okolím.

Obr. 285: Plán H 191 s vyobrazením pohřbů 191,1 (tmavošedá) a 191,2 (světlešedé vybarvení kostí).

byla dislokovaná a uložena podél pravé strany kostry H 191,2; část kostí se nacházela také v zásypu hrobové jámy v úrovni nad kostrou jedince H 191,2 (např. lebka, krční obratle, klíční kost; žebra atd.); poloha pohřbení je neodhadnutelná.

Pohřbený jedinec 191,2 (inv. č. P246989): kon. 650; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); nedospělý jedinec H 191,2 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly natažené; ruce byly uloženy na obou stranách vedle pánve; lebka byla částečně posunuta směrem k hrudnímu koši, ale zachovala si anatomickou polohu vzhledem k dolní čelisti, ležela na zátylku; lebka byla podložena 2 kameny.

Hrobový inventář: bez inventáře – oba pohřby.

Poznámka: H 191,1 primární pohřeb, hrob 191,2 přídatný pohřeb; nerozeznán sekundární vkop do zásypu hrobu při pohřbívání jedince H 191,2.

H 192 (tab. 31, 65:11, 129)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-38, B 68-38

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 22,8m od středu rotundy, ve výšce J–JZ.

Čísla kontextů: uloženina 685, 686; kostra 660; výkop 687, 688, 689.

Stratigrafický vztah: JZ kratší stěna a J roh hrobové

jámy H 192 byly porušeny recentním zásahem.

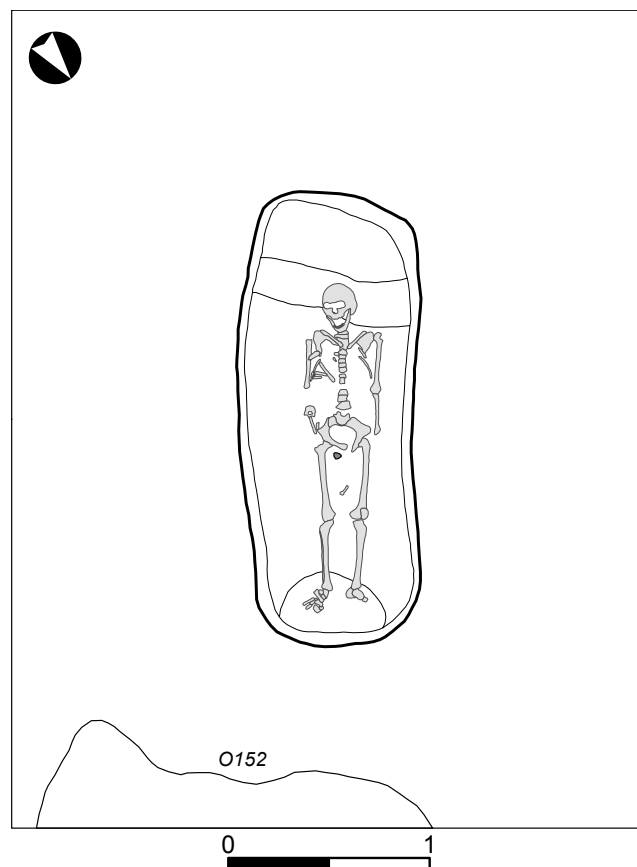
Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 24 g; zlomky zdobených výdutí, 3 ks, 19 g (inv. č. P246990-95); drobné neinventované střepy, 19 ks, 53 g.

Hrobová jáma: kon. 689; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 221×88×17 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 685, 686, 687, 688; stopy po podložení pohřbeného těla – tzv. máry; po vyzvednutí kostry a začistění dna hrobu byl v prostoru hlavy zjištěn patrně negativ po zetlelé dřevěné konstrukci – u JZ kratší stěny – obrys žlabovitého tvaru; rozměry: 81×24×4,5 cm; v nohách žlabovité probarvení chybělo; těsně u SV kratší stěny se však vyrýsoval ledvinovitý obrys; rozměry: 52×30×5 cm; lze předpokládat, že i tento kontext je možné spojit s podložením těla; zásyp měl v obou případech stejné charakteristiky: kyprý, středně šedožlutý písek jemné až střední zrnitosti.

Pohřbený jedinec (inv. č. P246997): kon. 660; orientace JZ–SV; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 154 cm; dospělý jedinec H 192 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly v natažené poloze; ruce byly uloženy pravděpodobně po stranách pánve; lebka si zachovala částečně anatomické spojení s dolní čelistí, zůstala pravděpodobně v původní poloze pohřbení; část kostí byla dislokovaná, a to zejména v oblasti hrudního koše.

Obr. 286: Plán H 192 s nejbližším okolím.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: na pravo od lebky, směrem k pravému hornímu rohu hrobové jámy – zlomek železného nože (1); mezi femury, blíže k pravému, ležel na dně jámy střep; byl zařazen do nálezů ze zásypu hrobové jámy.

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P246996: železný nůž, zlomek; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný; ostří esovitě prohnuté; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; rozměry: zachovaná délka 7,7 cm; šířka čepele 0,95 cm; tloušťka čepele 0,2 cm; zlomek neležel přímo na dně hrobu.

Poznámka: –

H 193 (tab. 53, 129)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B65-37, B65-38

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 15,5 m od středu rotundy, na J přesně.

Čísla kontextů: uložení 632; kostra 648; výkop 675.

Stratigrafický vztah: –

Zásyp: kon. 632; ulehlý, středně šedožlutý hlinitý písek jemné až střední zrnitosti; v hloubce 18–36 cm od podloží výkop jámy prorážel štěrkovou vrstvou – geologická vrstva, sedimentace v důsledku změn hydrologického režimu místa; kameny z této vrstvy obsahoval i zásyp hrobu.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výtutí, 5 ks, 73 g; zlomky den, 2 ks, 28 g (inv. č. P246998-247004); drobné neinventované keramické střepy, 18 ks, 79 g.

Hrobová jáma: kon. 675; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 220×96×75 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: po začištění výkopu v úrovni těsně nad kostrou se objevilo výrazné tmavé obdélníkové probarvení – pravděpodobně se jednalo o negativ po zetlelé schránce; JZ kratší stěna negativu schránky začínala 9 cm od JZ stěny hrobu; rozměry v ploše: 200×43 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P247005): kon. 648; orientace JZ–SV; žena; věk: Young Adult (20–35 let); výška 155 cm; dospělý jedinec H 193 byl pohřbený na zádech; pravá horní končetina byla natažená, ruka směřovala do oblasti pánve; levá končetina byla natažená s polohou ruky vedle pánve; dolní končetiny byly natažené; lebka byla v anatomicky těsném spojení s dolní čelistí a dolní čelist byla jen minimálně posunuta.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 194 (tab. 53, 129, 130)

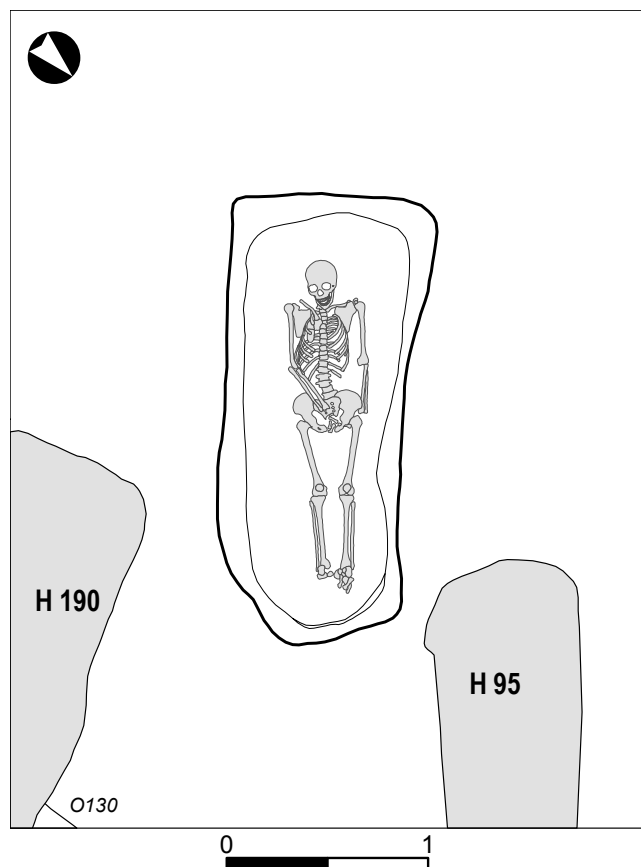
Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-33, B66-33

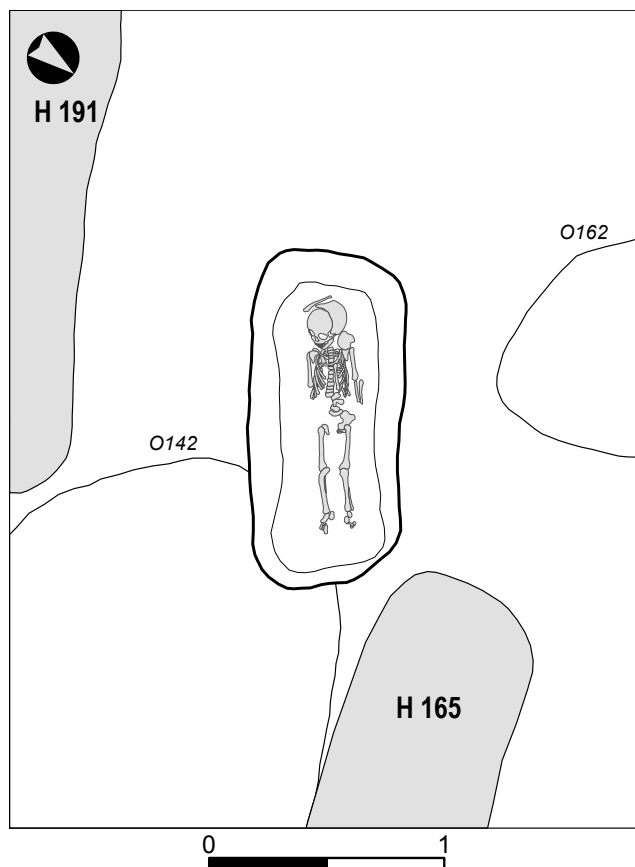
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 11,4 m od středu rotundy, ve výseči Z–SZ.

Čísla kontextů: uložení 638; kostra 645; výkop 651.

Stratigrafický vztah: S roh hrobové jámy se zahluboval

Obr. 287: Plán H 193 s nejbližším okolím.

Obr. 288: Plán H 194 s nejbližším okolím.

do zásypu sídlištního objektu 142.

Zásyp: nesledováno.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 27 g; zlomek zdobené výdutě, 12 g; zlomek dna, 20 g (inv. č. P 247006-09); zlomek mazanice (inv. č. P 247010); drobné neinventované keramické střepy, 10 ks, 46 g (u nálezů – nerozlišený zásyp hrobové jámy od negativu schránky).

Hrobová jáma: kon. 651; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 144×62×40 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 638; po začišťení výkopu v úrovni těsně nad kostrou se objevilo tmavě šedé obdélníkové probarvení – možné stopy po zetlelé schránce pro tělo; rozměry uložení v ploše 114×32 cm; zachycená výška sedimentu 17 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P247011): kon. 645; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 194 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly natažené; levá ruka byla umístěna vedle pánve, pravá ruka chybí (část pravého předloktí je dislokována na lebce); lebka byla v anatomicky těsném spojení s dolní čelistí a byla pravděpodobně jen minimálně posunuta vzhledem k původní poloze.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: neobvykle hluboká hrobová jáma pro pohřeb dítěte.

H 195 (tab. 54, 130, 131)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-37, B66-37, B67-38

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 17,9 m od středu rotundy, ve výšce J–JZ.

Čísla kontextů: uložení 642, 700, 701; kostra 661; výkop 702, 703, 704.

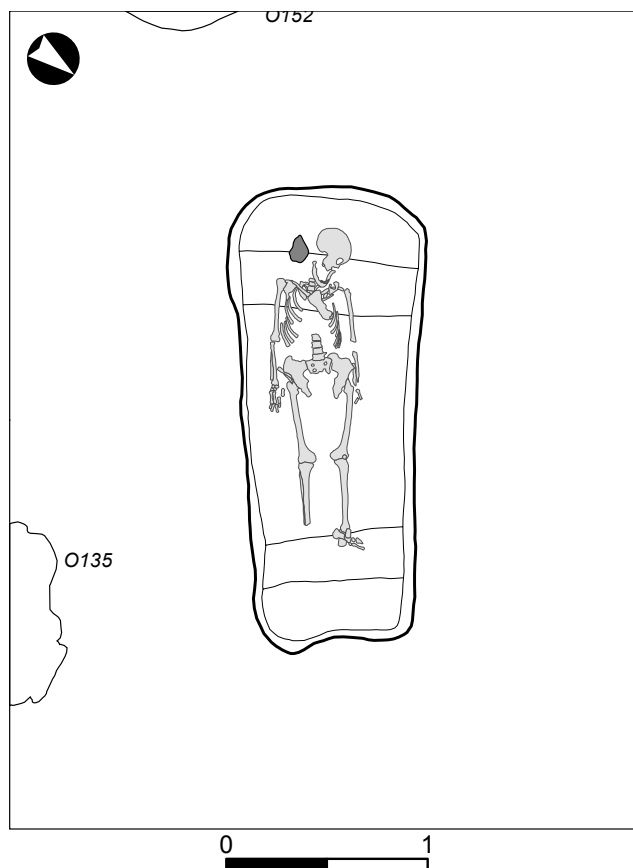
Stratigrafický vztah: hrob byl narušen recentními zásky u JZ kratší stěny a v místě pravého chodidla.

Zásyp: kon. 642 – zásyp hrobové jámy; ulehlá, středně hnědá písčítá hlína; písek jemný, střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 7 ks, 74 g; zlomek zdobené výdutě, 8 g; zlomek dna, 17 g (inv. č. P247012-20); zvířecí kosti (inv. č. P247021); mazanice (inv. č. P247022); vzorek uhlíků (inv. č. P247023); drobné neinventované střepy, 13 ks, 52 g.

Hrobová jáma: kon. 704; tvar půdorysu lichoběžníkový sbíhající se k nohám; rozměry 222×98–73×24 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: kon. 700, 701, 702, 703; stopy po podložení pohřbeného těla – tzv. máry; po vyzvednutí a začišťení dna hrobu v prostoru hlavy i v nohách byly zjištěny 2 negativy po zetlelé dřevěné konstrukci – u JZ kratší stěny – obrys žlabovitého tvaru, cca 31 cm od JZ kratší stěny; rozměry: 81×29×2 cm; u SV kratší stěny – obrys žlabovitého tvaru, cca 25 cm

Obr. 289: Plán H 195 s nejbližším okolím.

od SV kratší stěny; rozměry: 73×25×4 cm; výplně negativů: ulehlá, středně hnědožlutá písčítá jílovitá hlína; písek jemný až střední.

Pohřbený jedinec (inv. č. P247024): kon. 661; orientace JZ–SV; žena; věk: Old Adult (50+ let); výška 156 cm; dospělý jedinec H 195 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly natažené; ruka obou horních končetin byla uložena vedle pánve; dolní čelist byla posunuta k hrudnímu koši a lebka ležela dále od těla na své levé straně; část kostry hrudního koše chybí; pravá dolní končetina byla poškozena recentním zásky; původně kámen pod lebkou.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: –

H 196 (tab. 32, 65:12, 131)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B64-38

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 16,9 m od středu rotundy, ve výšce JV–J.

Čísla kontextů: uložení 655, 656, 657; kostra 697; výkop 711.

Stratigrafický vztah: SV hranu hrobu 196 porušil výkop pro sloup telefonního vedení; JZ část hrobu 196 se zahlubovala do sídlištních objektů 130 a 163.

Zásyp: kon. 655 – proklesnutí zásypu z objektu 130 do písčitého zásypu hrobové jámy H 196; středně

ulehlá, tmavě černošedá písčité hlína; písek jemný až hrubý; kon. 656 – zásyp hrobové jámy; ulehlý, středně žlutý písek jemné až hrubé zrnitosti; kon. 657 – zásyp hrobové jámy promísený s organickými složkami po zetlení dřevěné schránky pro tělo; kyprý, tmavě hnědošedý hlinitý písek; písek jemný až hrubý.

Nálezy ze zásypu: kontexty nerozlišeny; zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 22 g; zlomky zdobených výdutí, 4 ks, 33 g; zlomky okrajů, 2 ks, 32 g (inv. č. P247025-33); zvířecí kosti (inv. č. P247034); vzorek uhlíků (inv. č. P247036); drobné neinventované střepy, 8 ks, 35 g.

Hrobová jáma: kon. 711; tvar půdorysu obdélníkový; rozměry 198x50x65 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; původní šířka hrobu se patrně pohybovala kolem 80 cm; SZ delší stěna hrobového výkopu byla porušena provalením zásypu z objektu 130.

Úprava hrobové jámy / schránka: po začištění výkopu v úrovni těsně nad kostrou se objevilo tmavě hnědošedé obdélníkové probarvení – možné stopy po zetlelé schránce pro tělo; změna charakteru zásypu byla patrna i na příčném profilu; rozměry uložení v ploše 172x43 cm; zachycená výška sedimentu v profilu 47 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P247037): kon. 697; orientace JZ-SV; žena; věk: Middle Adult (35–50 let); výška 145 cm; dospělý jedinec H 196 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly natažené; obě ruce byly umístěny po stranách pánve; čelist byla posunuta,

ale zachovala si kloubní spojení s lebkou.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: nalevo od dvanáctého hrudního a prvního bederního obratle – poškozený železný nůž (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P247035: železný nůž se zlomeným trnem; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu odsazený; tvar ostří – neurčeno; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: délka 8,2 cm; délka čepele 7,2 cm; šířka čepele 1 cm; tloušťka čepele 0,2 cm.

Poznámka: –

H 197 (tab. 32, 59:20-21, 65:9, 66:7, tab. 132)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-35, B66-35

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,3 m od středu rotundy, ve výseči JZ-Z.

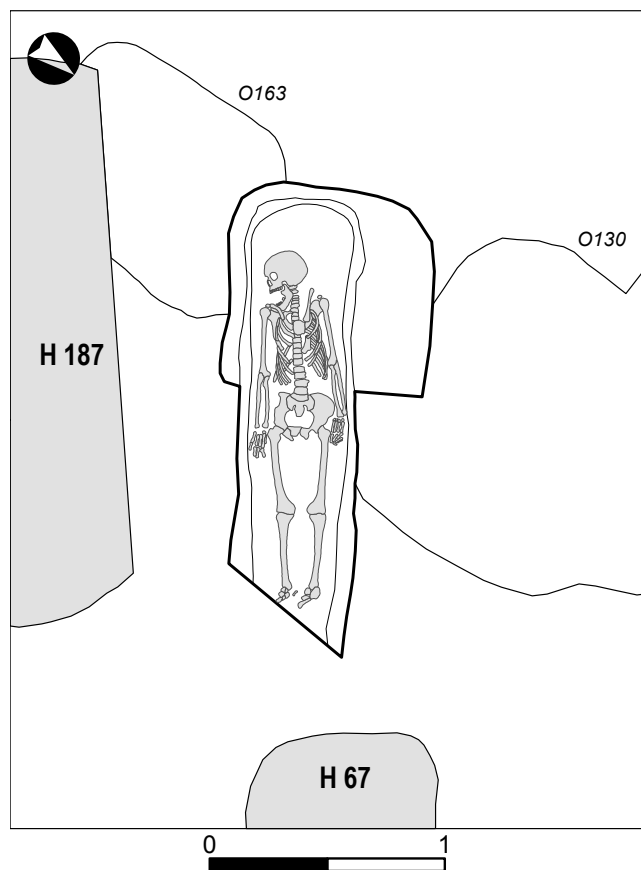
Čísla kontextů: uložení 654; kostra 684; výkop 696.

Stratigrafický vztah: –

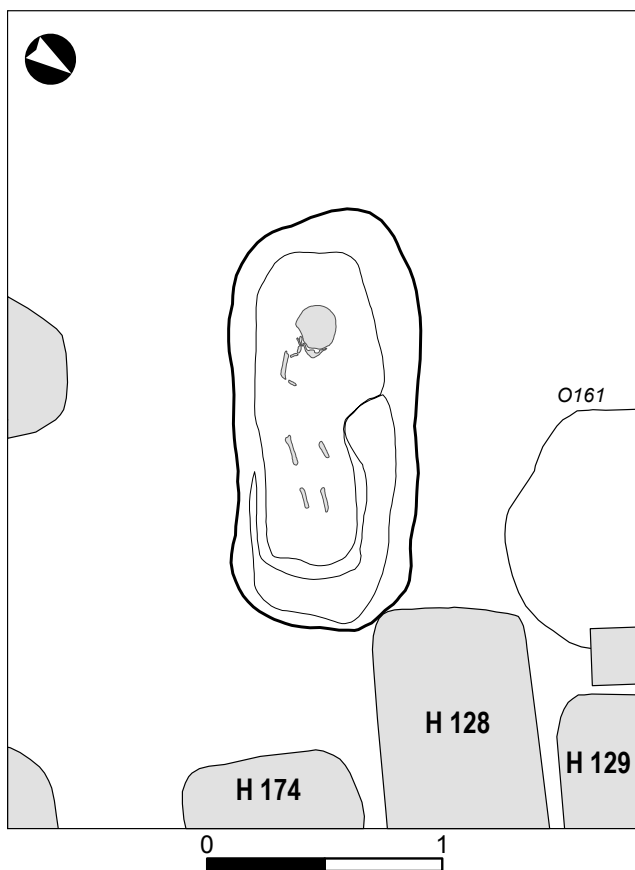
Zásyp: kon. 654; středně ulehlá, hnědošedá písčité hlína; písek jemný až střední; výplň obsahovala drobné kameny; výplň prorostlá kořeny.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 6 ks, 73 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 12 g (inv. č. P247038-44); drobné neinventované střepy, 9 ks, 33 g.

Hrobová jáma: kon. 696; tvar půdorysu obdélníkový

Obr. 290: Plán H 196 s nejbližším okolím.

Obr. 291: Plán H 197 s nejbližším okolím.

se zaoblenými rohy; rozměry 175×76×35 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny šikmé přímé; profil podélný: neckovitý s jedním stupněm, stěny šikmé přímé; dno ploché; hloubka stupně 31–35 cm; šířka stupně 21–26 cm.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P247051): kon. 684; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 197 byl pravděpodobně pohřbený na zádech, ale podrobněji nelze polohu pohřbeného těla hodnotit, protože u nálezu chybí podstatná část kostry; levá strana hrudního koše byla poškozena velkým kořenem.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: v prostoru nalevo od předpokládané spodní části hrudního koše a pánve – tři železné rolničky (1–3), zlomky minimálně tří nožů a zbytky pochvy (4–9); všechny předměty byly ukryty v hrudě písčité hlíny, která byla prostoupena železnou korozi.

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P247045: železná rolnička, poškozená (korozi spojena s rolničkou P247046); tvar kulovitý; po obvodě pozůstatky vertikálního žebérka; rozměry: max. šířka 2,9 cm; vnější průměr 2,6 cm; na povrchu zbytky textilie; tkanina – plátňová vazba; dostava 10–12 nití na 10 mm v jedné soustavě, 16 nití na 10 mm v druhé soustavě; nitě o síle 0,4–0,5 mm v jedné soustavě a 0,3–0,4 mm v druhé soustavě; zákrut Z; patrně pozůstatky látkového váčku na úschovu předmětu Z (podrobněji *Březinová – Přichystalová 2014*, 166).

2. Inventární číslo P247046: železná rolnička, celá (korozi spojena s rolničkou P247045); tvar kulovitý s vertikálním trojúhelníkovitým žebérkem; rozměry: max. délka 3 cm; max. šířka 2,5 cm; vnější průměr 2,3 cm; na povrchu zbytky textilie (viz P247045).

3. Inventární číslo P247047: železná rolnička, poškozená; zploštělý kulovitý tvar s horizontálním žebérkem; uvnitř křemenný valounek, přilepený rzí k vnitřní stěně rolničky; rozměry: max. šířka 2,7 cm; vnější průměr 2,2 cm; na povrchu zbytky textilie (viz P247045).

4. Inventární číslo P247048/1: železný nůž ve 2 zlomcích; tvar průřezu trnu lichoběžníkový; hřbet rovný; hřbet k hrotu rovný, hřbet k trnu odsazený; ostří rovné; ostří k hrotu obloukovitě zvednuté; ostří k trnu zkosené; rozměry: délka 10,1 cm; délka čepel 7,9 cm; šířka čepel 1,4 cm; tloušťka čepel 0,75 cm.

5. Inventární číslo P247048/2: zlomek původně dřevěné pochvy s železným koncovým kováním; na konci kování dva spojovací nýtky; uvnitř železného kování zbytky dřeva v korozních produktech; rozměry: zachovaná délka 4,9 cm; zachovaná šířka 2,15 cm; max. tloušťka 0,7 cm.

6. Inventární číslo P247049/1: zlomek železného nože; silně zkorodovaný; délka zlomku 3,4 cm; nekresleno.

7. Inventární číslo P247049/2: zlomek železného pásku z výztuhy pochvy nože, na obou koncích zbytky zkorodovaných železných nýtů; na vnější straně zbytky

organického materiálu (kůže?); souvisí s předmětem 247049/1; rozměry: dochovaná délka 4,35 cm; šířka 1 cm; max. tloušťka 0,35 cm.

8. Inventární číslo P247049/3: dva železné zlomky; větší fragment pochází pravděpodobně z trnu nože; rozměry: dochovaná délka 2,6 cm; šířka 0,7 cm; max. tloušťka 0,15 cm; menší zlomek nekreslen.

9. Inventární číslo P247050: železný zlomek trnu nože, čepel odlomena; trn měl čtvercový průřez; dochovaná délka 3,5 cm; max. tloušťka 0,3 cm.

Poznámka: podél kratší SV stěny a podél části delší SZ stěny (u dolních končetin) byl zdokumentován nízký stupeň, který však velmi pravděpodobně vznikl uměle při upřesňování tvaru hrobového výkopu.

H 198 (tab. 33, 66:4, 132)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-34

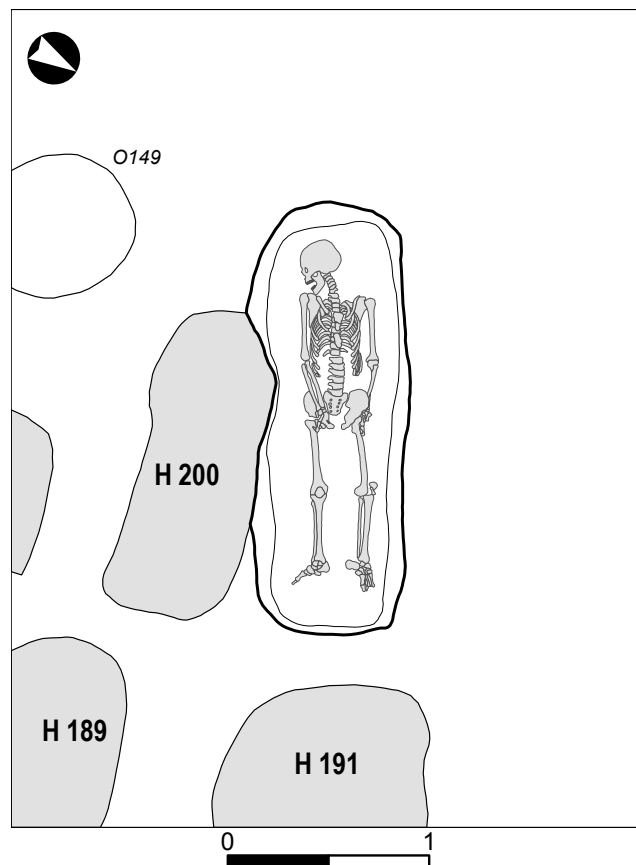
Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 12,1 m od středu rotundy, ve výšce Z–SZ.

Číslo kontextů: uložení 667; kostra 705; výkop 730.

Stratigrafický vztah: delší JV stěna hrobu 198 byla porušena dětským hrobem 200.

Zásyp: kon. 667; ulehlá, tmavošedá písčité hlína.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 2 ks, 31 g; zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 16 g; zlomek okraje, 6 g; zlomek dna, 10 g (inv. č. P247052-57); drobné neinventované střepy, 9 ks, 37 g.

Obř. 292: Plán H 198 s nejbližším okolím.

Hrobová jáma: kon. 730; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 213×75×30 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P247059): kon. 705; orientace JZ–SV; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); nedospělý jedinec H 198 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly natažené; pravá ruka byla uložena v oblasti pánve; levá ruka ležela vedle pánve; lebka ležela na své pravé straně.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vně proximálního konce pravého femuru – železný nůž (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P247058: železný nůž, zlomek; hřbet rovný; rozměry: dochovaná délka 6,1 cm; šířka čepele 1,15 cm; tloušťka čepele 0,35 cm.

Poznámka: podél delší SZ stěny hrobové jámy H 198 se nacházela kamenná kumulace F 201; jedná se patrně o zbytky destrukce zdiva kostela; rozměry F 201: 130×55×30 cm; kameny nespočítány, neváženy.

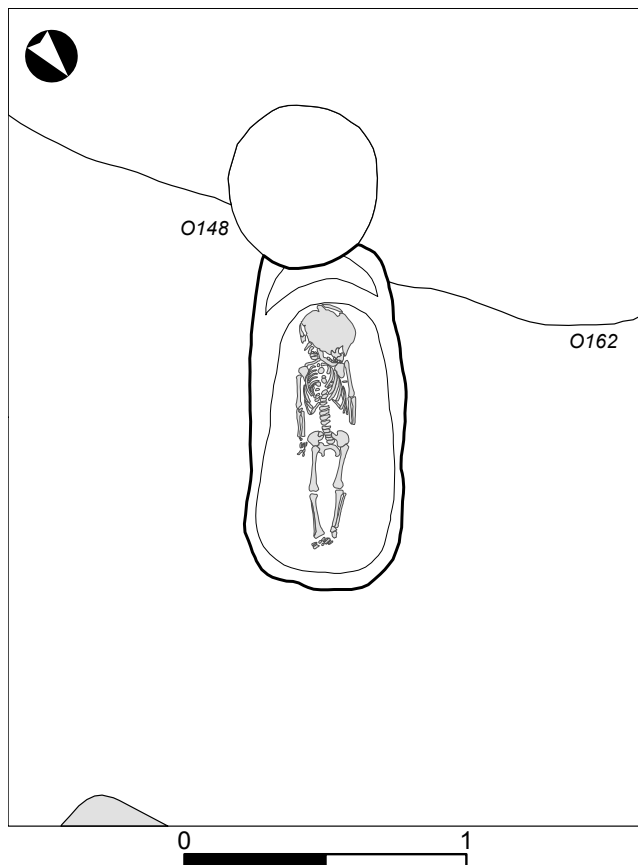
H 199 (tab. 33, 132)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-33

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 13,3 m od středu rotundy, ve výseči Z–SZ.

Čísla kontextů: uložení 659; kostra 679; výkop 690.

Obr. 293: Plán H 199 s nejbližším okolím.

Stratigrafický vztah: hrobovou jámu H 199 porušuje recentní sloupová jáma (objekt 148); hrob 199 se JZ kratší stěnou dotýká stěny sídlištního objektu 162.

Zásyp: kon. 659; středně ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína; písek jemný, střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 3 ks, 32 g; zlomek zdobené výdutě, 9 g; zlomek okraje, 6 g; zlomek dna, 34 g (inv. č. P247060-65); zvířecí kosti (inv.č. P247066); ŠI (tab. 33, 199:1, tab. 67:19; inv.č. P247067); drobné neinventované střepy, 7 ks, 23 g.

Hrobová jáma: kon. 690; tvar půdorysu oválný; rozměry 114×52×22 cm; orientace JZ–SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P247068): kon. 679; orientace JZ–SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 199 byl pohřbený na zádech; horní a dolní končetiny byly nataženy; obě ruce byly uloženy vedle pánve; lebka ležela na levém boku.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: pod levým chodidlem byla nalezena ptáččí kost, intencionalita nálezů nejasná; hypotetický kamenný překryv?; jeho možná existence byla stanovena na základě rekonstrukce velkomoravského pochůzného horizontu pomocí skládání jednotlivých zdigitalizovaných dokumentačních úrovní.

H 200 (tab. 34, 65:17, 132, 133)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: m od středu rotundy, ve výseči Z–SZ.

Čísla kontextů: uložení 658; kostra 680=706; výkop 729.

Stratigrafický vztah: výkop hrobu 200 porušoval JV delší stěnu hrobu 198.

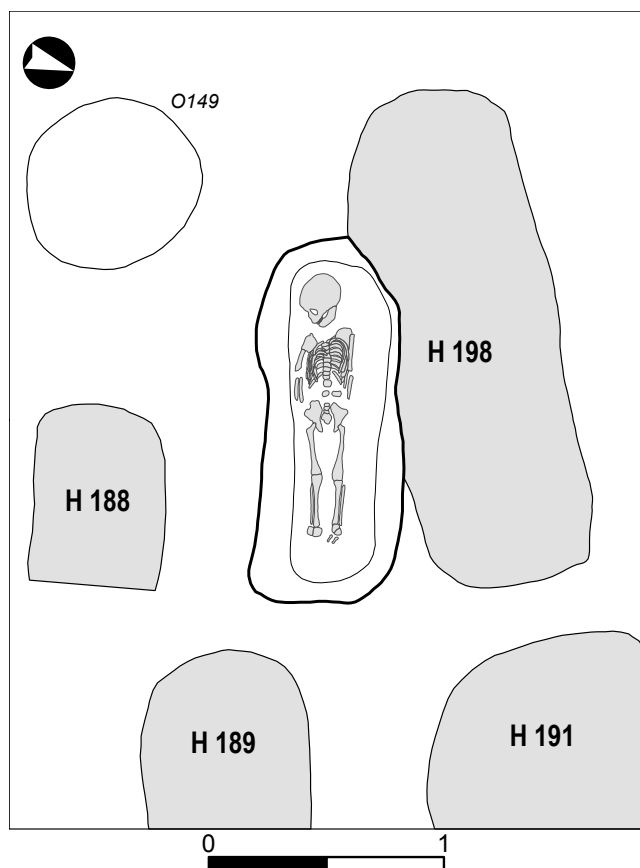
Zásyp: kon. 658; středně ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína, písek jemný, střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 6 ks, 65 g; zlomek okraje, 5 g (inv. č. P247069-77); zvířecí kosti (inv. č. P247078); kamenný destičkový brousek se 2 brusnými hranami, délka 13,3 cm, šířka 6,2 cm, výška 0,9 cm (tab. 34, 200:2, tab. 68:5; inv. č. P247080); drobné neinventované střepy, 5 ks, 23 g.

Hrobová jáma: kon. 729; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 156×58×40 cm; orientace Z–V; profil příčný: neckovitý, stěny šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: po začátní výkopu v úrovni těsně nad kostrou se objevilo tmavé probarvení obdélníkového tvaru – snad stopy po zetlelé schránce pro tělo; rozměry uložení v ploše 141×32 cm.

Pohřbený jedinec (inv. č. P247081): kon. 680=706; orientace Z–V; pohlaví neurčeno; věk: Juvenis (14–19/20 let); nedospělý jedinec H 200 byl pohřbený na zádech;

Obr. 294: Plán H 200 s nejbližším okolím.

horní a dolní končetiny byly natažené; ruce byly uloženy po stranách pánve; lebka ležela na pravé straně; lebka a dolní čelist si zachovaly anatomicky těsné spojení.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: vně proximálního konce levého femuru – železný nůž (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P247079: dva zlomky čepele železného nože; hřbet rovný; rozměry: zlomek 1: délka 5,9 cm; zlomek 2: délka 2,6 cm; šířka čepele 1,3 cm; tloušťka čepele 0,4 cm.

Poznámka: –

H 201 (tab. 34, 66:9, 133)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-35, B67-34

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči rotundě: 10,4 m od středu rotundy, přesně na Z.

Číslo kontextů: uložení 668; kostra 683; výkop 732.

Stratigrafický vztah: v JV části byl výkop hrobu narušen nespecifikovaným mladším zásahem.

Zásyp: kon. 668; středně ulehlá, tmavě hnědošedá písčité hlína; písek jemný, střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky nezdobených výdutí, 5 ks, 95 g; zlomek okraje, 4 g (inv. č. P247082-87); neinventované drobné střepy, 41 ks, 272 g.

Hrobová jáma: kon. 732; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy u SZ stěny; rozměry 215 × 65 × 25 cm

(JV hrana hrobové jámy nebyla úplně zřetelná); orientace SZ–JV; profil příčný: neckovitý s jedním stupněm, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché; šířka stupně 10 cm; hloubka stupně 14,5 cm.

Úprava hrobové jámy / schránka: po začištění SZ poloviny hrobové jámy v úrovni těsně nad kostrou se vyrýsoval tmavý obdélníkový útvar; v ploše 215 × 50 cm; tmavé probarvení se projevilo i na příčném profilu; výška v profilu 23 cm – jedná se patrně o negativ po zelele dřevěné schránce pro tělo.

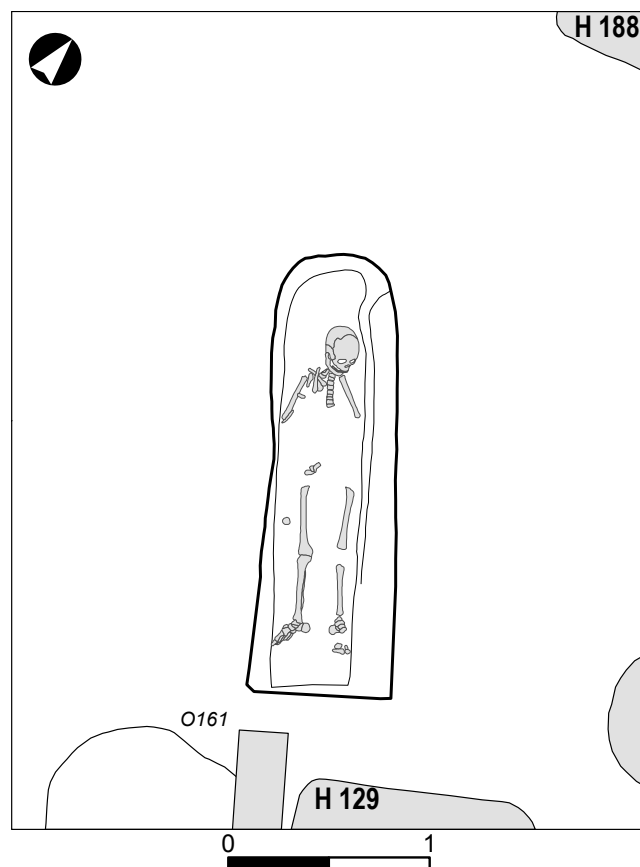
Pohřbený jedinec (inv. č. P247089): kon. 683; orientace SZ–JV; žena; věk: Young Adult (20–35 let); výška 147 cm; dospělý jedinec H 201 byl pohřbený na zádech; dolní končetiny byly natažené; poloha horních končetin byla dislokovaná a jejich původní poloha je nejasná (pravděpodobně byly uloženy podél těla); lebka a dolní čelist si zachovaly anatomicky těsné spojení; podstatná část kostry trupu a horních končetin chybí.

Hrobový inventář: poloha jednotlivých artefaktů: napravo u zbytků pánevní kosti – železný nůž (1).

Popis artefaktů:

1. Inventární číslo P247088: zlomky drobného nožku, původně uloženého v pochvě; z pochvy se zachovala pouze drť; tvar průřezu trnu obdélníkový; hřbet k trnu odsazený; ostří k trnu zkosené; rozměry: šířka čepele 1 cm; tloušťka čepele 0,3 cm.

Poznámka: podél levé strany skeletu se u stěny nachá-

Obr. 295: Plán H 201 s nejbližším okolím.

zel cca 10 cm široký stupeň, který byl vytvořen uměle při upřesňování tvaru hrobového výkopu.

H 202 (tab. 35, 133)

Rok výzkumu: 2012

Čtverec: B67-32

Vzdálenost hrobu od rotundy a poloha hrobu vůči

rotundě: 15,1 m od středu rotundy, ve výseči Z-SZ.

Číslo kontextů: uložení 693; kostra 707; výkop 717.

Stratigrafický vztah: –

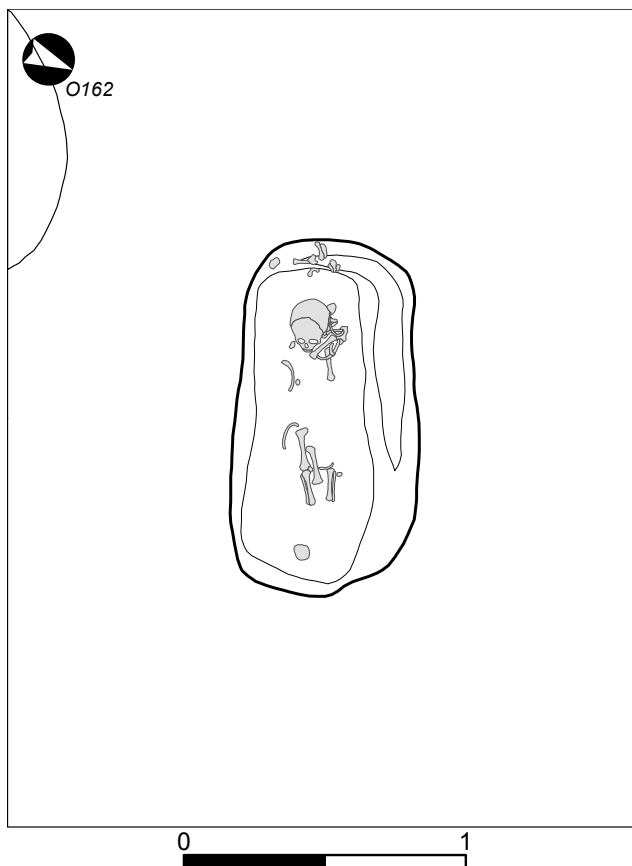
Zásyp: kon. 693; středně ulehlá, středně hnědošedá písčité hlína, písek jemný, střední.

Nálezy ze zásypu: zlomky zdobených výdutí, 2 ks, 13 g; zlomek neolitické keramiky, nezdobená výduť, 6 g (inv. č. P247090-92); železná dvouramenná skoba (tab. 35, 202:1, tab. 67:7; inv. č. P247093) – při proplavování JZ poloviny zásypu hrobu, prostor nad lebkou, rozměry: délka 3,3 cm, šířka 0,45 cm; drobné neinventované střepy, 3 ks, 12 g.

Hrobová jáma: kon. 717; tvar půdorysu obdélníkový se zaoblenými rohy; rozměry 122×62×24 cm; orientace JZ-SV; profil příčný: neckovitý, stěny kolmé/šikmé přímé; profil podélný: nesledováno; dno ploché.

Úprava hrobové jámy / schránka: –

Pohřbený jedinec (inv. č. P247094): kon. 707; orientace JZ-SV; dítě; věk: Infans Ib (1–7 let); nedospělý jedinec H 202 sestává z přemístěných kostí, ze kterých se jen obtížně odhaduje původní poloha pohřbeného těla; z polohy lebky, dolní čelisti, pravé dolní končetiny a levého bérce lze usuzovat, že byl tento jedinec pohřbený na zádech, pravděpodobně v natažené poloze.

Obr. 296: Plán H 202 s nejbližším okolím.

Hrobový inventář: bez inventáře.

Poznámka: v SZ části hrobové jámy je přebrané dno – zahlubovala se do něj zvířecí nora.

